NAGY-KANIZSA, 1875. márczius 4-én. 18-ik szám. Tizennegyedik évfolyam.

Előfizetési ár:
egész évre . . 8 frt.
fél évre . . . 4 „
negyed évre . 2 „
Egy szám 20 kr.

Hirdetések
6 hasábos petitsorban 7, másodszor 6 s minden további sorért 5 kr.
NYILTTERBEN
soronkint 10 krért vétetnek fel.
Kimutári illeték minden egyes hirdetésért külön 30 kr. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY

előbb: „ZALA-SOMOGYI KÖZLÖNY.“

A lap szellemi és anyagi részét illető közlemények, előfizetések, reclamatiók stb. a szerkesztő-kiadóhoz bérmentve intézendők:
NAGY-KANIZSA
Takarékpénztári épület, földszint.
Bérmentetlen levelek csak ismert munkatársaktól fogadtatnak el.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

Nagy-Kanizsa város helyhatóságának, nemkülönben az „első zalai ügyvéd-egylet“, a „nagy-kanizsai kereskedelmi s iparbank“, a „nagy-kanizsai takarékpénztár“ a „zalamegyei általános tanitó-testület“, a „Zala-Somogy“ gőzhajózási részvénytársulat s több megyei és városi egyesület hivatalos értesitője.

Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön, megjelenő vegyes tartalmu lap.

Egyleti közgyűlést tart:

A „nagy-kanizsai kereskedelmi s iparbank“ márczius 7-én d. e. 9 órakor.

A „nagy-kanizsai bank-egyesület“ márczius 14-én délután 3 órakor.

Az „alsó-lendvai takarékpénztár“ márczius 18-án a polgári olvasó egylet helyiségében d. e. 9 órakor.

A „csáktornyai takarékpénztár“ márczius 8-án d. e. 10 órakor Csáktornyán.

A „szombathelyi leszámitoló társulat“ márcz. 7-én d. u. 2 órakor a városház tanácstermében Szombathelyen.

A „pécsi egyesült külvárosi takarékpénztár“ márczius 7-én d. e. 10 órakor Pécsett, Királyutcza 41. sz. alatti házban.

A szegedi országos ipar- as terménykiállitási bizottmánytól.

„Zalai Közlöny“ tekintetes szerkesztőségének Nagy-Kanizsán

Hazánk mostoha iparviszonyain és gazdászati rendszerünkön javitani, kereskedelmünket emelni, nyersterményeink, gyári és kézműáruinknak piaczokat teremteni, szóval czikkeinknek tökéletesbbé tétele által ezek versenyképességét fokozni volt a végczél, midőn a szegedi ipartársulat Bartal György földmivelés, ipar és kereskedelmi minister ur ő nméltóságának f. évi 438. eln. sz. engedélye alapján a hazai összes iparos- és gazdaközönség részvéte mellett Szegeden 1876-ik évi augusztus hóban megnyitandó orsz. ipar- és terménykiállitás rendezését határozatba hozta.

Ezen kiállitásra óhajtjuk a tekintetes szerkesztőség figyelmét már is felhivni, remélve, hogy kiindulási vezérelveink általános méltatással találkozandnak; bizton számitva az iparos- és gazdaközönség részéről már is tapasztalt nagymérvü érdeklődésnél fogva azon eredményre, melyet az országos kiállitás czéljául kitűztünk.

Szeged város földrajzi fekvése, a keleti tartományok közelsége, a mindenfelé elágazó közlekedési vonalok előnyei mindmegannyi biztositékok részünkre, hogy a kiállitás nemcsak erkölcsi hasznokat helyez kilátásba a kiállitókra nézve, hanem egyuttal anyagilag is hálásan fogja jutalmazni ugy az ipar és gyár készitményeit, mint a nyerstermelők kiállitmányait.

Hazánkban eddig rendezett vidéki kiállitások mindmegannyi emeltyű volt hazánk fejlődő iparának emelésére, annyival inkább számithatunk a hatásra, melyet az általunk rendezendő országos kiállitás kimaradhatlanul teremteni fog.

E kiállitás tervezetét óhajtjuk itt bár általánosabb körvonalakban bemutatni, s az érdekelteket jó eleve is a következőkről tájékoztatni.

A kiállitás a szegedi főreáltanodai kétemeletes polotában 1876-ik évi augusztus hó 20-án fog megnyittatni, s ugyanazon évi szeptember 8-án befejeztetni s a kiállitással egy rendkivüli országos vásár fog egyidejüleg megtartatni, mely a kiállitás egész tartamára kiterjedend.

A kiállitási palotában ugy ennek mellékhelyiségeiben a kiállitási tárgyak elhelyezésére a szabad terek fentartásában 10,000 négyszög méter terület fog rendelkezésre állni, s a kiállitás a földmivelés, ipar és kereskedelmi minister Bartal György ur ő nméltósága fővédnöksége s ezen fölül sz. kir. Szeged város főpártfogása alá helyeztetett.

A kiállitási tárgyak térdijai a legmérsékeltebbekre irányoztattak elő, s ezek mellett a kiállitási tárgyak szállitásainál a szokásos ármérsékletek ugy a teherszállitmány mint s személyjegyek kibocsájtásánál elmaradni nem fognak.

A kiállitási ügy egy helyi nagyobb választmány vezérlete alá helyeztetett, mely feladatául ismerendi még a következő év elején a hazai iparos és gazdaközönséget egy országos értekezletre egybehivni, ezen értekezlet nyomán mindazt foganatba venni, mi a kiállitás és a kiállitók jól felfogott érdekeinek betöltésére kivánatosnak mutatkozik.

A kiállitáson leendő megjelenésre és részvételre külön felhivásainkat később lesz szerencsénk kibocsájtani, ugy a jelentkezések alapján a bejelentési iveket kivánatra megküldeni, mindazáltal már ezuttal van szerencsénk támogatása s részvétele biztos kijelentését kikérni.

Óhajtanók mindenekfelett, ha az érdekelt közönség vidéki bizottságokat alkotna, s ezen bizottságok legfőbb feladataiknak ismernék a kiállitásbani minél nagyobb részvétet és megjelenést biztositani.

A kiállitási tárgyak birálati rendszabályai, s a biráló bizottság megalkotása a kiállitók vagy megbizott ügyviselőik értekezletén fog megállapittatni.

A főbb vonalaiban im itt közlött tervezet, a rendezés és kivitelre megnyert szakértők buzgalma és ügyessége, feltennünk engedi, hogy azon remények, melyeket az 1876-ik évi szegedi országos kiállitáshoz, mind magunk, mind a földmivelés, ipar és kereskedelmi minister ur ő nméltósága s a hazai iparos- és gazdaközönség kötöttek, — megvalósulnak, hazánk jelen közgazdászati viszonyainak javitásán ezzel is lendittünk, s az országos jólét előmozditását sikerrel munkáltuk.

Nem késünk részletes tervezetünket s a rendezési szabályzatokat is mielőbb közzétenni, addig is fentartjuk a szerencsét, minden tudakozódásra a kivánt felvilágositásokat megadni.

Szegeden, 1874. deczember hóban.

DÁNI FERENCZ,
az orsz. kiállitási bizottmány elnöke.
BAKAY NÁNDOR,
a végr. biz. elnöke.
REIZNER JÁNOS,
biz. jegyző.

A „Zalai Közlöny“ szerkesztőjéhez.

A „Zalai Közlöny“ folyó évi 13-ik számában, hol a febr. hó elején tartott zalamegyei bizottmányi gyülés mozzanatairól tétetik emlités, oly passust is olvashatni, mely a valódi tényeket elhallgatva, minden okadatolás nélkül elitéli a tárgyalt közmunka felosztást, azt felületességgel és annak készitőjét könnyelműséggel vádolván és felelőségre vonásnak nevezi azt, midőn egyik, vagy másik tagja a bizottmánynak interpellálja a tisztviselőt, nehogy tehát a jóhiszemü olvasó közönség a rosz értesülés folytán elhamarkodott itélet következtében félre vezettessék és magának a dolog állásáról téves fogalmat alkosson; szükségesnek látom felszólalni.

Midőn valamely eseményt megitélni akarunk, igazságosan azt csak következményeiben

TÁRCZA.

A végzet áldozatai.

— Beszély. —

Irta: ifj. *Tersánczky József.*

(Vége.)

Az öreg papirosba göngyölgetett valamit, s e szavakkal nyujtá az utas felé, ki hátra tevé kezeit s magát meghajtva, visszalépett:

— Emlékezzék meg az öreg Jánosra, ki ezt önnek adja; ki önnek tiszta szivéből jót kiván; ki, ha majd hallja, hogy ön boldog, szinte az lesz. Ne személyem csekélységét juttassa ez eszébe, hanem azt, hogy egy éjnek itt töltésével megtisztelt.

— Jó öreg — válaszolt az utas — emléked lelkembe kiirthatlanul gyökeredzett. Szivességed ugyhiszem elegendő ajándék volt, midőn a hegyek közül kivezettél, hogy azt ne feledjem soha.

S kezeit zsebeibe rejté az ajándék elől.

— Fogadja el — — fogadja — kérte, s erőszakosan zsebébe akará tenni.

— Szoritsd meg jobbomat, ez lesz emléked.

Kezet szoritottak.

— Ez lesz pecsétje, — szólt az utas kitörő örömmel — annak, hogy elfogadtad ajándékomat. Élted szükségleteit megtermi ama jószág, s boldog is lehetsz birásával.

Távozást jelentő mozdulatot tett az utas

— Uram — letérdelt s kezeit összetéve — ne hagyjon el! Tartsa meg jószágát, én müvelem azt, szolgája leszek önnek. Havi bérem legyen azon tudat, hogy ön boldog.

Felkelt.

— Mi csak akkor lehetek, ha ajándékomat elfogadod.

— Boldogtalan voltam egész éltemben, s most aggkoromban szétoszlik a sötét éjszaka, jeléül annak, hogy a nap is feljő! — — De együtt leszünk mindig, együtt örökké, ugy-e uram?

— Ha veled tehetek jót, akkor szivesen nélkülözök. Mert amit neked adok, ugy érzem, mintha én kapnám.

Csöndes ébrenlét után elaludtak ketten egy ágyban.

— — — — — — — — —

Barátom könyezett.

Másnap — folytatá — egy utas jött hozzám az öreg Jánossal, Megvendégeltem. Mulatságáért képeket is tettem eléje, melyeket érdekkel nézegetett. Midőn az utolsót nézé, arczán a kifejezések feltünően változtak. Bátortalanul szólt hozzám:

— Uram, kit ábrázol e kép!

Megnéztem. Atyámnak arczképe volt.

— Atyámé — válaszoltam hidegen.

— Atyját — — e kép — — én e képet is — — nebegé az utas.

— Mit — kérdém meglepetve — ismeri?

Hosszasan nézte a képet.

— Igen én e képet — — — mégsem az, — válaszolt.

— Szóljon érthetőebben — kérém — s megfogtam kezét.

— Igen, bocsánat — — — én e képet — — — ismerem, e kép az én testvéremhez hasonlit. Ilyen volt minden vonása.

Miután még kevés ideig nézé a képet, könyezett.

Leverően hatott rám ez annyival inkább, mert ez utas iránt nem voltam közönyös.

— Mért sir? — kérdeztem.

— E kép az én testvéremet ábrázolja, hol van ő, hol van? — válaszolt oly őszinte fájdalommal, hogy lehetetlen volt meg nem szánnom ez embert, s szavai oly szivből fakadtak voltak, hogy kénytelen valék hinni, miszerint igaza van.

Iránta előzékeny magaviseletemnek okát most már megtudtam fejteni. „Mért hazudná magát atyám testvérének“ véltem én.

Atyám élet-történetét bebizonyitására annak, hogy atyámmal közeli viszonyban volt, elkezdé.

— F. városnak egy félreeső házában laktunk. Szerettük egymást, — kezdé az utas nehéz sóhajjal. — Atyánk felügyelő volt egy gazdag bérlőnél, ki nemsokára, hogy hozzá kerültünk, meghalt. Kénytelenek voltunk innen elmenni. Néhány hétig napszámmal keresett kenyeret atyánk, mignem báró P. — — — nél mint vadász működött. A báró szeszélye nem akadályozta atyánk jó természetének nyilvánulását, mert ugyszélván tanulmányozta annak természetét, s aszerint intézé tetteit. E miatt kinyerte a bárónak tiszteletét, ki épen nem mutatá felsőbbségét iránta. Hol lehetett, kimélte. Itt volt atyánk, az emlitett hatáskörben 2 évig. Itt halt meg jó anyánk és apánk. Ketten voltunk testvérek. A báró nem fogadott magához bennünket, hihetőleg a sok költségtől félt. A rokonok sem vállaltak el. Kicsinyek voltunk. Egy óráshoz kerültünk, ki nagyon roszul bánt velünk. Minden készitményeinkre nem tetszését nyilvánitá. Ütött bennünket ok nélkül. Ez alatt 3 év mult. Egyik este dühösen berohan hozzánk, s azó nélkül kezdé ütni atyádat. Ő ennek okát kérdezte, de az órás műtétét folytatta. Atyád 17 éves volt ekkor, én 8. Atyád indulatos levén, s még hozzá a minden ok nélküli gorombaság tetterejét felizgatá és az órás kezeiből kicsavarta a korbácsot, melylyel elvette kedvét az ily munkától: megverte kegyetlenül. Az órás látván atyád erejét, könyörgött, de hasztalan! Egyik kezével összeszoritá az órás két kezét, másikkal lábaira, fejére huzott, szóval alig maradt az órás testének részecskéje, hová az ostor nem nyult. Az órás végre kiszabadult kezeiből s felhasználván a szabadságot, atyádra rohant. Azonban ezt már nem nézhettem tétlenül, mig az órás atyádat ütötte, addig én az utóbbinak hátán ismétlém azt. Néhány napig ezután nem szólt hozzánk. Egyik nap belép ebéd alatt két hajdu, hozzám jön, megfogja kezemet, azután atyádét s elvezet bennünket a börtönbe. 2 hétig voltunk ott, 2 hét mulva szabadon bocsájtottak. Minden segély nélkül utazni indultunk. Könyörögtünk segélyért. Némely házban dobtak egy-egy fillért, de legtöbbtől elüztek. Utközben több helyen szolgáltunk, mint azt az égető szükség követelte. Nem tudtuk, ma hol fekszünk le, hol ébredünk holnapután. Megesküdtünk, hogy sem veszélyben, sem jólétben nem hagyjuk el egymást. Sok ideig utaztunk Olaszországban, melynek lakója oly jó, oly vendégszerető! Nem istállókban adtak éjjeli szállást, hanem saját ágyaikkal kináltak meg. Némely helyen engem, máshol pedig csak atyádat akarták felfogadni. De eskünk kötelezett egymást el nem hagynunk. Gunynyal illetett bennünket a nép; a kutyákat utánunk uszitották; nem viszonoztuk e méltatlanságot, türtünk. Éheztünk, nem könyörült rajtunk senki! Bár a csontdarabokat nyujtottak volna, de azokat is megtagadták tőlünk, hisz számkivetettek valánk! s többre becsülék a kutyákat, mint minket. Ha vizet kértünk, nem adtak, s a kut mellé álltak, nehogy abból ihassunk; mert megátkozottnak vélék azon kutat, melyből néhány csepp vizzel enyhitők szomjunkat. Csak mocsárokban tehettük azt. Megvetett bennünket mindenki. Sokat szenvedtünk, sokat, méltatlanul!

itélhetjük meg, — ha tisztelt szerkesztő ur lapja a szerinte felületes közmunka felosztás sorát is megirja, — azaz arról értesiti a közönséget, hogy a lapja által elitélt közmunka felosztás az első hat járásra nézve módositás nélkül, a másik hat járásra nézve módositással, a t. bizottmány részéről elfogadtatott és helyben hagyatott; vádja magától elesik, — nehogy pedig valaki azon gondolatra jójjön; hogy a 2-ik hat járásra nézve tett módositások, az állitólagos felületesség kifolyásai; ki kell jelentenem, miszerint e módositások két községi utnak a megyei utak sorába felvételét kérelmező folyamodásra kiküldött bizottság véleményétől tétettek függővé. — Felemliti a lap és erre különös sulyt látszik fektetni hogy tisztelt alispán ur is „a felületes mérnöki beadvány ellen szólt." — Azt senki sem hallotta, hogy igen tisztelt alispán ur felületességgel vádolta volna a közmunka felosztást, — felszólalt igen, de felszólalása leginkább a közmunka mult évi hátralékára és a mult évekről még befizetetlen váltsági dijakra vonatkozott, különösen hangsulyozván a közmunka leszolgálásánál, illetőleg a computusnál nagyobb ellenőrzés szükségességét és ez igen természetes, mert bisz köztudomásu dolog, hogy a közmunka nehezen ellenőrizhető és ezért valjon könnyelmüséggel vádolható-e a mérnök, — kinek a közmunka leszolgálásánál csakannyira terjed hatásköre, amenyiben a köz-munka technicai értékesitésére befolyása van.

A mérnöki kar megtámadását illetőleg igaz, hogy egy bizottmányi tag részéről, nem a közmunka felosztásánál, hanem a költségvetés előirányzatának tárgyalását megelőzőleg történt támadás, ha annak lehet mondani?! a menyiben a felszólaló a maga szempontjából kiindulva; már előre pálczát tört felette de szava elhangzott és a tisztelt bizottmány a napirendre térve, a költségtervet tárgyalás alá vette, az általánosságban a mérnöki javaslat szerint elfogadván, — áttérve a részletes és pontonkinti tárgyalásra; az általános tárgyalásnál kitüntetett fedezetlen mennyiség, igen természetes, hogy megtakaritásokat vont maga után, — igy a javaslatba hozott perlaki utbiztosi állomás betöltése elodáztatott, — az alsórajki bányában termelendő kő aprozási költsége kihagyatott. Skublics László ur inditványára: az egerszeg-szt.-iváni utnak, valamint az egerszeg-baki utnak kavicsozási költsége kitöröltetett, a többire nézve a költségvetés elfogadtatott és a magas ministeriumhoz helybenhagyás végett felterjesztetni rendeltetett, ezek után itélve igazságosan valjon lehet-e a tisztviselőt, ki a szabályrendeletekhez, szorosan ragaszkodik és a szükségletet, fedezetlenséget constatálja, azért hogy beadványa élénk érdeklődést vagy ha ugy tetszik vitát idéz elő, de a consequenti elfogadtatott,a közönség előtt felületesség-, könyelmüséggel, mely más következményeket vonna maga után, vádolni, vagy tán a törült positiók szolgáltattak lapjának alkalmat a sértő itéletre, ezek sem törültettek azért; mintha feleslegesek lettek volna; hanem igen a fedezetlenség kiegyenlitése végett, lássuk egyenkint: a perlaki utbiztosi állomás már megyeileg megalapittatott, amidőn a megyében 11 utbiztosi állomás felállitása megszavaztatott. — Az alsó-rajki bányában termelendő kő aprózási költséget, illetőleg sem felesleget, mert közmunkával szabályszerüleg követ törétni — lehetetlen. Vagy talán a zala-egerszeg-szt.-iváni utnak jó karban helyezése szükségtelen? vagy talán a több ezerekbe került egerszeg-baki kopásának helyreállitása felesleges, — erre mind szakértő csak azt válaszolom, hogy a legjobb ut is, ha a forgalom nagyságához mérten nem tataroztatik, tulajdonképen, ha kopása szükségszerüleg nem pótoltatik, rövid idő alatt oly annyira megromolhatik, hogy a belefektetett tőke is elvész.

A tárgyalás alkalmából a kijavitott hidak után fennmaradt fák hová lett forditásáról is tétetett emlités, különösen a kustányi hid fennmaradt fa anyagairól, melyek tudvalevőleg részben más hidakra felhasználtattak, — az elkorhadt és használhatlan fából pedig a számadás szerint, mely majd a jövő gyülésen a számadás revisiójakor fog kitünni 34 frt. 40 kr. folyt be, ugyhiszem ebből sem lehet a vádat kimagyarázni.

Még sok mindenféléről tudnék felvilágositással szolgálni, de most ez alkalommal nem teszem, mert polemiába bocsájtkozni nem akarok.

Czélom ez uttal csak az, hogy lapjában felvett sértő vádat, felelőségére hivatkozva, barátságos uton visszavonassam.

Fogadja őszinte tiszteletemet.

Z.-Egerszeg, 1875. febr. 19-én.

PRECSINSZKY PÁL,
Zalamegye főmérnöke.

Uti freskók Göcsejből.

Pötréte február 23. 1875.

Ki Bánok-Szent-Györgyöt — ezt az annyira festőileg érdekes tájt még nem látta, távol sincs fogalma róla, milyen lehet egy szép regényes fekvésü helység.

Bánok-Szent-Györgyöt magasra emelkedett hegylánczköriti, melynek hegyei különféle nevezetességekről ismeretesek; bazánk dunántuli kerületében ez azon vidék, hol a természet alkotta erdők a pusztitó emberi kezek által még egészen tönkre nem tétettek. A hegyek tetejét felhők közelében mosdó fenyves és lomberdők nötték be, melyek nagyobb része öntenyészeti képesség által jöttek létre és azok tetejében a szabad tollasok republikánus királya — a büszke sas fészkel s uralg rendetlen alattvalói fölött, — ezen tájt keresi fel ma már a kereskedelmi világ egy része favétel végett.

A zordon téli idő, mely nálunk még mindig az ő egyhanguságában sinlődik annak tüzzel enyhitő szerét akarván megszerezni, utra keltem J. barátommal B.-Sz.-Györgyre, hogy otta gazdaság vezetésére legszükségesebb fa-neműeket megszerezhessük. — Azt állitják, hogy az angol elutazását legkedvesebb barátjával sem tudatja, családjától elbucsuzik egy Fravell-el és megy addig, mig a szélvesz egy evező lapát tetején valamely szigetre nem veti!... Egész más véralkattal birunk mi magyarok e tekintetben Adriától a Kárpátokig ezen Kanaánnak gunyolt hazában, hol maholnap a paradicsomi élethez hasonló körülmények közt vigasztaljuk egymást, mert a lehető legrosszabb helyzetben levő utaink valóban figyelmeztetnek minket arra, hogy ha négy órai távol fekvő faluba szándékszunk menni, ugy családunktól bucsut vegyünk, mert ki tudja; valjon épségben vissza-e térhetünk? Fájdalom, de ugy van; és hogy közlekedési utainkra oly kevés figyelem fordittatik, nem tudjuk okát elgondolni; halljuk ugyan a sok ajkon hordott igéretet, a sok jóakaratot, mely mostoha állapotunkra oly magas szemöldöd tekint le a semmit tevés meséjén, mely rajtunk ahelyett, — hogy ez ideig javitott volna — a lehetőségig rontott; óhajtanánk tudni, hogy bonyodalmas ügyeinknek mi lesz a vége, mert egy oly vidék, mint Göcsej, melynek oly sok kincs van erdeiben elrejtve, megérdemelné azt, hogy utai a lehetőségig kiépittetnének: furcsa állapot biz ez a miénk! Ne értsen balul senki; mert bizony nem rosz indulat szól belőlem, de némely körülményeket helyzetünk incidenséből el kell mondanom, a 60-as évekre, emlékszem azon időkre, midőn még minden község nevét jelző és utmutató táblák kalauzolták az utast, most ezek már mind elhagyott állapotban; — abban az időben valamint a fő, ugy mellék közlekedési utak lehetőségig kiépitve voltak, mig ma azok a lehető negligált állapotban várják a legkomolyabb intézkedéseket és mi lehet itt az ok? valjon nem fizetjük-e az adót, mintegy 6% el magasabban, mint a multban? valjon a megyei közmunka megváltása készpénzben, részint kézimunka teljesitése által nem lesz e oly pontosan lesszolgálva, mint a multban? es miért, hogy a hiányokat oly nagy mérvben kell tapasztalnunk. Azonban reményljük, hogy ezen lényeges bajok orvoslását maga a nemzet fogja rövid idő mulva másképen eszközölni.

Ugylátszik, hogy a véletlenségnél tökéletesb hatalom eszközle Bucsuta községén keresztül utankban eltévedésünket, egyszerre a bucsutai temető közelében voltunk, hol a szellemek egyik kitünő tehetsége szunnyadoz, kinek hervadó arczát oly sokszor idéztem elő lelkemben, ki oly sokszor átvillant gondolatimon, mint Ossián álma a légkör fölött. Közel voltam ahoz, hogy nevéről szólitsam „Szentkiralyi Aurélt" a dermesztő hideg daczára leszállottam kocsimról és felkerestem a sirt, hol reá utolsó emléke vár, megállottam a sir előtt és gondolám, — tehát itt alszik ama csillag, melyet az élet rögös utain láttam átvonulni; itt ért a mélység partján az ő teste a sirhoz, s a megtört ifjuság, az elhervadt szépség, mint iró és volt honvédtiszt s a megtört szivű itt zárátott a sir fátyola alá, mely oly titkosan záródik a holttetem fölött, nem hagyván a világ más jelét, mint egy egyszerü fakeresztet: irva „Szentkirályi Aurel" legyen szabad reménylenem, hogy e nemeslelkü férfiu sirját rövid idő mulva egy kiérdemelt emlék kőkereszt fogja disziteni, melynek felépüléséhez gyüjteni magam is kötelességemmé teszem.*)

NEUSZIDLER.

Helyi hirek.

— *Az uj kormány.* Ministerelnök: B. Wenckheim Béla, vallás és közoktatási: Trefort Agoston, honvédelmi: Szende Béla, horvátországi: Pejacsevics Péter gróf, igazságügyi: Perczel Béla, belügyi: Tisza Kálmán, pénzügyi: Széll Kálmán, kereskedelmi: Báró Simonyi Lajos, közlekedésügyi: Pécsy Tamás.

— *Kanizsai* járásban az 1875. évi ujoncz állitás márt. 2. befejeztetvén, 104 ujoncz a cs. kir. hadsereghez, 42 hátrálék tartalékos, 10 ujra számitott, eszerint 52 tartalékos, azon felül 25 honvéd soroztatott be, az elmaradtak az összes létszámnak csak 4% összegét teszik, azok is nagyobb részt teljesen ismeretlenek példás rend és az ifjaknak szabatos és tiszta megjelenése a jó rend és páratlan fegyelemről kezeskednek.

— *Nagyszerü* forgalomváltozást mutat az utóbbi hat év a nagy-kanizsai kir. postahivatalnál, melyet érdekességénél fogva táblázatosan közlünk. 1869 és 1874 közötti bankjegy forgalom különbözet egy milió nyolczszázezer forintot tesz, a postabélyegnél pedig tizezer forint árut.

Nagy-kanizsai kir. postahivatal készpénz forgalma.					elárusitott posta bélyegek értéke	
Év	Bankjegy		Ezüst			
	frt.	kr.	frt.	kr.	frt.	kr.
1869	100,733	50	116	01	13.498	—
1870	462.018	26	188	08	13.851	50
1871	946.138	23	181	18	17.118	50
1872	1,627.197	59	328	74	20.118	70
1873	1,833.737	34	291	45	22.548	—
1874	1,923.782	09	338	23	23.464	—

— *A magyar tudományos akadémia* könyvkiadó bizottságának felhivása lapunk 16-dik számában mellékelve volt, azóta több oldalról tudakozódás történt nálunk, hogy az aláirások a három osztályra történjenek-e, avagy külön is lehet; ezennel kijelentjük, hogy az aláirás bármelyik sorozatra külön és valamennyire együtesen is eszközölhető, a „történelem"-re évenkint 4 frt., az „irodalom"-ra évenkint 3 frt., a „jog s államtudomány"-ra évenkint 3 frttal, mindannyiszor 3 évre kötelező az aláirás. Egyébként szerkesztőségi irodánkban is

*) E czélra e lap szerkesztőségében eddig 25 frt. gyült be. Szerk.

Hányszor elfogtak bennünket, ha szerencsétlenség történt, pedig a szerencsétlenségről mit sem tudtunk. Igy üldözött a sors!

Én szótlanul könyezve néztem rá, olykorolykor felzokogtam. Az utas is könyezett, megfogta kezemet s lehorgasztott fővel folytatá:

— Ily életünk volt! Rosszabb, mint az állatnak, mert ha az éhséget csilapitani akarja, kártevéssel is kielégiti éhségét; s azt senki nem tulajdonitja neki véteknek, mert ösztönből tevé. De az ember szabadakarattal bir s számol minden vétkeért. Minden került, csak a szenvedés szegődött utitársnak! Sehol a biztató szivárvány, hogy a felhők szétoszolnak. A remény is elhagyott bennünket. Talán jobb, hogy igy történt, mert a remény nem teljesülése után mily kin marja a lelket, érezheti ki reményében, kivált ha ahoz nagy boldogság van kötve, csalatkozik, nem hittuk annak segélyét. — Egy faluban, egy ispán, nevét elfeledém, — magához fogadott bennünket s a munkásokra felügyeltünk, melyért aránylag nagy összeget kaptunk. Atyád megismerkedék az ispán leányával, ki őt szinte kedvelte, közelebbi viszonyba jöttek. Atyja, az ispán észrevevé ezt, megsértettnek érzé magát. Először a leányt intette meg, eszébe juttatván atyád kilétét, de ő szép férfi volt és a viszony nem szakadt el. Atyja ezt nem türheté tovább, atyádat behivta, s vagy a viszonyról lemondani, vagy a háznak azonnali elhagyására kötelezé. A helylyel megvoltunk elégedve s azért elhatározá atyád inkább a leányt feledni. De egyiknek szeretme sem hült. Az ispán elüzé atyádat. Esküm kényszerité őt követnem. Erdőn mentünk keresztül, melyben alig láttunk néhány lépésre. Zörejt hallánk a bozótban, melyeknek hozzánk mindinkább közelebb levő galyai váltak szét egymástól, magok közt hosszu nyilást hagyva s abból következtetők, hogy magát elrejtve, közeledik valaki felénk. Megálltunk. Bot volt egyedüli fegyverünk. A zörgés megszünt; de midőn elindulánk, ismét kezdődött. Egy ember ugrott ki tőlünk távol a bozótból, s az uton átszaladt s észrevehetetlenül előttünk termett. Arczának vad kifejezést kölcsönözött szilált haja s szakálla, mely arczát, mint korom elfödé. Atyád nyakát megszoritotta, de én azalatt levertem őt. Mily nagy vala meglepetésünk és félelmünk, midőn fegyveres embereket láttunk közeledni, mesziről fenyegetődzvén: „megáljatok." A bokrokon keresztül-kasul szaladtak, ugylátszik e műtétet igénybe vevő mesterséggel keresték kenyeröket. Hozzánk érkeztek. Mindnyájuknak elég vad arcza volt, hogy félelmet ébresszen az emberben. Először engem ragadtak meg s majd halálra kinoztak. Ime egy sebhely s üngét szétnyitá, mellén mély vágás helye volt. Zsebeinket kifürkészék s mert azokban néhány forintnál nem találtak többet, kegyetlenebbek levének irányunkban. Elhurczoltak bennünket; s ütésnel akarának rablásra kényszeriteni. De ki tette volna közülünk ezt meg? Kinek lelke volt oly romlott? Egyikünké sem! Élet-halál közt voltunk minden perczben. És nem tetszésünket el nem árulhattuk, mert egy golyó azonnal megállitja lélekzetünket. Azonban már tovább nem tudtam türni, szemökre vetém gazságunkat. Ekkor volt a kin! Atyádat is ütötték, ha intem őket vétkükre s azért felhagytam sikertelen jóakaratommal. Segédtársukat vélék bennünk fellelni, de mi nem nyultunk a gyilkoló eszközhöz, bármint kinoztak. Elszabadultunk. Azután jószivü urhoz kerültünk, de hasztalan! a sors nem akarta szerencsénket. Ugyanis, egy utas jött az emlitett urhoz, munkát keresve, de mi elvégeztük a dolgot rendesen s igy fölöslegessé tettük e harmadiknak munkáját. Atyád könyörült e szegényen: helyét elhagyta. Én elégedett voltam, de a jó létet eltaszitotta tőlem az eskü! Követtem atyádat, követtem a szenvedésbe. Pénzét atyád a szegényeknek adá. Pedig legszegényebbek mi voltunk! — — Az eskü felbomlott, mert nem tudtunk együtt megélni, sajátomnak mindig csak felét birám, másik részét atyád.

— Hagyja — szóltam s kezeimmel hallgatást intettem.

— Bocsás meg — mondá az utas, hogyan jutott atyád e várnak birtokába.

— Házasság által. Atyám mondta, ő mint utas jött e várba. A vár ura oly szeretettel viseltetett iránta, hogyha atyám szegény is volt, nem szomoritá azon tudat, hogy leányát neki nőül adta. Egyetlen leánya volt a neki s atyámnak hagyá mindenét, melyek közt értéket, illetőleg első helyet e vár foglal el.

Megdicséré az utas, mind fekvésének szépségét, mind erősségét. Én kértem ne távozzék el, mert itt maradása öröm leend rám nézve. De ő köszönettel visszautasitá ajánlatomat.

— Lásd, nemsokára öreg leszek, s neked ez sok kellemetlenséget okozna. Elmegyek. Utazásra, örökös utazásra vagyok kárhoztatva.

Kinyitotta az ajtót. Visszatartóztatám s az ajtót becsuktam. De miután látám, hogy feltett szándéka tovább menni, dühösen kinyitám az ajtót e szavakkal:

— Kivánsága!

„Mert terhére nem akarok lenni, kiüz," — szólt könyezve. — De bucsuzás nélkül nem hagyott el. Zokogva kiejtett „Isten veled" szavakat hallottam a folyosóról. Haragomban elfordultam. S mintegy álomból felébredve, gondolkodni kezdtem a történtek felett, a várkapuig futottam, hogy az utastól bocsánatot kérjek. Mindig jobban sajnálám. Gyorsan felnyergeltettem lovamat s utána vágtattam. Elértem.

— Ön után jöttem, jójjön vissza. Feledje indulatomat — szóltam hozzá s leszáltam a lóról, hogy átadjam az utasnak, de visszautasitá.

— Ön elüzött, Isten vele! — válaszolt lankadtan.

Megfordult s elment.

Visszasiettem váramba. Nem volt nyugtom a szegény utas iránti magaviseletemnek fájó érzete miatt. Szerettem volna ismét utána sietni, szerettem volna visszahinni, de késő volt.

Félév mult.

November elsején sürü köd hullott. Csipős szél fujt. A vár alatti uton négy lovas kocsi robogott ő óra tájban. Hárman ültek a kocsiban, s az s—i temetőbe hajtottak. Kettő leszállt s pompásan diszitett mécsekkel tele rakott sir elé térdeltek. Sok bámulója volt a szép sirnak, mint a két idegennek, kik téli öltönyükből alig látszának ki. Sokáig imádkoztak mindketten. Az egyik felkelt s a körül fekvő sirokat vette szemügyre. Különösen magára vonta figyelmét egy sir, elhagyatottsága miatt, közvetlen mellette ama sirnak, melyen imádkozott. Nem volt rajt egy mécs sem. Nem imádkozott mellette senki sem s hidegen néztek rá. Tán a háládatlanság feledkezett meg róla! De a jószivü idegen a szép sirról elvett egy mécset s az elhagyatottra tette. Elismerő szavak hangoztak. A másik idegen is oda ment, letérdelt a fagyos hantokra, imát rebegett.

A sirkert-őrt, ki az illem fenntartása miatt a sirokat rendrenézte, megszólitá a két idegen:

— Ki nyugszik e sirban?

A sirkert-őr mogorván válaszolt:

— Egy utas. A hegyek közt találták, megfagyott a szegény.

A két idegen gépiesen nézett egymásra. Ha szemeikbe tekintett volna valaki, könyeket látand azokban, melyeket a legőszintébb fájdalom szült.

— Menjünk — szólt az idegenek egyike s ingatag léptekkel közeledék a rájuk várakozó kocsihoz.

— Még imádkozni óhajtok, — válaszolt a másik a sirnál maradván — e szerencsétlenért.

A két idegen — kik nem voltak mások, mint én s szeretett öregem, ki a temetőben várakozék ránk — távozott.

Egy rokonom iránti kegyeletnek adózni jövének a temetőbe, s ott lelém az utasnak a közel rokonom sirját, kit a sors üldözött s ki áldozata lőn a sors szeszélyének.

E férfi sirjánál imádkozva, találtam ön engem.

Nyugodjék békében!

— — — — — — — — —

Visszamentünk a temetőbe s elbucsuzánk;

* * *

Néhány hónap mulva ismét az s—i temetőben sétáltam. Megnéztem az utas sirját s most én időztem huzamsb ideig a kedves sirnál. Hisz mióta nem voltam itt, egy keresztet állitottak — — — egy keresztet barátom emlékének, ugyanazon sirban, melynél megismerkedtem vele.

A jó öreg — mint hallám — megkapta az utas által neki adott jószágot s mióta azon lakik, örökzölddel van beültetve a sir s nem is dül össze az, mig él.

készséggel elfogadjuk az aláirást és előfizetést s ekkor a példányok kézhezjutásáról mi gondoskodunk. Az ily nemes ügy szolgálatához járulni hazafias kötelességünknek ismerjük.

— ***Megjelent*** Wajdits József ur kölcsönkönyvtára német részének czimjegyzéke 1000—2013-ig. Ára 25 kr. A németnyelvű kiadványok közt több magyar iró átforditott művének czimeivel is örömmel találkoztunk.

— ***Az alsó-lendvai*** takarékpénztár másodevi üzletének kimutatása és mérlege szerint 1874-évről üzletforgalmi kimutatása 100,298 frt. 68 krt. mérleg számlája pedig 65,082 frt. 33 krt. tesz.

— ***Fraenkel B.*** miskolczi kiadó-könyvárusnál megjelent, és szerkesztőségünkhöz is beküldetett: Magyar prot. egyházi szónoklatok, irta Gyöngyösy Sámuel nagy kallói ref. lelkész. 15 közönséges, és 15 halotti beszédet tartalmazván, bolti ára: 1 frt, 80 kr. II. füzet, 250 lap. Ajánljuk ezen szépen kiállitott művet az illetők figyelmébe.

— ***Hymen.*** Belus Irén kisasszonyt a taranyi (Somogym.) kormányzó-számtartó bájos leányát mult vasárnap jegyezte el Hegedüs Béla szentkereszti ispán ur.

— ***Uj zenemű.*** Táborszky és Parsch nemzeti zenemükereskedésében Budapesten megjelent: Tudod-e te barna kis lány . . . Mit ér a pántlikás kalap . . . Ez a kis lány megy a kutra, — nem talál a gyalogutra. Hajnalban, Hajnal előtt, Nyilik a rozsafa háza előtt . . . zongorara szerkesztě Tisza Aladár. Ára 60 kr.

— ***Bedenek Aladár „Uj Idők“*** czimű szépirodalmi, társadalmi s divatlapjának 9-ik száma a következő gazdag s érdekes tartalommal jelent meg: „Laboulaye Eduárd“, (arczképe és jellemrajza); „Ideál és szerelem“ (eredeti nagyobb költemény-töredék) Benedek Aladártól; „Késő korban“ (eredeti elbeszélés) G. Büttner Juliától; „Nabukodonozor„ (Beranger költeménye) Szabó Endre forditásában; „Szerelmes szerkesztőség“ (Sacher-Mazoch elbeszélése); „Mikor emigrans voltam“ (Amerikai naplójegyzetek) Kompolthy Tivadartól. „Egy kis szemle a férjek fölött.“ (Böjti tárcza) Almandintól; Irodalmi, társadalmi és művészeti hirek. A boritékon „vidéki élet“, „divat-tárcza“, „hymen“, „képtalány“, „sakkfeladvány“, „vegyesek“, „a szerk. nyilt válaszai“, s. a. t. — E lap magamagát is eléggé ajánlja, és előfizetési ára évnegyedre csak 2 frt. 50 kr.

Vegyes hirek.

— *Jókai*, házánk koszorus irója m. h. 19 én ünnepelte 50-ik születése napja előestejét számtalan küldöttség, ezek közt az akademia olvasókör, a főváros VII. kerülete küldöttségei, a „Hon“ szerkesztőségének személyzete tisztelgett nála e napon. Özönnel érkeztek az üdvözlő táviratok is, köztök egy ujvidéki szerb tisztelőitől. Este a nemzeti szinházban „Könyves Kálmán“ adták. Az első felvonás után a közönség zajosan és hosszas ideig hivta a szerzőt s midőn végre megjelent, szünni nem akaró tapsviharban és éljenzésben tort ki. Szigligeti a nemzeti szinház nevében babérkoszorut nyujtott át az ünnepelt irónak, ki annyira meg volt hatva, hogy szólni se tudott s csak kezét tette némán szivére. A szinház összes zenekara a darab kezdete előtt Liszt „Szózatát“ és Hymnuszát huzta. — Az üdvözlő küldöttségek és táviratok 20 án is egymást érték az ország minden részéből, törvényhatóságok, testületek, szinházak, tudományos társulatok, egyesületek, magánosak, tanulók, kézmüvesek, szóval a társadalom minden rétegei siettek az ünnepeltnek szerencsekivánataikat meghozni vagy megküldeni. A főváros tanácsa is küldött hossé üdvözlő iratot. Este a „Hungaria“ nagy termében nagyszerü diszlakomát rendeztek tiszteletére, melyen minden Budapesten levő iró, képviselők, tudósok, művészek stb. jelentek meg. Jókai neje és leánya kiséretében jelent meg e lakomán és kedélyes felköszöntést mondott.

— *Jótékony végrendelet.* M. h. 17-én halt meg Sopronyban özv. Rosenfeldné szül. Edlitz Karolina, kinek férje ezelőtt három évvel Aschaffenburg közelében egy kéjutazás alkalmával vasuti szerencsétlenség áldozatává lett. Minthogy Rosenfeldné asszonynak természetes örököse nincs, egész vagyonát jótékony czélokra hagyta. 50,000frtot hagyott egy izraelita templom épitésére; ugyanannyit egy gymnasium és egy realiskola felállitására. A város szegényeinek pedig temetése alkalmára fejenként 3—5 frtot.

— *Értékes képek.* E czim alatt egy londoni lap következő való esetet beszél el egy gazdag lordról, ki rendkivül fösvény és nagy barátja a bankjegyeknek. Midőn a napokban bankárját meglátogatta a tárczájából egy 10,000 font sterlinges bankjegyet vett ki. Mylord — szólt bámulva a bankár, — tudja-e, hogy ezen kivül még csak két darab ily bankjegy van forgalomban? — Csak kell tudnom — volt a felelet, minthogy mind a kettőt otthon keretben és üveg alatt tartom. —

— *Farkas az irgalmas barátoknál.* Nagyváradon a napokban egy farkas az irgalmasok zárdájába lopódzott, s azok közt nem csekély ijedtséget és lármát idézett elő. A farkas a zajtól megijedve, a halottas kamrába menekült, a hol Lebényi orvos meglőtte. Mintegy 10—11 hónapos fiatal farkas volt.

Papirszeletek.

Furcsa farsangi tréfát beszél el a grazi „Tagespost.“ Andritzban ugyanis az a hir terjedt el, hogy husbagyó kedden egy álarczos énekes társaság a mult év minden komikus esetét képletben és énekben élő fogja adni, s némelyek már azt is akarták tudni, hogy kik lesznek azok, kik az előadásra tárgyat fognak szolgáltatni. Husbagyó kedden délben egy álarczos dobos és egy álarczozott nő jelent meg a helységben és tudatá a közönséggel, hogy délután 4 órakor nagy előadás lesz a főtéren a nagy korona előtt. Nagyon sokan sereglettek e helyre s már 3 órakor 600-nál többen voltak összegyülve és a nagy hidegnek nem törődve, várták a téren, a hol álványon, lepellel boritva egy nagy kép állott. Végre négyet ütött s a félig megfagyott közönség számolt kitartása jutalmára, a lepel hirtelen leesett s a várt kép helyett a kiváncsiak ilyen forma verset olvashattak: — A kiváncsiság nagy hiba, — — Loth neje is bizonyitja, — s ha ti is még egyébre vártok, — könnyen sóbálványokká váltok. — A tömeg részint szitkozódva, részint nevetve, de derekasan átfázva oszlott szét.

— Nyugta. tisztölöm Tekintetes Bogyai úr fél öly tát megbosszta Szabó István tselédje ősi mihály árnak ely ösmérem.

A negyvenes évekből. — Egy czigány nagy vétket követett el s az itélet szerint: kötélen volt végzendő az ő életének pálya futását

— Hát folyamodjunk-e kegyelemért dade? — kérdé a védő ügyvéd.

— Perse, hogy folyamodjunk tékintetesz zsigyvéd úr!

És ugy lőn, amint elvégezék — Meg is érkezett a kegyelem, mely megengedte, hogy a czigány a szégyenletes kötél helyett: a hóhér pallosa által végeztessék ki.

Tudtára is adták a kegyelmet, mire az igen komolyan megjegyzé: Felfujhátják azs olyan kigyelmet!

Egy uri embert a fiacker hajszálon mult, hogy el nem gázolt s midőn látná, hogy az illető gyors futással igyekezik menekülni; — igy vigasztalta: Ne tessék félni, könnyü a kocsim!

A nagy-kanizsai takarékpénztár
1875. évi február havi forgalma.

BEVÉTELEK.	Arany	Frank	ft.	kr
Pénztár maradvány 1875. jan. 31-én	15/109 140	1685	40,714	87
Pénztár számla				
15. Hitelezőnek.				
Betét számlának			67,655	09
Váltó „			29,187	68
Kötelezvény „			7,232	—
Előlegezési „			1,050	—
Bélyegilleték „			3	68
Kötvény és váltó kamat sz.			8,669	83
Beiratási dij „			58	55
Késedelmi kamat „			40	72
Költség „			10	75
Százalék „			21	88
Házjövedelem „			75	—
Házbér hátralék „			360	95
Kamat hátralék „			1,506	07
Arany kölcsön kamat „			—	—
Értékpapir „			—	—
Értékpapir szelvény „			—	—
Betét arany „	69	—	—	—
Betét frank „	—	10	—	—
			1,15,822	20
Egyesleg	15/109 209	1695	1,56,537	07
KIADÁSOK:				
14 Adós Pénztár számla.				
Betét számla			20,455	79
Váltó „			26,531	—
Kötelezvény „			22,510	—
Betét kamat „			194	06
Költség „			1,249	58
Kötvény és váltó kamat sz.			97	61
Bélyeg „			3	98
Házjövedelem számla			89	60
Tiszti fizetés „			390	—
Előlegezési „			120	—
Százalék „			21	88
Adományozási „			1120	—
Osztalék 270 szelvényre			20,250	—
Betét arany „	6	—	—	—
			9 :,038	50
Pénz készlet 1875 febr. 28 án	15/109 203	1695	63,503	57
Összes forgalom	418	3390	313,074	14

Szerkesztői üzenet.

1636. Sz. „A légyott.“ Nem rosz, csakhogy régi ismert és általános dolog. Aztán nagyobb figyelem kell egy vers iráshoz. Mit gondolna ön: ha olvasná nyomtatva három egymásutáni sorban:

„Rá már régóta vár.
Eljöttél már, igy szólalt meg,
Már rég óhajtám sat.

1637 Sz. „A szerencsétlen éjjeli zene“ figyelmesebb kidolgozást igényel. Legszebb rész benne, az, mikor a crinolin résesett a hősre s abban szaladt el s e passus halványan van előadva.

1638 B. „Gyermekkori emlékeimből“ technicai kivitele nem jó.

1639. K. Budapest Intézkedtünk azonnal.

1640. P. Keszthely. Az ének darabokról gondoskodunk.

1641. T. Csáktornya Nem sajtóhiba az, hanem vörös irón működésének barázdája.

Érték- és váltófolyam márczius 2.

5% metaliques 71.30; 5% nems. kölcsön 75.85; 1860-ki álladalmi kölcsön 111.70; bankrészv. 9 64; hitelintézeti részvények 217.—; London 111.30; magyar földtehermentési kötvény 78.75; temesvári földtehermentési kötvény 77.25; erdélyi földtehermentési kötvény 76.80; horvát-slavon földtehermentési kötvény 80.—; ezüst 105.75; cs. kir. arany 5.23½ Napoleond'or 8.88—; 100 mark D. R. n. 54.60.

Lottohuzás.

Temesvár, feb. 20-án 50, 20, 56, 81, 38.
Brünn, „ 24-én 71, 62, 55, 48, 85.

Vasuti menetrend
Érvényes november 15-től 1874.
A kanizsai időtmutató óra szerint,
indul Kanizsáról
(Kanizsai vaspályán az órák pontosan a helyi időt mutatják.)

Vonat szám	Menet:	Óra	Perc.	Idő
205	Eszék, Mohács, Dombovár s Fiumába	5	2	reggel
215	Mohacs, Zágráb és Dombovárra	2	32	délut.
212	Budára	6	17	reggel
202	„	1	52	délut.
204	„	10	37	estve
313	Szombathelyre (innét délután 5 óra 25 perczkor Bécsbe)	5	37	reggel
301	Bécsbe (Szombathely, Bécsujh. felé)	2	7	délut.
311	„ „ „ „	10	47	estve
203	Pragerhof felé Triesztbe	4	42	reggel
201	„ „ „ Grácz és Bécsbe	2	22	délut.
213	„ „ — „ „ „	11	37	estve
	Érkezik Kanizsára honnét:			
216	Mohács és Zágrábból	4	8	reggel
206	Eszék, Mohács, Fiume s Dombovárról	1	23	délut.
218	Fiume és Dombovárról	9	46	estve
203	Budáról	4	17	reggel
201	„	1	51	délut.
211	„	9	23	estve
314	Szombathelyről	10	25	reggel
302	Bécsből (Bécsujh. Szombath. felől)	4	29	reggel
312	„ „ „ „	10	10	estve
214	„ Grácsből, (Pragerhof felől)	4	44	reggel
202	Triesztből Bécs Grácsből „ „	1	13	délut.
204	„ — — „ „	10	18	estve.

Felelős szerkesztő s kiadó: Bátorfi Lajos.

Nyilttér.*)

Lichtenstern B. és társa

első bécsi 27 krajczáros kézmű- és divat-bazárjának ujonan nyitott fiókja Budapesten, kerepesi ut 15, a Rókus-kórházzal szemben,

ajánlja gazdagon felszerelt raktárát a jelen idényre a legujabb Giroflé-Girofla-s Lucca-ruhaszövetekből; továbbá Barege, Gazé, Mozambique, Plaid és Diagonal-szövetek, Lustre, Ripsés északsarki szövetekből; ugyszinte flanell, zsinóros barket; 4/4 és 9/8 rumburgi és szilésiai vászon, valódi és mosható czérna-ágykanavász, 4/4 rózsaszinü nanking, 2/3 damast- és csinvattörülközők; 5/4 és 6/4 chiffon; mosható és valódi francia és cosmanosi creton és percail, batiszt és jaconet, piqué, brillantin; bársony- és selyemszalagok; legujabb háromszövésü szőnyegek, 6/4 szalmazsákvászon és több más czik

27 krnyi egységes áron.

Gazdag mintagyüjtemények kivánatra ingyen és bérmentve küldetnek. Vidéki rendelmények az összeg előre való beküldése, vagy utánvét mellet pontosan és lelkiismeretesen eszközöltetnek.

Stein S.

aranymives, Király-utcza, 48. sz. Akácsia-utcza sarkán Budapesten,

ajánlja arany és ezüst óraraktárát.

Mindenféle órajavitást a legolcsóbban eszközöl.

*) E rovat alatt közlöttért felelősséget nem vállal a Szerk.

HIRDETÉSEK:

Malom eladás.

Zalamegye Hegyesd községében egy képpár kőre dolgozó szitás vizi malom eladó 6°/12 láb esettel, 3 szobából álló molnár lakással, és cserépsindellel fedett és porfogóval, padlással, ellátott malomépülettel, melynek belső világossága a kőpadnál 4 öl széles, a hossza pedig 8 öl, fagy és elszáradástól ment elegendő vizzel.

Az eladandó malom még azon előnnyel is bir, hogy a malom alatt levő eset felvitele és fekvése folytán kevés költséggel nagyszerü jövödelmet igéró 4 pár kőerejü műszerkezetü malomra átalakitható.

Ezen malom 1875. évi január 1-től kezdódó 12 évre van haszonbérbe kiadva, évenkint 1090 frt. készpénz, 6 mérő buza, 20 méró rozs haszonbérért, továbbá mindenféle uj és avét czináltatások, tüzkár elleni biztositás, végre 110 frt. jövedelmi és egyéb tulajdonosi adók megfizetési kötelezettsége a bérlőt illeti.

A venni szándékozók, alkuszok kizárásával személyesen vagy levélileg a tulajdonos Lakosi Józsefnél Nagy-Kanizsán a Kinizsi utczában 22. szám alatt jelentkezhetnek. (1605—2)

TÓTH SÁNDOR

RAKTÁR asztalos és kárpitos butorokban, hajtott, nád- és szalmaszékekben.

saját készitményü butorgyári raktár SZOMBATHELYRŐL. (1545—3) NAGY-KANIZSÁN vasut utcza, a városházban.

RAKTÁR ruganyos ágyaljak, matráczok, tükrök és függönytartókban.

KANITZ C.

papirkereskedése Budapesten, Dorottya utcza, 12. sz. a.

bámulatos olcsó urak mellett következőket ajánl u. m.

100 drb.	finom levélpapir névvel	—	frt 50	kr.
100 „	„ „ szines monogrammal	1— 1	„ 50	„
100 „	legfinom. „ „	2	„ —	„
100 „	finom boriték „ „	1— 1	„ 50	„
100 „	legfinomabb „ „	2	„ —	„
100 „	látogató jegy	—	„ 50	„
100 „	levélpapir fekete nyomattal	—	„ 80	„
1000 „	lenboriték „	3	„ 50	„
1000 „	pecsétbélyeg	2.50, 3— 3	„ 50	„
1 teljes	irásasztali berendezés	5, 10, 15	„ —	„

Ugymint nagy választéka legfinomabb irodai és levélpapir s boritékoknak, ugyszintén minden e szakba vágó czikkeknek. Irómappák, jegyzőkönyvek, rajszerek, váltótárczák, diszes pénztárczák, albumok, stb. stb. legolcsóbb gyári áron. (1610—1)

(1571—10) A legnagyobb **VASBUTORGYÁR Reichárd & Társa-é,** Bécsben, III. Marxer utcza 17. sz. alatt van, honnan képekkel ellátott árjegyzék kivánatra ingyen bérmentve küldetnek mindenkinek.

Hirdetmény.

Alulirt ajánlja a n. é. közönség becses figyelme és pártfogásába ujonan nyitott s a lehető legujabb minőségü konyhakerti- és virágmagvak raktárát.

Kaphatók továbbá nála különféle gyümölcsfák, u. m. alma-, körte-, őszibaraczk- és szilvafák, ojtott rózsák és gyökeres asztali szőlőfajok a legolcsóbb árakon.

Gyümölcsfák darabja 40—50 kr.

Gyökeres szőlővesszők darabja 5—10 kr.

Megrendelések alulirthoz kéretnek küldetni, ki megkeresésre az árjegyzékeket bérmentve megküldendi.

Keszthelyen, 1875. február hóban.

Rosenbach Ignácz, uradalmi főkertész.

(1611—1)

Jelen számunkhoz mellékelve van POPPOVICS G. zágrábi kereskedő urnak magárjegyzéke.

Árlejtési hirdetmény.

A tapolczavárosi gazdasági felsőbb népiskola épitésére ezennel árlejtés hirdettetik.

Az árlejtési kikiálltási összeg 12,000 forint, melyen felül árlejtési ajánlatok el nem fogadtatnak.

Az árlejtési határidő 1875. évi mártius 14-ike, mely napon reggeli 9 órakor fog ugyanaz a városház tanácstermében megtartatni.

A terv s költségvetés, valamint a feltételek ugyanott naponkint megtekinthetők.

A vállalkozók a fenntebbi napra 10% bánatpénzzel ellátva sziveskedjenek megjelenni.

Zárt levélben tett ajánlatok csak ugy vétetnek figyelembe, ha a bánatpénz mellékeltetik. (1591—3)

Kelt Tapolczán, 1875. évi február 15-én.

Az épitő bizottság.

Hölgyeknek nélkülözhetlen!

RAVISSANTE

Féire mindenféle ártalmas arczfestékkel! Féire a rizsporral! Ezek elárelják magukat!
Csak a méregmentes, hivatalosan megvizsgált, tiszta és teljesen ártalmatlan (1539—11)

RAVISSANTE, Dr. Lejossetól Párisban,

bir azon erővel, az emberi bőrt minden sérüléstől megmenteni, utóbajoktól megóvni és szépségét a örök ifjuságot biztositani. Már az első kisérletmeg fog bárkit győzni arról, hogy minden dicséret fölösleges. Kapható nagyban és kicsinyben Budapesten: Dr. Lejosse tőraktárában, Király utcza 15 sz. I. 19.

Egy üvegtok ára 1 frt 50 kr.

Vidéki rendelvények a legszigorubb titoktartás mellett, utánvéttel eszközöltetnek.

Üres fogak kitöltésére

nincs hatályosabb és jobb szer, mint dr. **Popp J. G.** udv. fogorvos úr (Bécsváros, Bognergasse Nr. 2.) **fogónja**, melyet mindenki könnyen és fájdalom nélkül behelyezhet odvas fogaiba, mely aztán a fogrészekkel és foghussal teljesen egyesül, s a fogakat a további elromlástól óvja s a fájdalmat csillapitja.

Anatherin-szájvíz

Dr. POPP J. G. cs. kir. udv. fogorvostól Bécsben, Stadt Bognergasse, Nr. 2.

üvegekben 1 frt 40 kr., a legkitünőbb szer a csúzos fogfájdalmakban, gyuladásoknál, a foghus daganatai- és sebeinél; fölolvasztja a létező fogkövet és megakadályozza annak uj képződését; az ingó fogakat a foghus erősitése által szilárditja; s midőn a fogakat és foghust minden ártalmas anyagoktól megtisztitja, a szájnak kellemes frisseséget kölcsönöz és már rövid használat után eltávolitja a kellemetlen szagot. (1540—7)

Anatherin-fogpasta

Dr. POPP J. G. cs. k. udv. fogorvostól Bécsben.

Ezen készitmény a lehelet frisseségét és tisztaságát fentartja, azonkivül a fogaknak hófehérséget kölcsönöz azok romlását megakadályozza és foghust erősbiti.

Dr. Popp J. G. növény-fogpora.

A fogakat oly szépen tisztitja, hogy annak naponkénti használata által nemcsak a közönséges fogkő eltávolittatik, hanem a fogak zománcza és finomsága is mindinkább tökéletesbül.

Kaphatók: Nagy-Kanizsán: Belus József gyógysze., Rosenberg, Rosenfeld, Welisch, J. és Fesselhoffer J. kereskedésében. — Pápán: Tschepen J., Keszthelyen: Pfisterer gyógyszerész, Singer M. Weiss A. Zala-Egerszegen: Iskó F., gyógyszerész. Kaproncán: Werli gyógyszerész. Varasdon: Halter gyógyszerész. Sümegen: Dorner Kajet. Szombathelyen: Pillich Ferencz és Rudolf gyógyszer. Határőrvidéki Sz.-Györgyön. Fibic E. C. Veszprémben: Meyr Tuszkau, ugy Guthard Tivadar és fiainál. — Székesfehérvárott; Legmann A. Braun J. gyógysz. Lovas Berényben: Heisler gyógysz. Kalocsán: Horváth K. gyógyszerész. Kecskeméten: Milhofer és Machleid gyógysz. Pakson: Florián J. gyógysz. Körmenden: Horváth J. Somzenrend gyógysz. Kaposvárott: Kohn J. Bögl, Belus és Schröder gyógysz. Szegszárd: Brahsay gyógysz. — Bonyhádon: Kramolin J. Szigetvárott: Barwarth, Salamon gyógysz. — Baján: Michitsch St. és Herzfeld fiai, ugy Herzog Ignácznál. — Pécsett: Zsolnay W. és E. Zách, Sipőcz gyógysz. Kárádon: Zadubánszky gyógysz. Marczaliban: Kiss gyógysz. — Tolnában: Graff gyógysz. — Dunaföldvárott Lukács gyógysz. — Szent-Györgyön: Nöthig. — Alsó-Lendván: Kiss gyógysz. — Rohonczon: Simon gyógyszerész urakuál.

(1597—4) **Es gilt**

nur eine Probe!

um sich von der Güte meiner Waare zu dem staunend billige Preise von

27 kr.

zu überzeugen.

Leinwanden. fl.

1 St. 50ellige	4/4	breite Webe	13.50.
1 „ 30 „	„	„ Leinenwebe	8.10.
1 „ 30 „	„	„ Garnleinw.	8.10.
1 „ 30 „	„	„ Creasleinw.	8.10.

oder pr. Wiener Elle 27 kr.

Seiden- und Sammtbänder.

Fail oder Noblesse-Seide in allen glatten modernsten Farben, auch mit farb. Rückentheilen. Fünf Finger-Breite pr. Wiener Elle 27 kr. Zwei Finger-Breite zwei Wiener Ellen 27 kr.

Ein Paar

weisse oder gestreifte Frauen- oder Kind.-Kniestrümpf. best. Qual. 27 kr.
Ein Paar Männer-Socken 27 „
Ein Paar Strumpfbänder m. breiter Seidenband-Masche geputzt 27 „

Ferner

weisse, Damast-Handtücher, Leinen-Bettzeuge, schwere Laufteppiche, Möbelgradl, Netz- und Zitz-Vorhänge, echtfarb. Percalin, türkische Schlafrockstoffe, Barchente, pr. Elle 27 kr.

Schafwoll-Kleiderstoffe.

4/4 breite schwere Ripse, Lüstre-Diagonals, Thibets, Gasiere, Barege, glatt und gestreift, in allen Farben, pr. Wiener Elle

27 kr.

Ein Stück

Fächer in allen Farben	27 kr.
Eine Garn. Hopf- u. Brustmasche mit Sammtbänder und Rosen geputzt	27 „
1 P. Mansch. sammt Kragen	27 „
1 Kopf- o. Taschent. echt färb.	27 „
1 Leinen-Secktuch	27 „
1 Leinen-Serviette	27 „
1 Schildkrott-Haarkamm neuester Facon	27 „
1 Frisir- und Staubkamm	27 „
Eine Leinw.- u. Schlingscheere	27 „
1 Angot-Diadem ganz m. schw. Perlen bestickt, d. Allerneuest.	27 „
Eine lederne Geldtasche	27 „
1 Caffeelöffel aus Chinasilber	27 „

Aufträge

werden gegen Einsendung des Betrages oder Nachnahme prompt effectuirt, Muster franco zugesendet.
En gros-Käufer erhalten Rabatt. Die Waare unter Garantie der Qualität u. Echtheit verkauft. Nichtconvenirendes austandslos retour genommen.

Beck's Grand-Bazar

Wien, I., Adlergasse 4.

Man bittet die Adresse aufzubewahren und sich selbe genau zu merken.

Birtok-eladás.

Somogymegye vasuti állomással biró Jákó helységében egy **400 holdnyi** kiterjedésü birtok, kényelmes uri lak- és gazdasági épületeivel jutányos áron, előnyös feltételek mellett aprilis 15-ig szabadkézből eladandó.

Bővebb értesitést ád Lengyel Lajos ügyvéd Nagy-Kanizsán. (1609—1)

ROBEY & Comp. Limited

gazdasági gépgyárnokok, Lincolnból, Angliában,

Budapesten, Üllői ut 1-szám.

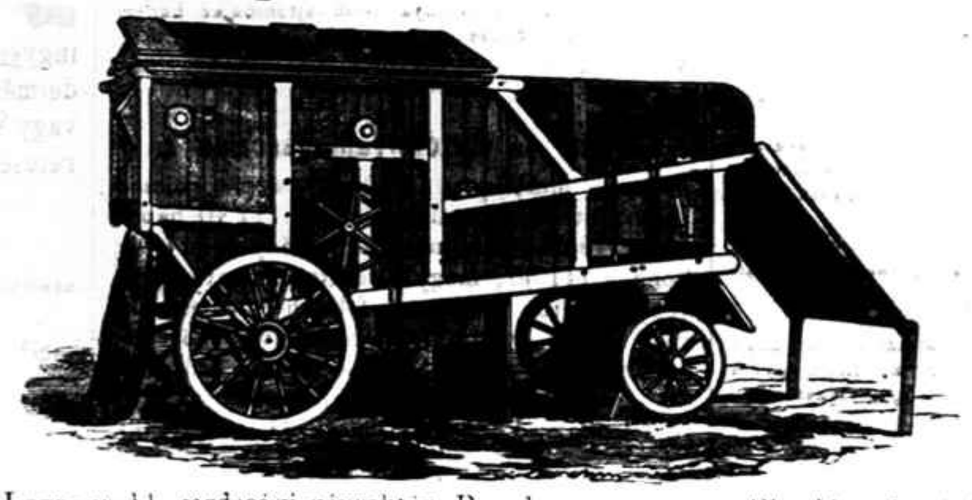

Legnagyobb gazdasági gépraktár Budapesten, állandó gépkiállitás, készletben található.

Sorvető gépek különösen magyar viszonyoknak **megfelelő könnyű 2 közönséges lóval** is **alkalmazható**, rendkivüli tartós és egyszerű 13 soros vető-gépnek ára Budapesten 320 o. é. forint, **kovácsolható vaskereten** és **hátulról kormányozható.**

Amerikai rögtörő, meglepő könnyü és a legkötöttebb földben is használható.

Amerikai kaszáló- és arató-gépek.

Lógereblyék és **szénagyüjtők** rendkivüli olcsó áron.

Világhirü Robey-féle fekvő és **hordozható gőz-gépek.**

Gőz cséplő gépek Patent vasrácsával és **vasgerendával** a legtökéletesebb cséplőgép a világon, mely minden más hasonló czélra készült gépet, munkaképesség, minőség és tartóság tekintetében felülmul.

Kézi cséplő-gépek, lójárgányok és **lovas cséplő-malmok, szecskavágók. szelelő- és konkoly-választó rosták** és minden más a gazdasági gépszakmába vágó eszközök.

N. B. Községek számára, kik gőzcséplő-gépet, vagy gőzmalmot akarnak beszerezni, különös kedvező fizetési feltételek szabatnak.

NN. BB. Megrendeléseket kérünk közvetlenül hozzánk Robey & Comp. Limitedhez Budapestre czimezni, mivel sem Zalamegyében, sem Vasmegyében tőlünk gépek eladására megbizva senki nincsen és közvetlen érintkezés folytán olcsóbb árakat is szabhatunk s gépeinket vagy Bécsből, vagy Budapestről szállithatjuk.

Végre Budapesti gyárunkat gépek javitására is felajánljuk és más gyárbeli használt gőzgépeket is jutányos áron becserélhetünk.

(1589—5) **ROBEY & Comp. Limited Budapest.**

Geschäfts-Anzeige!

Die Leinen- u. Modewaaren-Fabriksniederlage in Wien, Josefstadt, Kochgasse Nr. 36, Eingang durch die Alserstrasse,

Wiener Cattundruck-Fabriksniederlage.

Wir erlauben uns nachstehend billigst gestellten **Fabriks-Preis-Courant** für die Saison 1875. ergebenst vorzulegen; wir verzeichnen sämmtliche Erzeugnisse in zwei Qualitäten und bürgen für vollkommene Güte derselben, mit der Versicherung, dass jeder Auftrag auf dass Reellste so ausgeführt wird, als wenn er persönlich gewählt würde. Auf geehrtes Verlangen senden wir Muster und ausführlichen Preis-Courant. Indem wir unser Unternehmen auf's Beste empfehlen, zeichnen wir Hochachtungsvoll

Die Geschäftsleitung.

Preis-Courant:

Ellen, Waare.	I. Qual	II. Qual.
Eigenes Erzeugniss in Percaline u. Hemdstoffen p. Elle fl.	—.25	—.20
Cosmanoser Erzeugniss in Percaline, Cretons und Hemdstoffen pr. Elle fl	—.30	—.25
Neunkirchener Erzeugnisse in Battiste u. Jaconet p. Elle fl	—.30	—.25
Französisches Erzeugniss in Jaconets u. Mousseline p. Elle fl.	—.40	—.35
Giroflé-Giroflá, d. Neueste in Ball- und Sommerkleiderstoffen p. E. fl.	—.45	—.40
Türkische Schlafrock-Cretons in d. neuest. Mustern p. Elle fl	—.30	—.—
Möbelpercails in allen Farben u. Dessins p. E. fl.	—.35	—.30
Gemusterte französische Brillantine pr. Elle fl	—.35	—.30
Weisse und glattfärbige Brillantine pr. Elle fl	.35	—.30
Weisse u. gemusterte Kleider-Köper p. E. fl.	—.30	—.25
Cosmanoser Leder für Frauen- und Kinderkleider per Elle fl.	—.45	—.40
Englische Leinen-Kleiderstoffe für Hauskleider per Elle fl.	—.30	—.—
Weisser Chiffon, Schirting und Hausleinwand p Elle fl.	—.25	—.20
Hemden-Chiffon od. Hemden-Percail pr. Elle fl.	—.35	—.30
Weisser Damastgradl u. weisser od. gelber Nanking pr. Elle fl.	—.30	—.25
Handtücher in Jaquard o. Damast per Elle fl.	—.50	—.25
Schwarze Orleans per Elle fl.	—.50	—.40
Schwarze Lüster per Elle fl.	—.70	—.60
Schwarze Seidenlüstrin p. Elle fl	1.20	1.—
4/4 engl. schwarze Kleiderripse s Kleider od. Dolma per Elle fl	1.60	1.30
Kleiderstoffe in glatten od. gemusterten Farben pr. Elle fl	—.40	—.30
Einzelne Stückwaare.		
Rumburger Leintücher ohn. Nath 2¼ Ellen breit, 3 Ellen Lang. pr. Stück fl.	4.—	3.—
Färbige Caffeetücher in alln. Farben pr. Stück fl.	—.80	—.—
1 Stück Kinderpiquetdecke, w oder färbig pr. Stück fl.	1.30	1.10
Eine Garnitur Bettdecken in Piquet, färbig, p. 2 Stück fl.	6.—	5.—
Tischtücher in Leinen-Damast 8/4 10/4 21/4 18/4 fl. 3, 3.50, 4 50, 6.50		

Stück-Waare mit 30 50, od. 54 El.	I. Qual	II. Qual
4/4 30 ellig Garnleinwand p. St. fl.	8.—	7.—
4/4 30 ellig. gewaschene Creasleinwand pr St. fl.	8.—	7.—
4/4 30 ellige gewaschene Stuhlwaare pr. St. fl.	10.—	9.—
5/4 30 ellige gewaschene Stuhlwaare pr. St. fl.	12.	11.—
4/4 50 ellige Holländer Leinwand pr. St. fl.	14.—	12.—
5/4 50 ellige Belfaster Leinwand pr. St. fl.	16.—	15.—
5/4 50 ellige Irländer Leinwand p. St. fl.	25.—	20.—
5/8 Rumburger (nur May u. Holfeld) in 6 Sorten fl. 25 bis 30 40—50—60—70 per Stück, 54 Ellen.		
Dutzendwaare mit 12 St.		
Kinder-Taschentüchel m. Bilder oder färbiger Kante per Dutzend fl.	1.—	—.85
Mädchen-Taschentücher mit färbiger Kante und gesäumt pr. Dtz. fl	1.05	—.95
Damen-Battist- od. Jaconet-Taschentücher mit färbiger Kanten per Dtz. fl.	1.60	1.30
Herren-Taschentüchel mit fa. Kante und ges. per Dtz. fl.	3.—	2.50
Rumburger Leinentüchel per Dtz. fl.	8.—	2.—
Irländer Leinentüchel in fünf Sorten fl. 4, 5, 6, 7, 8 p. Dtz.		
Eigenes Erzeugniss Cattun-Kopftüchel per Dtz. fl.	2.50	2.—
Cosmanoser Erzeugniss, Cattun- od. Battist-Kopftüchel p. Dtz. fl.	3.80	3.20
Foulard-Kopftüchel pr. Dtz. fl.	3.50	3.—
Cosmanoser Foulard-Taschentüchel f. Herren per Dtz. fl.	4.—	3.—
Eigenes Erzeugniss Taschentüchel f. Herren pr. Dtz. fl.	3.—	2.50
Leinen-Servietten in Jaquard pr. Dtz. fl.	4.—	3.—
Leinen-Servietten in Damast pr Dtz. fl.	6.—	5.—
Leinen-Handtücher in Jaquard pr. Dtz. fl	5.—	4.—
Leinen-Handtücher in Damast pr. Dtz. fl.	7.—	6.—
Dessert-Servietten, weiss oder färbig, in Damast pr. Dtz. fl.	3.60	2.50
Türkische Hagabug-Handtücher pr. Dtz. fl.	4.—	3.—

Reinleinen

Garnituren, w. od. färb. in Jaquard,	6 Pers. fl. 5	12 Pers. fl. 10	18 Pers. fl. 15	24 Pers. fl. 20
Garnituren, w. od. färbig, in Damast,	6 Pers. fl. 6	12 Pers. fl. 12	18 Pers. fl. 18	24 Pers. fl. 24

Versendung mit Nachnahme, Packung zum Selbstkostenpreis und bitten wir auf Firma und Adresse genau zu achten, um nicht von missgünstigen Concurrenten getäuscht zu werden.

Wiener Cattun-Druck-Fabriks-Niederlage.

Stadt, Ruprechtsplatz Nr. 3, nur Nr. 3.
rückwärts der Ruprechtskirche, vis-à-vis dem Eingange zur Sacristei.

hat sich entschlossen, ihre Erzeugnisse statt wie bisher nur an die 27 kr. Geschäfte abzugeben, sowohl den En gross- als den Detail-Verkauf selbst zu besorgen und für alle Artikel den Einheitspreis per Stück mit 30 Ellen um fl. 7.50, per Dutzend m. 12 Stück um fl. 3.— festzusetzen, u. zwar folgende Artikel in 30 Ellige echt färbige Percaline, Battiste, Jaconets und Mouseline, moderne Kleiderstoffe, sowohl schottisch als auch glattfärbig, Garn Holländer-, Belfaster- und Hausleinwand, weisse Schirting und Hemden-Chiffon Schnürl u. färb. Kleiderbarchente, englische Leinenstoffe für Hauskleider, weisse Zwilch u. Damastgradl, färb. Bett-Canavasse, weis. und gelbe Nanking, bunte Möbel-Zitz u Möbel-Gradl, weis Spitzenvorhänge, Damast und Zwilch Handtücher Ferner per Dtz. mit 12 St. weisse Rumburger Leinentüchel, fein Battisttaschentüchel mit färbig Kant., Servietten in Zwilch und Damast, w. und färbige Reinleinen-Dessert türk. Piquett, Handtücher, Battist- u. Cotton-Kopftüchel, färb. u blaue Herrentaschentücher und alle in dieses Fach einschlagende Artikel. Aufträge aus der Provinz werden ebenso gewissenhaft, als reell ausgeführt, so als wenn persönlich gewählt würde u. Nichtconvenirendes austandslos retourgenommen.

Adresse

An die Fabriks-Niederlage, Kochgasse 36 in Wien.

NB. Als Probeaufträge versenden wir auch halbe Stücke mit 15 Ellen und halbe Dutzende mit 6 Stück. (2586—3)

Wajdits József lap- és nyomdatulajdonos gyorssajtó nyomása, Nagy-Kanizsán.

NAGY-KANIZSA, 1875. márczius 7-én. 19-ik szám. Tizennegyedik évfolyam.

Előfizetési ár:
egész évre . . 8 frt.
fél évre . . . 4 „
negyed évre . 2 „
Egy szám 10 kr.

Hirdetések
6 hasábos petitsorban 7, másodszor 6 s minden további sorért 5 kr.
NYILTTÉRBEN
sorunkint 10 krért vétetnek fel.
Kincstári illeték minden egyes hirdetésért külön 30 kr. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY

előbb: „ZALA-SOMOGYI KÖZLÖNY.“

A lap szellemi és anyagi részét illető közlemények, előfizetések, reclamatiók stb. a szerkesztő-kiadóhoz bérmentve intézendők: NAGY-KANIZSA Takarékpénztári épület, földszint.
Bérmentetlen levelek csak ismert munkatársaktól fogadtatnak el.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

Nagy-Kanizsa város helyhatóságának, nemkülönben az „első zalai ügyvéd-egylet“, a „nagy-kanizsai kereskedelmi s iparbank“, a „nagy-kanizsai takarékpénztár“ a „zalamegyei általános tanitó-testület“, a „Zala-Somogy“ gőzhajózási részvénytársulat s több megyei és városi egyesület hivatalos értesitője.

Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön, megjelenő vegyes tartalmu lap.

Vidéki hangok.

Halva született mindazon törvény, melynek nincs végrehajtója, akár erély hiánya, akár pedig kivihetetlensége miatt. — Midőn a mostani törvényeket és azok végrehajtását figyeljük, gyakran akadunk olyakra, mikhez szó férne; most azonban csupán egy, a dohány jövedéki törvényczikkre vonatkozólag teszünk néhány észrevételt.

A dohány mindenesetre oly szép összeget jövödelmez hazánkban, — hogy azt, kivált zilált viszonyok közt, ignorálni lehetetlen. Nem is kerülte ki honatyáink figyelmét sem, kik, mint mondani szokás, az ominosus német intézményt, módositásokkal ugyan, de megtartották alkotmányos napjainkban is, korlátot szabván a dohány termelés és árulhatásnak, nem törődve, vagy legalább scrupulust nem csinálva, hogy e törvény a magyar, különösen a köznép előtt mindenkor gyülöletes marad. Hogy pedig gyülöletes, könnyen megmagyarázható oka van, ugyanis: a dohány termelés és árulás akadályozása által a polgár a természet adta szabadalmában és jogaiban érzi magát megsértve, — mivel nem rendelkezhetik szabadon azzal, minek ura, nem fordithatja önjavára, mi sajátja a föld és dohányban. És mert gyülöletes, igen természetes, hogy mihamarább áthágókra is talál e törvény.

Nem nagyitunk semmit, a mindennapi tapasztalás eléggé bizonyit mellettünk. Ott vannak a naponta jelentkező csempészek, ott, — hogy igy fejezzük ki magunkat — az orrgazdaszerű vásárlások intelligens és nem intelligens részéről, ugy, hogy ritka az a dohányos- pipás-ember, ki minden habozás nélkül merné titkos szekrényét a finánczok előtt kitárni, mert csakhamar találtatnék ott oly dohány vagy szivar, melyról az engedélyt elómutatni aligha tudná. Nincs is fölötte mit csudálkoznunk, mivel a föntebb mondottakon kivül még az is okul szolgál az ilynemű törvényszegéshez, hogy az eladó többet kap igy dugáruskodva, mint a kormánytól kapna, a vevő pedig mégis sokkal jutányosabban veheti, mint a kormány által engedélyezett trafikokban.

Azért, ha vannak mégis, kik a dohány jövedéki törvény szabta kötelmekhez alkalmazkodtak, azt csak nemesebb érzületüknek, és kiképzett értelmüknek, vagy nagy módjuknak tulajdonithatjuk, melyszerint könnyen nélkülözhetvén a legdrágább dohány árát is, megveszik ott, hol szabad, vagy az előbbiek belátva a szükség parancsolta törvénynek az országra való hasznos voltát, minden kifakadás nélkül, teljes önmegadással türnek. De mit várhatunk a haszonleső sokaságtól, mit a szegény néptől?!

Lehet-e csudálni, ha a műveletlen nép nem elégszik meg azzal, hogy — ő titkos áthágója levén a törvénynek, — büntetlenül élvezhet, hanem a törvény ellen nyiltan is ki kel, vagy a nyiltan vétóknek vakmerően segédkezet nyujt, gyakran életveszélyt okozván a törvény közegeinek?

Többszörösen megtörtént dolog ugyanis, hogy a finánczok rajtkapván a csempész dugárusokat, lefoglalták a dohányt kocsistól-lovastól, de midőn törvényes joguk és kötelmüket teljesitendők, a lefoglaltakat felsőbb hatóságuk elé szállitani akarták, az elibök került dugárusok szerzett czimborákkal megálliták őket s ha nem engednek, vagy látva a veszélyt, odább is nem állanak jó eleve a lefoglalt tárgyaktól, ugy mind életükkel lakolnak törvény parancsolta kötelmük teljesitéseért, mert 2—3 ember, habár fegyveres is, 10—12 embernek ellenállani képtelen, kik szintén fegyveresek és hozzá még felbószültek is.

Nincs szándékunkban most arról disserálni: helyes-e, vagy nem ezen törvény, csak annyit akarunk mondani, hogy, ha érdekében van az országnak eme törvény fönmaradása, ugy legyen kötelesség annak megtartása is; mert igy, mint most életben van, csak kigunyolása a törvénynek és buktatása a pénzügyi számitásoknak.

Nem is a törvény végrehajtó közegek erélytelenségében találjuk a hibát, mert ók megteszik kötelességüket, gyakran életük koczkáztatásával is, hogy a törvény kivánalmának elég tétessék; — még azt sem mondjuk, hogy kivihetetlen eme törvény, csak a kellő módot kell eltalálni. Erre nézve kivánjuk saját véleményünket nyilvánitani azon meggyőződéssel, hogy igy a törvény nem lenne irott malaszt, a törvény közegek pedig megszabadulnának a siralomháztól, melybe most minden körutjuk alkalmával jutnak.

Jövőre, ha dugárusok elfogatván, kéznél kapható vagyonuk lefoglaltatik, ne legyen kötelességük az illető finánczoknak az elkopzott tárgyakat azonnal csekély erejükkel hatóságuk elé szállitani; hanem, ha helységben történik a lefoglalás, ugy azon helység, — ha pedig utközben, ugy a legközelebbi helység elöljárójához, kinek mint ugyis törvényőrének, szigoru felelősség terhe alatt adassék át őrizetül, mig vagy a pénzügyőri hivatal nagyobb erőt adhat, vagy a rendőri közegek segedelmével teljesithetik a továbbszállitást.

Meglepetés pillanatában a dugárusok részint a megijedés, részint a czimborák hiányábani készületlenség következtében engednek még utközben is 2—3 finánczoknak, mit semmi esetre sem lehet várni, ha megrettenésökből kiábrándultak és hozzá még segitségeket is nyertek.

Igy, gondoljuk, sokaknak elvétetnék kedvök a csempészettól és dugáruskodástól, mi nagy előnyére lenne országunknak; a pénzügyőri közegek pedig sem a gunynak, sem életveszélynek kitéve nem lennének.

Hogy pedig ily esetben a pénzügyőrség rendőröket igénybe vehet, hisszük annál is inkább, mert ha jól emlékszünk, ministeri rendelet is adatott ki, miszerint a dohány csempészet érdemében ezek is közreműködni kötelesek. Mi mindenesetre megtartandó is volna, különösen napjainkban, midőn nemcsak milliók- és ezrek-, de egyes forintokra is rászorulunk. Fizetünk luxus adót, hát fizessünk ebbeli élvezetünkért is, hogy igy, habár pipaszó mellet, de ne gond nélkül nézzük édes hazánk aggasztó sorsát és áldozzunk oltárára, ha kell, önerőltetésünkkel is. Nem az hű fia az édes anyának, ki csak javaiban uszkálni, dédelgető karjain pihenni szeret, hanem, ki kész, csakhogy annak békóit széttörje, önmagára venni a bilincseket.

RÓKUS.

II. Hibás szók és szólások javitása.

(Folytatás.)

A megjavitásra kitüzött szók sorában következnek:

5. szivély, szivélyes.

Első hibája, hogy szükségtelen szó; a második, hogy az elsorolt kifogások 6. pontja alá esik. A szív névszó helyessége felül áll ugyan

TÁRCZA.

Sok ezred éve . . . .

Sok ezred éve már,
Hogy vándorol velünk a föld,
S nincs rajta olyas baj, mi dönt,
Nincs benne semmi kár. —
Szerencse az, hogy utja kör,
S innét tovább hiába tör;
Igy fennmaradhat a
Hátán ülő emberiség,
Különben? ah, —
Pokolba vitte volna rég!

HAJGATÓ SÁNDOR

A nők s férfiak összehasonlító psychologiájának rövid vázlata.

— Irta: *Jenvay Géza.* —

Az ember az őt környező többi lényektől főleg az által különbözik, hogy nem csak érzéki természettel bir, hanem észszel s akaratszabadsággal is fel van ruházva, mely szellemi erők magas hivatásának, földi rendeltetése czéljának megismerésére s valósitására képesitik.

Az emberiség hivatása a többi lények rendeltetésével első tekintetre majd azonosnak tünik fel; de behatóbb vizsgálódás bárkit is meggyőz arról, hogy e kettő között lényeges különbség van. Az ember, mint érzéki-észlény személyisége ősjogánál fogva jogositva van önmagát a külvilágban érvényesiteni, érzéki természete által mintegy utaltatik arra, hogy hajlamait szellemi erőivel összhangba hozva, mint minden más lény, önjóléte előmozditására törekedjék; de mázrészt szellemi képessége kötelezi a társadalom érdekeinek előmozditására, a társasági czél megvalósitásának közremunkálására. Ezt kivánja az emberiség összérdeke, erre serkent bennünket egy benső kimagyarázhatlan ösztön, melynek soha nem szabad kihalni az emberi szivből; mert ha ez kivész onnan, megdől a társadalom, társadalom nélkül pedig megszünt az ember, ember lenni.

Az ember tehát nemcsak szellemi képessége, de magasabb hivatásánál fogva is, — mely őt a társadalmi érdekek előmozditására kötelezi — különbözik a többi érzéki lényektől, melyeket a természet ösztönszerű cselekvéseik által csak önjólétük emelésére utal.

Azonban nagyon tévedne, ki azt hinné, hogy az élőlények külmüködésének különbsége egyedül csak az ösztön s az akarat szabadságból kiinduló elhatározáson alapul. Tagadhatlan ugyan, hogy az emberi — s állati élet eltérő nyilvánulásának oka az ösztön, az öntudatos elhatározás s szabadakarat közötti különbségben keresendő; de egy és ugyanazon nemhez tartozó egyedek különbsége, vagyis az ugynevezett individualis különbség az ösztönök, illetve az emberi elhatározás rugóinak sokféleségen alapul.

A természet minden teremtménye egyedileg kisebb-nagyobb mérvben különbözik ugyan egymástól; de az individualis különbség ember és ember között észlelhető legszembetünőbben; mert ahány ember, majd annyi érzelem, vágy, gondolkodás, akarat, tehetség, melyek mint a vérmérsék, életkor, nevelés, égalj, társadalmi viszonyok változó hatásainak kifolyásai ezer és ezer féle alakot nyernek.

Az ember individualis különbségének okozói között az első helyet a nemi különbség foglalja el.

A ferfi s nő lényegöket tekintve hasonlók ugyan, de mind az organismust, mind szellemi képességöket illetőleg egymástól elütő sajátosság jellemzi őket.

A nő organismusa sokkal összetettebb, művészibb, test alkata kisebb, izomrendszere gyengébb, mozgása élénkebb, kifejezőbb, vérkeringése gyorsabb, idegei ingerlékenyebbek, mint a férfié. Feje aránylag nagyobb, nehezebb, de a homlok keskenyebb s nem oly domboru, mint a férfiaknál, azért a phrenologok, kik az agy különböző fejlődését a koponya alakjával összeköttetésbe hozva, ennek szabályossága, vagy kevésbbé szabályos alakjából a lelki-működésekre biztos következtetést vélnek vonhatni, a nőket a tudomány terén kevesebbé szerencséseknek tartják, mint a férfiakat s noha ez állitás igazságát többen, igy a hires Ahrens is kétségbe vonják, mindazáltal daczára egyesek ellentmondó nézetének, a többség véleménye igazolva a mindennapi tapasztalás adatai által, arról győz meg, hogy a nő szellemének az értelmiség ama magaslatára, hova a férfi ész már eljutott, magát felküzdeni még nem sikerült s talán soha nem is fog sikerülni? ez ellen szól már maga a természet is, mely „a nőt nem esze, de szive által akarja boldogitani.“

Gall a homlok domborusága után a szellemi képességekre vont következtetései folytán azon tapasztalatra jutott, hogy a nők, kiknek homloka kevésbé domboru, a művészet s tudomány iránt kevesebb hajlammal viseltetnek, mint a férfiak. Ugyancsak Gall állitja, hogy a nő homlokán azon kisebb-nagyobb emelkedések s mélyedések, melyek a phrenologia szerint az erély s bátorság jelzői, ritkán találhatók fel, ahol pedig ezek hiányznak — ugymond a koponyatan — ott az erély s bátorság is hiányzik. De nem igazolja e, a mindennapi tapasztalás is azt, hogy a gyenge nők, — kik gyakran még a képzelt veszély pillanatában is megrettenve az önalkotta rémek setét árnyaitól s beismerve gyengeségöket, lépten nyomon az erősebb férfi védkarját veszik igénybe — igazán akarni nem tudnak? De nem épen e gyengeségben fekszik a nő bája? — A férfias erély legszebb fegyverétől, a bájtól fosztaná meg a nőt, mert valamint a férfinak csak annyiban szabad elsajátitani a női tulajdonokat, amennyiben es által férfias jelleme nem veszélyeztetik, ugy a nő, csak bájai veszélyeztetésének határán belől teheti magáévá a férfias erélyt.

A női szemek kissé közelebb feksznek egymáshoz, mint a férfiaké, szemöldök gazdagabb, szempillái hosszabbak, tekintetök gyengébb, szemérmesebb s ritkán oly állandó, mint a férfié, kinek bátor s szilárd tekintetében a jellemerősség, az önbecsülés tükrődzik vissza, mig a nyilt bizalmat gerjesztő női szemek az érzelmek szeplőtelenségének tanui.

A nő legnagyobb varázshatalma szemeiben van. Mihez hasonlitsam azon ártatlan-tekintetű szemeket, melyekből kisugárzó szendeség bilincsekbe veri a vakmerő kezeket, meghiusitja a gonosz szándékot? — Ég van az ily szemekben, melyeknek derült mosolya elüzi a bősz fellegeket, lecsendesiti a vihar pusztitó dühét. — Mit mondjak azon csillogó szempárról, melynek tüzsugára lángra gyujtja az érzés szunnyadó szikráját s egy pillantása elégséges arra, hogy feldulja a szív nyugalmát, a lélek békéjét? Nem hasonló az ily szem is az éghez, melynek villámai gyujtanak és semmisitenek? Vagy hallgathatók-e azon nyilttekintetű szemekről, ma-

minden kétségen; az ály, ély képzőt is némileg érezhetővé teszik a kifogástalan osztály, asz-ály, vesz-ély, szabály, szeg-ély, akad-ály: fon-ál, köt-él, hal-al, de amint e példák félreérthetetlenül tanuskodnak, az ály, ély, (ál, él) deverbalis képző azaz, az idézett nevek mind igetőből vannak alkotva; a szív ellenben főnév. Hogy a legtöbb képző csak bizonyos meghatározott körben gyakorolja fogalommódositó erejét, annak elég lesz következő bizonyitékát fölemlitnünk:

Az ás, és egyike legszaporabb képzőinknek, nincs egyetlen egy ige sem, a melyből vele főnevet ne képezhetnénk s mégis összes szókincsünkben nincs oly névszó, a melyhez az ás, és, vagy at, et hozzáfüggedne. Hasonló természetü a mány, vány képző is. A névtőkből képzett ály, ély végü szók tehát nem fogadhatók el helyes alkotásoknak.

A szivély, szivélyes szókat a német „Gemüth, gemüthlich" alkotatta meg neologusainkkal, e jelentését később a kedély elragadta tőle s ma már inkább a „Herzlichkeit" „Gefälligkeit" értelmet tulajdonitják neki. Nincs rá szükségünk. Nyelvünk, mint más nyelvek is a német „Gemüth"et más-más szókkal fejezi ki. „Mint az elhagyott sir lelkem oly kietlen." „Kietlen lélek" a német ezt ugy mondaná, hogy: „ein leeres, wüstes Gemüth." Igy: ruhiges Gemüth: nyugodt lélek; unschuldiges Gemüth: ártatlan szív; trauriges Gemüth: bánatos kebel. „Er hat einen scharfen Verstand, aber kein Gemüth: éles esze van, de nincs szive." „Einem etwas zu Gemüthe führen: szivére, lelkére kötni valakinek valamit" s igy tovább.

Ami pedig a „herzlich, gefällig" jelentést illeti, még kevesebb szükség van a szivélyes szóra. Ott van szives, kedves, kedveletes, kellemes, nyájas, válogathatnánk bennük, de ma-holnap oda jutunk, hogy e szép, helyes szókat kipusztitja az irodalomból a korcs szivélyes szó. Szivből fakadt hang, nyájas szavak, szives kézszoritás, kedves magaviselet, kedveletes előzékenység, ujabb iróink egy részénél valódi ritkságok, nálunk minden „szivélyes:" szivélyes a szó, a hang, a mosoly, a tekintet, szivélyes a magaviselet, előzékenység, kézszoritás, szivélyes a fogadás, a bucsuzás stb. Az ilyen általánositás mindig szegénységnek a jele s rendesen elszegényedéssel jár. Példák rá a régi jó „szivesség, nyájasság" szók, melyeket ujabb szivélyes iróink gondtalansága már már a pusztulás révére juttat.

6. Gyermek menhely. Honvéd menház.

Kétszeres hibában szenvednek, nemcsak, hogy igető van bennök főnévvel összetéve, hanem az igető (ment) még képzőjétől is meg van fosztva. Hasonlóképen szükségtelen szók. A korcs menhely, menház helyett állitsuk vissza az ősrégi „menedék"-et, legyen az „asylum" menedék, vagy menedékhely s monjuk helyesen: „Gyermekmenedékhely. Honvédmenedékház.

7. Szellemdus, kenetteljes, vizbő.

A tárgy és birtokviszony kivételével, hol némely kapcsolatban a viszonyjelölés minden alaki kifejező (rag) nélkül állhat (p. szijgyártó, csüszegés, háztüznézni, kezemkéri, Isten szabad ege alatt stb.;) nyelvünk természete a többi viszonynál az alaki kifejezést, a rag kitételét szigorúan megköveteli. A czimbeli szók tehát nyelvünk természete ellen vannak szerkesztve. Helyesen igy kellene állniok: szellemben dus, kenetteljes, vizben vagy vizzel bő.

Itt is nyelvünk törvényeinek számba nem vétele s a németnek szolgai utánzása mutatkozik. A szóban levő idegenszerüségek a: „geistreich, salbungsvoll, wasserreich" képére születtek. Pedig neologusaink itthon is megtanulhatták volna azt a jót, amit künn roszul tanultak; s a „fruchtreiches Jahr"-t nem mondták volna „gabnadus évnek," hanem „bő, gazdag termékeny, áldott évnek. A magyarnak nincs „borteljes pohara," hanem „teli pohár bora;" neki a „sorgenvoll" nem „gondteljes, hanem „teli gonddal, csupa gond, aggódó, aggóskodó, aggodalmas;" s a „handvoll" nem kézteli, hanem „marok nyi" stb. A németbeli „reich, voll" szókkal való összetéteknek a magyarban legtöbbszörte „s" képzős melléknevek felelnek meg, p. volkreich: népes; kummervoll: bánatos; freudenvoll: örvendetes stb. általános utasitást adni azonban a szótár dolga.

Eszerint a czimbeli szók igy javitandók ki: szellemdus helyett szellemes, kenetteljes helyett kenetes, vizbő forrás helyett bővizü, vagy gazdag forrás.

8. Miután.

Alakilag és jelentésileg is helyes szó, de amint nyelvünk történetének minden egyes adata tanuskodik, kizárólag csakis időconjunctio, nem pedig, mint az ujabb irodalom használja okkötő. E jelentésben nem alkalmazható. Nyelvünkben a legrégibb időktől kezdve a harminczas évekig csak egy szerepet töltött be, az időjelölést; az okadást ellenben a mivel, mert, mivelhogy, minthogy kötőszók végezték. A **miután** kizárólagosan időt, még pedig előidejüséget jelelő kötő-szó s egyértékese a latin **postquam**, a német **nachdem** conjunctioknak; más szóval: olyt temporalis függő mondatokban áll, a melyek előidejüség viszonyában állnak vonzó mondatukhoz. Ok jelölést végeztetni a **miután**-nal latinosság.

A miután miatt a pusztulás határán állnak már a valódi okkötők, a mivel, mert, minthogy, mivelhogy.

9. Ural.

„Uralni valakit" a legrégibb időktől fogva egész napjainkig annyit jelentett és jelent, mint „valakit urának elismerni," mégis a hirlapirodalom a német „beherrschen" kitételt szolgailag utánozva épen ellenkező jelentésben alkalmazza és ezt: „Die Anhöhe beherscht die Festungswerke" igy forditja: „a magaslat uralja a várerőditményeket: holott helyes magyarsággal igy kellene állnia: A magaslat uralkodik a várerősségein."

A német „beherrschen etwas, tehát nem uralni valamit, hanem uralkodni valamin.

10. Osztja a nézetet.

A német „ertheilt die Ansicht" kitételnek rosz forditása. A magyar oszt az egésznek részekre választását jelenti, annak a ki oszt nem juttat részt az osztásból, más szóval a részekre választott egésznek hovájutását meghatározatlanul hagyja, p. jutalmat osztok. Tehát nem fejezi ki azt, amit ki akarna fejezni, t. i. a résznyerést, részesülést valamiben. Ezt az „osztozik, osztakozik valamiben" kitétel teljesiti.

Az idegenszerü „osztom az előttem szólónak nézetét" magyarosan igy hangzik: „osztozom vagy osztakozom az előttem szóló nézetében.

Helyesen használhatók még „egy nézeten vagyok az előttem szóló val, — magamévá teszem inditványát, — csatlakozom nézetéhez, — elfogadom javaslatát stb.

A következő tanácskozás tárgyai lesznek: Horderő; bölcsőde; kisdedovoda; képezde; tömkeleg; talány; egylet; dalár; dalárda; létezik; beszüntet, beállit valamit; magaskor, magas papság.

(„MAGYAR NYELVŐR.")

Válasz Tuboly Victor urnak.

A „Zalai Közlöny" 17-ik számában „Farsangi utóhangok bójti predikatió helyett" czim alatt közzétett czikkre magam, ugy a többek nevében válaszolnom kell. Mert ugyan a hivatkozott czikk személyt nem érint, de általánosságban azakról van a szó, s igy mindaz, aki a letenyei f. é. február hó 6-án tartott bálban részt nem vett s aki annak tartja magát, a kérdéses czikket hallgatással nem mellőzheti. A czikk többi részét nem érintem, — mert aki azt elolvassa, ugy is érti magában habár kinem mondja is a birálatot s legyen minden olvasó maga a criticus. Hanem ami czikkiró urnak azon állitását illeti, melyek — „és venio nunc"-nál kezdve akként hangzanak: — „Bizonyos urak ugyanis nem tartották értelmi hivatottságukon alóli dolognak ellenségeivé lenni egy jótékonyczélu bálnak! és nem jelentek meg, de sőt a megnemjelenésre másokat is izgattak" stb. Már bocsásson meg a szerző ur, miután mi, kik a kérdéses bálban meg nem jelentünk, meg nem jelenésünk okát a szerző ur előtt indokolni nem tartozunk, de ellenben kijelentjük, hogy szerző urnak birálatán felül állván, kérjük, hogy más alkalommal ne érintse illetéktelenül Letenye mezőváros és vidéke értelmiségét oly kifejezésekkel, melyekre értelmi hivatottsága fel nem jogositja; mert határozottan kijelentjük, hogy sem Letenyéből, sem vidékéből egy uri egyén sem volt jelen azon bálokban, ahol a „csizmadiánékat és lakatosnékat" lehetett fogdosni; — s igy nagyon természetes, hogy czikkjével szerző ur fogott czizmadiát — olyast állitván, ami nem való. Valamint nem való az sem, hogy Letenyén és vidékén levő s a február hó 6-iki letenyei bálon meg nem jelent urak közül bárki is izgatott volna a bál ellen. Más oka van annak, hogy az nem volt látogatott, hogy most összesen csak 37 látogatója volt s nem 100—150, mint az előbbi letenyei bálokon szokott lenni. Legkevésbé sem akarunk belőle titkot csinálni s megmondjuk, hogy igen sokat az tartott vissza a bálban megjelenéstől, hogy a letenyei uri fiatalság által czélba vett s hihetőleg a február 6-ikinál jobban sikerülendett bál bizonyos és ide nem tartozó okok miatt elejtve lett — s ezen visszahatást még az is fokozta, hogy épen itt Letenyén nem tudhatni, mi érdekből egy uri egyén, „aki értelmi hivatottságánál fogva" kihagyható nem lett volna, meg sem hivatott; végül ehez járult egy kis kihivó fellépés is.

Ne állitsa tehát t. szerző ur rólunk, hogy mi a tüz által koldusbotra jutott t.-szerdahelyiekről megfeledkeztünk, vagy talán meg nem jelenésünk által részvétlenséget tanusitottunk irányukban, sőt ennek ellenében mi állitjuk azt, hogy „minden Demosthenesnél szebben beszél a tett," mert mi ha nem mehettünk is a kérdéses bálba, de addig, mig szerző ur „teljesen megelégedve ez idénre a bál vivmányaival s édesen pihenve itt szerzett babérain, kinevette azokat, kik a mostani hideg böjtben valahol kinn a szabadban fázva szenvednek s a kandalló pattogó tüze mellett bálreferedát irt addig mi nem nevettük ki a fedél nélkül kinn fázva szenvedőket, hanem mi is, kiknek a jó Isten adott egy kis kandallót és egy kevés fát is hozzá, tehetségünkhöz képest igyekeztünk a szenvedők arczáról letörölni a könyeket s a szerencsétlen tóth-szerdahelyi tüzkárosultak javára következőkép raktuk össze filléreinket: Szalacsy Farkas 50 frt., letenyei uradalom 8 frt., Zakál Gyula 5 frt., Filipics János 5 frt., Filipasics Károly 3 frt 60 kr., Blaskovics József 3 frt., Hajdu Dénes 3 frt., Lovaghy Ferencz 3 frt., Thomka Endre 3 frt., Novák Menyhárd 3 frt., Cziffray Antal 3 frt., Pirovics Béla 2 frt., Wünchs József 2 frt., Dömötör Lajos 2 frt., Keserü Ferencz 2 frt., Sinkó Ferencz 2 frt., Kohn Samuel 1 frt., Mayer Gyula 1 frt., Hajgató Lajos 1 frt., Récsei Sándor 1 frt., Puskássy Sándor 1 frt., Kálmán György 1 frt., Gönczöl István 1 frt., Radich Ferencz 1 frt., Novák József 1 frt., Tislér István 1 frt., Sánta István 20 kr., Gyergyák György 20 kr., összesen 110 frt oszt. ért. Mely összeget n. t. Novák József tóth szent-mártoni plebános urnak a t.-szerdahelyi tüzkárosultak közti kiosztás végett kézbesitettük.

Hiszem, megfog győződni szerző ur, hogy ezen, bár kisszerü részvétünk eléggé tanuskodik arról, hogy a bál jótékonyczéljának nem voltunk ellenségei — s szerintünk ezen csekély felebaráti segély jobban esik a károsultaknak, mintha azt a bálban elmulattuk volna!

Még csak egy rövid megjegyzést: Mi ugyan a bálban részt nem vettünk, de az ottvoltaktól értesültünk, hogy a többször már emlitett február 6-iki letenyei bálon a szerző ur által elsorolt igen tisztelt hat urhölgyön kivül még négyen, ugyanis: Smerd orvosné, Maróni ispánné, Markuss Jánosné és Kohn Sámuelné urhölgyek is jelen voltak s mint akik a bál jótékonyczélja eredményének előmozditására szivesek voltak szinte közreműködni, részünkről ők is fogadják a köszönetet. Többek nevében is.

ZAKÁL GYULA.

Helyi hirek.

— ***A földmivelés- ipar- és kereskedelemügyi ministerium*** a szőlőket kárositó phylloxera rovarnak a szomszéd Ausztriában, Klosterneuburgban történt fellépése folytán, a gazda-közönséget m. évi 17472. 18331. és 22119. sz. a. kelt körlevelei, és utóbbi szám alatt kiadott szőlővesszőbehozatali tilalom által a közel veszélyre figyelmeztetvén, további intézkedés gyanánt kiiratta a klosterneuburgi intézet könyveiből azok névjegyzékét, kik a phylloxera fellépésének éve óta Klosterneuburgból szőlővesszőket hozattak, s miután félő, hogy a phylloxerának terjedése első sorban azon helyekről fogna történhetni, hova az utóbbi évek alatt Klosterneuburgból vesszők hozattak, a fennevezett ministerium kötelességének ismeri, hogy az emlitett vesszők behozóinak névjegyzékét nyilvánosságra hozza, intvén legelső sorban ezeket, hogy egyelőre a szőlővessző eladástól tartózkodjanak, másodsorban pedig figyelmezteti a gazda-közönséget, hogy a jegyzékben foglalt helyekről szőlővesszőt vásárolni óvakodjék legalább addig, mig a ministerium által ez év tavaszán a gyanus helyeken eszközölt vizsgálatok eredménye közzétéve nem lesznek. Az emlitett névjegyzék Zala- és Somogymegyékből itt következik; Zala vm. 1869—70. Alsó Lendva: Feisztl József. 1870—71. Sricse. Höhn Frigyes. Balaton-Füred. Molnár. Szőlőszeti iskola. Keszthely. Belke Tódor. Alsó-Lendva. Feisztl József. Feisztl István. Kaliwoda Antal. Csáktornya. Bogdány Miklós, Kvasovetz Anna. Ságod: Hegedüs Károly. Zala Lövő: Bichovszky József. 1871—72. Ságod: Hegedüs Károly. Balaton-Füred: Gábor József. Arács: Mayer Antal. Sricse: Höhn Frigyes. 1872—73 Tófej: Nagy Gyula. Arács: Mayer Antal. Tapolcza: Molnár István. Zala-Lövő: Piechovszky József: 1873—74. Tapolcza: Molnár István, Bede János. Zala-Szt. Mihály: Horváth Móricz. — Somogy vm. 1870—71. Báté. Gaál Dénes. Kaposvár. König József. Dr. Gulyás János. Boglár. König József. 1871—72. Baté. Gaál Dénes. Kaposvár. König József. Stenczel Ede. 1872—73. Marczali. gr. Forgách. Kaposvár. Dr. Gulyás János. 1873—74. Marczali. gr. Forgach. Kaposvár. Gulyás János. Szend. Komáromy Keresztély.

— ***Tekintetes szerkesztő ur!*** Ön becses lapjának 18-ik számában Precsinszky Pál Zalamegye főmérnöke elkeseredetten panaszkodik a „Zalai Közlöny" 13-dik számában a februári gyülésben történtekről hozott értesitésre. Aki a gyülésen volt és az ottani események lefolyását hallotta, az csak meggyőződhetett arról, hogy mikép a megyei bizottság, figyelve a megyében történtekre, oly alaposan járt el, ahogy csak eljárnia kellett és hogy a köztisztelet ben álló alispán ur a mérnöki kar által bemutatott közmunka előirányzat iránt pártolólag nem lépett fel: azt is a jelenvoltak tudják. Hogy mind ezt Precsinszky ur tudni nem akarja, az megmagyarázhatlan valami. No de ez igy szokott lenni az életben! Ha valakinek eleve-

---

lyekből az önbizalom s a jellemtisztaság sugarai törnek elő? Nem nap-e az ily szem, melynek világánál élünk; de melynek fényét kerüli a rosz lelkiismeret? Általánosan bevett szokás a szemről a lelkiéletre következtetést vonni. Nyilt, nyugodt tekintetből a nőknél ugy, mint a férfiaknál önbecsülés, — jó lelkiismeret — s tiszta erkölcsökre következtetünk, a zavart tekintetü, földre sütött szemek ellenben a belélet zilált állapotát árulják el. Csakhogy e tekintetben is különbség van a nő és férfi között. A nőnek, — minélinkább eltér az erény ösvényétől, minél több bünnek enged szivében helyet, tekintete annál vakmerőbb lesz, a gonoszlelkü férfi pedig mintegy rettegve attól, hogy zavart tekintete vétke iszonyainak árulójává lesz, földresütt szemeit.

A szem a női szenvelgés leghatalmasabb fegyvere. Vannak nők, kik azon téves meggyőződésben élnek, hogy egyedül csak a szemnek adatott ama hatalom, mely a férfiakat meghóditani képes. Különösen a kaczér nőkről mondhatni ezt, kik mindenkit elbájolni óhajtván, affectált pillantásaikkal igyekeznek Ámor bilincseibe verni azokat, kiket bájaik varázsa eddig még meg nem hóditott. Az ily nőkről azonban bátran feltehetjük, miszerint nem tudják azt, hogy a nő legfőbb hóditó hatalma s bája nyájas kifejezésü, állandó tekintetben rejlik; mert csakis a nyugodt tekintet ébreszthet állandó érzelmeket, mig a változékony affectált pillantások megfosztva a nőt bájától, érdekességétől csak átfutó érzelmeket kelthetnek.

A női száj kisebb, szebb alkotásu, a felső ajak tömöttebb, mint a férfié. Nem különös szeszély-e ez a sorsnak, hogy a nőket, kiket általában bőbeszédüeknek tartanak, kisebb szájjal ajándékozta meg, mint a férfiakat, kiket a nőkkel szemben a kevesebb — beszédüség jellemez?

Általános szokás ugyan a nőket bőbeszédüséggel vádolni s talán nem is minden ok nélkül? de kizárólag még sem foghatjuk e hibát a nőkre; mert közös vétke ez az emberiségnek, mely feltalálható nőknél ugy, mint férfiaknál, a különbség csak az, hogy a nőknél többnyire azok a hallgatagok, kik kevesebb szellemi képességgel birnak, mig a férfi szellemi siláuyságát nem ritkán szavak sokaságával akarja palástolni.

A női orr kisebb mint a férfié. Mióta Canyrer Péter — a mult század vége felé — kifejtette azon tudományt, mely az orr, homlok és áll viszonylagos állásából a lelki állapotokra következtet, azóta e tan követői már nagyon gyakran megkisérték az orr alakja — hosszusága — rövidsége, vagy hajlottsága után a nők lelki állapotára, vérmérséke — különösen szerelmi érzeményeikre következtetni. De e tudomány, — mely mélyebb alap hiányában jelentékenyebb eredményeket felmutatni nem képes — manap már kevés elismerésre talál s ugyanezt mondhatni D'Arpentigni chirognomiájáról s Burmeister lábismejéről is, melyek az emberi kéz és láb alakja után akarják a benső életet felismerhetni.

A phisiognomia tanitja, hogy az értelmi, akarati s kedélyi működésnek az izomrendszerre gyakorolt befolyása következtében az arczról, mely az izomrendszernek fokusa, a lelki életre biztos következtetést vonhatunk.

Azt is kétségtelennek állitják, hogy a lelki állapotok az izomrendszerrel meghatározott viszonyban vannak s hogy a lelkiélet nyilvánulásának többszörös hatása az izomrendszernek, tehát igy közvetve az arcznak állandó külsőt kölcsönöz; de ha ez igy van, akkor kell, hogy a nő és férfi, kik lelkiéletök külnyilvánulásai által különböznek egymástól, arczra nézve is különbözzék s hogy ez csakugyan igy van, azt hiszen mondani is felesleges.

(Folytatása köv.)

nére tapintanak, akkor feljajdul és sok zor ezen feljajdulása folytán az ügy érdemlegét még inkább felelevenih. Ugylátszik, hogy a 13-dik számban megjelent tudósitás azon kitétele ellen tesz kifogást, melyben érintetik, hogy felületes munkálatot terjesztett elő. Ugyan mi indithatta azon bizottsági tagot ezen kifejezésre? azt könnyen megtalálja mérnök ur, hahogy a gélsei viz áteresztre gondol, hol már az alispáni rendelet 2928./74. száma alatti utasitás szerint a keszthelyi vállalkozóval a szerződés megkötésére utasitva lőn a járási szolgabiró a mérnökkel egyetemben, hol a mérnöki kar által előirányzott 453 frt. $27^{2}/_{10}$ kros vizeresz az utbiztos által a megyei utkopró vezetése alatt már helyre is állitatván, a megye tulajdonát képezett hid anyag fákból, mely fakészletet a felhasznált munkaerővel együtt igen sokba — 30 frtba — lehet számitani, habár nem oly czifra is a viz eresz, mint tán azt a vállalkozó Keszthelyről szállitandó fából épitette volna, de ép ugy megfelel a kivánalomnak, mint a 453 frt. $27^{2}/_{10}$ kr. előirányzott hid eresz. Ezt már csak nem mondhatja, hogy nem tartozik a könnyelmüség közé, hisz tudta, hogy fakészletünk volt, hogy azon helyre, hol a vizeresz csak nagyobb esőzések vizének tovaeresztésére szükséges, azt nemcsak a keszthelyi vállalkozó, hanem a közelebb levő emberek is képesek a szükségnek megfelelőleg a kész fából felállitni, kérdem, nem tartozik a felületességek közé a drága pénzen vállalkozóval a légrádi határban felallitott hidnak átvétele? és alig, hogy a hid, mint jó átvétetett, néhány hétre a Dráva kiáradása már azt a czövekekkel együtt elseperte, pedig ezen hid a száraz legelőre allittatott, tehát ott a munkások nem a vizben, hanem igen a száraz földön dolgoztak, ott csak felállithatták volna ugy, hogy a Dráva kiáradásának megfelelhetett volna. Ugy hiszem beismeri, hogy a mérnöki kar felületességének az oka, vagy midőn a tervet készitették, könynyelmüek voltak és számitásba nem vették, mikép a kérdéses helyen minő vizátjárás történhet? vagy pedig a munkálat vezetését nem ellenőrizték, mert a tények azt mutatják, hogy a drága hid sincs meg, hogy a vizben kihalászott hid anyagfák még reáfizetéssel hordattak vissza, mi ismét uj költséget hozott a megyére és hid most sincs, a somogyi szomszédaink, kik a légrádi átjárásnál jönnek hozzánk, most a legnagyobb veszély közt közlekednek. Kérdem, ha a Dráva csak egy lab magas vizet önt ki a medréből, hol lesz a közlekedés? Mert még csak ideiglenes hid sincs felállitva. — Valamint Precsinszky ur hivatkozott az alispán urra, hogy munkáját felületesnek nem modta, ugy én bárkit a világon felhivok, ha állitásom felől meggyőződni akar, sziveskedjék mindkét helyen a helyszinén szemlét tartani. Ami a rajki kőtelepet illeti, arra csak annyit mondok, hogy már huzamosb idő óta van azon telep a megye kezébe, honnét a követ az utakra kihordják és ott részben az uttatarozók, részben pedig közmunka erővel töretik a kő össze és a merre a követ igy hordtuk, és igy törettük, hála az égnek, jó utaink vannak és minden kubik ölnél 8 frtot takaritottunk meg. Ez sem megvetendő. Meglehet, ha pénzért töretné mérnök ur a követ, jobb lenne, de alig hiszem, mert akár géppel, akár amerikai emberekkel töretné, akkor is csak idevaló napszámost használna fel. Én tehát nem untatom tovább sem az olvasót, sem a szerkesztő urat, csak arra kérem, sziveskedjék ezt a 13 dik számban megjelent és bárki által hozott nyilatkozat kiegészitéseül becses lapjába felvenni. Kovács.

— ***Hivatalos.*** A földmivelés, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. minister 1875. febr. 23-án 3928. sz. alatt Somogymegyében kebelezett Kaposvár mezővárosnak megengedte, hogy az ott f. évi márczius hó 26 án tartandó országos vásár f. é. márczius 18-án tarthassék meg.

— ***Ollop Imre*** ur a kanizsaiak részére ujabb műélvről gondoskodott. A hirneves „Florenczi négyes" egyik tagját Popper urat (gordonka-művész) és a nagyhirü kamaraművész Menter Zsófia kisasszonyt nyerte meg, kik Nagy-Kanizsán f. évi april 8-án adnak hangversenyt.

— ***Zalay Lajos*** munkatársunk a 48 ik Ernő gyalogezredben hadnagygyá neveztetett ki.

— ***Törvényszéki csarnok.*** A n.-kanizsai kr. törvényszéknek 1875. március havában tartandó bünfenyitő ülésein előadandó bünfenyitő ügyek sorrendje: Márt. 4-én Joha József és Cziráky György beczi lakósok ellen betöréses tolvajlási bünügyben végtárgyalás. Fischel Ferencz szepetneki lakós ellen sulyos testisértés büntényében végtárgyalás. Márt. 5 én Boha Ferencz csörnyeföldi lakós ellen birói zártörés büntettében folyt. végtárgyalás. Horváth (Pável) József kis-kanizsai lakós ellen sulyos testi sértés büntettében végtárgyalás. Márt. 11-én Breyer Bernát bánok-szt.-györgyi lakós elleni sulyos testi sértés büntettében a kir. it. tábla itéletének kihirdetése. Szabó György paphegyi lakós ellen tolvajlási bünügyben a kir. it. tábla itéletének kihirdetése. Toth István és társai lasztonyai lakósok ellen veszélyes fenyegetés és közhatósági közeg bántalmazása iránti végtárgyalás. Mart. 12 én Horváth (vándoli, háj fejü) József panai lakós ellen gyujtogatás büntettében végtárgyalás. Rudits József és Mihály kaczorlaki lakósok ellen sulyos testisértési bünügyben végtárgyalás. Márt. 18-án Kuthi Ferencz és társai galamboki lakósok elleni vétkes mulasztás által elkövetett életbiztonság elleni vétség bünügyében végtárgyalás. August Márton letenyei lakós elleni hamis eskü bünténye ben végtárgyalás. Koch Ferencz n.-kanizsai lakós ellen izgatási bünténybe a kir. it. tábla itéletének kihirdetése. Torma Ferencz és társai ronyerczi lakósok elleni betöréses tolvajlás bünügyében a kir. Curia, mint legfőbb itélőszék itéletének kihirdetése. Márt 19 én Grosz Miksa kis-kanizsai lakós elleni csalás és erőszakoskodás bünügyében végtárgyalás. Balog Floris és társai hahoti lakósok ellen tolvajlási bünügyben a kir. Curia, mint legfőbb itélőszék itéletének kihirdetése. Löw Miksa és társa nemesvidi lakós ellen tolvajlás és orgazdaság bünügyében végtárgyalás. N.-Kanizsán, 1875. márt. 4 én. —.—

— ***„A nagy-kanizsai tiszti önsegélyző-egylet"*** ma, vasárnap este 8 órakor tartja alakuló közgyülését a városi felsőbb népiskola épületében. A meghivó igy hangzik: Van szerencsénk a tek. kartársakat a „nagykanizsai tiszti önsegélyző-egylet" 1875. évi március 7-én esti 8 órakor a városi felső népiskola II. leányosztályában (I. emelet) megtartandó közgyülésre teljes tisztelettel meghivni. Napirend: 1. az öt tagu bizottság által kidolgozott alapszabályok megvitatása és végleges megállapitása; — 2. netáni javaslatok elintézése. Nagy-Kanizsán, 1875. március 4-én. A bizottság.

— ***Királyi Pál*** baksai kerületi országgyülési képviselőnket s az „országos dalár-egylet" elnökét a „Kolozsvári dalkör" f. évi február hó 21-én tartott közgyülésén tiszteletbeli tagjául választá meg.

— ***Az állami hivatalnokok*** soraiban eszközölt személyleszallitás (reductió) következtében a nagy-kanizsai táv. főállomás Hukkstedt Gotthárdban egy igen jó érzelmü, szorgalmas, munkás, békeszerető és használható magyar hivatalnokát vesztette el, ki f. hó 4 én tisztársaitól érzékeny bucsut véve, városunkból eltávozott. Kitartást és több szerencsét az uj pályán szivünkből óhajtunk!

— ***A „keszthelyi női-dalkör"*** választmánya folyó hó 2-án ülést tartván, a legközelebbi dalestély ugyan e hó 13-ra határoztatott. A műsorozat következőkép állapitatott meg: I-ső szakasz: 1. „Dalolj" Abttól. 2. „Mein schönster Kirchengang" Hammatól. 3. „Loreley" Silchertől. II-ik szakasz: 4. „Az erdőben" Mendelsohntól. 5. „Irma" Nabuccoból, Werditől. 6. „Vadászdal" Webertől. A két szakasz között nagy „Symphonia" Rombergtől fog többek által előadatni. Belépti dij 1 frt. A pártoló tagok szabad családjegyet kapnak.

— ***Színészet.*** Kétszeri szintársulata, mely társulat jelenleg Marczaliban és Kéthelyen működik, Keszthelyre szándékozik menni s ott az „Amazon" vendéglő nagy termében tartandja előadásait. Ha a társulat jó tagokkal rendelkezik, igen hisszük, hogy Keszthely város közönsége — mely a legutóbbi nyári idény alatt Hubay Gusztáv és Sztupa Andor társulatát oly meleg elismerésben részesitette — őket is pártolni fogja.

— A ***„Magyarország és a Nagyvilág"*** 10-ik számának tartalma: Képek: Az uj ministerium. — Wagner Richárd és a bayreuthi Wagner-szinház. Szöveg: Az uj ministerium. — A szép leány. (Költ. Márki Sándor.) — Zsuzsánna. (Regény a magyar szinész életből. Odry Lehel.) — A magyar megszólitásról. (Polygén.) — A fővárosbol. (Porzó.) — A sphynx. Feuillet Octave beszélye. (Hajnal Aladár.) — Ajánlás. (Költ.) — Wagner Richárd és a bayreuthi Wagner-szinház. — Különfélék. — Sakk-feladvány. — Szótalány. — Szerkesztői üzenetek. Előfizetési dij: Negyedévre 2 frt. 50 kr. Évenkint 2 diszes jutalomkép.

— ***Rövid hirek.*** Budapesten. „Nemzetgazdasági egylet" alakitásán fáradoznak. — Dorozsma környékén a farkasok egy embert szétmarczangoltak. — Váczon népkonyhát állitanak fel. — A sárospataki ref. főiskolában tifusz dühöng. — A valtohamisitó Reviczkyt 6 évre itélték. — A német lapok Bismarck visszalépéséről irnak. — A moszkvai vasuti indóház leégett. — Berzenczey Lászlót a Rokus-kórházból a lipótmezei tébolydába szállitották. — A párisi magyar egylet vagyona jelenleg 4610 frank, elnöke Apponyi Sándor gróf. — Szabó József, a debreczeni szinház titkára és művezetője f. hó 3-án 60-ik évében meghalt. — A jánosházai rabbi tuladott az ottani kántor-sakteron, mert egy izraelita lakodalomban magyar tánczot járt. — A párisi utczákon évenkint összesöpört szemetért egy bérlő 600,000 frankot fizet. — A veszprémi takarékpénztár jótékony czélokra 1500 ftot adott. — Sréter Lajos csurgói (Somogy) kerület képviselője s $^{48}/_{49}$-iki ezredes elhunyt f. hó 3 án. — A honvédmenház vagyona 40480 ft. 61 kr. — A német birodalom területén a nagykoruság 1876-ik év jan. 1-vel a 21-ik év befejezésével kezdődik. — Csemeghi Károly igazságügyi államtitkár megmaradt állomásán. — Vasmegye főispáni állására Takács Lajos körmendi kerületi képviselőt emlegetik. — A mult héten a fővárosban 275 szülés és 275 halálozás fordult elő. — Mártius 15-ét hazánkban több helyen szándékoznak megülni. — Özv. Perényi Zsigmondné meghalt. — Száz városon „Fröbel-kertet" állitanak fel. — Farkas Miska győri zenekarával New-Yorkba szándékozik. — A felmentett Offenheimot egy győri polgár komának hivta meg, mit készséggel el is fogadott. — Bécsben ministerválságról beszélnek. — Lucca Paulina asszonyt a bécsi udv. dalszinházhoz évi 14.000 frt. és 6 hónapi szünidővel szerződtették. — Charles Lyell, a világ legnagyobb geologusa 78 éves korában elhunyt. — Agglegények társulata keletkezett Pécsett azon czéllal, hogy mindig ó bort igyanak. (Nem rosz!) — A párizsi „Figaró"-nak évi tiszta jövödelme 1.052,000 frank volt. — Körös-Ladány környékén irja a „Nemz. Hirl." a farkasok 16 kis fiut megettek. —

A **„Zalai Közlöny"** 13-ik számában másodszor felszólalt t. Fürst L. állatorvos urnak megnyugtatására kijelentem, hogy nem ő azon orvos, akit mészárosaink felhoztak mint olyant, aki egy-egy vágó marha megvizsgálásáért 2-3 frtot követelt. És most, midőn a t. olvasó közönség előtt e részben tisztán áll, leend olyan szives engem egyre-másra megtanitani.

1-ör. Nem tudom, hogy Fürst állatorvos urnak mint egészen más czélból a m. kormány által ide küldött állatorvosnak szabad lett volna 2 frton árulni egy kis folyadékot azon jótállása mellett, hogy azon marha, melynek hetenkint 1—2 szer beadnak belőle: a marhavészt soha meg nem kapja. Midőn ezen — mint mondá — felfedezett tulajdon szerének hasznosságáról elismerő bizonyitékokkal és ezek alapján a m. kormánytól szabadalommal nem birt, hogy árulhassa?

2-or. Nem tudom, miképen lehet az igazsággal, a becsületességgel — melyért pedig fel nem hiva a nyilvánosság küzdő homokára lépett — megegyeztetni azt, hogy midőn a mult év utolsó holnapainak egyikében Dr. Zlamál ministeri tanácsos ur ő nagysága által kérdőre vonatott a hires folyadék árulgatása miatt Fürst ur: akkor égre, földre tagadta az árulgatást és manap ugyanazon Fürst ur a folyadék árulását beismeri nemcsak, sőt dicsekszik is vele?

Hogy pedig kérdőre vétetett és hogy akkor — eltagadta a folyadék általa lett elárulását a t. Fürst ur, — azt már tagadni annál kevésbé lehet, mert ő maga panaszkodott efölött a kanizsai és pacsai járások megyei állatorvosának Maár Nándor urnak, kit van szerencsém ezennel felhivni: igaz-e vagy nem?

3-or. Nem tudom, ki vétkes, de valaki az. Ha Fürst urnak 2 frton és azon jótállása mellett elárult folyadéka, hogy ezzel élő marha a vészt soha se kapja meg, valóban biztos óvszer; akkor a többi kormányilag kiküldött orvos urak, jelesen Gracsányi orvos, ki azt állitá, hogy mai napig nincs e vész ellen praeservativum, nincs orvosság; sőt maga Dr. Zlamál tanácsos ur is ki e folyadék árulását eltiltá: vétkeztek az igazság ellen, háttérbe szoritván Fürst urnak tudományát, felfedezését; de vétkeztek gazdászati szempontból az egész ország ellen, közvetlen pedig ellenünk; midőn elzárva bennünket e praeservativum használhatásától, a baj további terjedésének kitettek bennünket és azon szerencsétlenségnek, hogy marháink továbbra is huljanak el. — Ellenben, ha e folyadék nem biztos óvszer és mégis Fürst ur, mint olyant suttonban árult akkor a nép zsebjébe hamisan markolva, oklevelére és becsületére nem kis árnyat dobva, a szó szoros értelmében kuruzsolt, tehát a kérlelhetlen következtetés szerint vétkes.

Azonban ez csak személyes véleményem, azért is miután szükkeretü tudásom segélyét sondirozni már amugy is méltóztatott: ismételve kérem, legyen szives engem e 3 pontra nézve felvilágositva tudatlanságomból, legalább e részben kiemelni. M.

Vegyes hirek.

— *Gazdag bölcs.* Közelebbről halt meg Triestben báró Reyer Constantin bankár, két és fél millionyi vagyonát rokonai, hivatalnokai, segédei és szolgái közt osztotta el és még a legutolsó béresről vagy mosónőről sem feledkezett meg. Végrendeletében hozzátartozóit inti, hogy a börsén soha se játszodjanak; a nőket, hogy inkább maradjanak hajadonak eszélyesen, minthogy férjhez menjenek bolondul; szolgái, hogy legyenek mindig istenfélők és kevéssel megelégedők. A szegények házának pedig 100,000 frtot oly kikötéssel hagyott, hogy ha neki bármikor is szobrot emelnének, a hagyományozott összeget rögtön elveszitsék; mivel, ugymond, halála után se akar csillogni.

— *Különös betegség.* A parisi „Hotel-Dieux" kórházban rövid idő óta oly eset foglalkoztatja az orvosokat, a minő az orvosi tudomány évkönyveiben aligha előfordult. Valami Denissard Péter nevü 47 $^{1}/_{2}$ éves férfi ezelőtt mintegy 14 nappal éles fájdalmakat kezdett érezni orra porczogójában. Három nap mulva irtózattal tapasztalá, hogy szagló szerve nyulni kezd, és 14 nap alatt mintegy 3 centimeterrel hosszabb lett. A növés és a fájdalmak időszakonként megszünnek, de azután annál nagyobb mértékben állnak be ismét. Szerencsétlenségére Denissard avval kereste eddig kenyerét, hogy a festőknek szent képekre és öregekre mintául szolgált. Annál nagyobb baj számára, ha hosszu orral kellene elhagynia a Hotel-Dieux t.

— *Bazaine* közelebbről Santanderben járt anyósával találkozandó. Azt ott tartózkodó francziák, s a spanyolok nagyrésze lobogóval, a melyen tábornoki pálcza seprővel keresztbe téve és a gályarabok lánczával összekötve volt látható, vonultak ablaka alá, és midőn Bazaine az ablakban megjelent, a tömeg: „Cayme be Numeába az árulóval" kiáltásokkal fogadta. Bazaine dühében a vendéglő szobájába minden butort összetört. A veszekedésnek a rendőrség vetett véget.

Papirszelet.

Lapok a sceptices világkörből.

1. Iriás. Mondják Austria-Magyarország jövője két roppant ék közé szoritva, több, mint kétséges. Lássuk.

Königgrätz után a porosz miért nem hannoverázta be legalább is Cislajtániát? Jóskatyán mult-e? — A vas, és vér emberének is respectusa van egy szörny előtt = Coalitio. — Mondá ugyan Jókainak, hogy neki, ha tényéron hornák elébe Austriát, sem kellene, — azonban csak tamáskodjunk, ha mondatát mindgyárst Jókai nagy hazánkfia erősitené is

Az éjszaki óriásnak étvágyát 1-ső Mencsikoff történelméből ismerjük. — Most nem villogtatja ragadozó fogait, készül, dolgait egyengeti, körül-körül néz s ha a jó alkalmat látja, elküldi a II-ik Mencsikoffot is. — Midőn a beteg embernek hagyatéka után epedezik, mellesleg már mireánk is fáj a foga.

E helyzetben Austria összedughatja-e kezeit? Csak az erős Austria leend biztos.

De mi ád neki erőt? Itt a punctum saliens.

a) ha Magyarország és Cislajtánia közötti nemzetgazdászati, pénzügyi viszonyok az igazság, méltányosság alapján rendeztetnek.

Boltjainkban az áruczikkek $^{90}/_{100}$ része Cislajtániából, külföldről való.

Fekvőségeinkre csak 30—100 kamatra kapunk kölcsönt.

Cislajtániával forgalmunknál évente 200 milliót veszitünk.

Domine ságor! ez igy tovább nem mehet. Leben und leben lassen. Viszont.

b) a „Mokány berczisége" „Sanyi estánságot," garázda juratusságot, az üres szájhősködést, — a hazafiságból privilegiumot, arrogáló betyár felekezetességet, — a gyáva vad káromkodást, — abból, — minek mindenkor kegyeletben kellene maradni, — csufot üző kórságot, az ambulans szolgabiró, — pandur rendszer csalhatatlanságábani dőre hitet, a hasnak a napsugároknáli melengetését, a marakodni s egymást feleméssztení akarást — irtogatnunk kell, mert ezek ölik meg azon nemesb növényt, melyet „bizalomnak" hivnak

Itt a legfőbb idő, hogy a szabadságról fogalmaink tisztuljanak, — a rend fegyelem, hangyaszerű munkásság, szelid erkölcsök foglalják el nálunk az őket megillető terrenumot.

Ne nyers tömeghez, hanem nemzethez illő modort tanusitsunk. Igy Austria-Magyarország államisága biztos leend. Nec portae inferi.

Lottohuzás.

Lincz,	febr.	27-én:	67,	60,	36,	39,	78.
Triest,	„	„	1,	23,	51,	83,	88.
Buda,	„	„	50,	65,	43,	30,	49.

Érték- és váltófolyam márczius 5.

5% metaliques 71.50; 5% nems. kölcsön 75.90; 1860-ki álladalmi kölcsön 111.25; bankrészv. 9.61; hitelintézeti részvények 218.25; London 111.40; magyar földtehermentési kötvény 79.—; temesvári földtehermentési kötvény 77.25; erdélyi földtehermentési kötvény 77.—; horvát-slavon földtehermentési kötvény 80.—; ezüst 105.20; cs. kir. arany $5.24^{1}/_{2}$ Napoleond'or 8.90—; 100 mark D. R. n.—.—.

Heti naptár.

Márczius 7-től márczius 13-ig 1875.

Hó- és heti-nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Czimer jel
10. IV. vas. böjtb. — Kat. ev. Jézus 5000 embert csodálatosan megvendégel. János VI. 1—15. — Prot. Ep. Gal. IV. 21—31. Ev. János VI. 1—15. — Gör. ev. Máté VI. 14—21.			
7 Vasárnap	C. 4. Aqu. Tam.	C. 4. Laetare	Halfogyás
8 Hétfő	István, János	Zoltán	
9 Kedd	Czirill, M. Fran.	Franczeska	
10 Szerda	40 vértanu	Etelka	
11 Csütörtök	Herakl	Szilárdka	
12 Péntek	Gergely	N. Gergely	
13 Szombat	Rozina	Rozina	

Felelős szerkesztő s kiadó: Bátorfi Lajos.

Nyilttér.*)

Lichtenstern B. és társa

első bécsi 27 krajczáros kézmű- és divat-bazárjának ujonan nyitott fiókja Budapesten, kerepesi ut 15, a Rókus-kórházzal szemben,

ajánlja gazdagon felszerelt raktárát a jelen idényre a legujabb Giroflé-Girofla-s Lucca-ruhaszövetekből; továbbá Barege, Gazé, Mozambique, Plaid és Diagonal-szövetek, Lustre, Ripsés északsarki szövetekből; ugyszinte flanell, zsinóros barket; $^{4}/_{4}$ és $^{9}/_{8}$ rumburgi ésszileziai vászon, valódi és mosható czérna-ágykanavász, $^{4}/_{4}$ rózsaszinü nanking, $^{2}/_{3}$ damast- és csinvat, törülközők; $^{5}/_{4}$ és $^{6}/_{4}$ chiffon; mosható és valódi franczia és cos manosi creton és percail, batiszt és jaconet, piqué, brillantin; bársony- és selyemszalagok; legujabb háromszövésü szőnyegek, $^{6}/_{4}$ szalmazsákvászon és több más czik

27 krnyi egységes áron.

Gazdag mintagyüjtemények kivánatra ingyen és bérmentve küldetnek. Vidéki rendelmények az összeg előre való beküldése, vagy utánvét mellet pontosan és lelkiismeretesen eszközöltetnek.

*) E rovat alatt közlöttért felelősséget nem vállal a Szerk.

(1601—3) A valódi

WILHELM-féle

köszvény és csúz elleni

vértisztitó thea *mint téli gyógykezelés.*

A cs. kir. udv. kanczellária engedélyével Bécs. 1858. decz. 7.

az egyedüli biztos hatásu vértisztitószer minthogy az **„Europa“** első orvos tekintélyei tól a legjobb

Ő cs. kir. felsége által szab hamisitásellen. Bécs 1871. márc 28.

eredménynyel használtatik s ajánltatik.

Ezen thea tisztitja az összes szervezetet; mint semmi más szer átkutatja az egész test részeit s belső használat által eltávolitja az ott találtató tisztátlan lerakodott kóranyagokat; a hatása biztosan tartós.

Alapos gyógyitása a köszvénynek, csúznak, gyermeklábaknak és ndült makacs bajoknak, folyton genyedő sebeknek, valamint mindennemü és bórbajoknak, persegéseknek a testen vagy arczon, sömöröknek s bujaszenvi gyülevényeknek.

Különösen kedvező eredményt mutatott ezen thea máj- és lé dugulásoknál, valamint aranyér bajoknál, sárgaság, heves ideg, izom s forgócsont-fájdalmak, gyomornyomás, szélbántalmak, dugulások, viseletbántalmak, ondóömlés, nemi gyengeségeknél stb.

Betegségek, minó a görvélykor, mirigydaganat, ezen thea ivása által gyorsan és alaposan gyógyithatók, minthogy gyengén oldó és ugy hajtó szer.

Tömeges bizonyitványok, elismerő és dicsérő iratok, melyek kivánatra ingyen megküldetnek, igazolják a fenntebbi jelzéseket. A mondottak igazolásaul közlünk néhány elismerő iratot:

Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak Neunkirchenben.

Kladno, Prága mellett, szept. 4-én 1874.

Miután már egy idő óta az ön által készitett csuzellenes vértisztitó theát sikeresen használom, nem mulaszthatom el e szer kitünő hatásáért önnek köszönetet szavazni.

Gerber Béla, bórkereskedő.

Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak Neunkirchenben.

Grubisnapolje (Bellovár megyében) szept. 8-án 1874.

Sziveskedjék számomra az ön Wilhelm-féle csuzellenes vértisztitó theájából ujólag egy rakaszszal a lehető leggyorsabban küldeni. Hatása még a syphilitikus bórbetegségek ellen is kitünőnek bizonyult.

Malich József, járási orvos.

Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak Neunkirchenben.

Nürnberg, szeptemb. 22-én 1874.

Miután egy bécsi barátom által az ön kitünő theájáról értesültem, kértem az illetőt, egy csomagot részemre beszerezni, — melyet is az utolsó adagig felhasználván, hatása tökéletesen megfelelt várakozásomnak; minthogy azonban idült gyomorbajban szenvedek, a gyógymódot folytatni szándékozom, — miért is kérek számomra még négy csomaggal küldeni.

Kiváló tisztelettel

Deinzer András,

kaputollnok a „futár“ kapunál Norinbergben.

Óvás a hamisitás és felcserélés ellen.

A valódi **Wilhelm**-féle antiarthritis, antirheumatikus vértisztitó-thea csak az első nemzeti **Wilhelm**-féle vértisztitó-theagyárban Neunkirchenben Bécs mellett, vagy általam a lapokban kijelelt raktáramban kaphatók.

Egy doboz 8 adagra feloszlva, orvosi használat- és utasitással ellátva 1 frt., a bélyeg és pakolás-dij 10 kr.

A t. cz. közönség kényelmére a valódi **Wilhelm-féle antiarthritis és antirheumatikus vértisztitó thea** kapható:

Nagy-Kanizsán: **Rosenberg Ferencz** urnál. Zágrábban: **Mittlbach Zsigmond**; Kőszegen: Csacsinovits N, Keszthelyen: Rosenberg Emanuelnél; Kapronczán: Werli gyógyszerész; Sopronban: Wrchovszky; Szombathelyen: Pillich Ferencz gyógyszerész, Szatmárt: J. Bossin gyógyszerész és Szigetvárott: Grünhut Miksa uraknál.

50 forint jutalom

adatik annak, ki alulirottnak szászországi Perthel Károly életbenléte-, vagy elhalálozásáról határozott fölvilágositást ad; 48 éves, zömök, vörösszókés haju. Mintegy 7 év óta Suhopoljeben, Slavoniában tartózkodott, elhagyta ezen helyet anélkül, hogy megmondta volna: hová megy.

Ernst Berthel,

(1613—1) Wipplingerstrasse in Wien.

(1571—10) **A legnagyobb**

VASBUTORGYÁR

Reichárd & Társa-é,

Bécsben, III. Marxer utcza 17. sz. alatt van, honnan képekkel ellátott árjegyzék kivánatra ingyen bérmentve küldetnek mindenkinek.

(1597—5) **Es gilt**

nur eine Probe!

um sich von der Güte meiner Waare zu dem staunend billige Preise von

27 kr.

zu überzeugen.

Leinwanden.	fl.
1 St. 50ellige 5/4 breite Webe	13.50.
1 „ 30 „ 4/7 „ Leinenwebe	8.10.
1 „ 30 „ „ „ Garnleinw.	8.10
1 „ 30 „ „ „ Creasleinw.	8.10

oder pr. Wiener Elle 27 kr.

Seiden- und Sammtbänder.

Fail oder Nobleur-Seide in allen glatten modernsten Farben, auch mit färb. Rücktheilen. Fünf Finger-Breite pr. Wiener Elle 27 kr. Zwei Finger-Breite zwei Wiener Ellen 27 kr.

Ein Paar

weisse oder gestreifte Frauen- oder Kind.-Kniestrümpf. best. Qual. 27 kr.
Ein Paar Männer-Socken 27 „
Ein Paar Strumpfbänder m. breiter Seidenband-Masche geputzt 27 „

Ferner

weisse Damast-Handtücher, Leinen-Bettzeuge, schwere Laufteppiche, Möbelgradl, Netz- und Zitz-Vorhänge, echtfärb. Percailin, türkische Schlafrockstoffe, Barchente, pr. Elle 27 kr.

Schafwoll-Kleiderstoffe.

5/4 breite schwere Ripse, Lüstre-Diagonals, Thibets, Gasiere, Barege, glatt und gestreift, in allen Farben, pr. Wiener Elle

27 kr.

Ein Stück

Fächer in allen Farben	27 kr.
Eine Garn. Kopf- u. Brustmasche mit Sammtbänder und Rosen geputzt	27 „
1 P. Mansch. sammt Kragen	27 „
1 Kopf- o. Taschent. echt färb.	27 „
1 Leinen-Secktuch	27 „
1 Leinen-Serviette	27 „
1 Schildkrott-Haarkamm neuester Facon	27 „
1 Frisir- und Staubkamm	27 „
Eine Leinw.- u. Schlingscheere	27 „
1 Angot-Diadem ganz m. schw. Perlen bestickt, d. Allernene.	27 „
Eine lederne Geldtasche	27 „
1 Caffeelöffel aus Chinasilber	27 „

Aufträge

werden gegen Einsendung des Betrages oder Nachnahme prompt effectuirt, Muster franco zugesendet.

En gros-Käufer erhalten Rabatt. Die Waare unter Garantie der Qualität u. Echtheit verkauft. Nichtconvenirendes anstandslos retour genommen.

Beck's Grand-Bazar

Wien, I., Adlergasse 4.

Man bittet die Adresse aufzubewahren und sich selbe genau zu merken.

Hölgyeknek nélkülözhetlen!

RAVISSANTE

Féire mindenféle ártalmas arczfestékkel! Féire a rizsporral! Ezek elárulják magukat!

Csak a méregmentes, hivatalosan megvizsgált, tiszta és teljesen ártalmatlan (1569—12)

RAVISSANTE, Dr. Lejossetól Párisban,

bir azon erővel, az emberi bőrt minden sérüléstől megmenteni, utóbajoktól megóvni és szépségét s örök ifjuságot biztositani. Már az első kisérlet meg fog bárkit győzni arról, hogy minden dicséret fölösleges.

Kapható nagyban és kicsinyben Budapesten: **Dr. Lejosse** főraktárában, Király utcza 15. sz. I. 19.

Egy üvegtok ára 1 frt 50 kr.

Vidéki rendelvények a legszigorubb titoktartás mellett, utánvéttel eszközöltetnek.

MOLL A. SEIDLITZ-PORA.

E porok rendkivüli s a legeltérőbb esetekben bebizonyult gyógyhatásuk által minden, eddig elismert házi szerek között, tagadhatatlanul az első helyet foglalják el; mit az sok ezer, a császári birodalom minden részéből kezeinkhez küldött hála-iratok a legrészletesebben tanusitják, hogy e porok rögzött **szorulásoknál, emészthetetlenségeknél, gyomorhévnél**, továbbá **görcsök, vese és ideg-bajokban, szivdobogásnál, idegesség** okozta **főfájás, vértolulás**, végül **hysteriára, bükér** és **hazamos hányásra** hajlamnál a legjobb sikerrel alkalmaztatnak, s a legtartósabb gyógyhatást eredményeztek. (1547—8)

Ára 1 eredeti doboznak használati utasitással 1 frt.

FRANCZIA BORSZESZ SÓVAL.

A legmegbizhatóbb orvosszer a szenvedő emberiség segedelmére minden belső és külső gyuladás, legtöbb betegség, mindennemü seb-, fej-, fül- és fogfájás, régi sérvek és nyitott sebek, rák, fene, szemgyulladás, bénulás és mindennemü sérülés ellen, stb. stb.

1 palaczk ára használati utasitással 80 kr.

DORSCH-HALMAJ-ZSIROLAJ.

A legtisztább és leghathatósabb orvosi szer Norvégia hegyeiben nem cserélendő fel a mesterségesen tisztitott halmájzsir-olajjal.

A valódi **Dorsch-halmájzsir-olaj mell- és tüdő-bajoknál, scrophula- és rachitis**-betegségekben legjobb gyógyhatással van; meggyógyitja a legidültebb **köszvény- és csúzbajokat**, valamint az időszaki **bőrkütegeket**.

Ára 1 üvegnek használati utasitással 1 frt.

Raktárak Nagy-Kanizsán: Belus J. gyógysz. Lovák K. gyógysz. Fesselhoffer J. és Rosenfeld F. uraknál.

Belovárott Lakovics G.
Csákternyán Kárász H.
Csurgón Kreisler Dávid
Kaposvárott Kohn Jakab
Kapronczán Werli Sánd. gyógysz.
Keszthelyen Wünsch F.
Keresztes Breyer Jakab fiai
Kőszegen Csacsinovits Istv. gyógysz.
Letenyén Kalivoda J. gyógysz.
Marczalban Isztl Nándor
Bánek-Szt.-györgyön Fibics J. gy.
Szombathelyen Pilich Ferencz gy.
Sopronyban Mezey András gyógysz.
Zágrábban Mittelbach Zs. gyógysz.
„ Ceyleck J. J. gyógysz.
Urweiss Fr. „ gyógysz.

ROBEY & Comp. Limited

gazdasági gépgyárnokok, Lincolnból, Angliában,

Budapesten, Üllői ut 1-szám.

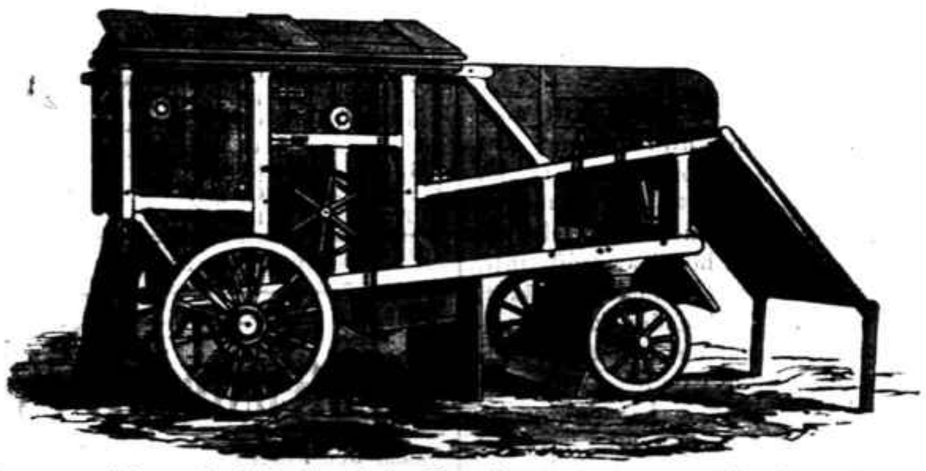

Legnagyobb gazdasági gépraktár Budapesten, állandó gépkiállitás, készletben található.

Sorvető-gépek különösen magyar viszonyoknak megfelelő könnyü 2 közönséges ló által huzható, rendkivüli tartós és egyszerü 13 soros vető-gépnek ára Budapesten 320 o. é. forint, kovácsolható vaskereten és hátulról kormányozható.

Amerikai rögtörő, meglepő könnyü és a legkötöttebb földben is használható.

Amerikai kaszáló- és arató-gépek.

Lógereblyék és **szénagyüjtők** rendkivüli olcsó áron.

Világhirü Robey-féle fekvő és **hordozható gőz-gépek.**

Gőz-cséplő-gépek Patent vasrácsával és **vasgerendával** a legtökéletesebb cséplő gép a világon, mely minden más hasonló czélra készült gépet, munkaképesség, minőség és tartóság tekintetében felülmul.

Kézi cséplő-gépek, lójárgányok és **lovas cséplő-malmok, szecskavágók. szelelő- és konkoly-választó resták** és minden más a gazdasági gépszakmába vágó eszközök.

N. B. Községek számára, kik gőzcséplő-gépet, vagy gőzmalmot akarnak beszerezni, különös kedvező fizetési feltételek szabatnak.

NN. BB. Megrendeléseket kérünk közvetlenül hozzánk Robey & Comp. Limitedhez Budapestre czimezni, mivel sem Zalamegyében, sem Vasmegyében tőlünk gépek eladására megbizva senki nincsen és közvetlen érintkezés folytán olcsóbb árakat is szabhatunk s gépeinket vagy Bécsből, vagy Budapestről szállithatjuk.

Végre Budapesti gyárunkat gépek javitására is felajánljuk és más gyárbeli használt gőzgépeket is jutányos áron becserélhetünk.

(1589—6) **ROBEY & Comp. Limited Budapest.**

Arany érem Bécs 1870.

Első s legtöbb jutalmat nyert órák

legbiztosabb megrendelési helye

AUER JÓZSEF

m. kir. szabadalmazott chronometer és műóráshál

SZEGEDEN.

Midőn ez alkalommal leszállitott árakkal ellátott árjegyzékemet a t. közönségnek bemutatom, reménylem, hogy a nagy közönség elismerése mellett elegendő ajánlatul szolgálnak kitüntetéseim egész sorozata, melyeket egy magyarhoni hason üzletü sem birt ily rövid idő alatt felmutatni.

Czáfolatára ama számos szédelgő reclamnak, mely a valódi művészet rovására és a t. közönség kárositására a valódi szorgalmat és bizalmat megingatni törekszik, kénytelen vagyok kijelenteni, miszerint hitelt csak az érdemel, ki állitásait igazolni és képességét szakértő birálatoknál is érvényesiteni is képes volt.

A legközelebb megtartott bécsi világtárlaton kiállitott uj találmányu óráim mint fejlődött korunk művészeti szinvonalára emelkedett versenyképessége által valamennyi hasonnemü kiállitva volt órák felett győzelmet aratván, a biráló bizottságtól haladási érem, mint első kitüntetéssel — az 1871. évi londoni világtárlatnál angol diploma a m. orsz. kiállitásnál ezüst diszérem, ő felségétől arany érem s. a. t. által ettek jutalmazva.

Árjegyzék:

Órák urak részére:

Finom hengeróra	8— frt.
Ezüst hengeróra 4 rubinnal	10—12 „
„ „ krist. üv.	16—18 „
„ „ d. tokkal	14—16 „
„ horgonyóra 15 rubinnal	15—18 „
„ „ dup. tokkal	21—37 „
„ valódi kulcsnélküli remontoir horgonyóra	28—34 „
„ ugyanaz dupla tokkal	34—38 „
Arany horgonyóra 15 rub.	35—58 „
„ ugyanaz dup. tokkal	54—100 „
„ valódi kulcsnélküli remontoir horgonyóra	55—80 „
„ ugyanaz dup. tokkal	82—150 „

Órák hölgyek részére:

Ezüst hengeróra 4 rubinnal	12—17 frt.
Arany hengeróra „ „	24—29 „
„ „ zománczozva	30—35 „
„ „ dupla tokkal	44—47 „
„ horgonyóra 15 rubinnal	43—48 „
„ „ d. tokkal	48—55 „
„ valódi kulcsnélküli remontoir horgonyóra	54—60 „
„ ugyanaz dup. tokkal	75—180 „

Inga órák:

Inga óra 8 napi felhuzással	21—31 „
„ „ óra s félóra ütéssel	37—42 „
„ „ negyed s óra ütéssel	59—69 „
Havi regulátor	35—38 „

Uj órák eladásánál **5 év**, javitásra adott óráknál **3 évig kezeskedem.** — Ezenkivül felszerelt üzletemben kaphatók zenélő-, serkentő-, bronz és mindennemü órák, nemkülönben arany- és ezüst-talmi- és acél lánczok a legjutányosabb árak mellett. — Órák becseréltetnek és javitásra elfogadtatnak. — Vidéki megrendelések a pénzösszeg előleges beküldése, vagy postai utánvét mellett pontosan teljesittetnek.

Regulázásért külön dij számittatik. — Egy inga óra csomagolása 1 frt. 50 kr.

Toronyórák — valamint kastély és teremórák jutányos árak mellett a legujabb rendszer szerint készittetnek.

Segédek és tanoncok az óramüvészetbeni kiképzés végett kedvező feltételek mellett felvétetnek. (1543—3)

Ezüst diszérem 1872.

Angol diploma a londoni világtárlatról 1871.

Haladási érem a bécsi világtárlatról 1873.

Wajdits József lap- és nyomdatulajdonos gyorssajtó nyomása, Nagy-Kanizsán.

NAGY-KANIZSA, 1875. márczius 11-én. 20-ik szám. Tizennegyedik évfolyam.

Előfizetési ár:
Egész évre . . 8 frt.
Fél évre . . . . 4 „
Negyed évre . . 2 „
Egy szám 10 kr.

Hirdetések
6 hasábos petitsorban 7, másodszor 6 s minden további sorért 5 kr.
NYILTTÉRBEN
soronkint 10 krért vétetnek fel.
Kincstári illeték minden egyes hirdetésért külön 30 kr. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY

előbb: „ZALA-SOMOGYI KÖZLÖNY.“

A lap szellemi és anyagi részét illető közlemények, előfizetések, reclamatiók stb. a szerkesztő-kiadóhoz bérmentve intézendők: NAGY-KANIZSA Takarékpénztári épület, földszint.
Bérmentetlen levelek csak ismert munkatársaktól fogadtatnak el.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

Nagy-Kanizsa város helyhatóságának, nemkülönben az „első zalai ügyvéd-egylet“, a „nagy-kanizsai kereskedelmi s iparbank“, a „nagy-kanizsai takarékpénztár“ a „zalamegyei általános tanitó-testület“, a „Zala-Somogy“ gőzhajózási részvénytársulat s több megyei és városi egyesület hivatalos értesitője.

Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön, megjelenő vegyes tartalmu lap.

Egyleti közgyülést tart:

A „nagy-kanizsai bank-egyesület“ márczius 14-én délután 3 órakor.

Az „alsó-lendvai takarékpénztár“ márczius 18-án a polgári olvasó egylet helyiségében d. e. 9 órakor.

Körrendelet.

Amint jegyző urak a hozzájuk menesztett körlevelekből értesültek, a keleti marhavész édes megyénk területéről szerencsésen kiküszöböltetvén, de egyuttal arról is értesültek, hogy a nemzetgazdászatot oly nagy mérvben sujtó vész a szomszédos Horváthország és Slavoniában még kisebb és nagyobb mértékben mai napig is dühöng, nehogy azonban a vész, — daczára annak, mikép a katonai cordon mai napig is a határ lezárolása szempontjából fent áll, mindamellett tartani lehet, hogy a vész ujolog becsempésztetni fog, ennek elejét veendő a magas m. k. földmivelés-, ipar- és kereskedelmi ministerium elrendelte, mikép Horváthország határától 5 mértföldre a szoros ellenőrködés foganatosittassék és az ez ügybeni felügyeletre Klima Miklós állatorvos küldetvén ki.

Hogy tehát a kivánt czél elérettessék, ennélfogva jegyző urakat a következőknek azonnali életbeléptetésére hivom fel:

1-ör. A kezeik közt levő és mult 1874. évben összeállitott marha összeirást gazdánkint azonnal által vizsgálják, a netán létezett eladást a kiállitott marhás járlat folyó számával mint fogyatkozást megjegyzik, a nevelés végett megkötött borjut, vagy a vásárról hajtott és ott vett marhát pedig hozzá irják és ezen összeirást készen tartva a hozzájuk érkező ministeri kiküldött urnak felmutatják.

2-or. Minthogy az 1874. évi XX. törvény 17. §-a határozottan kijelenti, hogy a marha egészségi állapotát igazoló marhás járlat csak 7 napig érvényes és azon járlat csak egy bizonyos és kijelelt a járlaton megjegyzett helyre érvényes, hogy azért a marha egészség folytán nyilván tartathassék, okvetlen szükséges, hogy egy egészségügyi bizottság minden községbe szerveztessék, mely bizottság hivatva van a vásárra hajtandó marhát előbb, semhogy a marhás járlat róla kiállitatik és az ekként felmutatandó okmány alapján lesz a járlat kibocsátva, hogy pedig e téren minél inkább a kellő czél elérettessék, a szervezendő bizottság névjegyzéke, hogy azok felesketése iránt intézkedni lehessen, e körrendeletem vételétől számitandó 8 nap alatt hozzám beküldendő.

3-or. Minthogy a hivatkozott törvény 28. §-a szerint a legelőre hajtandó marha még a téli állásán felülvizsgálandó, ennélfogva az egészségügyi bizottság köréhez tartozik: a legelőre hajtás előtt a kéródző állatokat felülvizsgálni, a betegnek mutatkozót rögtön bejelenteni, hogy az állatorvosilag felülvizsgálandó legyen, ennek megtörténte előtt kihajtását betiltani.

4-er. A pásztorok, kik a hivatkozott törvény 26. §-a alapján tiltvák minden oly marha őrzésétől, melyre községi engedélylyel nem birnak, ennélfogva azok t. i. a kéródző állatok őrzői szinte összeirandók és feleskettés, ugy a nekik adandó utasitás szempontjából a bizottsági tagok névjegyzékével szinte bejelentendők lesznek, kiknek kötelességévé tétetik, hogy minden legkisebb betegedést vagy rögtöni elhullást azonnal feljelenteni tartoznak.

5-ör. A mészárosok, kik eddigelé a legnagyobb rendetlenségben vannak a vágó marhák iránti eljárás körül; rögtön figyelmeztetendők, hogy minden vágó marhát a meghajtás után 12 óra alatt az egészségügyi bizottságnál bejelenteni tartoznak, ebbeli kötelességüket a törvény 22. §-a körvonalozza, miből folyólag a vágó marha egészen elkülönitett helyen tartandó és levágás előtt megvizsgálandó, a levágott marhákról külön napló vezetendő és ezen naplóhoz marha tulajdont igazoló járlat csatolandó és az hónaponkint a jegyzőség levéltárában ez által tüzendő külön csomag alatt készen tartandó.

6-or. Minden szabályos igazolvány nélkül hajtott vagy vett marha azonnal elkobzandó és e tárgyban a jelentés hozzám beterjesztendő.

7-er. A vásárok tárgyában a törvény 19. §-a akként intézkedik, hogy a vásár tulajdonosok kötelesek a vásári bizottságot felállitani, ezen bizottságba egy állatorvost kiküldeni, ki a vásárra hajtott marha egészségi állapotát észlelni tartozik, igy tehát azon helyen, hol a helypénz szedetik, a vásárra kiállitandó kéródző állat egészségét és a tulajdont igazoló vásár czédula felmutatandó, ha az a megjelenést előző hét napnál előbb keltezett igazolványnyal tanusittatik, ezen marha rögtön letartóztatandó és semmi esetre a vásárba nem állitható, mert a marhás járlatok miatt felmerülő eljárás a törvény 59. §-a alapján az állam részére fizetendő 100 frtig terjedhető pénzbirsággal sujtandó lészen, miből folyólag jelen körrendeletem a vásártartókkal azonnal közlendő, kiktől a történt közlés irásban kiveendő és e helyre 8 nap alatt beküldendő lészen, — mely nyilatkozatban a vásári bizottság és az állatorvos, hogy azok e helyről utasitással láttathassanak el, — elsorolandók lesznek.

8-or. Hogy a nyilvántartás minél szabályosabban és jegyző urak működése minél inkább megkönyitessék, jónak látom javaslatba hozni, hogy az egyöntetüség elnyerhetése végett a marhatartók részére egy a czélnak megfelelő főkönyv nyomattassék, melyben az állomány és a netán fogyatkozás keresztülviendő lészen, valamint az igazolványok szinte nyomandók volnának, mely minden darab marháról külön kiállitatván, azt igazolná, hogy a marha a nyilvántartási főkönyvben felvéve van, e tárgyban a szükséglethez képest jegyző urak jelentését 8 nap alatt várom el, hogy a nyomdánál intézkedést tehessek, mely költségeket a marhatartó tulajdonosok tartoznak megtériteni.

Megvagyok győződve, hogy jegyző urak, kik már annyi számos esetben ügybuzgalmukról tanuságot tettek, ezen a legfontosabb ügyben szinte elfognak követni mindent, miként a törvénynek érvény szereztessék, elkövetnek mindent, hogy a hivatkozott 1874. évi XX. törvény 62. §-át alkalmazásba venni ne kellessék.

Nagy-Kanizsa, 1875. mártius 5-én.

KOVÁTS,
szolgabiró.

Miben állt Mihály bácsi boszorkánysága?

X. faluban Kendi Mihály a legjobb módu gazdák egyike volt. Fél telket birt. S lakháza csinos külseje, czélszerüen berendezett gazdasági épületei még az ismeretlen utazóval is sejditették, hogy a ház tulajdonosa nemcsak

TÁRCZA.

M . . . . F . . . . kisasszonyhoz.

— Márc. 9-én. —

E napon üdvdalomat emlékül lányka fogadd el,
Mely-n névnapodat ünnepled víg örömek közt,
Lenn a patak partján még nem virul ujra a rózsa,
És a sirig igazán szerető szivűek nefelejtse.
Künn zivatar dühe dúl és nincs tavaszunk még,
Ünnepeden igy hát a tavasznak szende virágit
Lányka ne várd tőlem szép bokrétába kötözve.
Folyjon azért kebelemben üdvözlő dalom árja
A bokréta helyett, legtisztább óhajaimmal.
Nemde te ezt mondád gyakran, szemlélve virágid:
„Nincs e virágok közt szebb s kedvesb, mint ez a rózsa
Illatjával a mely lugasunk bétölti.“ A melyben
Néha enyelgettünk s vig öröm közt multak az órák.
Akként, mint ama rózsa, legyen szép s kellemes élted;
Kinteli pálya helyett, boldogság karja övezzen.

KEMÉNFFY ELEMÉR.

A nők s férfiak összehasonlító psychologiájának rövid vázlata.

— Irta: *Jenvay Géza.* —

(Folytatás.)

A női arcz kisebb, gömbölyüebb, mint a férfié, kinek hosszukás arcza, magas homloka, a szellem magasultságát árulja el, mig szendébb női arczról az érzelmek mélységét, gyengeségét olvashatjuk le.

Az arcz a lélek tükre, az emberi méltóság kifejezője, melyen a lélek állapotain az érzelmek, indulatok és szenvedélyek szemlélhetővé lesznek. A mindennapi életben az arcznak első pillanatban ránk gyakorolt hatásából szoktunk a benső életre következtetni s pedig többnyire igen találóan; mert lehetetlen, hogy az arcz, ha a kebelben az erélyesség, erkölcsösség a szellemi müveltség világitó tüze lobog — ajánló külsőt ne nyerjen s hogy az elvetemültség szülte gonoszság a bün fellegével be ne takarja azt. Az arcz azonban mégsem mindig csalhatatlan tükre a beléletnek s azért ép oly téves volna minden kevesbbé szabályos arcz — komorabb tekintetből a sziv romlottságára biztosan következtetni, mint azt gondolni, hogy a szép arcz szükségkép szép lelket takar; betegség, a sors csapásai szomoru emlékek gyakran a legszebb arczot is megfosztják azon vonzó külsőtől, melyet a müveltség, hamis jellem nem ritkán a gonoszság arczának kölcsönöz. De továbbá a szellemi-képzettség, a kedély nemessége a kevesbbé szép női arczot bájlóbb fényben tünteti fel; de másrészt a lélek zilált állapota, a gonosz szenvedélyektől felkorbácsolt kebel izgalmán a meggyalázott erény legszebb nő arczát oly visszataszitóvá teheti, minő a férfi arcza a leggonoszabb megátalkodottságban sem lesz.

Amit azonban a lélek állandó belápolatáról elmondhatunk, — hogy t. i. az arcznak határozott külsőt kölcsönöz — nem lehet az átfutó, a mulékony érzésekről is állitani, melyek valónkon mintegy átröppenve, többnyire nyomnélkül maradnak. Az öröm, a lelkesedés, a szerelem tüzpiros szinben tör ki, a bosszuvágy, harag rózsáitól fosztja meg az arczot, a kinzó fájdalom, a lihegő irigység halvány árnyékot von arra; de ha lecsendesül az érzelmek vihara, lassan-lassan ismét visszanyeri az előbbi jellegét. Mint komor felhő fátyolával boritja el az ég kékjét, ugy takarja be a bánat fellegével a mosolygó arczot; de amint a nap sugarai eloszlatják az ég boruját s felszáritják a virágok harmatát, ugy törli az öröm a megelégedés a bánatos arczról a kinzó fájdalom könyüjét, hacsak nem olyan volt ez érzelem, mely örökre vérző sebet üt a szivre, melyet ha begyógyit is a későbbi jólét balzsama; de az arcznak fájdalomszántotta redőit még az idő sem képes lesimitani.

A szellemi életet illetőleg a nőket a felületesség, a férfiakat inkább az alaposság jellemzi. A nő a tények bonczolgatását, az okok komolyabb fürkézését mellőzve, csakis a külső jelekhez, az egyéniséghez ragaszkodik, a férfi ellenben felkarolva mindenségét a legrejtettebb végokokat fürkészve, uj dolgokat teremt, létezőket megsemmisit, értelme hatalmával a világot uralja.

Még manap is eldöntetlen kérdés ugyan: valjon birnak-e a nők oly szellemi képességgel, mint a férfiak; de a midőn a többség már-már igent mond, addig a tapasztalás ellenkezőt tanusit, mert a nő, — bár felfogótehetsége gyorsan működik, képzelme heves, élénk, de többnyire csak a pillanatnyi benyomások rabja, — értelme s akarata sokkal gyéngébb, hogysem hosszabb tudományos fürkészésekre alkalmas lenne. De nem is ugy alkotá a természet a nőt, hogy a tudomány mezején arassa az elismerés babérait, olyan szivet adott neki a teremtő, mely csak az érzelmek birodalmában lehet othonos. „Isten a nőt szive, a férfit esze által akarta boldogitani.“ A női élet kalauza a sziv, mely hiu reményekkel kecsegtetve, boldogitani igérkezik az ábrandos természetü nőt; de ha azután a valóság durva érintése romba dönti a phantasia légvárait, a sziv az ismét, melynek fájó érzelmei boldogtalanná, elégedetlenné teszik, s talán a kétségbeesés setét örvényébe sodortatnék a csalódott, ha fel nem ébredne megtört keblében a hit s a biztató remény, melynek világitó sugarai lassan-lassan áttörnek a reménytelenség setét fellegein. Mert nem ismeri a női szivet az, ki hiszi, hogy annak csalódás ütötte sebeire nincs balzsam. A hit biztató szava a szeretet melege feledtetik az élet átélt szenvedéseit s ha már-már veszve gondolja mindenét, a remény az, mely ismét vágyakat ébreszt a lemondani akaró szivben. A férfit ellenben az élet megpróbáltatásai közepett csak a szellem munkássága a kitüzött czél utáni határozott törekvés mentheti meg a kétségbeesésől.

Tekintve az érzelmeket, a férfi soha nem emelkedhetik azon magaslatra, melyen a nő áll, mert bár alkotó szelleme sebes szárnycsapással repülhet a tudomány tág terén, értelme világitó szóvétneke fényénél a tudás tökélyére juthat; de érzelmei a női érzés mélységét, bensőségét soha meg nem közelithetik, nem engedi ezt a természet, mely a férfit épen akkor fosztá meg e képességtől, midőn tágas hatáskörét kijelelte.

A férfit a nagy világba, a nőt családja körébe utalta a végzet. A nő érzelme majd mindig a családi s nemi viszonyokba irányul, veszt a papnő az asszony — ugymond egy német tudós — ki a családi élet tüzhelyén a vallásos s erkölcsös élet s gyengéd érzelmek szent tüzét éleszti s védi.

A férfi magasabb czélok felé tör s mig a nő előtt a legmagasztosabb eszme is, ha első pillanatban kivihetlennek tünik fel, vagy távol van, érdekét vesztve eltörpül, addig a férfi szellem, magának mindinkább szélesebb tevékenységi kört teremtve, többnyire a távoli s nehezebben kivihető eszmékért küzd s mig a nőt hivatása arra inti, hogy övéinek éljen, addig a férfi kell, hogy családját boldogitva az

hogy vagyonos, hanem okos és ügyes gazda is egyszersmind. De ismerősei előtt, kik tudták Mihály bácsi gazdaságának kisszerü kezdetét — nagy tekintélyben is állott. Több izben megválasztották őt birónak is, de ő mindannyiszor lemondott. S nem fogadott el ily sok felelősséggel járó előljárói tisztet.

Kendi Mihály szelőtt mintegy 22 évvel került X. faluba, 26 éves lehetettt és a rajta levő ruháinál s katonai életből és szolga bérei ből megtakaritott kevés pénzecskéjénél egyebe nem volt midőn Tóthékhoz szolgának beszegődött. Innen házasodott be — egy csinos fiatal özvegy nő házához, ki egy negyed telkéből első férjéről maradt két kiskoru fiával csak alig tudott megélni. A házassági szerződésben a szerzemény fele Mihálynak lett ajánlva, ha pedig gyermek származik, az örökölje a szerzemény két harmadrészét. De a mint Mihály az özvegygyel összekelt, egészen más rend állott be az özvegy házába. A munkás Mihálylyal mintha a szerencse is oda szegődött volna. Az Isten ugy megáldotta Kendi Mihály szorgalmas munkáját, hogy midőn most egy éve nagykoruvá vált mostoha fiaival megosztozott, ezek mindegyikének egy-egy negyed telek esett, mégis Mihálynak maradott még fél telke. Az őszi szőllőbirtokot pedig, miután azt Mihály szorgalma és ereje emelte oly jó karba, három részre osztották, valamint az ujabban vásárolt szőllőbirtokot is, melyek egy harmadát Mihálynak adták át a mostoha fiak. Kendi Mihály még most is jó erőben gazdálkodik, mint egy fiatal, ugy dolgozik s jó példát mutat gyermekeinek, kikkel az Isten megáldotta. Egyik fia most 18 éves, leánya 15, kisebb fia pedig 12 éves. De mint minden szerencsés embernek — ugy Kendi Mihálynak is vannak irigyei, kik irigyelve ennek szerencséjét, nem szüntek meg Mihályt még boszorkánysággal is rágalmazni. Ezen rágalmazói közül egyik volt Mihály bácsinak harmadik szomszédja, Pál gazda is, kinek nagyon fájt, hogy a lelkész is Mihály bácsit kitüntette, megválasztván őt iskolagondnoknak, mely hivatalt Mihály bácsi a többség nagy kértére el is fogadta.

Pál gazda pedig mérgében, ki szinte várta, hogy őt választják meg gondnoknak — átment tisztelendő urékhoz egy pár szóra, szándéka pedig az volt, hogy Mihály bácsi becsületét rágalmazás által kisebbithesse. Azért amint a szokásos üdvözlését a lelkésznél megtette, igy kezdé beszédét Pál gazda — már bocásson meg tdő uram, ha gondnok választás ellen némi észrevételt teszek. Én nem nézem jónak, hogy iskolagondnoknak oly egyént választottak, kiről az egész falu népe azt beszéli, hogy ért a boszorkánysághoz. De van is oka, miért beszélik, én magam is hajlandó vagyok azt hinni róla. Emlékezzék csak vissza tdő uram, miből kezdette Kendi Mihály a gazdaságot midőn megházasodott, mily mesés módon gyarapodott gazdasága. Korábbi életét nem ismerjük ugyan, de ha gyors meggazdagulását vesszük szemügyre elkell hinnünk, hogy Kendi Mihály az ördöggel czimborál. Különben is különcz ember, keveset beszél, nem keresi senki barátságát s fösvény, mert nem láttam korcsmába, hogy barátjaival valaha egy pohár bort elköltött volna, hideg, zárkódott és magának való ember biz ő. Mondja csak tdő uram nem boszorkányság-e, hogy Kendi Mihály marhái legjobbak, földjei legjobb gabnatermők, borai mindég a legjobb áron kelnek el. Egy jó tulajdont ismertem csak fel benne. S ez az egy, hogy kitünő szorgalmas és ügyes munkás.

(Folytatása köv.)

Helyi hirek.

— ***Megdöbbenve*** vettük a következő gyászjelentést, mert egy alaposan képzett tudományos férfiut, egy nemes barátot s gyengéd, jó apát és kitünő hazafit veszettünk: Engelbrecht Károlyné szül. Paar Crescentia ugy maga, mint Károly, Emma és Ede gyermekei nevében, szomorodott szivvel jelenti szeretett férje, illetőleg édes atyjok Engelbrecht Károlynak, m. k. orsz. gazd. intézeti tanárnak, 1875. évi márczius 8 án esti 8 órakor, boldog házassága 16-ig, élte 39-ik évében, az utolsó szentségek fölvétele után, tüdőgyuladásban történt gyászos kimultát. A boldogultnak hült tetemei e hó 10-én délutáni 4 órakor a Szent-Miklós temetőben tétettek örök nyugalomra. Az engesztelő szentmise áldozatok pedig ugyan e hó 11-én reggeli 10 órakor a keszthelyi szentegyházban lettek az urnak bemutatva. Áldás és béke hamvaira!

— ***Meteorologiai észleletek*** a nagykanizsai főgymnasiumnál 1875. év február havában. Közép légnyomás: 747·09 millimeter; legnagyobb légnyomás: 758·5 mm. 1-én 7 órakor reggel; legkisebb légnyomás: 739·5 mm. 4-én reggel 7 órakor. — Közép hőmérséklet: —4·11°C; legmagasabb hőmérséklet: +4·9°C 4 én délután 2 órakor; legalacsonyabb hőmérséklet: — 12·2°C 24-én reggel 7 órakor. — Közép páranyomás: 2·88 mm. — A levegő közép nedvessége százalékokban: 85·4%; legcsekélyebb nedvesség: 46% 7-én délután 2 órakor. — Közép felhőzet (0-tól 10-ig számitva): 6. Egészen derült ég észleltetett 18-szor, teljesen borult 30-szor. — Közép szélerősség (0-tól 10-ig számitva): 2·2. — 84 észlelet közül jegyeztetett összesen 78 szél és pedig északi 34, északkeleti 9, keleti 11, délkeleti 5, déli 12, nyugati 2. északnyugati 5; szélcsend pedig 6-szor. — A légkörbeli csapadék (eső, hó) havi összege: 10·75 millimeter. Eső esett 1 napon, havazott 9 napon, köd volt 3 napon. E hónap egész lefolyása szokatlanul hideg volt; a hévmérő higanya 8 napon emelkedett kevéssel 0 fölé. A hónap elejétől 25-ikéig uralkodó száraz s többnyire szeles időjárást 25-ikén este beálló havazás váltotta fel, mely rövid szünetekkel három napig tartott; minek következtében a január vége felé felszabadult talajt ismét hó boritotta be. F.

— ***A „nagy kanizsai tiszti önsegélyző-egylet"*** — mint lapunk előbbi számában jelezve volt — vasárnap f. hó 7-én tartá alakuló közgyülését a városi felsőbb népiskola helyiségében. A szépszámmal megjelent kartársakat Dávid János korelnök melegen üdvözölve, azon kérdést teszi fel, hogy az öttagu bizottság által kidolgozott és benyujtott alapszabályok szervezetét általános vagy részletes tárgyalás alapjául fogadja-e el a t. közgyülés? Egyhangulag a részletes vita mondatott ki. Opris Péter az öttagu bizottság előadója — mielőtt a vita megkezdetnék — jelenti, hogy a bizottság elnöke: Cimponeriu Dénes és egyik tagja: Chinorany Géza családi körülmények akadályozása miatt nem jelenhettek meg a közgyülésen; továbbá előadva röviden az eszmét, mely a bizottságot a tervezet kidolgozásában vezérlé: felkéri a t. kartársakat, hogy megjegyzéseiket, észrevételeiket, a hol szükségesnek látják, tegyék meg, mert több fej többet gondol. A jegyzőkönyv vezetésére Szommer Náthán, a tervezett felolvasására Mihály J. Endre kéretett fel. Az alapszabályok pontonkint megvitattak, módositattak; az öttagu bizottság, melynek tevékeny, odaadó munkásságáért jegyzőkönyvileg köszönet szavaztatott, — felkéretett, hogy a módositott alapszabályokat többszörösittetvén, egy pélpányt megerősités végett a belügyi m. kir. ministeriumhoz terjesszen fel, gyüjtsön aláirásokat s tegyen előleges intézkedéseket az iránt, hogy az egylet mihamarább megkezdhesse működését. Egyik tag ajánlatára, hogy Nagy Kanizsa város iskolaszéki elnökének t. Vágner Károly urnak és a népiskola igazgatójának t. Horváth Pál urnak azon szivességért; melyszerint egyik tantermet a közgyülés megtartása czeljából átengedni készek voltak, jegyzőkönyvileg hálás és elismerő köszönet nyilvánitassék: lelkesült éljenzéssel fogadtatott. Végre a jegyzőkönyv lezáratott s a gyülés (éjjel ½12 órakor) véget ért.

— ***Nagy-Kanizsa*** város tanácsa által a hirdetett városi baromorvosi állásra Fürst Lajos állatorvos ur választatott meg, ki hivatalos működését mártius 10 én kezdé meg.

— ***A nagy-kanizsai*** „kisdednevelő-egyesület" alapszabályai a nmgu m. kir. belügyministeriumhoz megerősités végett felterjesztettek, eddig e nemesczélu egyesület 218 női s 88 férfi, összesen 306 aláirt taggal bir s takarékpénztári kezelés alatt 325 frt készpénze van.

— ***Gyászhír.*** Lapunk egyik tisztelt pártolójának haláláról értesitenek bennünket. Főtisztelendő Szkalka Kandid aranymisés áldozár, bakonybéli apátsági perjei, házi lelkiatya s gondnok febr. 27-én, életének 82-ik, szerzetesi fogadalmának 60 ik, áldozárságának 52-ik évében hunyt el. A jeles pap s kitünő emberbarát porai nyugodjanak békében!.

— ***1864-ki*** államsorsjáték utóbbi huzásában következő sorozatok nyertek: 318, 374, 451, 541, 833, 852, 1145, 1480, 1999. 2002, 2093, 2490, 2674, 3448 és 3644.

— ***Krach-legények.*** Az „Ellenőr-"ben olvassuk: A nagy-kanizsai kereskedők, mint a „Zala" irja, Ofenheim felmentetése alkalmából indittatva érezték magukat a bécsi esküdt szék elnökéhez üdvözlő táviratot intézni, melyben gratulál az esküdtszéknek az igazságos itélethez. — Hallottuk mi is, azonban a mi nézetünk szerint, ilyesmit nyilvánosságra hozni — furcsa, mert „furcsa" dolog „igazságos itéletért" táviratilag fejezni ki egy testületnek örömét, mert igy nagyon sok táviratot kellene ide s tova küldeni, hja de igaz: Ofenheim „kevés" van. Furcsa dolog biz ez!

— ***Hymen.*** Fellner Ignácz székesfehérvári kereskedő e napokban jegyet váltott Beck Sándor ur keszthelyi előkelő kereskedő és földbirtokos szende és kellemdús leánya, Herminával.

— ***Uj zenemű.*** Táborszky és Parsch urak zeneműkereskedésében megjelent: Köhler Lajosnak nagyhirü, 4 kézre alkalmazott 100 db gyakorlásra való munkálata a zongora tanitáshoz. Ára 1 frt s a most megjelent már a 8-ik füzetet képezi.

— ***Néhai*** Löwi Sámuel csurgói kerületi rabbi fölött a csurgói zsinagógában 1875. febr. 25-én Morgenstern Mihály marczali ker. rabbi oly jeles emlékbeszédet tartott, mely a nagyszámu jelen voltak élénk emlékezetében fog hosszu időig maradni. Mint értesülünk, a jeles emlékbeszéd nyomtatásban is megjelenend.

— ***Kaposvárról*** veszszük a hirt, hogy Folly Bella, Hermann kir. járásbiró ur neje véletlen lövés következtében f. 4-én este meghalt; a boldogult gyengéd nő s családanya halála nagy részvétet keltett.

— ***Halálozás.*** Báró Üchtritzné — Amadé Dominika grófné f. hó 6-án hosszabb szenvedés után, élte 66. évében Budán, hol három év óta lakott, elhunyt. A fiágon régebben kihalt Amadé család utolsóelőtti nősajra volt s ma már csak egy Amadé leány él (gr. Wurmbrandtné Bécsben,) ama családból, mely a magyar irodalomnak is adott egy nevezetes költőt. Az elhunyt grófnő is nagy barátja volt a hazai irodalomnak. Férje báró Üchtritz Emil a szabadságharczban mint huszárezredes tevékeny részt vett, ezért fogságba került, később pedig kivándorolt Poroszországba s most is Gebhardsdorfban él. A grófnő Marczaltőben (Veszprémben) lakott s a szabadságharcz után szintén fogságot szenvedett Pozsonyban. Nagy pártfogója volt a menekülteknek és bujdosóknak. Általában a legnemesebb szivvel birt. Jótékonysága kimerithetlen volt. Két fia maradt: Emil és Zsigmond. A vár országház-utczájából tegnap szálliták el holttestét Marczaltőbe. Áldás emlékére.

— ***Polgár János*** harmonia s dalművész Pápáról felsőbbségi engedélylyel Zalamegye kisebb községeiben hangversenyez. f. hó 7-én a bucsu-szent-lászlói „Vaskapu" vendéglőben működött 20 kr belépti dij mellett.

— ***A csáktornyai*** takarékpénztár 1874. évről szóló pénztári kimutatása 449,538 frt 62 krt, mérlegszámlája 154,481 frt 58 krt tesz. f. hó 9-től kezdve az 1874-iki szelvény 8 frtjával váltatik be.

— ***Felhivás.*** A „magyar tisztviselők országos egyesülete" működését — alapszabályai értelmében — tisztán emberbaráti, társadalmi és szellemi alapra fektetvén: erkölcs-szellemi eszközök és közhasznu intézkedések által kiván hatni: a tisztviselő önérzetének ébresztése, az összes hazai tisztviselői kar becsületének fenntartása, állami érdekü és közhasznu hivatásának méltó betöltése, valamint az együvétartás érzületének ápolása és a szellemi mivelődés és önképzés minél tágasabb és kiterjedettebb körben leendő emelésére és elősegitésére. E czélból a választmány határozata folytán a kebeléből alakult közmivelődési osztály — mely kiválóan a tisztviselők szellemi érdekeinek előmozditásával foglalkozik, — elhatározta: miként egyesületünk alapszabályai értelmében, egy könyvtár felállitására a szükséges lépéseket meg fogja tenni. Sajnosan be kell azonban vallanunk, hogy egyesületünk, — jelenlegi zsenge anyagi ereje miatt, — e nemes szándéka keresztülvitelét vagy megvalósitását csak a távol jövőben várhatná: ha nemes emberbarátok s a tisztviselői kar szellemi érdekeiért mindenkor áldozni kész hazafiak, ezönzéstelen szándékában nem támogatnák. A „Magyar tisztviselők országos egyesülete" bizalommal fordul ez okból mindazokhoz, kik a tisztviselői kar, szellemi s ezzel kapcsolatban a haza szellemi és anyagi emelkedését szivükön viselik; kiknek tehetségükben áll, a tisztán mivelődési szempontból létesitendő egyesületi könyvtár ügyét előmozditani: méltóztassanak könyv- vagy készpénzbeli kegyes adományaikkal egyesületünket e törekvésében gyámolitani s igy mintegy lehetségessé tenni azt, hogy a hazai tisztviselők is birjanak mielőbb oly szellemi csarnokot: melyben önmivelődésükre — a haza és közjó javára — a szellemi táplálékot megszerezhessék. Ez adományok vagy az egyesület örök tulajdonába átmenő könyvekből, folyóiratokból, hirlapokból stb.-ből — vagy egyszer-mindenkorra nyujtandó s ugyan e czélra forditandó pénzsegélyből állhatnak. — Az egyesületi könyvtárnak bizonyos időre kölcsönkép átengedett könyvek épségben tartásáért az egyesület kezeskedik. A kegyes adományozások a „Magyar tisztviselők országos egyesülete" helyiségébe (Budapest, V. kerület, Wurm-utcza 2. szám II. emelet) küldendők. Budapest, 1875. márczius hóban. Hoffmann Sándor egyesületi I. alelnök, Wührl Jákó, egyesületi könyvtárnok.

— ***Földessy Lajos*** jóhirü budapesti magkereskedéséből a következő figyelemre méltó kibocsátvány érkezett hozzánk, melyet a t. gazda- s kertészkedő közönség pártfogásába ajánljuk: Fris csiraképes és valódi tiszta fajban kapható amerikai magvak, Amerika különféle államaiból érkeztek hozzám, és szállitóim, akik legnagyobbrészt sajátkezüleg termeszték azokat, azon biztositással küldötték, hogy azok bármely éghajlat alatt jól tenyésznek és mind oly növények, amelyek az amerikai piaczokon igen keresettek. — Bátorkodom a tisztelt gazda és kertészkedő közönséget felkérni, hogy ezen ujdonságokból való megrendelések által alkalmat szolgáltatni sziveskedjék, a legjelesb amerikai növények meghonositására, szolgálatomat továbbra is a gazda és kertészkedő közönség részére felajánlhatni és bebizonyithatni. Ez alkalommal egyszersmind el nem mulaszthatom a t. gazda és kertészkedő közönséget értesiteni arról is, miszerint Amerikával való összeköttetéseimnél fogva, bármiféle más amerikai növénymagvak és ujdonságok beszerzésére is szivesen ajánlkozom.

— ***Ramazetter Vincze*** urnak nyujtott jegyzőkönyvi kivonat. A sümeghi iskolabizottmánynak 1875. évi febr. 27. tartott üléséből. Szám 58. Sümegh város iskola bizottmánya áthatva nagyságodnak f. é. febr. 27. tartott iskolabizottmányi gyülésben tett örvendetes nyilatkozatától, élénk emlékben őrizve az alapitó kegyessége jótéteményeinek el nem sorolható özönét; ki él, hogy éltessen, ültet, hogy a gyümölcsöt, mint a jelen, ugy az utó nemzedék is szedhesse; általa közvetlenül Sümegh városa, dus adományozásai által pedig közvetve a haza szelleme emeltessék; virágozzék a szülőföld, melyet bölcsen tudván, a tudomány fája képes fönntartani, nagygyá fejleszteni. Nem sorolható el minden, mit tevél dicső férfiu, csak tetteid parányа legyen felhozva, mit az iparos tanonczoknak nyujtál! Ezelőtt 30 évvel letett 420 pengő frt. tőke, az iparos tanonczok tanitására, nemkülönben jelen évi 50 frt. kamatnak megfelelő alapitvány a rajz tanitás czéljára is mély hálára kötelezik a fejledező iparosakat, és ezek tanügyét is képviselő bizottmányt. — Miért figyelme jeléül legyen szabad e csekély jegyzőkönyvi örökitményben a becses kedvezmény megköszönésénél azon óhajnak kifejezést adni: miszerint nagyságos Ramazetter Vince lovag, a sümeghi iskolabizottmánynak disz elnöke, angyali szivjósággal bővelkedő neje, született Kompanik Zsófia urnővel együtt, a már font — hervadhatlan koszoru babérjai ápolására, még számos éven át boldogitva városunkat, — éltetvén az utókort, igen soká éljenek! stb. stb. Brucker Alajos iskola bizottmányi jegyző.

— ***Sümeghen*** f. é. márczius 4. tartatott meg a városi tisztviselők választása; birónak ismét már több éven erélylyel működő t. Szakmáry József ur lett megválasztva.

— ***Sümeghen*** a főelemi tanoda osztályaiban a fél évi vizsgák f. évi márcz. hó 15—20-ig fognak megtartatni.

— ***Zala-Egerszegen*** megalakult az „ügyvédi kamara." Elnök Arvay István, alelnök Szigethy Antal urak lettek. Az alakulásról 3 rendbeli tudósitást vettünk, de mind a három eltérő, igy egyet sem közlünk. Igyekszünk tárgyilagos lenni.

— ***Rövid hirek.*** A képviselőház elnökének Ghyczy Kálmánt választották meg. — Párizs helyhatósága a franczia főváros mürcmezeinek képét magában foglaló diszkiadásu munkával ajándékozta meg Londont. — A „Gyógyászat" szerint Budapesten himlő uralkodik. — A „King Pao" czimü chinai ujságnak 20,000 munkatársa van s 375-ik évfolyamát járja. — A Tisza mentében komolyan tartanak az árviztől. — Wittgenstein Ármin herczeg egy iskolamester leányát vette el nőül. — Arlet Sándor, a bécsi zene- és dalvilág egyik legavatottabb mestere f. hó 1-én elhunyt. — Prielle Kornelia Kaposvárott a működvelőkkel fel fog lépni. — A fóthi Garay ház emléktáblájára Szász Károly készitett verset. — Kaufmann orosz tbk. a khivai hadjáratból 150 ezer

---

emberiség érdekeinek elmozditásán fáradozzék.

A nő az érzelmek tekintetében érzelgő, szelid, gyengéd és résztvevő, mások érzelmi nyilvánulásai könnyebben ébreztik fel szivében a rokon érzelmeket, mint a férfi kebelben. Nem tapasztaljuk e majd minden nap, hogy mig gyakran még a legjobb férfi is, látva mások szerencsétlen helyzetét, hideg marad, addig a nő, ki talán önmaga százszor zavarta fel mások boldogságát, embertársai fájó érzelmeit magáévá téve, a szánalom könnyüit hullatja.

Miután a nő többnyire csak az egyéniség felé hajlik s keble majd mindig a pillanatnyi benyomások iránt fogékony, az indulatokra, melyek hevesen törnek ki; de gyorsan ellebbennek, inkább hajlandó, mint a szenvedélyekre, melyek mintegy észrevétlenül lopódznak a szivbe; de ha egyszer befészkelték magukat, nehezen irthatók ki.

(Vége köv.)

Csalódás.

Ah jöjj közelébb éltem nappala,
Hadd csókoljam biborajkadat,
Engedd néznem szép arcodat, melyen
Bájló rózsabimbócska fakad.

S jött a kedves, epedő szemével
Szerelmemért esdve ujonan.
„Ah, én szeretlek, ah én imádlak."
Rebegte ő sirva boldogan.

Kezet szoritánk gyöngéd melegen,
S ajk az ajkról csókokat szivott.
Hol ily igaz a csók, kézszoritás,
Nem volna tulboldog a szív ott?

Hozzám vontam, hévvel átöleltem,
És a leányajk kéjjel lebel. —
Ó, im a forró ölelés alatt
Kettérepedt a gummikebel.

SITKEI.

drb. nagy értékü ékszert vitt Oroszországba. — Atschinban a holland csapatok között kitört a dögvész. — Moliere és Lafontaine sirjára a franczia kormány nagyszerü emlékoszlopokat állit. — Mult hétfőn a bécsi István templomban egy csinosan öltözött, 30 éves nő megmérgezte magát. — Az egyetemi ifjuság fényes fáklyásmenetet rendezett a szabadelvü párt és kormánya tiszteletére f. hó 5-én. — Gr. Haller Ferencz lovassági tábornok meghalt Bécsben. — Debreczenben a színészetre válságos napok nehezednek; Sz.-Fejérvárott pedig még csak most kezdik ápolni.

A „Zalai Közlöny" 19-dik száma M. betü alatt megjelent czikkére vonatkozólag egyszer és mindenkorra kijelentem, hogy én a marhavész ellen óvszert soha senkinek nem adtam, azon folyadék, melyet tisztelt czikkiró ur emleget, csupán „Lépfene" ellen adtam, melyet is egy budapesti gyógyszertárból rendeltem, a szállitó levelek nálam léteznek és hogy lepfene ellen biztos szer, azt bizonyitja több, mint 200 eset, készséggel szolgálok mindenkinek ily Receptteel. Többire nézve mindenféle rágalmat visszautasitok.

Kelt N.-Kanizsán, 1875. márcz. 10.

FÜRST.

Nagy-kanizsai kereskedelmi- és iparbank zárszámadása hetedik üzletév 1874.

Mérleg számla

Vagyon

Butor és irodaszerek	802.35
Alapitási költségek	1300.65
Értékpapirok és sorsjegyek	17036.—
Adósok kötelezvényekre s folyó számi	31712.87
Ezüst és arany pénznemüek	1720.02
Részletivekre eladott sorsjegyek	2937.90
Váltók a tárczában	68047.29
Szelvények	118.62
Wolheim-féle ház	1451.75
Pénzkészlet	15339 92
frt	140467.37

Teher

Részvénytőke	100000.—
Tartalékalap	460 26
Ki nem fizetett részvény szelvények	44.—
Betétek és folyó számlára hitelezők	32830 28
Átmeneti mérleg kamat	350.21
Átmeneti költség számla	890.—
Veszteségi tartalék	892 63
Nyereség és veszteségi számla	5000 —
frt	140467.37

Veszt- és nyereségi számla

Tartozik

Részvénytőke leszállitásánál	331.09
Butor- és irodai szerek törlesztése 10%	89.15
Alapitási költség	144.51
Személyzet dij számla	2461.
Költség számla (már a fizetett 1647 90) (még fizetendő 890.—)	2537 90
Veszteségi tartalék	892 62
Részletivekre eladott sorsjegyeknél	1781.52
Egy adósnál elveszett	72.98
Tartalékalapra	59.52
Mérleg számla, tiszta nyeremény	5000.—
frt.	13270.29

Követel

Gotlieb A.	540.—
Értékpapirok és sorsjegyek számla	3194.59
Igérvény jegyek	20.85
Ezüst és arany pénznemüek	132.25
Szelvényeknél	57.97
Külföldi pénznemüek	95.41
Kamat és jutalék váltók után, leszámitva az átmeneti mérleg kamatot	9201.89
Házbér	27.33
frt	13270.29

Nagy-Kanizsán, 1874-ik évi deczember hó 31.
Gelsei Gutmann Henrik s. k. elnök. Ollop s. k. pénztárnok Eichberg s. k. titkár. — Ezen mérleg, ugyszinte a veszt- és nyereségi számla megvizsgáltatott és a fő- és mellekkönyvekkel megegyezőnek találtatott. A számvizsgáló bizottmány: Lengyel Ignácz s. k. Berényi József s. k. Deutsch Mór s. k.

Vegyes hirek.

— *Vallomás a halálos ágyon.* Egy szatymázi polgár halálos ágyán feküdt. Midőn halálát közeledni érzé, nejét magához hivatá elbucsuzandó tőle. E meginditó jelenet közben a férj megkérdé nejét: „Nemde kedvesem, hű maradsz emlékemhez, és nem mész másodszor férjhez. A nő gondolkodóba esett, aztán kinyilatkoztatá, hogy igen is férjhez megy, ha kedvére való férjet talál. A férj erre oly dühbe jött, hogy ágyából kiszökvén, botot ragadott; a nő ijedtében az ablakon át menekült, a férj utána, sokáig azonban nem üldözheté, mivel már a harmadik ház előtt halva rogyott összve.

— *10,000 frt. egy vacsoráért.* Közelebbről két temesvári kereskedő egy vendéglőben a rosz időkről, rosz üzletekről stb. beszélgetvén, szóba jöttek a rosszul fizető adósok is. A kereskedők egyike beszédközben egy 10,000 frtról szóló váltót vett ki tárczájából és készpénznek nyilatkozott azt vacsorája árában a másiknak átengedni. Ez eleinte tréfára vette a dolgot, később azonban készpénznek nyilatkozott az alkura és a különös vásár megtörtént. Ráadásul az eladó még azon jó tanácscsal szolgált, hogy szükség esetén forduljon egy bizonyos orvoshoz, aki őt is szerencsésen kigyógyitotta az epekórból, melybe a behajtás okozta boszuságai következtében esett volt.

— *A budapesti bakó strikól.* Kornberger bpesti bakó, a ki f. évi január havában Szolnokon Izsó és Makay rablógyilkosokat kivégezte, e kiküldetéséről több, mint 300 frt. utiköltségről szóló számadást terjesztett be, a melyből azonban az állami ügyészség csak 120 frtot ismert el. A bakó fellebbezett. Eközben Szabadkán néhány postarablót ismét halálra itéltek. Kornberger ur azonban határozottan megtagadta a vérehajtás végett mindaddig Szabadkára utazni, amig szolnoki számadását egészen ki nem fizetik, s csak miután ezt megigérték, indult el, hogy „munkáját" elvégezze.

— *Ki a legény a csárdában.* Domahidon Szathmár megyében Czifra Ferkó volt a leghiresebb verekedő öklétől, melylyel nem egy markos legényt döngetett el amugy igazában, a faluban mindenki rettegett. Darab idő óta azonban hirtelen nagyon elcsöndesedett és minden zajos társaságból visszavonult. A faluban nagyon csodálkoztak e változás fölött, oka azonban nemsokára kiderült. Ferkó ugyanis nem volt Ferkó, hanem Fánni és darab idő óta áldott állapotnak örvendett.

— *Kérdés és felelet.* A „Wupperthaler Volksblätter" közelebbről Bismarck herczeg megsértéséért 50 tallér birságra itéltetvén, azon kérdést hozta, hogy valjon mire itélnék el, ha a herczeget „Lump"-nak nevezné? A feleletet meg is kapta, mert a szerkesztőt két havi börtönre itélték.

— *A gazdák tizparancsolatját* Cantoni fiumei tanár következőleg állitotta össze: 1) Idegen pénzzel jószágot ne vásárolj; 2) A csekély árnak felettébb ne örülj; 3) Ha kevés pénzed van, légy inkább bérlő, mint földesur; 4) Ha teheted, földeidet magad müveld; 5) Csak akkor épits, a mikor szükséges; 6) Szeresd az embereket, de dolgoztass gépekkel; 7) Válasz, ha lehet csatornázható foldeket (nálunk ez nem igen tartható meg) 8) Csak oly barmot tenyészsz a, melynek takarmányát magad termeled, rosz barmot azonban soha se tarts; 9) Ha jószágodat és földjeidet eszélyesen és lelkiismeretesen müveled, nagyobb termést remélhetsz, mint a minőt eladhatnál; 10) termesztményeidet soha meg ne hamisitad, sőt igyekezz mindenből a legjobb minőségüt termelni. — Oly igazságok ezek, a melyeket minden gazda szivére vehet.

Történeti naptár.

Márczius 11. 1849. Bem Szebent bevesszi. — Az oroszok kimennek. —

Márczius 12. 1849. Bem m. tábornok Nagy-Csür felől jövén, megtámadja az oroszokat, és szuronyrohammal visszanyomja őket (Nagy-Szeben.)

„ 13. 1838. nagy árviz Pesten. — 1703. Nagy-Enyeden a császáriak br. Tige ezredes alatt nagy vérengzést követnek el. — 1848. Bécsben forradalom, mely elől Metternich hg. menekül. 1848. Bécsi mozgalmak. Pozsonyi mozgalmak, — 1849. a Bán Kecskemétre jön. —

„ 14. 1571. halt meg János Zsigmond s benne kihalt a Zápolya nemzetség. 1849. halt meg Mezzofanti József bibornok nyelvtudós, ki 32 nyelvet beszélt. (Róma.)

„ 15. 1715. halt meg Hevenesy Gábor vallástudományi iró és szorgalmas történetbuvár. — 1848. Bécsben a magyar küldöttség diadalszerüen fogadtatik. — 1848. a pesti 12. pont. — 1848. Pesten nagy népforrongás. — 1849. Perczel az alvidékre küldetik. 33. Krisztus Jeruzsálembe királyi bemenetét tartja. —

Szerkesztői üzenet.

1642. Gy. „A chignon," jó, közöljük.

1643. P. Keszthely. Sopran és alt hangra alkalmazott magyar darabok végett szeriveskedjék Berecz Imre jeles zenetanárhoz (Nagy-Kanizsára) fordulni s jelezni tüzetesen; mely darabok szükségeltetnek leginkább.

1644. R. Budapest. Köszönettel vettem. Kitünő pogányvárit küldendek a napokban.

1645. Sz. Kaposvár. Átutazásod alkalmával nem valék honn. Leveledet csak hétfőn bontottam fel. Többire nézve minden lehetőt készséggel megtettem.

Érték- és váltófolyam márczius 8.

5% metaliques 71.70; 5% nemz. kölcsön 76.—; 1860-ki álladalmi kölcsön 112.75; bankrészv. 9.61; hitelintézeti részvények 229.75; London 111.30; magyar földtehermentési kötvény 78.75; temesvári földtehermentési kötvény 77.—; erdélyi földtehermentési kötvény 76.80; horvát-slavon földtehermentési kötvény 80.—; ezüst 105.—; cs. kir. arany 5.24 — Napoleond'or 8.88½; 100 mark. D. R. n. 54.55.

Felelős szerkesztő s kiadó: **Bátorfi Lajos.**

Nyilttér.*)

Nyilvános köszönet.

Alulirt mély kötelességemnek tartom Schleiffer Sámuel ur pacsai bérlőnek, — ki a mult év oktober havában, midőn egy szerencsétlen tüzvész által nemcsak lakházam, de összes gazdasági épületeim, gabonám s a gazdasági épületek közt összehalmozott takarmányaim is felemésztettek s ez által majd minden vagyonomtól megfosztva, a legnagyobb tengés között lehetett volna csak evezgetnem, ha a jó emberbarátok átlátva a nagy szerencsétlenséget, melybe sodortattam, rajtam nem segitenek, — legbensőbb köszönetet mondani ama szivességéért, melyet velem, — marháimat magához hajtván, ott több napon át ingyen táplálta, — tett Tartsa meg őt az ég soká s engedje, hogy több oly egyénen is segithessen, kit a véletlen is sulyos csapással sujt.

Pacsán, 1875. évi márczius hó 1-én.

HIRSCHLER MÓZES
pacsai lakós.

*) E rovat alatt közlöttért felelősséget nem vállal a Szerk.

LichtensternB. és társa

első bécsi 27 krajczáros kézmű- és divat-bazárjának ujonan nyitott filókja Budapesten, kerepesi ut 15, a Rókus-kórházzal szemben,

ajánlja gazdagon felszerelt raktárát a jelen idény re a legujabb Giroflé-Girofla-s Lucca-ruhaszövetekből; továbbá Barege, Gazé, Mozambique, Plaid és Diagonal-szövetek, Lustre, Ripsés és az asksarki szövetekből; ugyszinte flanell, zsinóros barket; 4/4 és 9/8 rumburgi és szileziai vászon, valódi és mosható czérna ágykanavász, 8/4 rózsaszinü nanking, 2/8 damast- és csinvattörülközők; 2/4 és 6/4 chiffon; mosható és valódi franczia és cos manosi creton és percail, batiszt és jaconet, piqué, brillantin; bársony- és selyemszalagok; legujabb háromszövésü szőnyegek, 6/4 szalmazsákvászon és több más czik

27 krnyi egységes áron.

Gazdag mintagyüjtemények kivánatra ingyen és bérmentve küldetnek. Vidéki rendelmények az összeg előre való beküldése, vagy utánvét mellet pontosan és lelkiismeretesen eszközöltetnek.

Mindenkinek különös figyelmébe ajánltatik

Dr. Forty-féle általános

SEB-TAPASZ,

mely rendkivüli gyógyereje, elválasztó, érlelő és fájdalmat csillapitó hatása által leggyorsabb, legbiztosabb s egyszermind gyökeres gyógyulást eszközöl különnemü bajokban. — Ily bajok a torokgyulladás, légcsőhurut, bőrkés-barság, hártyásgyik (Croupangina) mindenemü megsértések, harapás, szurás, vágás vagy égés által támadható sebek, megforrázások, darázs- vagy méhszurások, kunok-fekélyek, zuzatok (contosiók) — meglepő gyors fájdalom csillapitással — rögzött daganatok, gümők, tályogok, pokolvar (carbunculus pustula maligna), megkeményedések, genyedések, vérkelések, mninden mirigybetegségek, görvélyes fekélyek, fagydaganat, ujjféreg, körömméreg, vadhus, tagszivacs, csontszú, kificzamitás és megrándulások, helyi csúz; továbbá a szülés folytáni lábfelfakadások és sebek, fájós fekélyzett vagy már genyes női mell. — Sok nő már csirában volt emlőráktól, — a különben elkerülhetlen életveszélyes sebészi műtétnek mellőzésével — egyedül ezen jeles sebtapasz használata által menekült meg.

Végre a testbe teljesen bemélyedt bárminemü szálka, vagy darázs- és méhfulánkja csupán ezen tepasznak rövid idei használata folytán annyira előtünik, hogy azután a testből közönségesen szabad kézzel, sebészi műtét és fájdalom nélkül könnyen kihuzható, mire a seb gyógyulása nemsokára bekövetkezik.

Ezen megbecsülhetlen gyógyszer, melynek jelessége eghitelesebb egyének számos a különös kivánatra bármikor felmutatható bizonyitványai által már régen a legfényesebben elismertetett — rendkivüli, s legkülönnemübb esetekben megpróbált hatásánál és teltünő sikerdús eredményeinél fogva, melyek használata által még elavult bajokban is eléretnek, jól megalapitott és elterjedett hirét kétségbevonhatlanul igazolja.

Egy csomag ára 50 kr., nagyobb csomag 1 frt, használati utasitással együtt, postán küldve 10 krral több. — Egy frtnyi csomagnál kisebb szállitmány nem teljesittetik.

Központi küldeményező raktár: **Pesten Török József** gyógyszerész urnál király-utcza 7-ik szám alatt.

Továbbá kaphatók: **Nagy-Kanizsán**: **WAJDITS JÓZSEF** urnál. **Pakson**: Malatinszky S. — **Pécsett**; Sipőcz J. — **Sümegen**: Stamboraszky. — **Sz.-Fehérvárott**: Braun J. — **Szombathelyen**: Pillich F. — **Veszprémben**: Ferenczy K. — **Zagrábban**: Mitlbach Zs. **Sopronban**: Bock J.

A t. cz. gyógyszerész és kereskedő urak, kik raktárt elvállalni hajlandók lennének, felszólittatnak, miszerint e részbeni ajánlatukat ezen gyógyszer készitőjéhez **FORTY LÁSZLÓHOZ** czimezve Budára, (Rácz-város, főutcza, 590. szám) beküldeni szeriveskedjenek, ki megrendeléseket is pontosan teljesit.

Vidéki bérmentes levelek általi megrendelések az árnak készpénzbeni beküldése, vagy postautalvány vagy utánvét mellett tüstént és legpontosabban teljesittetnek.

HIRDETÉSEK:

KANITZ C.

papirkereskedése **Budapesten, Dorottya utcza, 12. sz. a.**

bámulatos olcsó árak mellett következőket ajánl u. m.

100 drb	finom levélpapir névvel	— frt	50 kr.
100 „	„ „ szines monogrammal	1— „	50 „
100 „	legfinom. „ „	2 „	— „
100 „	finom boritéK „ „	1— „	50 „
100 „	legfinomabb „ „	2 „	— „
100 „	látogató jegy	— „	50 „
100 „	levélpapir fekete nyomattal	— „	80 „
1000 „	lenborités „ „	3 „	50 „
1000 „	pecsétbélyeg	2 50, 3— „	50 „
1 teljes	iróasztali berendezés	5, 10, 15 „	— „

Ugymint nagy választéka legfinomabb irodai és levélpapir s boritékoknak, ugysziután minden e szakba vágó czikkeknek. Irómappák, jegyzőkönyvek, rajszerek, váltótárczák, diszes pénztárczák, albumok, stb. stb. legolcsóbb gyári áron. (1610—2)

(1571—11) A legnagyobb

YASBUTORGYÁR

Reichárd & Társa-é,

Bécsben. III. Marxer utcza 17. sz. alatt van, honnan képekkel ellátott árjegyzék kivánatra ingyen bérmentve küldetnek mindenkinek.

Hirdetmény.

A zala-somogyi gőzhajózási társulat t. cz. részvényesei f. évi márczius 23-án, reggel 9 órakor Bogláron, a nagy vendéglő termében tartandó közgyülésre tisztelettel meghivatnak:

Tárgyak:

1. Jelentés a mult évi üzletről.
2. A mérleg előterjesztése.
3. Határozat hozatal a folyó ügyek felett.
4. Netáni inditványok s ezek elintézése.

Miről a t. cz. részvényesek azon figyelmeztetéssel értesittetnek, hogy a gyülésbe belépni és szavazni, csak részvényük felmutatásával engedi meg az alapszabály.

Szőlős-Györök, 1875. márczius 1-én.

Jankovich László m. k.
elnök.

(1615—1)

Birtok-eladás.

Somogymegye vasuti állomással biró Jákó helységében egy **400 holdnyi** kiterjedésü birtok, kényelmes uri-lak- és gazdasági épületeivel jutányos áron, előnyös feltételek mellett aprilis 15-ig szabadkézből eladandó.

Bővebb értesitést ád Lengyel Lajos ügyvéd Nagy-Kanizsán. (1609—2)

Schon am **1. April** erfolgt die **Ziehung**

der Wiener Communal-Anlehens-Prämienlose:

Wiener Lose.

Diese Lose haben jährlich 4 Ziehungen

mit Haupttreffern 200,000 fl. 200,000 fl. etc.

von 200,000 fl. 200,000 fl. etc.

Original Lose genau nach Tagescurs, und auf 12 Monatsraten à 10 fl.

Promessen zur Ziehung am 1. April, Haupttreffer 200,000 fl.

jetzt noch à 2 fl. 50 kr. und Stempel.

Wechselstube der k. k. priv. Wiener Handelsbank, vorm. Joh. C. Sothen, Graben 13. (1618—1)

Promessen auf Wiener Lose, von obiger Wechselstube ausgefertigt, sind auch zu beziehen durch: **Gr.-Kanizsaer Handels- und Gewerbe-bank, Schwarz & Tauber in Gr.-Kanizsa.**

GARRETT R. és FIAI főügynöke Kotzó Pál gépészmérnök Budapesten: VI. váczi körüt 39. sz.

ajánlja a t. cz. mezőgazdasági közönség figyelmébe dusan felszerelt raktárát **mezőgazdasági gépekből.** Készletben tart folyvást eredeti Garrett R. és fiai hires sorvetőit, gőzmozgonyait fa és szénneli fűtésre, szalmafűtésre is, gőzcséplőit, morzsolóit, továbbá járgány-cséplőket, malmokat kézi- és gőzerőre, szecska- és répavágókat, gabnarostákat és magválasztókat (trieurs), szénagyűjtőket, legjobb szerkezetű kaszáló- és arató-gépeket sat. valamint Strohl és Barth pesti gyárában készült kitűnő ekéket. — **Árjegyzék kivánatra postafordultával.** — Utójegyzet. Garrett R. és fiai eredeti sorvető-gépei megfelelnek tökéletesen a magyar viszonyoknak és valamennyi a legcsábitóbb nevek alatt és reclame mellett ajánlott utánzások ezen géppel sem a vetés minősége, sem tartósság iránt nem versenyezhetnek. — Egy ily eredeti sorvetőnek ára 13 sorral, 6 láb szélességben, beleértve helyes előkormányt és valamennyi tartalékrészeket, jelen árfolyamnál: **helyben Budapesten 380 o. é. frt, helyben Bécsben 370 o. é. frt.** — Ugyan e sorvető ára, előkormány helyett csak ruddal és egy előkormánykerékkel ellátva, továbbá csak 5 láb szélességben és igen könnyű talajra ajánlható, megfelelően olcsóbb. (1617—1)

Malom eladás.

Zalamegye Hegyesd községében egy kétpár kőre dolgozó szitás vizi malom eladó $6^{6}/_{12}$ láb esettel, 3 szobából álló molnár lakással, és cserépsindellel fedett és porfogóval, padlással, ellátott malomépülettel, melynek belső világossága a kőpadnál 4 öl széles, a hossza pedig 8 öl, fagy és elszáradástól ment elegendő vizzel.

Az eladandó malom még azon előnynyel is bir, hogy a malom alatt levő eset felvitele és fekvése folytán kevés költséggel nagyszerű jövödelmet igéró 4 pár kőerejű műszerkezetű malomra átalakitható.

Ezen malom 1875. évi január 1-től kezdódó 12 évre van haszonbérbe kiadva, évenkint 1090 frt. készpénz, 6 mérő buza, 20 mérő rozs haszonbérért, továbbá mindenféle uj és avét csináltatások, tűzkár elleni biztositás, végre 110 frt. jövedelmi és egyéb tulajdonosi adók megfizetési kötelezettsége a bérlőt illeti.

A venni szándékozók, alkuszok kizárásával személyesen vagy levélileg a tulajdonos Lakosi Józsefnél Nagy-Kanizsán a Kinizsi utczában 22. szám alatt jelentkezhetnek. (1605—3)

(1597—6) Es gilt

nur eine Probe!

um sich von der Güte meiner Waare zu dem staunend billige Preise von

27 kr.

zu überzeugen.

Leinwanden. fl.

1 St. 50ellige $^{5}/_{4}$ breite Webe 13.50.
1 „ 30 „ $^{4}/_{4}$ „ Leinenwebe 8.10.
1 „ 30 „ „ „ Garnleinw. 8.10
1 „ 30 „ „ „ Creasleinw. 8.10
oder pr. Wiener Elle 27 kr.

Seiden- und Sammtbänder.

Fail oder Noblenr-Seide in allen glatten modernsten Farben, auch mit färb. Rücktheilen. Fünf Finger-Breite pr. Wiener Elle 27 kr. Zwei Finger-Breite zwei Wiener Ellen 27 kr.

Ein Paar

weisse oder gestreifte Frauen- oder Kind.-Kniestrümpf. best. Qual. 27 kr.
Ein Paar Männer-Socken 27 „
Ein Paar Strumpfbänder m. breiter Seidenband-Masche geputzt 27 „

Ferner

weisse Damast-Handtücher, Leinen-Bettzeuge, schwere Laufteppiche, Möbelgradl, Netz- und Zitz-Vorhänge, echtfärb. Percailin, türkische Schlafrockstoffe, Barchente, pr. Elle 27 kr.

Schafwoll-Kleiderstoffe.

$^{4}/_{4}$ breite schwere Ripse, Lüstre-Diagonals, Thibets, Gasiere, Barege, glatt und gestreift, in allen Farben, pr. Wiener Elle

27 kr.

Ein Stück

Fächer in allen Farben . . 27 kr.
Eine Garn. Kopf- u. Brustmasche mit Sammtbänder und Rosen geputzt . . . . . 27 „
1 P. Mansch. sammt Kragen 27 „
1 Kopf- o. Taschent. echt färb. 27 „
1 Leinen-Secktuch . . . . 27 „
1 Leinen-Serviette . . . . 27 „
1 Schildkrott-Haarkamm neuester Facon . . . . . 27 „
1 Frisir- und Staubkamm . 27 „
Eine Leinw.- u. Schlingscheere 27 „
1 Angot-Diadem ganz m. schw. Perlen bestickt, d. Allerneue. 27 „
Eine lederne Geldtasche . . 27 „
1 Caffeelöffel aus Chinasilber 27 „

Aufträge

werden gegen Einsendung des Betrages oder Nachnahme prompt effectuirt, Muster franco zugesendet.

En gros-Käufer erhalten Rabatt. Die Waare unter Garantie der Qualität u. Echtheit verkauft. Nicht-convenirendes anstandslos retour genommen.

Beck's Grand-Bazar

Wien, I., Adlergasse 4.

Man bittet die Adresse aufzubewahren und sich selbe genau zu merken.

Üres fogak kitöltésére

nincs hatályosabb és jobb szer, mint dr. **Popp J. G.** udv. fogorvos úr (Bécsváros, Bognergasse Nr. 2.) fogónja, melyet mindenki könnyen és fájdalom nélkül behelyezhet odvas fogaiba, mely aztán a fogrészekkel és foghussal teljesen egyesül, s a fogakat a további elromlástól óvja s a fájdalmat csillapitja.

Anatherin-szájvíz

Dr. POPP J. G. cs. kir. udv. fogorvostól Bécsben, Stadt Bognergasse, Nr. 2.

üvegekben 1 frt 40 kr., a legkitűnőbb szer a csúzos fogfájdalmakban, gyuladásoknál, a foghus daganatai- és sebeinél; fülolvasztja a létező fogkövet és megakadályozza annak uj képződését; az ingó fogakat a foghus erősitése által szilárditja; s midőn a fogakat és foghust minden ártalmas anyagoktól megtisztitja, a szájnak kellemes frisseséget kölcsönöz és már rövid használat után eltávolitja a kellemetlen szagot. (1540—8)

Anatherin-fogpasta

Dr. POPP J. G. cs. k. udv. fogorvostól Bécsben.

Ezen készitmény a lehelet frisseségét és tisztaságát fentartja, azonkivül a fogaknak hófehérséget kölcsönöz azok romlását megakadályozza és foghust erősbiti.

Dr. Popp J. G. növény-fogpora.

A fogakat oly szépen tisztitja, hogy annak naponkénti használata által nemcsak a közönséges fogkő eltávolittatik, hanem a fogak zománcza és finomsága is mindinkább tökéletesbül.

Kaphatók: Nagy-Kanizsán: Belus József gyógysze., Rosenberg, Rosenfeld, Welisch, J. és Fesselhoffer J. kereskedésében. — Pápán: Tschepen J., Keszthelyen: Pfisterer gyógyszerész, Singer M. Weiss A. Zala-Egerszegen: Isóó F:, gyógyszerész. Kapronczán: Werli gyógyszerész. Varasdon: Halter gyógyszerész. Sümegen: Dorner Kajet. Szombathelyen: Pillich Ferencz és Rudolf gyógyszer. Határőrvidéki Sz.-Györgyön. Fibic E. C. Veszprémben: Meyr Tuszkau, ugy Guthard Tivadar és fiainál. — Székesfehérvárott; Legmann A. Braun J. gyógysz. Lovas Berényben: Heisler gyógysz. Kalocsán: Horváth K. gyógyszerész. Kecskeméten: Milhofer és Machleid gyógysz. Pakson: Florián J. gyógysz. Körmenden: Horváth J. Somzenrend gyógysz. Kaposvárott: Kohn J. Bögl, Belus és Schröder gyógysz. Szegszárd: Brahsay gyógysz. — Bonyhádon: Kramolin J. Szigetvárott: Barwarth, Salamon gyógysz. Baján: Michitsch St. és Herzfeld fiai, ugy Herzog Ignácznál. — Pécsett: Zsolnay W. és E. Zách, Sipőcz gyógysz. Kárádon: Zadubánszky gyógysz. Marczaliban: Kiss gyógysz. — Tolnában: Graff gyógysz. — Dunaföldvárott Lukács gyógysz. — Szent-Györgyön: Nöthig — Alsó-Leudván Kiss gyógysz. — Rohonczon: Simon gyógyszerész uraknál.

A

valódi

orsz. szab. legujabban ő Felsége által kiváltságszal kitüntetett, az orvosi kartól megvizsgált, a sikeresnek talált ezerféleképen kipróbált titkos szer a patkányok, házi s mezei egerek, vakondok és svábok teljes kiirtására, (melyet sokfelé megpróbáltak hamisan utánozni s árulni,) hamisitlan minőségben

Nagy-Kanizsán

ROSENFELD ADOLF ur

Pécsett Zsolnay Imre és Vilmos urak,

Kaposvárott: POLITZER R. úr

kereskedésében, Pesten SCHNEIDER G. Lipót-utczai kereskedésében kapható. (1544—4)

Egy nagy bádog **1 frt**, kis bádog **80 kr.**

Egyes bádog megrendelése is utánvétel mellett gyorsan teljesittetik.

Hölgyeknek nélkülözhetlen!

RAVISSANTE

Dr. Lejosse-tól Párisban.

Csak a hivatalosan megvizsgált, méregmentes, tiszta és teljesen ártalmatlan

RAVISSANTE

bir azon erővel, az emberi bőrt minden sérüléstől megmenteni, utóbajoktól megóvni és szépséget s örök ifjuságot biztositani. Ha a **Ravissante** naponkint egyszer az ujjhegyjei az arczra, vagy más testrészre dörzsöltetik, már a törülközés után tapasztalható a majdnem csodálatos hatás. Az arczon támadt ránczok és himlőhelyek elsimittatnak. — A **Ravissante** ifju arczszint idéz elő, a bőrt fehériti, frissiti és finomitja; eltávolit legrövidebb idő alatt szeplőt, májfoltokat, orrvörösséget s a bőr minden tisztátalanságait.

Már az első kisérlet után elhatározzák a t. hölgyek, jövőre csupán csak Dr. LEJOSSE világhirű „**Ravissante**"-ját használni.

Egy üvegtok ára 1 frt 50 kr.

Kapható nagyban és kicsinyben Budapesten: Dr. LEJOSSE főraktárában, király utcza 15. I. 19.

Vidéki rendelvények a legszigorubb titoktartás mellett, utánvéttel eszközöltetnek. (1569—13)

ROBEY & Comp. Limited

gazdasági gépgyárnokok, Lincolnból, Angliában,

Budapesten, Üllői ut 1-szám.

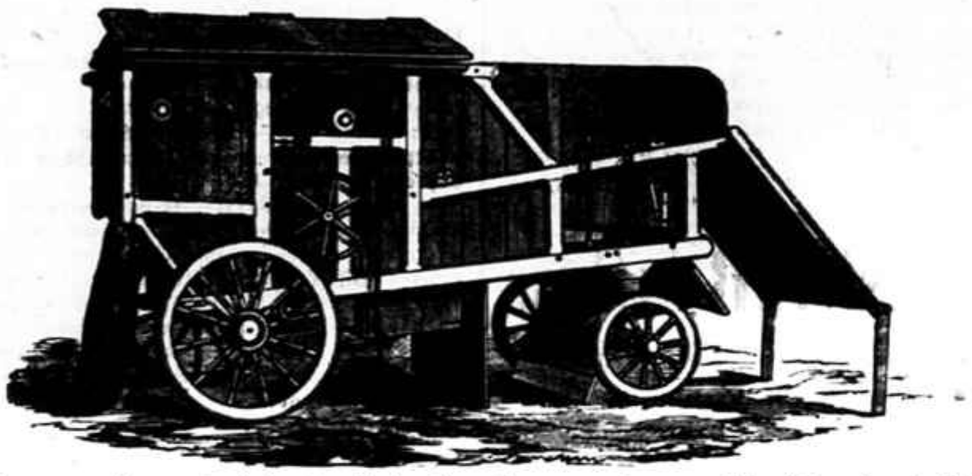

Legnagyobb gazdasági gépraktár Budapesten, állandó gépkiállitás, készletben található.

Sorvető-gépek különösen magyar viszonyoknak megfelelő könnyű 2 közönséges ló által huzható, rendkivüli tartós és egyszerű 13 soros vető-gépnek ára Budapesten 320 o. é. forint, kovácsolható vaskereten és hátulról kormányozható.

Amerikai rögtörő, meglepő könnyű és a legkötöttebb földben is használható.

Amerikai kaszáló- és arató-gépek.

Légereblyék és **szénagyüjtők** rendkivüli olcsó áron.

Világhirű Robey-féle fekvő és **hordozható gőz-gépek.**

Gőz-cséplő-gépek Patent vasrácsával és **vasgerendával** a legtökéletesebb cséplő gép a világon, mely minden más hasonló czélra készült gépet, munkaképesség, minőség és tartósság tekintetében felülmul.

Kézi cséplő-gépek, lójárgányok és **lovas cséplő-malmok, szecskavágók. szelelő- és konkoly-választó rosták** és minden más a gazdasági gépszakmába vágó eszközök.

N. B. Községek számára, kik gőzcséplő-gépet, vagy gőzmalmot akarnak beszerezni, különös kedvező fizetési feltételek szabatnak.

NN. BB. Megrendeléseket kérünk közvetlenül hozzánk Robey & Comp. Limitedhez Budapestre czimezni, mivel sem Zalamegyében, sem Vasmegyében tőlünk gépek eladására megbizva senki nincsen és közvetlen érintkezés folytán olcsóbb árakat is szabhatunk s gépeinket vagy Bécsből, vagy Budapestről szállithatjuk.

Végre Budapesti gyárunkat gépek javitására is felajánljuk és más gyárbeli használt gőzgépeket is jutányos áron becserélhetünk.

(1589—7) ROBEY & Comp. Limited Budapest.

50 forint jutalom

adatik annak, ki a lirottnak szászországi Berthel Károly életbenléte-, vagy elhalálozásáról határozott fölvilágositást ad; 48 éves, zömök, vörösszókés haju. Mintegy 7 év óta Suhopoljeben, Slavoniában tartózkodott, elhagyta ezen helyet anélkül, hogy megmondta volna: hová megy.

Ernst Berthel,
Wipplingerstrasse in Wien.

(1613—2)

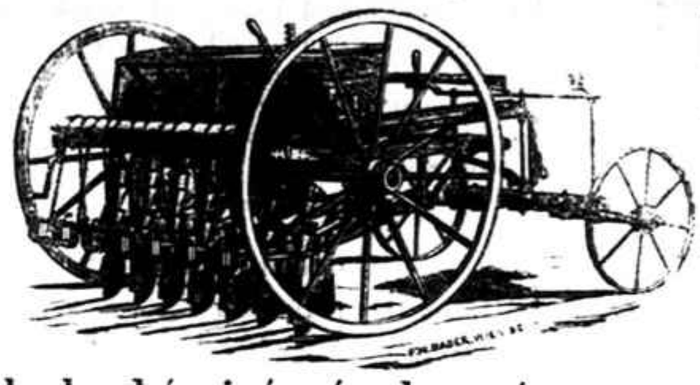

HOFHERR M.

gazdasági gépgyáros

az 1873. bécsi világkiállitáson a legnagyobb ugymint:

haladási és érdem-éremmel kitüntetve,

Bécs, Favoriten, Erlachgasse 22.

ajánlja kitünő szerkezetű

Garett-féle sorvető-gépeit, melyek a legujabb javitásokkal ellátva, eddig minden más ilyen gyártmányt fölülmulják.

Továbbá készleten tartatnak:

Kézi cséplőgépek legjobb szerkezettel, járgánynyal, vagy anélkül.
Járgányok és járgány-cséplőgépek.
Hornsby-féle gabonarosták.
Lhuillier-féle legczélszerübb konkolytisztitó gépek és ilyenek **Pernollet-féle** szerkezettel.
Richmond & Chandler-féle, ugyszinte eredeti angol **Bentall**-féle **szecskavágó-gépek, kukoricza-morzsolók**, kézi-, ló- és gőzerőre.
Répavágó és répazuzó gépek.
Őrlő és **daráló malmok** gőzzel, járgánynyal vagy kézzel hajthatók, **zuzó-malmok** sat. sat.

Kitünő anyagért és hibanélküli szerkezetért kezesség vállaltatik.
Ábrákkal ellátott jegyzék és árjegyzék kivánatra bérmentve küldetik.
A gépek megtekinthetők és megrendelhetők a

Szombathelyen, főtér 1. sz. a.

lévő gépraktárban.

(1575—6)

Wajdits József lap- és nyomdatulajdonos gyorssajtó nyomása, Nagy-Kanizsán.

NAGY-KANIZSA, 1875. márczius 14-én. 21-ik szám. Tizennegyedik évfolyam.

Előfizetési ár:
egész évre . . 8 frt.
fél évre . . . . 4 „
negyed évre . 2 „
Egy szám 10 kr.

Hirdetések
6 hasábos petitsorban 7, másodszor 6 s minden további sorért 5 kr.
NYILTTÉRBEN
soronkint 10 krért vétetnek fel.
Kincstári illeték minden egyes hirdetésért külön 30 kr. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY

előbb: „ZALA-SOMOGYI KÖZLÖNY.“

A lap szellemi és anyagi részét illető közlemények, előfizetések, reclamatiók stb. a szerkesztő-kiadóhoz bérmentve intézendők: NAGY-KANIZSA Takarékpénztári épület, földszint.
Bérmentetlen levelek csak ismert munkatársaktól fogadtatnak el.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

Nagy-Kanizsa város helyhatóságának, nemkülönben az „első zalai ügyvéd-egylet“, a „nagy-kanizsai kereskedelmi s iparbank“, a „nagy-kanizsai takarékpénztár“ a „zalamegyei általános tanitó-testület“, a „Zala-Somogy“ gőzhajózási részvénytársulat s több megyei és városi egyesület hivatalos értesitője.

Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön, megjelenő vegyes tartalmu lap.

Felhivás

a szentgróthi kerületi eddigi Deákpárt választó közönségéhez!

Tisztelt elvbarátim!

Az országgyülési képviselők választásának ideje közeledik.

Ha valaha, ugy most várja el tőlünk a haza, hogy zilált pénzügyi helyzetünk rendezése, szellemi és anyagi jobblétünk előmozditása s végre a takarékossággal párosult reformok keresztülvitele tekintetéből egyesüljünk.

Mi, kik eddig mint egy ember tömörültünk azon zászló alá, mely az 1867-iki közjogi kiegyezést eszközölte, az ujabb országos pártalakulás közepette is elfogjuk találni azon irányt: mely után haladva csakis oly kormányt támogassunk, mely szeretett hazánk jobblétét haladéktalanul előmozditani képes.

Nehogy azonban akár a változott viszonyok, akár egyes személyek miatt, apróbb csoportokra oszolva, biztos többségünket, a közjogi ellenzék kezeibe jutassuk, szükségesnek látom, hogy egy értekezletet tartsunk, melyen a jövőben követendő magunk miheztartását megállapitsuk.

Ugyanazért felkérem az eddigi Deákpárt tagjait, hogy folyó évi márczius hó 23-án Szent-Gróthon a nagy vendéglő termében tartandó értekezletre reggeli 9 órakor megjelenni sziveskedjenek.

Kelt Mihályfán, márczius 7-én 1875.

BESSENYEY ERNŐ m. k.
a szentgróthi kerület eddigi Deákpárt elnöke

Hogyan lehet

az országos költségtervben mutatkozó 19 millió forint hiányt fedezni anélkül, hogy adófelemelés létesittessék.

Ha körültekintünk egyes járások adóhátralékára, igy ezeket összegezzük az egész országra nézve, ugy kétségtelenül belátjuk, hahogy ezen kintlevő hátralékok beszedetnek, ugy nincs reá szükség, mikép akár adó felemelésre, akár ujabb adók rögtönzött behozatalához a kormánynak nyulnia nem kellene, mert az adók és illetékek hátraléka majdnem egy évi összes adó alapot képez, tehát ha ezen összeg bevételeztetik, meg lesz a fedezet, de még azon felül is marad oly tekintélyes összeg, mely a catasternek még ez év folyama alatti megkezdését lehetővé teszi, minek életbeléptével nem adóemelés, de igen adókevesbedésre van kilátás egyes tulcsigázott adónemeknél.

Igaz ugyan, hogy az adóhátralékra nézve azt lehet mondani, hogy az nagyrészben bevehetetlen, én azonban ezen véleményt nem osztom, sőt azt mondom, hogy egy fillér sincs bevehetetlen, mert minden község első sorban a községre kirótt adó összegért felelős, igy tehát, ha a hátralékos adójának megfizetésére képtelenné vált, fizesse azon község, melynek kebelében ezen állapot beállt, miért nem iparkodott évnegyedenkint az adót a fizető féltől ha másként nem, végrehajtás utján megfizettetni és bevenni, hisz ha ezt teszi, most csak ¼ évi adótartozás megtéritésére kötelezheti, azt pedig oly egyén után, kinek birtoka nincs, nem nagyba kell megtéritni, mert hisz ezen adó amugy is csekély, — de ha ezen hátralék többeknél pláne a községből elköltözöttek után létezik, ugy ez már sulyosabb, de ezt is a község tartozzék megtériteni, viszkeresete fennhagyatván azon elöljáróság ellen, mely könnyelmüségének köszönhető, hogy a község a megtéritésre kötelezett, mert ha a község figyelemmel kiséri a megtelepedést, ugy a megtelepitendőtől adónyugtáját bekéri, ha ezt mutatni nem tud — azon hatóságot, honnét elbocsájtatott, az adóügy érdekében értesitvén, a különbség elintézve lesz.

Mig ezen intézkedés folytán a hátralék adó, mint biztos jövödelem az állam kiadásait fedezendő alap lenne, addig az innét felmerülő felesleg a catasteri előmunkálatok fedezésére fordithatò, mert a catasteri felmérés 1864. évben foganatosittatván, azon kész munkálat most a történendő változás keresztülvezetésével egyetemben felülvizsgálandó és az adó alapjául elfogadható volna, azon vidékek pedig, melyek még helyszinelve nem voltak, azok helyszinelendők lehetnének, igy ezzel eléretnék azon czél, hogy a földadó alapja megteremtetvén, jövőben a szabályos nyilvántartással örökös és biztos támpontul szolgálván, lehetséges volna a kormányzat ujabb teher kirovása nélkül.

Ha valaha most van az idő az alapos átalakulásra, hisz most a két egymással a közjog tárgyában ellentétben álló párt a kormány mellé mint szabadelvü párt sorakozván, valamint bent az ország szivében erre, mint biztos támaszra számithat a kormány; ép ugy, mint a vidéken támogatása biztos levén, bátran haladhat a reform terén.

Hogy állunk a szőllődézma váltsággal, azt ezuttal megmondani nem tudjuk, de sejteni lehet, hogy e téren is a kormánynak a hiányos bevételek folytán az évi szükségletet fedeznie kell, itt hasonlókép a hátralékok szigoru behajtása kell, hogy foganatositassék, mert még vagynak olyanok, kik 1868. év óta egy fillért sem fizettek, tehát az ezen osztályba nyert reáfizetés a közös pénztár javára lesz megtéritendő és a fedezetlen összeg törlesztésébe forditandó.

KOVÁTS.

Fehér Sándor

szabad. sorvetést kapáló gépe.

Hogy sok és tiszta gabonát termelhessünk, főfeltétel az, hogy a jó erőben levő bevetendő föld alapos előmivelet által jól elkészittessék és hogy a soros vetemény, fejlődése közben egy vagy többszörös olcsó megkapálása által a gaztól tisztán tartassék. Ily módon a termék legtöbbje a legjobb és legtisztább minőségben éretik el, mi által megkimélhetni a választó gépek beszerzése és használata költségeit, mert a gabona ilyképeni ápolás folytán a gaztól tisztán marad.

Ami termő erőben gazdag földünkkel sorvetés által véghetlen sok vihető ki és tapasztalat által bebizonyult, hogy 3 éven át egymást követőleg buzát buza után a legjobb eredménynyel vethetni anélkül, hogy a föld termő ereje jobban kihasználtatnék, mint mikor tengeri után vettetik a buza; mert a tengeri ugyanazon -- igazabban azonban még több — ásványrészt von el a földtől, mint a buza és közelitőleg vehető, hogy ha a föld és a vetemény, buzát buza utáni vetésre, nem gazasodik el, sok gazda sok éven át csakis az értékteljes buzát termelné, a mit tényleg cselekszenek is mindaddig, mig az eredmény sikerdús.

Habár azon öntudatban vagyok, hogy ily egymást ért vetés a theoretikai fogalom-

TÁRCZA.

Fölkeresnek olykor . . .

Fölkeresnek olykor-olykor
Azok a szép régi álmak,
Mintha most is karjaimban
Átölelve tartanálak.

Visszajőnek mult időnek
Boldogsága, szenvedési
Szerelmemnek elsötétült
Napvilágáról beszélni!

Mintha most is csókjaidnak
Édes balzsamára várnék, —
Suttogását ajkaidnak
Mintha most is hallanám még!

Kéz a kézben, ajk az ajkon! — — —
Elmosódott régi álmak,
S mégis — — mégis, mintha ujra
Karjaimba tartanálak!

Ujra érzem láng hevét a
Mindenható szerelemnek, —
Lelkem minden gondolatja
Ujra kebleden pihen meg!

Van-e perzse életednek
Mely nyugalmas álmat hoz rád?!
S álmaidban eljut-e még
Emlékemnek árnya hozzád?!

Vagy ha olykor, elmerengve
Félig alva, félig ébren,
Elmerülsz az ábrándképek
Vadhullámos tengerében!

Látod-e a szellem árnyat
Ott bolyongni elhagyottan;
Hallod mint sir, mint sóhajtoz
Tompa, néma fájdalomban?!!

Vagy ha lelked fáradottan
Csendes pihenésre készül,
Nem rettensz-e föl olykor, a
Multak fájó emlékétől?!!

És ha néha körülötted
Titkos szellők játszadoznak,
S lecsókolják arczaidról
Könyüjét a fájdalomnak.

Jut-e vajjon még eszedbe
Emléke a mult időnek,
Ha elődbe képzelmeid
Fényes tündér álmot szőnek?!?

Ha, — miként én — te sem birod
Feleiteni a multakat,
Ugy legjobb lesz mindkettőnknek
Lenn, a hűvös hantok alatt!

VÁRHALMI KÁLMÁN.

A nők s férfiak összehasonlító psychologiájának rövid vázlata.

— Irta: *Jenvay Géza.* —

(Folytatás.)

A női szenvedély erősebb, de nyugodtabb, a férfi szenvedélye ellenben hatályosabb eredményeiben rombolóbb. De bár látszólag a férfi s női szenvedély különbözik is egymástól, alapjában mégis mindkettő ugyanegy, csakis a külső nyivánulás tekintetében térnek el egymástól. A férfi szenvedély egész rut meztelenségében tör elő, durva erőszakkal támadja meg a lelket, a női lelkek gyengédebbek, csábitóbbak; de annál veszélyesebbek.

A természet a szenvedélyek leküzdésére két erőt adott az emberiségnek, a férfinak az észt, a nőnek az erényt. A szenvedélyek csábító ördögétől tévutra vezetett, az édes kéjben merengő, vagy a szenvedélyek örök setétségében tapogatódzó férfit az ész világitó csillaga kalauzolja ismét az élet czélhoz vezetőt ösvényéhez. A nő erényével diadalmaskodik szenvedélyein, az erény védszelleme, mely a lét csalékony játékai között megóvja a bukástól, az erény azon szikra, mely szivében a szeplőtelen érzelmek szent tüzét kialudni nem hagyja.

Az akaratot illetőleg a nő és férfi különösen eltérnek egymástól, mert a nőt e tekintetben a gyengeség, a férfit a megfontolás, küzdés s a szilárdság jellemzi. A férfi értelme világitó fényénél haladva, mitől sem riad vissza, sőt a veszély pillanatában akarata egész hatalmát kif jtve, ereje tudatában küzd, hogy czélhoz juthasson, a nő ellenben kétes pillanatokban gyengesége érzetében a kétségbeesés könnyeihez folyamodik.

Sokan annak egyik főokát, hogy a nők a tudomány terén kitünni nem képesek, női akarat gyengeségében keresik s nem minden alap nélkül, mert — talán felesleges is mondani, hogy — annak, ki a tudomány terén a győzelem zászlóját akarja lobogtatni, határozott szilárd akarattal kell birnia, hogy leküzdhesse az elébe gördülő akadályokat, már pedig a nők csak szeretnének akarni; de valóban akarni nem tudnak s a czélt, melyet hosszu küzdelem után lehet elérni, faradozásaikra nem tartják méltónak, pedig épen a tudomány azon talaj, mely csak hosszu fáradozás s kitartó szorgalom után termi meg édes gyümölcseit.

A női s férfi akarat már kiindulási pontjára nézve is elüt egymástól. A férfi akarata az ész törvényeinek hódolva érzelmes, tevékeny és kiható, a női akarat az értelmek pillanatnyi benyomása alatt állva, inkább passiv, mint activ.

Az akaratgyengeség testvére az álhatatlanság. A férfi, ki terveinek irányát előre kijelelve, meggondolva lép a cselekvés terére s ritkán engedi magát a hiu ábrándok által elcsábittatni, hanem czéljához vezérlő uton szilárd léptekkel halad; a fáradalmak s veszélyekkel daczolni tudva, ritkábban esik az ingatagság hibájában, mint a nő, ki tevékenységét ezer apró lékos tárgyra pazarolva s a legkisebb akadályok, vagy fáradságokról visszariadva komolyan megfontolt elveknek ritkán hódol, hanem többnyire a vak véletlenre épit, miért is az élet pályáján többször elbukni kényszerül, mint a férfi, ki akaratának szilárdságával diadalmaskodik a nehézségek- s a veszélyek felett, vagy ha érzi, hogy ereje ennek legyőzésére elégtelen, kerüli azokat, mig a nő mondhatni inkább keresi, mint kerüli a veszélyt, mint mindenütt ugy a váltságos pillanatokban is érzelmei vezérelik, nála az érzelem nem az eszme támogatója; de annak elnyomója, ez az oka, hogy gyakran a nő legszebb eszméinek kicsi sajkája az érzelmek hánykodó tengerén a megsemmisülés sziklájához sodortatnak; a férfiaknál ellenben nem ritkán az érzelem hiánya teszi a legszebb eszmét kivihetetlenné.

Mert az ész világitja be ugyan a tudás utját; de az érzés az akarat ösztönzője, a cselekvények valósitásának fő rugója.

Ha valamely nagyszerü terv vagy vállalat létesülésének végokait fürkészszük, azon meggyőződésre jutunk, hogy azokat az ész, az akaratszilárdság, a kitartás s az érzetnek összehatása eredményezte. A történelem birodalmak alapitóiban, magasztos eszmék valósitóiban csak

mal ellenkezik és a gyakorlatban folytonosan nem is követhető, de tekintetbe véve jelen nyomasztó viszonyainkat, azt gondolom, nem nagy hibát követtém el, ha a t. mezőgazda közönséggel egy módot — mely nem uj — ismételve közlök: melyszerint bizonyos körülmények között könnyen segithet magán az ember. S e mod, alkalmazása a szabadalmazott kapáló gépnek, melynek előnyei a következőkben állanak.

1) Egyszerüségénél fogva a legigénytelenebb napszámos is minden akadály nélkül pontosan vezetheti.

2) Olcsóbb, mint minden angol kapáló gép.

3) Az én kapáló gépem ép oly szigoru pontossággal vezethető kettős, mint egyes vonó állat használatával, mi másnemü kapáló gépeknél csak jól begyakorolt és lelkiismeretes munkások által vihető ki.

4) Az én kapáló gépem irányadása közvetlen a kapakések előtt történik és az irányadó egyén folyton figyelemmel kisérheti a kapakések működését, mi által nélkülözhető egy második, más kapáló gépeknél hátul menő egyén.

Budapest, 1875. február hó.

FEHÉR SÁNDOR.

Jegyz. Ezen kapáló gép kapható Fehér Miklós gazd. gépüzletében, Budapesten, üllői ut 12. sz. Köztelek, az orsz. gazd. Egyesület épületében és Bécsben, III. Pragerstrasse 13. Hotel Hungaria.

Ára 4 buzakapáló késsel és 2 tengeri kap. késsel összesen 100 frt o. é.

Miben állt Mihály bácsi boszorkánysága?

(Folytatás.)

Engedjen meg Pál gazda, ha Kendi Mihály mellett kevés szót emelek. Kendi Mihály oly ember, kinek becsületéhez a szó nem fér. En nemcsak egy jó tulajdont ismertem fel benne, hanem munkásságán kivül takarékos, igazságos s minden dicsvágy nélkül a jó ügy mellett buzgolkodó egyén. Hogy tudja őt fösvénynek ön mondani? ki áldozott legtöbbet az ujonan épült iskola épitésekor is? A kisdedovoda felállitásánál is őneki köszönhetünk legtöbbet. Az egész különczkődése abból áll, hogy gazdálkodási mód szerében nem ragaszkodik a régi elavult szokásokhoz, hanem saját elveit és fogásait követi a legnagyobb pontossággal és szigoru következetességgel. Boszorkánysággal pedig hogy meri vádolni, nem átalja-e Pál gazda ez együgyü és babonás beszédet én előttem elmondani, ön mint iskolázott ember tudhatná, hogy nekünk magyaroknak az előtt 7 száz évvel volt egy bölcs királyunk, Könyves Kálmán, ki már akkor nem hitt boszorkányokat, el is törölte a boszorkányokról szóló törvényeket.

Azt tanultam és hittem is előbb tdő uram, hogy nincs boszorkányság, de Kendi Mihály gazdálkodása körül tett tapasztalataim az ellenkezőről győznek meg. Lehetetlen, hogy Kendi Mihálynak valami büvös mestersége vagy valami csodahatásu talizmánya ne legyen, ha már boszorkánysággal nem vádoljuk is. És miért oly magába zárkozódott, hallgatag.

Most már mégis szelidebben fejezte ki magát Pál gazda. És hiszem, hogy még jobb véleményre is fog ön jutni K. Mihály irányában. Hogy ő hallgatag ember, az igaz, meglehet, hogy a sors mostohán bánt ő vele is fiatal éveiben. Hogy talizmánya van, azt megengedem, de nem olyasféle, minek a tudatlanok természet feletti erőt vagy hatást tulajdonitanak. De menjünk át Kendi Mihályékhoz — ugyis megigértem neki, hogy meglátogatom s tőle majd megtudhatjuk miféle talizmánya vagy miféle bűvmestersége van. Tartson velem Pál gazda is.

Nem vagyok járós házához — mondá Pál, nem állhatom ki azt a hideg arczot, de ha tdő uram el nem árul, hogy nyilatkoztam felőle előbb — talán mégis átmegyek, talán megoldódik annak a hallgatag embernek a nyelve s valamit kitudunk tőle vagy előbbi életéről, vagy bűvös szereiről.

Hát csak kiváncsi Pál uram — monda a lelkész, hogy mit hallhat Mihálytól, — jele, hogy meg is érdekli ez az ember kegyelmedet.

Mi tagadás benne, nem bánnám, ha megtudhatnám tőle magától bűvös mestersége miből áll.

— Gazdálkodási mesterfogásait érdemes is elsajátitani — mondá a lelkész, mert ki nem szeretné, ha gazdaságát jövödelmezőbbé teheti. Tehát menjünk át Kendi Mihályékhoz.

A beszédet tett követé. A lelkész és Pál gazda átmentek Kendi Mihályékhoz. A gazda épen az istálló körül foglalkozott fija és szolgája szinte marhák etetésével voltak elfoglalva, de amint meglátta Mihály az érkezőket, azonnal sietett elébök és egész illedelemmel fogadta vendégeit házába.

Ne nehezteljen reánk Mihály gazda, hogy dolgaiban feltartóztatjuk — kezdé beszédét a lelkész, de önt bármikor látogatóm is meg, mindég foglalatosságban érem. Ugy hiszem, követi ön is a közmondást: „gazda szeme hizlalja a marhát."

Igaz — felele illendőséggel Mihály, hogy fiam és a szolgám pontosan járnak el utasitásom szerint a marhák etetése körül; de már annyira természetemmé vált szemmel kisérni marháim etetését, hogy mikor csak szerét tehetem, el nem mulasztom, hogy magam is utána ne nézzek. Eközben megkinálta vendégeit, mint a magyar vendégszeretet hozza magával leülésel és jó magyar dohánynyal, ámbár ő maga nem nagy dohányos volt, de vendégeivel együtt ő is reá gyujtott.

Megigértem önnek gondnok ur — szólt a lelkész, hogy faiskolánk czélszerü berendezése ügyében önnel szót értek és meglátogatom önt.

Ime be is váltottam szavamat, de az ügy fontossága meg is kivánja, hogy az ember komolyan foglalkozzék veje. Látja gondnok ur, a jól kezelt faiskola községünknek ezerszeresen fogja vissza fizetni haszonnal azt a gondot és fáradságot, mit reá forditottunk. Határunkban mennyi a vizmosás horhos haszontalan földek, melyeken még marháink sem legelhetnek, ezeket mind bekellene fásitani oly fákkal, melyek hasznosak és hamar nőnek, milyen a kőrös-, hárs- és nyárfa. Utódainkról is gondolkodjunk, mert mi még csak eltüzelgetünk valahogy, még kaphatni urodalmi erdőkben, noha már itt is jó magas áron, de majd utódaink, gyermekeink, hogy jutnak majd a fához. Ők fognak ám lakolni az apák hanyagságáért, ha nem gondolunk reájok és a befásitást elhanyagoljuk. De a szelid gyümölcsfák nemesb fajait is minél nagyobb mennyiségben kellene plántálnunk. Közel a város, hol minden jobbféle gyümölcsöt könnyen lehet elárusitani, ebből is mily szép jövödelmi forrást képezhetnénk. Hiszen ön ezt saját tapasztalásból is tudja. Ki vesz be több pénzt a gyümölcséért, mint ön Kendi Mihály, pedig gyümölcsöse még igen fiatal, de ugyebár midőn ön gyümölcsösét plántálta, nem restelt elmenni még a hatodik község ellen is, hogy nemesb faju oltógalyakra szert tehessen. Tanitónk is buzgólkodik a faiskola körül, ő is szivén hordja az utódok jobb jövőjének gondját. De ő csak egy ember, még ha tanonczait is segédül használja, mégis sokra nem mehet, kell hát, hogy gyámolitsuk. Faiskolánk tervét ő már ki is dolgozta, melyszerint az első szakaszba a nemesitéshez szükséges alanyok és vadonczok magvetés és dugványozás által szaporitatnának, második szakaszba sürübb sorokba a nemesitett csemeték kiültettetnek, harmadikba a haszontalan földek befásitásához való kőrös-, hárs-, nyár, eper-, és más gazdasági fák, vetés és dugványozás által neveltetnének, negyedikbe pedig mint állandó helyre azon nemesbfaju gyümölcsfák ültettetnének, mely mint anyagfák a nemesitéshez oltógalyakat szolgáltatnának, melyeken az iskolás gyermekek a czélszerü fanyesés módját is gyakorlatilag tanulhatnák meg. Szép a terv; de még szebb lesz, ha valósul.

(Folyt. köv.)

---

férfiakat tisztel, mig a nőkről, — jeleül annak, hogy az értelem magasultsága s az akaratszilárdság tekintetében tőlük messze állanak — alig van valahol említés téve.

A férfi activ tevékenysége tervet készit s czélul a messze jövőt választja, a nő ellenben érzelmei szentélyébe visszavonultan, nem gondolva a mult emlékei s a jövő reményeivel, a jelen boldogságának él. De nem is hivatása a nőnek, hogy a tudomány küzdelemteljes pályáján tündököljön, arra utalta őt végzete, hogy felgyujtva a tiszta érzelmek szent tüzét szivében méltósága leghatalmasabb támaszát: az erényt ápolja, a férfi ellenben a tudomány tágas terére utaltatott. „A férfi geniusa az ész, a nőé a tiszta gyengéd érzelem."

Az érzelmeket a psychologok érzetek s érzelmekre osztják, az előbbi alatt az önérzeten alapuló s az érzéki életre vonatkozó érzetek, az utóbbi alatt pedig a szellemi érzetek, melyek a lélek öncselekvősége folytán ébrednek értendők.

Az érzéki érzetek születésünk első pillanatától, létünk utolsó perczeig tartanak, minél ingerlékenyebbek az idegek, minél feszültebb a rájok irányzott figyelem, annál hatályosabban jelentkeznek, innen van, hogy az ingerlékenyebb s gyengébb idegzetü nők, kik majd minden figyelmüket szivükben táplált érzelmeiknek szentelik, sokkal érzékenyebbek, mint a férfiak.

A nő feszült figyelme minden pillanatot ki tud zsákmányolni érzései kifejezésére, érzelmei sokkal hatályosabban nyilvánulnak, mint a férfiaké, gyakran egy mozdulatuk, egy pillantásuk több érzést árul el, mint a férfi érzelmeit nyilvánitani akaró tetteinek, vagy szavainak hosszu sora, sőt nem ritkán még szivük hazug érzéseinek is oly külsőt képesek adni, minőt gyakran a férfi legigazabb érzelmei sem nyerhetnek.

Az önérzeten, vagyis a szellemi létezés érzetén alapuló szellemi érzelmek, melyek lelki erőink hatalmának felismerésével veszik kezdetöket, aestheticai értelmi s erkölcsi érzelmekre oszlanak.

Az erkölcsi érzelmek legfenségesebbike a szeretet. Az emberiséget léte első pillanatától a szeretet kimagyarázhatlan érzelmei vezérlik. A gyermek, nem keresve szeretetének okát vagy tárgyát, szereti azt, kitől viszont szeretetik, ő gondnélkül, a férfi lelkéből, a nő szivéből szeret.

A női érzelmek között legédesebb az anyai szeretet. Ki tudná elősorolni mindazon kicsinyes gondokat, amaz önfeláldozást, melylyel az anya élte kincsét a legcsekélyebb bajtól is megóvni igyekszik s mindezen fáradozásai közepett mégis oly kimondhatlan boldognak érzi magát? Keble puha vánkosain ringatja a csecsemőt, vezetője a szenvedélyektől csábitott ifjunak, tanácsadója a higgadt férfinak. Születésünk első pillanatában az anya öröm könnyei fogadnak s ezerszer boldog az, kit léte utolsó perczeig az anya gondos szeme kisér!

A gyermek boldogsága az anya öröme; de leirhatlan az anya fájdalma, ha fáradozásai nyomán az öröm s megelégedés virágai helyett a bánat s a gyermeki hálátlanság éles tövisei teremnek. Mert ne higyjétek, hogy ez érzelem mindig boldogit, „rózsaság az anyai szeretet, — ugymond B. Eötvös J. — melynek néha nincsen virága; de tövisei soha el nem maradnak. melyeket még akkor is megtart, ha zöld lombja s virága az utolsó levéllig rég lehullott?

(Vége köv.)

Helyi hirek.

— ***Keszthely***, márczius hó 11. 1875. Engelbrecht Károly ur, a keszthelyi magy. kir. gazdasagi tanintézet jeles és szakképzett tanára nincs többé. A gyász s temetés, — melyen az elhunytnak tanártársai s összes tanitványain kivül a városi tanács, a kir. járásbiróság, a járási szolgabiróság, a helyben állomásozó cs. kir. 4-ik huszár ezred Keszthelyen levő tisztikara (teljes diszruhában) a gymnasiumi tanárkar, a polgári, felső nép- és elemi iskolák tanitókara és tanuló ifjusága, a helybeli polgári olvasó egylet tagjai, a dalegylet s az uradalmi tisztség is részt vettek, — tegnap, folyó hó 10-én délután 4 órakor kisértetett örök nyugalomra. Élte delén, 39 éves korában törlé őt ki a halál az élők sorából s szakitá meg munkássága további folytathatását. Hogy mennyit fáradozott megboldogult a tanügy terén — melynek lankadatlan buzgalmu és tevékeny munkása levén — tanuskodnak róla többféle könyvei, bizonyságot tesznek erről tanitványai is. Hült tetemeit a gazdasági intézet hallgatói, kik benne egy hőn szeretett tanárt vesztének, vitték a temetőbe az örök nyugalom és béke szinhelyére, hol Mezner Jenő ur, 2-od éves hallgató — társai nevében — következő megható beszédet mondá: A legmagasabb emberi észszel sem kikutatható isteni bölcsesség változhatlan határozata szerint minden született lénynek meg kell halnia. Ezen kikutathatlan legfelsőbb határozat folytán tehát a születés oka a halálnak, ez pedig következménye amannak. Fussuk keresztül a történelmet, valjon tanubizonyságot tesz-e ez állitásom valódiságáról? Az ős idők jámbor ősze, az istenség kiválasztott férfia, kinek lakában ur angyalai megjelentek, az ájtatos Ábrahám a halál martaléka lett. — Romulus és Remus, kik a római nagy birodalmat megállapitották, kik hős cselekvényeikkel egy nemzetet alkottak, mely nemzet a tudomány és művészetben még maig is ragyog előttünk, elvesztek. — A világot megbóditani igyekezett büszke első Napoleon a kérlelhetlen halál áldozatául esett. — Arpád, e szegény, sokat zaklatott magyar haza megalapitója, minden vitézsége daczára a halál martaléka lett, sőt Krisztus Jézus, az Istenség választott fia, ki erkölcstanával a világ erkölcsiségének uj, még most is fenálló magasztos irányt adott, mint ember, a keserü halál áldozatává lett. — Kedves halottunk is tehát, kinek gyászos ravatalánál tiszteletből megjelentünk, az istenség változhatlan törvényének esett áldozatául. — Ne várják tőlem tiszteltjeim azt, hogy e jeles férfiunak a haza, az irodalom és oktatás terén szerzett szaktudományi magasztos érdemeit itt elsoroljam; erre fiatalságom és kevesebb tudományom nem adhat erőt, — mondják ezt el azon érdemes férfiak, kik vele a nyilvános téren vitatkoztak, számlálják el azon szakavatott egyének, kik mint itélő bizottmányi tagok a nyilvános kiállitásoknál határozó, döntő szaktudományi szavazatát hallották; csak azt engedjék meg tiszteltjeim, hogy magam és körültem álló társaim nevében itt ünnepélyesen a hálás kegyelet zálogául kimondhassam, hogy mi e jeles férfiuban oly tanárt vesztettünk, kinek tapintatos és megragadó előadása a szaktudomány elsajátitását igen megkönyitette nekünk, kiben aggasztó körülményeinkben tanácsadót, egyébkint pedig odaadó, leereszkedő barátot, elkeseredett szivünkről erővel leszakasztottat vesztettünk. — Hatalmas Isten! ki egy angyali jóságu nőt, páratlan anyát támaszától megfosztottál, vedd pártolásod alá e kedves teremtményt, rendelj neki kipótolhatlan fájdalma közt felmerülő aggályos körülményeiben tanácsadót, vedd ápolásod alá ártatlan árváit s rendelj nekik oly kegyeletes férfiakat, kik elvesztett, szeretett atyjuk helyét lehetőleg pótolhassák. Végre te kedves halott, hozzád, még mielőtt a nehéz föld tőlünk, — kik rajongó szeretettel és tisztelettel ragaszkodtunk hozzád, — véglegesen elzárva csak egy pár szót akarok szólani, mi abból áll, hogy holt tetemeid felett a nyugalom és béke angyalai őrködjenek, a tudományos munkában kifáradt tested háborithatlan nyugalomban nyugodhassék és az Isten kiapadhatlan jósága őrködjék hamvad legkisebb pora fölött is mind örökké — és most Isten veled!!!

— ***Gyászhir***. Pitterman Károly köztiszteletben álló keszthelyvárosi polgár, olvasó-egyleti 2-od elnök folyó hó 11-én élte 68-ik évében agyvelő-gyuladásban elhunyt. Hült tetemei folyó hó 12-én délután 4 órakor tétettek a helybeli Sz.-Miklós-féle temetőben örök nyugalomra. Áldás és béke lebegjen hamvai felett!!

— ***A zala-egerszegi*** ügyvédi kamarának a már közlötteken kivüli tiszti kara: Titkár: dr. Czinder István, ügyész: Horváth József, pénztárnok: Pamer Antal, választmányi rendes tagok: Nagy Károly, Hidegh József, Isoo Alajos, Háry Sándor, Takáts Alajos, Isoo Ferencz, Tóth Lajos, Hegedüs József.

— ***Áthelyezés***. Lovaghy Ferencz kir. adóhivatali pénztárnok Letenyéről Kézsmarkra helyeztetett át.

— ***A „Franklin-Társulat"*** könyvkiadói tevékenységét ujból egy **„Olcsó könyvtár"** czimű füzetekkel tanusitja; a vállalat első füzetét „Dorottya" vagyis a dámák diadalma a farsangon" czimű furcsa vitézi versezettel nyitá meg. Irta Csokonay Vitéz Mihály. Ára 20 kr., a második kettős füzet Bret Harte kaliforniai beszélyeit tartalmazza Belényesy Gábor jeles forditásából. Ára 40 kr. Különösen a népkönyvtárak számára olcsóságánál fogva is igen alkalmas vállalat.

— ***Felhivás***. Folyó hó 4 én Boor Lajos z.-szt.-gróthi ev. tevékeny néptanitó 10 évi sikeres működése után légcsősorvadás következtében jobblétre átszenderült. Hátrahagyott legnagyobb nyomorban az özvegyen kivül 5 gyámoltalan árvát, kik közül egyik siketnéma, a másik gutaütött. Felkéretik minden kartárs és emberbarát a szegények sanyaru helyzetén némi kegyadomány által enyhiteni. Szives adakozásokat, ha még oly csekélyek is, legmélyebb hálával elfogadja a hátrahagyottak részére és nyilvánosan nyugtatandja Geszner Bertalan Z.-Szt.-Gróthon.

— ***Hymen***. Folyó hó 8-án jegyet vált tott Lakenbacher Pinkász szt.-gróthi kereskedő ur, a szellemdus Singer Málvin kisasszonynyal Szombathelyről.

— ***A veszprémi*** növendék papság tevékeny „Pázmánykör-"ének ez évi tagjai folytatják dicséretes irodalmi működésüket, kibocsátván a következő megrendelési felhivást, mely Dr. Robitsch Mátyás egyháztörténelmének második kötetére szól. Midőn tavaly megrendelési fölhivásunkat kibocsátottuk, oly egyháztörténelmet igértünk a mélyentisztelt közönségnek, „melyben a szeplőtelen vallásos érzelem az okmányozó historikus lelkiismeretességével, a tények fölsorolásánál tanusitott szoros logikai rend az események egyszerü s igy könnyen érthető elbeszélésével az egész mű folyamán karöltve járnak." Azóta egy év tünt el, s a mű első fele megjelent, a mélyentisztelt közönség kezé-

ben van, megitélheti tehát, vajjon túloztunk-e tavalyi fölhivásunkban? Mi azt hisszük, hogy nem! Azonban nem kell munkánkat dicsérni, eléggé ajánlja az magát, eléggé ajánlja azon körülmény, hogy nemcsak előfizetőink voltak meglehetős számban, hanem daczára annak, hogy árát 2 frtra emeltük, még mindig jönnek megrendelések. Tavalyi fölhivásunkban továbbá csak egy értékes s az átültetésre méltó külföldi mű első felét igértük, de időközben meggondoltuk, hogy mily szükséges egy magyar katholikusra nézve tudni, mily változásokon, mily fejlődésen és viszontagságokon ment keresztül nemzetének egyháza s midőn ezt meggondolva, azt tapasztaltuk, hogy szerzőnk nagyon keveset foglalkozik nemzetünkkel, sőt csak ugy futólag emliti, mig a többi nemzetek egyházának történetét elég bőven tárgyalja: azért adtuk külön adatékul, mint eredeti művet: „A magyar egyház története-t.“ Többet adtunk tehát, mint igértünk s nemcsak a fönntebbi okokból, hanem azért is, hogy szives előfizetőink várakozását teljesen kielégitsük. Jelen évi kiadványunk tehát a tavalyinak folytatása, illetőleg befejezése lesz, a miért is tisztelettel fölhivjuk a mélyentisztelt közönséget, hogy eme II. kötetet is az elsőhöz hasonló pártolásban részesiteni kegyeskedjék. A mű, — melynek árát 1 frt. 50 krra szabtuk — junius hó végén minden bizonynyal meg fog jelleni. Aki az I. és II. kötetet egyszerre megrendeli, annak 3 frtért szolgálunk vele. 10 példány után egy tiszteletpéldanynyal szolgálunk. Kelt Veszprémben, jan. 31-én 1875. A veszprémi nővendékpapság „Pázmánykör“-ének ez évi tagjai.

— ***Hahótról*** irják nekünk, hogy ott f. hó 9-ére virradóra Kohn Sándor izr. korcsmáros hirtelen meghalt, előtte való nap este még vigkedvü volt.

— ***Tóth-Szerdahelyen*** ismét tüz volt csütörtökön, elégett 5 ház; a szomszéd helységekből több gazdatiszt átsietett segitségre, azonban a nap lelketlen gunyjaival illette őket.

— ***„Uj Idők“*** czim alatt ez év elején inditotta meg jeles tehetségü ifju költőnk Benedek Aladár uj lapját, melyet K. Szarvasy Sándor ad ki. Az előfizetési felhivás lapunk mai számához van mellékelve, ajánljuk t. közönségünk szives pártfogásába, mint oly lapot, mely kiváló figyelemmel van szerkesztve és méltán megérdemli a közfigyelmet. Ohajtjuk, hogy lelkes hölgyeink asztaláról ne hiányozzék.

— ***Rövid hirek.*** Miksa, mexikói császár szobrát a jövő héten állitják fel Triestben. — Alsó-Austriában a himlő nagyon pusztit. — Algirban a bő havazás a pálmákat megkárositotta. — Festetics grófnő Bécsben az alsergrundi népkonyhának 100 frtot ajándékozott (Itthon is elkelne.) — Ronovban (Csehország) egy szegény nő három fiut szült. — Bécsben egy 3 tagból álló napszámos családot lakásukon megmérgezve találtak. — A szultán lakomája naponkint 94 tál ételből áll. — Fejérvári Géza honvédelmi-, Csemegi Károly igazságügyi ministeriumok államtitkáraivá ujolag kineveztettek. — Klapka tábornok Nizzából a fővárosba érkezett. — Odry Lehel öt tagból álló daltársulattal szándékozik nagyobb városainkat meglátogatni s a népszinház javára hangversenyeket rendez. — „Az aristokraták számára külön gymnasiumot állitani“ azt kivánja a „Közérdek“ (Hát még...?) — A fővárosban mult héten 292 születés és 286 halálozás fordult elő. — Tisza Kálmánt Beittler budapesti izraelita komának kérte fel, mit a minister elfogadott. — Azt irja az „E.“ hogy Ghyczy ministersége alatt trafik dohányt füstölt. (És most . . . ?). — Temesmegyében Sokuts község 38 évig működött tanitóját teljes fizetéssel nyugdijazta. — New-Yorkba 1874-ben 140,337 kivándorló érkezett.

Kimutatás

a nagy-kanizsai biztositó társasági ügynökségeknél 1874. évben teljesitett biztositásokról.

A biztositási társaság czime	székhelye	A biztositási ágak	Hány fél biztositott	A biztositott összeg frt.	kr.
1. Duna	Bécs	tüzkár	86	395.840	—
2. Assicurationi Generali	Triest	tüz-jég	301	1204.550	—
3. Riunione adriatica, di Sicurta	Triest	tüz	91	912.548	—
4. Első magyar általános biztositó társ.	Bupapest	tüz-élet-jég	170	466.000	—
5. Victoria	Kolozsvár	tüz	8	37.463	17
6. Anker	Bécs	élet	1	4.000	—
7. Pesti biztositó intézet	Budapest	tüz-jég	453	232.165	—
8. Centrale	Budapest	tüz	218	79.666	—
		összesen	1328	3,332.232	17

Vegyes hirek.

— *Deák Ferenczet* Schwarz Jakab 1848-iki honvéd felkérte, lenne a napokban született kis fiának keresztatyja. Az öreg ur következő levéllel válaszolt: Pest mártius 4-én 1875. Kedves komám! Sulyos betegség miatt a házat el nem hagyhatom, de a keresztatyaságot elfogadom, ha más helyettesit engem a keresztségnél. Isten áldja! Őszinte komája Deák Ferencz.“ A levél reszkető kézzel van ugyan irva, de mivel még csak kevéssel ezelőtt Deák Ferencz irni sem birt, világos tanusága az öreg ur egészsége jobbrafordultának.

— *Bölcs Salamonhoz méltó itélet.* Egy párisi békebiró előtt egy házaspár jelent meg, hogy 10 évi házasság után elváljon egymástól. — Van-e gyermekük? — kérdé a biró. — Van két fiunk és egy lányunk és éppen ez az oka, hogy önhöz jöttünk, mert nőm is kettőt akar megtartani és én is. — Jól van — mondá a biró, — megigérik-e, hogy itéletembe belényugodnak? — Igérjük. — Tehát várjanak addig, amig négy gyerekök lesz, akkor majd megmondom, hogy mikép osztozzanak. — A házaspár belenyugodt; azóta több, mint két év telt el; a napokban a békebiró találkozván a férjjel kérdé, hogy miként áll az elválás ügye. — Ah uram — felelt ez, — ismét nem lehet semmi se belőle, mert most már öt gyerekünk van.

— *Különös executio.* Temesvárott e hó elsején egy öreg embernek ingóságait 40 forintnyi adósság fejében lefoglalták. A lefoglalt tárgyak közt egy koporsó és az eltemetéshez szükséges mindennemü öltözék, szemfedő stb. is volt, amint az öreg halála esetére előre beszerzett volt.

— *Tömeges mérgezés* fordult elő a napokban Rima-Szécsen, Miskolcz mellett, rendkivüli felindulást és átalános szomoruságot idézvén elő. Egy gazdag fiatal pár ülte ugyanis menyegzőjét, a melyen a meghivott vendégek száma 116-ra rugott. A lakoma után valamennyien megbetegedtek, maga az ifju házas pár is, minden jelével a mérgezésnek. A megmérgezés felől kerengő sokféle hir közül legvalóbbszinü, hogy a husételeket elhullott állatokból készitették.

— *Kétfejü gyerek.* Dobronicban (Csehországban) egy paraszt asszony orvos segélyével f. hó 4 én oly gyereket szült, a melyiknek egy testén két tökéletesen kifejlett feje van. A gyermek a szülés után azonnal meghalt, testét Prágába küldették.

— *Uj-Seelandi kölcsönt* akar a Rothschildház közelebbről kibocsátni. E kölcsön 94-én fogna állani és $4\frac{1}{2}$% mellett bocsáttatnék ki. Magyar államkötvények 65-ön, és uj-seelandi kölcsön 94-en! Ehhez sem kell commentar.

Papirszeletek.

Beperelte a korcsmáros bizonyos adósát, ki azonban a tárgyalásra sem jelent meg. Midőn exequalni mentek, egész phlegmával kérdi: Kit keresnek önök? — N. Bélát. — Én József vagyok, hitelesen kimutathatom s igy méltóztassanak máshol alkalmatlankodni. A korcsmárosnak kellett még ráadásul a perköltséget is fizetni.

Két delnő csendesen sétált a „Korona“ kávéház közelében, egy fiu lelkendezve utánok szaladt: Néni, néni! már megjött a kártyavetőnő . . . a két delnő megfordul és sebesen szaladtak vissza, megtudni a jövő titkát.

— Kérem, hol lakik a zárdafőnök? kérdé egy főpap a zárdagondnokot. Ez haragos kedvében levén, oda se nézve, rákiált: ott, a hol taval, s tovább ment. — Ugyanezen gondnoknak dolga levén a püspöknél, röviden végzett. Tessék helyet foglalni, mond a főpap, beszélgessünk egy kicsit. Köszönöm, már nincs semmi mondani valóm s eltávozott.

Meghivó: Ma este bál lészen, ha eső nem lészen, ha lészen nem lészen, ha nem lészen lészen; csak legyetek készen!

— Ma csak elmulatunk éjfélig? kiált a könyvkereskedő.

— Mi ugyan nem tesszük meg, — mondják reá a vele mulatók. Ön alhatik holnap akár délig a forgalom miatt, de mi ránk dolog vár.

Bangyi: Mit szólsz pajtás ehez a mai elnémetesedéshez?

Sanyi: Csak azt, hogy most magyarok vagyunk, kik németül is tudunk s ma-holnap németek leszünk, kik magyarul is fognak tudni.

A gründolás egy uj neme. Több fiatal ember találkozik egymással, szeretnének szivarozni, de egyiknek sincs elég pénze. Mit tegyenek? Összeteszik a mennyiük van s egy szivarra éppen kifutja. A azonnal a boltba megy, vesz egyet s rágyujt. Darab idő mulva B. megszólitja: — Elég volt már, hadd menjen sorba. — Ugyan mit gondolsz? — felel A. — hisz gründoltunk. Én vagyok a vállalat igazgatója, ti a részvényesek; én szivom, ti pökhettek hozzá.

Biró. — Hány éves kend? —
Tanu. — Ugy negyven körül. —
Biró. Miféle hitfelekezethez tartozik?
Semmi felelet.
Biró. Miféle vallásu?
Semmi felelet.
Biró. No hát, melyik templomban jár?
Tanu. Hát kérem szépen a sorokságban.

Pandur. (egy hirhedt tolvajt nyakoncsipve) — Rajtakaptalak ugy-e? Majd megtanitnak a máséhoz nyujni!

Tolvaj. Aj! váj! Hisz én sem vagyok a magáé, miért nyul hát hozzám?

Lottohuzás.

Prága, márcz. 3-án: 73, 67, 90, 58, 51.
Lemberg, „ „ 34, 25, 15, 40, 73.

Érték- és váltófolyam márczius 12.

5% metaliques 71.50; 5% nemz. kölcsön 75.90; 1860-ki álladalmi kölcsön 112.25; bankrészv. 9.60; hitelintézeti részvények 236.75; London 111.30; magyar földtehermentési kötvény 78.75; temesvári földtehermentési kötvény 76.75; erdélyi földtehermentési kötvény 76.50; horvát-slavon földtehermentési kötvény 80.—; ezüst 104.60; cs. kir. arany $5.24\frac{1}{2}$ Napoleond'or 8.88 —; 100 mark D. R. n. 54.50.

Vasuti menetrend

Érvényes november 15-től 1874.

A kanizsai időtmutató óra szerint,

indul Kanizsáról

(Kanizsai vaspályán az órák pontosan a helyi időt mutatják.)

Vonat szám	*hova:*	Óra	Perc.	Idő
205	Eszék, Mohács, Dombovár s Fiuméba	5	2	reggel
215	Mohacs, Zágráb és Dombovárra	2	32	délut.
212	Budára	6	17	reggel
202	„	1	52	délut.
204	„	10	37	estve
313	Szombathelyre (innét délután 5 óra 25 perczkor Bécsbe)	5	37	reggel
301	Bécsbe (Szombathely, Bécsujh. felé)	2	7	délut.
311	„ „ „ „	10	47	estve
203	Pragerhof felé Triesztbe	4	42	reggel
201	„ „ „ Grácz és Bécsbe	2	22	délut
213	„ „ — „ „ „	11	37	estve
	Érkezik Kanizsára *honnét:*			
216	Mohács és Zágrábból	4	8	reggel
206	Eszék, Mohács, Fiume s Dombovárról	1	23	délut.
218	Fiume és Dombovárról	9	46	estve
203	Budáról	4	17	reggel
201	„	1	51	délut.
211	„	9	23	estve
314	Szombathelyről	10	25	reggel
302	Bécsből (Bécsujh. Szombath. felől)	4	29	reggel
312	„ „ „ „	10	10	estve
214	„ Grácz-ből, (Pragerhof felől)	4	44	reggel
202	Trieszt- Bécs Grácz-ből „ „	1	13	délut.
204	„ — — „ „	10	18	estve.

Heti naptár.

Márczius 14-től márczius 20-ig. 1875.

Hó- és heti-nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Czim. utj.
11. V. vas. böjtb. — Kat. ev. Ki fedd meg engem közületek a bünről? János VIII. 46—59. — Prot. Ep. Zsidókh. IX. 11—15. Ev. János VIII. 46—59. Gör. ev. János I. 43—51.			
14	**Vasárnap**	C. 5. Fek. vas.	C. 5. Judica
15	Hétfő	Krisztina	Krisztina
16	Kedd	Helibert püsp.	Ábrahám
17	Szerda	Gertrud	Földike
18	Csütörtök	Sándor, Ede	Sándor, Ede
19	Péntek	Fájd. sz. József	József
20	Szombat	Joakim patr.	Hubert

Felelős szerkesztő s kiadó: **Bátorfi Lajos.**

Nyilttér.*)

Zsidó föltolakodás.

A „Zalai Közlöny“ folyó évi 17. számában a „Nyilttér“ rovatában Günsberger Lőrincz aláirással személyemet illető czikk jelent meg. Hallgatással akartam eleinte mellőzni: mert, a ki szénnel bánik, elpiszkul; meg a nyomda is pénzbe kerül. De mégis röviden hallja Günsberger ur.

Nálunk katholikusoknál csak az lehet keresztanya, aki hisz Jézus Krisztusban és hiszi mindazt, amit a kath. anyaszentegyház tanit, vagyis a ki katholikus; mert a keresztszülőknek többek közt az is kötelmök: fölügyelni, hogy keresztgyermökök vallásosan neveltessék. Én, mint felelős lelkipásztor és vallásom szabályai iránt nem közönyös, sohasem fogadtam el keresztanyául mást, mint katholikust, de nem is próbált senki. Hallottam, hogy önnek neje kétszer, tehát az az „már többször“? a mostani Cseh József, tehát ez az „keresztények közszeretetében“? gyermekeinek keresztelésénél, mint lóggós keresztanya szerepelt. De önnek nejét értesitették, hogy én még illyennek sem fogadom el, és épen hamvazó szerdán a szent ténykedés előtt is. De halljuk magát az eseményt.

Én önnek nejével harmadfél éve találkoztam egy pillanatra, máskor nem és igy nem ismerhettem. Hamvazó szerdán tehát kellett kérdeznem „kicsoda ön“? és miután nyilatkozott, felelém „ön itt keresztanya nem lehet, menjen el.“ És ő korcsmai hangon felelé: „micsoda én menjek ki“? egy lépést hátráltam, nehogy szemeimet kikaparja és ő daczos helyzetében feleselését a sekrestyében, hol az egész esemény történt, lévő hiveimnek botrányára folytatta, én mondám „micsoda botrányt csinál ön itt, ismételve mondom: ön keresztanya nem lehet, mert a keresztanyai kötelességnek nem tud megfelelni, menjen ki.“ Midőn én a törvényes téren állok, ne feleseljen velem, ily hangon egy katholikus, vele igy cselekszem; mert a templomban a rendőr én vagyok. De mivel ezen zsidó korcsmárosnét igy kimertem utasitani, azt kivánja a korcsmáros: üzz el engem katholikus népem, mert hyenákká változtatlak, az inquisitió rémuralma honosul meg, és csakis nélkülem lehettek jó erkölcsüek.

Hallja végre Günsberger ur! jó, nem bánom, szólitsuk fel a népet, melyiknek hord ki a határból, engem-e? vagy önt, ha tetszik, egész fajával. Fölszólitom állitásainak bebizonyitására: 1-ör, hogy én hamvazó szerdán „kivételesen“ voltam templomban: az az hogy kötelességemet csak ritkán teljesitem. 2-or a szeretetlenséget és gyülöletet önök iránt mikor és hol hirdettem? 3-or a helybeli zsidókkal élek-e én viszálkodásba, gyülöléséghe? mig ön ezeket be nem bizonyitja: hazug és rágalmazó.

Kelt Zalabérben, márczius 10-én 1875.

SZÉLL JÁNOS,
zalabéri plébános.

Szemtanuk a keresztelésnél:
Koltai János s. k. Németh Albert s. k.
Madarász György s. k.

— — —

A legnagyobb megütközéssel olvastuk a „Zalai Közlöny“ 17. számában t. Széll János plébános urunk elleni czikket. Valóban sajnos azon helyzet, midőn egy zsidó korcsmáros a 22 éven át áldásos működése folytán szeretett és tisztelt lelkipásztorunkat a világ előtt igy meghurczolhatja!!! Mi e honnak minden vallásfelekezetü polgárával békében kivánunk élni, mi vallásos ügyeikbe nem avatkozzunk; de viszont megköveteljük, hogy ők se avatkozzanak a mieinkbe. Kelt mint föllebb. Tóth László biró s. k. Koller Mihály h. biró s. k. Németh Lajos esküt. s. k. Makovecz József esküt. s. k.

LichtensternB. és társa

első bécsi 27 krajczáros kézmü- és divat-bazárjának ujonan nyitott fiókja Budapesten, kerepesi ut 15, a Rókus-kórházzal szemben,

ajánlja gazdagon felszerelt raktárát a jelen idényre a legujabb Giroflé-Girofla-s Lucca-ruhaszövetekből; továbbá Barege, Gazé, Mozambique, Plaid és Diagonal-szövetek, Lustre, Ripsés északsarki szövetekből; ugyszinte flanell, zsinóros barket; $^4/_4$ és $^9/_8$ rumburgi és szilériai vászon, valódi és mosható czérna-ágykanavász, $^4/_4$ rózsaszinü nanking, $^2/_3$ damast- és csinvattörülközők; $^5/_4$ és $^6/_4$ chiffon; mosható és valódi franczia és cos manosi creton és percail, batiszt és jaconet, piqué, brillantin; bársony- és selyemszalagok; legujabb háromszövésü szőnyegek, $^6/_4$ szalmazsákvászon és több más czik

27 krnyi egységes áron.

Gazdag mintagyüjtemények kivánatra ingyen és bérmentve küldetnek. Vidéki rendelmények az összeg előre való beküldése, vagy utánvét mellet pontosan és lelkiismeretesen eszközöltetnek.

*) E rovat alatt közlöttért felelősséget nem vállal a Szerk.

HIRDETÉSEK:

Hirdetmény.

Lakócsai — Somogymegyében fekvő — kir. közalap. uradalom rendezményéből 1800 mérő majorsági buza és 2100 mérő zab f. é. márczius hó 24-én Lakócsán, az urad. tiszttartóság irodájában reggeli 10 órakor nyilvános árverésen távirat utján eszközlendő felsőbbi jóváhagyás fentartásával el fog adatni. — Kellőleg 50 kros bélyeggel ellátva szerkesztett s az árverési feltételek elfogadását kijelentő zárt ajánlatok (offert) is az árverés szóbeli megkezdéséig elfogadtatnak, melyek azonban a szóbeli árverés után bontatnak fel; mind a szóbeli árverésnél, mind a zárt ajánlatoknál a buzára 540 frt, a zabra pedig 360 frt bánatpénzül leteendő, illetőleg melléklendő, — a gabonanemek csak mérőnként adatnak el, tartozván vevő azokat 3 hét alatt átvenni; — a feltételektől eltérő s utó ajánlatok elnem fogadtatnak; — e feltételek, ugy a gabonanemek az uradalmi tiszttartóságnál megtekinthetők. (1620—1)

Kelt Lakócsán, 1875. márczius 11-én.

A kir. alap. urad. tiszttartóság.

(1571—12)

A legnagyobb

VASBUTORGYÁR

Reichárd & Társa-é,

Bécsben, III. Marxer utcza 17. sz alatt van, honnan képekkel ellátott árjegyzék kivánatra ingyen bérmentve küldetnek mindenkinek.

Mai számunkhoz van mellékelve BENEDEK ALADÁR előfizetési felhivása az „UJ IDŐK“ czimü szépirodalmi lapra.

(1601—4)

A valódi

WILHELM-féle

köszvény és csúz elleni

vértisztitó thea *mint téli gyógykezelés.*

A cs. kir. udv. kancellária engedélyével Bécs, 1858. decz. 7.

az egyedüli biztos hatásu vértisztitószer minthogy az **„Europa“** első orvos tekintélyei tól a legjobb

Ő cs. kir. felsége által szab. hamisitás ellen. Bécs 1871. márc 28.

eredménynyel használtatik s ajánltatik.

Ezen thea tisztitja az összes szervezetet; mint semmi más szer átkutatja az egész test részeit s belső használat által eltávolitja az ott találtató tisztátlan, lerakodott kóranyagokat; a hatása biztosan tartós.

Alapos gyógyitása a köszvénynek, csúznak, gyermekláb**aknak** és üdült makacs bajoknak, folyton genyedő sebeknek, valamint mindennemü és bórbajoknak, persegéseknek a testen vagy arczon, sömöröknek s bujaszenvi gyülevényeknek.

Különösen kedvező eredményt mutatott ezen thea máj- és lé dugulásoknál, valamint aranyér bajoknál, sárgaság, heves idég, **izom s** forgócsont-fájdalmak, gyomornyomás, szélbántalmak, dugulások, vizeletbántalmak, ondóömlés, nemi gyengeségeknél stb.

Betegségek, minó a görvélykor, mirigydaganat, ezen thea ivása által gyorsan és alaposan gyógyithatók, minthogy gyengén oldó és ugy hajtó szer.

Tömeges bizonyitványok, elismerő és dicsérő iratok, melyek kivánatra ingyen megküldetnek, igazolják a fenntebbi jelzéseket. A mondottak igazolásaul közlünk néhány elismerő iratot:

Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak Neunkirchenben.

Kladno, Prága mellett, szept. 4-én 1874.

Miután már egy idő óta az ön által készitett csuzellenes vértisztitó theát sikeresen használom, nem mulaszthatom el e szer kitünő hatásáért önnek köszönetet szavazni.

Gerber Béla, bőrkereskedő.

Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak Neunkirchenben.

Grubisnapolje (Bellovár megyében) szept. 8-án 1874.

Sziveskedjék számomra az ön Wilhelm-féle csuzellenes vértisztitó theájából ujolag egy rakaszszal a lehető leggyorsabban küldeni. Hatása még a syphilitikus bórbetegségek ellen is kitünőnek bizonyult.

Malich József, járási orvos.

Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak Neunkirchenben.

Nürnberg, szeptemb. 22-én 1874.

Miután egy bécsi barátom által az ön kitünő theájáról értesültem, kértem az illetőt, egy csomagot reszemre beszerezni, — melyet is az utolsó adagig felhasználván, hatása tökéletesen megfelelt várakozásomnak; minthogy azonban idült gyomorbajban szenvedek, a gyógymódot folytatni szándékozom, — miért is kérek számomra még négy csomaggal küldeni.

Kiváló tisztelettel

Deinzer András,

kaputollnok a „futár“ kapunál Norinbergben.

Ovás a hamisitás és felcserélés ellen.

A valódi **Wilhelm**-féle antiarthritis, antirheumatikus vértisztitó-thea csak az első nemzeti **Wilhelm**-féle vértisztitó-theagyárban Neunkirchenben Bécs mellett, vagy általam a lapokban kijelelt raktáramban kaphatók.

Egy dobez 8 adagra felosztva, orvosi használat- és utasitással ellátva 1 frt., a bélyeg és pakolás-dij 10 kr.

A t. cz. közönség kényelmére a valódi **Wilhelm-féle antiarthritis** és **antirheumatikus vértisztitó thea** kapható:

Nagy-Kanizsán: Rosenberg Ferencz urnál. Zágrábban: Mittlbach Zsigmond; Kőszegen: Csacsinovits N, Keszthelyen: Rosenberg Emanuelnél; Kapronczán: Werli gyógyszerész; Sopronban: Wrchovszky; Szombathelyen: Pillich Ferencz gyógyszerész, Szatmártt: J. Bossin gyógyszerész és Szigetvárott: Grünhut Miksa uraknál.

50 frt jutalom

adatik annak, ki alulirottnak szászországi Berthel Károly életbenléte-, vagy elhalálozásáról határozott fölvilágositást ad; 48 éves, zömök, vörösszökés haju. Mintegy 7 év óta Suhopoljeben, Slavoniában tartózkodott, elhagyta ezen helyet anélkül, hogy megmondta volna: hová megy.

(1613—3)

Ernst Berthel,

Wipplingerstrasse in Wien.

(1597—7) **Es gilt**

nur eine Probe!

um sich von der Güte meiner Waare zu dem staunend billige Preise von

27 kr.

zu überzeugen.

Leinwanden.		fl.
1 St. 50 ellige 4/4 breite Webe		1.50.
1 „ 30 „ „ „	Leinenwebe	8.10.
1 „ 30 „ „ „	Garnleinw.	8.10.
1 „ 30 „ „ „	Creasleinw.	8.10.

oder pr. Wiener Elle 27 kr.

Seiden- und Sammtbänder.

Fail oder Noblenr-Seide in allen glatten modernsten Farben, auch mit farb. Rücktheilen. Fünf Finger-Breite pr Wiener Elle 27 kr. Zwei Finger-Breite zwei Wiener Ellen 27 kr.

Ein Paar

weisse oder gestreifte Frauen- oder Kind.-Kniestrümpf. best. Qual. 27 kr

Ein Paar Männer-Socken 27 „

Ein Paar Strumpfbänder m. breiter Seidenband-Masche geputzt 27 „

Ferner

weisse Damast-Handtücher, Leinen-Bettzeuge, schwere Laufteppiche, Möbelgradl, Netz- und Zitz-Vorhänge, echtfärb. Percailin, türkische Schlafrockstoffe, Barchente, pr. Elle 27 kr.

Schafwoll-Kleiderstoffe.

4/4 breite schwere Ripse, Lüstre-Diagonals, Thibets, Gasiere, Barege, glatt und gestreift, in allen Farben, pr. Wiener Elle

27 kr.

Ein Stück

Fächer in allen Farben	27 kr.
Eine Garn. Kopf- u. Brustmasche mit Sammtbänder und Rosen geputzt	27 „
1 P. Mansch. sammt Kragen	27 „
1 Kopf- o. Taschent. echt färb.	27 „
1 Leinen-Stecktuch	27 „
1 Leinen-Serviette	27 „
1 Schildkrott-Haarkamm neuester Facon	27 „
1 Frisir- und Staubkamm	27 „
Eine Leinw.- u. Schlingscheere	27 „
1 Angot-Diadem ganz m. schw. Perlen bestickt, d. Allerneue.	27 „
Eine lederne Geldtasche	27 „
1 Caffeelöffel aus Chinasilber	27 „

Aufträge

werden gegen Einsendung des Betrages oder Nachnahme prompt effectuirt, Muster franco zugesendet.

En gros-Käufer erhalten Rabatt. Die Waare unter Garantie der Qualität u. Echtheit verkauft. Nicht-convenirendes anstandslos retour genommen.

Beck's Grand-Bazar

Wien, I., Adlergasse 4.

Man bittet die Adresse aufzubewahren und sich selbe genau zu merken.

A helyi és vidéki olvasó közönségnek

3000 kötetből álló magyar-német **kölcsönkönyvtárát**

(1596—2) ajánlja **WAJDITS JÓZSEF könyvkereskedése Nagy-Kanizsán.**

Olvasási dij havonként könyvek kicserélésével együtt csak 50 kr.

Keller Ignácz

Nagy-Kanizsán.

(1548—5)

Ajánlja gazdagon felszerelt urak-, hölgyek, és gyermekek számára való tepánraktárát a legjobb minőségüeket a lehető jutányos áron.

Ugyszinte figyelmébe ajánlani bátor vagyok a cs. k. katonaság s t. közönségnek, hogy megrendeléseket a legjobb bel- és külföldi bőrből elfogadok és készitek, az árt legjutányosabban számitom.

Az én raktáromban vásároltakat kijavitásra elfogadom.

Empfiehlt sein reich assortirtes Lager aller Gattungen Herren-, Damen- und Kinder-Stiefletten von bester Qualität und zu möglichst billigen Preisen.

Ferner mache ich das k. k. Militär und verehrungswürdiges Publikum aufmerksam, dass ich alle Bestellungen vom besten In- und Ausländer Leder verfertige und prompt und billigst berechne.

Auch wird von mir gekaufte Waare zu reparieren angenommen.

ROBEY & Comp. Limited

gazdasági gépgyárnokok, Lincolnból, Angliában,

Budapesten, Üllői ut 1-szám.

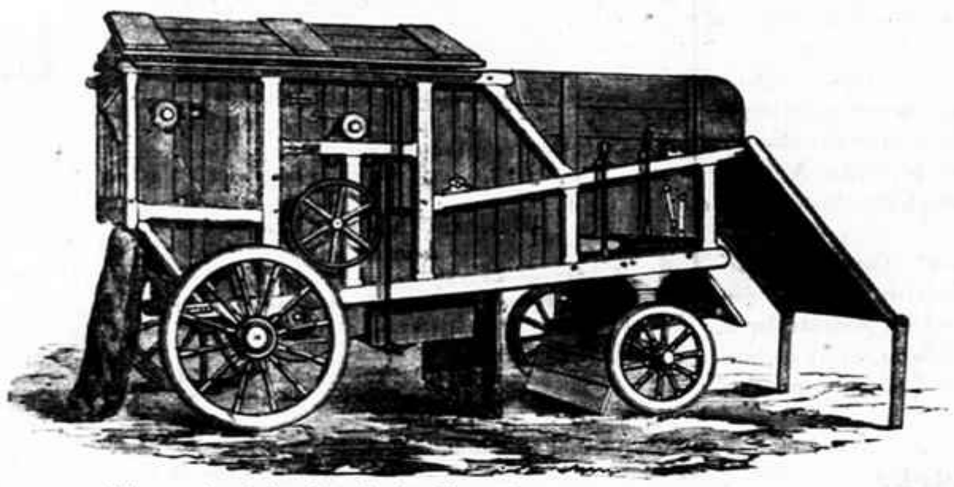

Legnagyobb gazdasági gépraktár Budapesten, állandó gépkiállitás, készletben található.

Sorvető gépek különösen magyar viszonyoknak megfelelő könnyü 2 közönséges ló által huzható, rendkivüli tartós és egyszerü 13 soros vető-gépnek ára Budapesten 320 o. é. forint, kovácsolható vaskereten és hátulról kormányozható.

Amerikai rögtörő, meglepő könnyü és a legkötöttebb földben is használható.

Amerikai kaszáló- és arató-gépek.

Lógereblyék és **szénagyüjtők** rendkivüli olcsó áron.

Világhirü Robey-féle fekvő és **hordozható gőz-gépek.**

Gőz-cséplő-gépek Patent vasrácsával és **vasgerendával** a legtökéletesebb cséplő gép a világon, mely minden más hasonló czélra készült gépet, munkaképesség, minőség és tartóság tekintetében felülmul.

Kézi cséplő-gépek, lójárgányok és **lovas cséplő-malmok, szecskavágók. szelelő- és konkoly-választó rosták** és minden más a gazdasági gépszakmába vágó eszközök.

N. B. Községek számára, kik gőzcséplő-gépet, vagy gőzmalmot akarnak beszerezni, különös kedvező fizetési feltételek szabatnak.

NN. BB. Megrendeléseket kérünk közvetlenül hozzánk Robey & Comp. Limitedhez Budapestre czimezni, mivel sem Zalamegyében, sem Vasmegyében tőlünk gépek eladására megbizva senki nincsen és közvetlen érintkezés folytán olcsóbb árakat is szabhatunk s gépeinket vagy Bécsből, vagy Budapestről szállithatjuk.

Végre Budapesti gyárunkat gépek javitására is felajánljuk és más gyárbeli használt gőzgépeket is jutányos áron becserélhetünk.

(1589—8) **ROBEY & Comp. Limited Budapest.**

Geschäfts-Anzeige!

Die Leinen- u. Modewaaren-Fabriksniederlage in Wien, Josefstadt, Kochgasse Nr. 36, Eingang durch die Alserstrasse,

Wiener Cattundruck-Fabriksniederlage.

hat sich entschlossen, ihre Erzeugnisse statt wie bisher nur an die 27 kr. Geschäfte abzugeben, sowohl den En gross- als den Detail-Verkauf selbst zu besorgen und für alle Artikel den Einheitspreis per Stück mit 30 Ellen um fl. 7.50, per Dutzend m. 12 Stück um fl. 3.— festzusetzen, u. zwar folgende Artikel in 30 Ellige echtfärbige Percaline, Battiste, Jaconets und Mouseline, moderne Kleiderstoffe, sowohl schottisch als auch glattfärbig, Garn Holländer-, Belfaster- und Hausleinwand, weisse Schirting und Hemden-Chiffon Schnürl u. färb. Kleiderbarchente, englische Leinenstoffe für Hauskleider, weisse Zwilch u. Damastgradl, färb. Bett-Canavasse, weis. und gelbe Nanking, bunte Möbel-Zitz u. Möbel-Gradl, weis. Spitzenvorhänge, Damast und Zwilch-Handtücher Ferner per Dtz. mit 12 St. weisse Rumburger Leinentüchel, fein Battisttaschentüchel mit färbig. Kant., Servietten in Zwilch und Damast, w. und färbige Reinleinen-Dessert, türk. Piquett Handtücher, Battist- u. Cotton-Kopftüchel, färb. u. blaue Herrentaschentücher und alle in dieses Fach einschlagende Artikel. Aufträge aus der Provinz werden ebenso gewissenhaft, als reell ausgeführt, so als wenn persönlich gewählt würde u. Nichtconvenirendes anstandslos retourgenommen.

Adresse

An die Fabriks-Niederlage, Kochgasse 36 in Wien.

Wir erlauben uns nachstehend billigst gestellten **Fabriks-Preis-Courant** für die Saison 1875. ergebenst vorzulegen; wir verzeichnen sämmtliche Erzeugnisse in zwei Qualitäten und bürgen für vollkommene Güte derselben, mit der Versicherung, dass jeder Auftrag auf dass Reellste so ausgeführt wird, als wenn er persönlich gewählt würde. Auf geehrtes Verlangen senden wir Muster und ausführlichen Preis-Courant. Indem wir unser Unternehmen auf's Beste empfehlen, zeichnen wir Hochachtungsvoll

Die Geschäftsleitung.

Preis-Courant:

Ellen, Waare.	I. Qual	II. Qual.
Eigenes Erzeugniss in Percaline u. Hemdstoffen p. Elle fl.	—.25	—.20
Cosmanoser Erzeugniss in Percaline, Cretons und Hemdstoffen pr. Elle fl.	—.30	—.25
Neunkirchener Erzeugnisse in Battiste u. Jaconet p. Elle fl.	—.30	—.25
Französisches Erzeugniss in Jaconets u. Mousseline p. Elle fl.	—.40	—.35
Giroflé-Girofla, d. Neueste in Ball- und Sommerkleiderstoffen p. E. fl.	—.45	—.40
Türkische Schlafrock-Cretons in d. neuest. Mustern p. Elle fl.	—.30	—.—
Möbelpercails in allen Farben u. Dessins p. E. fl.	—.35	—.30
Gemusterte französische Brillantine pr. Elle fl.	—.35	—.30
Weisse und glattfärbige Brillantine pr. Elle fl.	.35	—.30
Weisse u. gemusterte Kleider-Köper p. E. fl.	—.30	—.25
Cosmanoser Leder für Frauen- und Kinderkleider per Elle fl.	—.45	—.40
Englische Leinen-Kleiderstoffe für Hauskleider per Elle fl.	—.30	—.—
Weisser Chiffon, Schirting und Hausleinwand p Elle fl.	—.25	—.20
Hemden-Chiffon od. Hemden-Percail pr. Elle fl.	—.35	—.30
Weisser Damastgradl u. weisser od. gelber Nanking pr. Elle fl.	—.30	—.25
Handtücher in Jaquard o. Damast per Elle fl.	.30	.25
Schwarze Orleans per Elle fl.	—.50	—.40
Schwarze Lüster per Elle fl.	—.70	—.60
Schwarze Seidenlüstrin p. Elle fl.	1.20	1.—
8/4 engl. schwarze Kleiderripse s. Kleider od. Dolma per Elle fl.	1.60	1.30
Kleiderstoffe in glatten od. gemusterten Farben pr. Elle fl.	—.40	—.30
Einzelne Stückwaare		
Rumburger Leintücher ohn. Nath 2 7/4 Ellen breit, 3 Ellen Lang. pr. Stück fl.	4.—	3.—
Färbige Caffeetücher in alln. Farben pr. Stück fl.	—.80	—.—
1 Stück Kinderpiquetdecke, w oder färbig pr. Stück fl.	1.30	1.10
Eine Garnitur Bettdecken in Piquet, färbig, p 2 Stück fl.	6.—	5.—
Tischtücher in Leinen-Damast 8/4 10/4 11/4 12/4 fl. 3, 3.50, 4.50, 6.50		

Stück-Waare mit 30, 50, od. 54 El.	I. Qual	II. Qual
4/4 30 ellig Garnleinwand p. St. fl.	8.—	7.—
5/4 30 ellig. gewaschene Creasleinwand pr St. fl.	8.—	7.—
4/4 30 ellige gewaschene Stuhlwaare pr. St. fl.	10.—	9.—
5/4 30 ellige gewaschene Stuhlwaare pr. St. fl.	12.—	11.—
5/4 50 ellige Holländer Leinwand pr. St. fl.	14.—	12.—
5/4 50 ellige Belfaster Leinwand pr. St. fl.	16.—	15.—
5/4 50 ellige Irländer Leinwand p. St. fl.	25.—	20.—
9/8 Rumburger (nur May u. Holfeld) in 6 Sorten fl. 25 bis 30 40—50—60—70 per Stück, 54 Ellen.		
Dutzendwaare. mit 12 St.		
Kinder-Taschentüchel m. Bilder oder färbiger Kante per Dutzend fl.	1.—	—.85
Mädchen-Taschentücher mit färbiger Kante und gesäumt pr. Dtz. fl.	1.05	—.95
Damen-Battist- od. Jaconet-Taschentücher mit färbiger Kanten per Dtz. fl.	1.60	1.30
Herren-Taschentüchel mit färb. Kante und ges. per Dtz. fl.	3.—	2.50
Rumburger Leinentüchel per Dtz. fl.	3.—	2.—
Irländer Leinentüchel in fünf Sorten fl. 4, 5, 6, 7, 8 p. Dtz.		
Eigenes Erzeugniss Cattun-Kopftüchel per Dtz. fl.	2.50	2.—
Cosmanoser Erzeugniss, Cattun- od. Battist-Kopftüchel p. Dtz. fl.	3.80	3.20
Foulard-Kopftüchel pr. Dtz. fl.	3.50	3.—
Cosmanoser Foulard-Taschentüchel f. Herren per Dtz. fl.	4.—	3.—
Eigenes Erzeugniss Taschentüchel f. Herren pr. Dtz. fl.	3.—	2.50
Leinen-Servietten in Jaquard pr. Dtz. fl.	4.—	3.—
Leinen-Servietten in Damast pr Dtz. fl.	6.—	5.—
Leinen-Handtücher in Jaquard pr. Dtz. fl.	5.—	4.—
Leinen-Handtücher in Damast pr. Dtz. fl.	7.—	6.—
Dessert-Servietten, weiss oder färbig, in Damast pr. Dtz. fl.	3.50	2.50
Türkische Hagabug-Handtücher pr. Dtz. fl.	4.—	3.—

Reinleinen				
Garnituren, w. od. färb. in Jaquard,	6 Pers. fl. 5	12 Pers. fl. 10	18 Pers. fl. 15	24 Pers. fl. 20
Garnituren, w. od. färbig, in Damast,	6 Pers. fl. 6	12 Pers. fl. 12	18 Pers. fl. 18	24 Pers. fl. 24

Versendung mit Nachnahme, Packung zum Selbstkostenpreis und bitten wir auf Firma und Adresse genau zu achten, um nicht von missgünstigen Concurrenten getäuscht zu werden.

Wiener Cattun-Druck-Fabriks-Niederlage.

Stadt, Ruprechtsplatz Nr. 3, nur Nr. 3.

rückwärts der Ruprechtskirche, vis-à-vis dem Eingange zur Sacristei.

NB. Als Probeaufträge versenden wir auch halbe Stücke mit 15 Ellen und halbe Dutzende mit 6 Stück.

(1586—4)

Wajdits József lap- és nyomdatulajdonos gyorssajtó nyomása, Nagy-Kanizsán.

NAGY-KANIZSA, 1875. márczius 18-án. 22-ik szám. Tizennegyedik évfolyam.

Előfizetési ár:
egész évre . . 8 frt.
fél évre . . . . 4 „
negyed évre . . 2 „
Egy szám 10 kr.

Hirdetések
6 hasábos petitsorban 7, másodszor 6 s minden további sorért 5 kr.
NYILTTÉRBEN
soronkint 10 krért vétetnek fel.
Kincstári illeték minden egyes hirdetésért külön 30 kr. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY

előbb: „ZALA-SOMOGYI KÖZLÖNY.“

A lap szellemi és anyagi részét illető közlemények, előfizetések, reclamatiók stb. a szerkesztő-kiadóhoz bérmentve intézendők:
NAGY-KANIZSA
Takarékpénztári épület, földszint.
Bérmentetlen levelek csak ismert munkatársaktól fogadtatnak el.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

Nagy-Kanizsa város helyhatóságának, nemkülönben az „első zalai ügyvéd-egylet“, a „nagy-kanizsai kereskedelmi s iparbank“, a „nagy-kanizsai takarékpénztár“ a „zalamegyei általános tanitó-testület“, a „Zala-Somogy“ gőzhajózási részvénytársulat s több megyei és városi egyesület hivatalos értesitője.

Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön, megjelenő vegyes tartalmu lap.

A borgyártás kérdése alkalmából.

A bor hazánk egyes vidékeinek legfőbb terméke, az országnak pedig nemcsak nevezetes belfogyasztási, de egyik fő kiviteli czikke levén, nem csoda, ha közgazdasági tekintetben a földmivelési ministerium és az orsz. gazdasági egylet figyelmét felköltötte a borgyártás ügye. Mert ha hazánkban nem teremne bor s azt itt gyártanák és ugy vinnék ki, egészen más tekintet alá jönne s volna értelme ilyen szempontból a „szabad iparnak.“ De borunk nemcsak elég, hanem sok és jó terem, ha tehát bort mesterségesen gyártunk, vagy gyártani engedünk, eltekintve az egészségi ügytől s az ipar és kereskedelem becsületességétől, valamint az államnak a fogyasztási adó nem fizetése általi károsodástól: vissza hat ez magukra a termesztókre, mert mesterséges versenyzővel állanak szemközt, aki rosz portékával nyomja a valódi jót; vissza hat végre a kivitelre nézve, a mennyiben rontja a valódi jónak hitelét.

E két szempontból indulva ki, óhajtom nézeteimet elmondani s ha lehet, általuk a termesztők hathatós tevékenységének felébresztéséhez hozzá járulni.

A fentebb elmondott tekinteteknél fogva megindittattak Budapesten a tanácskozások, a melyeknek eredményéhez képest fog azután a földmivelési ministerium ha jónak látja, törvény alkotása által is intézkedni, hogy a borgyártás által elkövető visszaélések korlátoltassanak, vagy hogy a „szabad ipar“ terméke legalább csak mint „ipari termék“ mehessen a forgalomba — szabadjára levén aztán bizva a vevőnek, hogy „bort“ akar-e venni, vagy pedig gyártott „italt“ (Különben a mely országban monopolium van, a hol szeszt és czukrot gyártani nem szabad — bizonyos korlát nélkül, ott a „szabad ipart“ nem igen lehet erősen hangsulyozni.) A borgyártáshoz vagy hamis bor készitéséhez nem értem a bor iskolázását, kivitelre képessé tételét, sem az ugynevezett petiotisálást, midőn a szőlőtörköly még sok boranyag tartalma miatt könnyű és olcsóbb bor előállitására használtatik fel; hanem értem a minden névre elkeresztelt és finomabb borok utánzását, valódi bor-anyag nélküli gyári készitését.

Hiszem ugyan, hogy kellő rendszabályok lesznek életbe léptetve a kormány részéről a borgyártással való, már a külföldön is feltünt visszaélések ellenében; (e tekintetben már a külföldön is részint megindittattak az intézkedések, részint foganatba vétettek,) azt azonban nem hiszem, mint a tapasztalás is igazolja, hogy valaha lehessen olyan törvényt vagy bármi intézkedést létre hozni — mely a visszaélést végkép megszüntethesse; mert az emberek találnak mindenkor módot, miszerint a törvényt többé kevésbé, kisebb-nagyobb sikerrel kijátszhassák.

S ezen kibuvó ajtókat egyenként, apródonként, melyeket a törvényes intézkedés nem birhat becsapni — társadalmi uton zárhatjuk el, kiegészitvén igy magunk, a mi hiány mutatkozik valamely törvénynek szabály vagy rendeletnek az életben való alkalmazásakor. Különben is azon nézetben vagyok, hogy a mennyire lehet, ne támaszkodjunk mindenkor s mindenben a legapróbb részletekig a kormány intézkedésére, oltalmára; mert a kormányi intézkedés a dolgok természeténél fogva lassu menetü, s mielőtt egy-egy országra szóló rendelkezés megállapittatnék és végrehajtatnék, a kormánynak sok érdekkel és nézettel szemben kell kipuhatolnia a valódi országos érdeket, hogy határozhasson s határozatát érvényre emelhesse; sőt tudjuk, hogy némely kormány bevárja, mig bizonyos irányban tevékenységre maga a közvélemény is sarkalja.

Már ezen okból is szükséges magunknak szintugy, a társadalmi uton tennünk a létező bajok megszüntetése végett, még pedig nemcsak egyeseknek csupán saját egyéni javak, hanem közös erővel — a közös érdek ügyében.

Magunknak kell a gyártott, illetőleg hamis bor ellen lehető jóval állanunk elő a versenytérre.

E tekintetben ugyan sok méltatlan panaszt hallanak a termesztők, de az bizonyos, hogy nem minden termesztő iparkodik borát olyan állapotban adni forgalomba, hogy az messze szállitható és eltartható legyen. Sokan saját izlésüket tekintik irányadóul, holott aki elád, az vegye figyelembe a vevő kivánságát s ahoz képest állitsa ki az eladandó czikket, amit aztán a termesztő saját fogyasztására szán — az lehet az ő egyéni izlése szerinti.

Magunknak kell borunkat vinni vagy vitetni a fogyasztó piaczra és nem közvetitő kereskedés által. Ha magunk adjuk el, piaczot szerzünk, ha pedig közvetitő kereskedőnek adjuk, akkor csak mint nyers anyagot vesztegetjük el -- természetesen potom áron. Az a közvetitő pedig a vett 100 akó borból készit 1000-et, vagy azután mitsem vásárol, de gyárt — s a mi szőlőhegyeink és pinczéink hitelével adja el.

Magunknak kell törekednünk arra, hogy kivált a nagyobb városok részére kisebb mennyiségben s közép minőségben minél több bort adhassunk el, p. o. 1 — 2 — 5 akós hordó számra.

Magunknak kell arra fáradságot és költséget szánnunk, hogy termékeinket megismertessük, hogy egyenes összeköttetéseket szerezzünk.

Magunknak kell végre minden alkalommal, mindenfelé figyelnünk, ugy az eladási vagy vásárlási mozgalmakra, mint pedig az uralkodó árakra nézve, hogy tájékozva legyünk és hogy tájékozzuk egymást. Ez a kölcsönös segély, viszonyos támogatás.

Mindezeknek pedig keresztülvitelére az egyes termesztők ereje gyenge s annyira korlátolt, mint tapasztaljuk, hogy magára hagyva, vagy magában indulva, még saját legkisebb körü s igényü érdekét sem képes kellő nyomatékkal, sikerrel megóvni, vagy érvényre emelni. Ellenben szövetkezve közös anyagi és szellemi erővel eredményre jutunk.

RÁKOSI LÁSZLÓ.

(Vége köv.)

A „Zalai Közlöny“ szerkesztőjéhez.

Ön becses lapja 19 ik számában Kováts urnak, reám irányzott czikkét olvasva: mosolyognom kellett törekvésén; midőn arról akar capacitálni, hogy e lap 13-ik számában, a februáriusi gyülésről irt czikkben, a közmunka felosztásra elmondott vádját elismerjem — és oly argumentumokkal hisz engem meggyőzhetni, melyek akár a közgyülés tárgyaira, akár a 18. szám alatt hozott, szerény és csak a tényeket szárazan elősoroló czikkemre alkalmazva; a logica ergo-jába be nem illenek — és ezért, — noha oly dolgot is rám fog, mely a mint Kováts ur is tudhatja, kerületemen kivül esvén, szememre nem vethető, — és hiszem más szemére sem lobbantható, minthogy köztudomásu dolog: hogy a rakonczátlan Dráva folyam szeszélyes árjának, még

---

TÁRCZA.

Gyászhangok

Boór Lajos barátom halálára.

— 1875. márczius 5. —

A fájdalom tenger árjában megtörötten
Lesujtó bánat és kin gyötör,
Ha elgondolom a setét valót: hogy rád vár
Drága barát! — e mély sirgödör.

Zokogó családod köréből, élted nyarán
Nyugovóra térsz munkás férfi;
Emléked fenn marad! — itt szivembe ültetve
Ereklyeként fogom őrzeni.

Igen, fenn marad emléked! — hogy elenyészszen
Feledésbe? — nem, az nem lehet!
Hálás tanitványid ezrei áldandják majd
Poraid' takaró nyughelyed

Nemes volt lelked, melylyel oly sokat s szorosan
Tudtál te magadhoz vonzani;
Elszállt bár az egy szebb hazába, — oh de mégis
Oly fájó tőled megválani.

Nyugodj, nyugodj!—keskeny lakod mély éjjelében
Aludd háboritlan álmodat! —
A baráti kegyelet sirodra virágot
Tüzendő, majd meg-meg látogat.

Isten veled! — A pályádon tövist termett föld
Legyen könnyű neked hő barát!
Bánatimmal hagyj! — oh hagyj fejfádhoz omlani,
S hadd rebegjek érted hő imát!

POZSOGAR GYULA.

A nők s férfiak összehasonlító psychologiájának rövid vázlata.

— Irta: *Jenvay Géza.* —

(Vége.)

A nőktől, kiket a természet gyengédebb szivvel ajándékozott meg, az érzések tekintetében a férfiak messze elmaradnak. Csak egy érzés van, mely a férfi keblet inkább képes lelkesiteni, mint a női sziveket s ez érzés: a hazaszeretet. Egy eszme lángol minden nemes férfi kebelben: a hazát boldogitani. E magasztos czélért küzd minden sziv, melyben a hazaszeretetnek csak egy szikrája pislog is, erre buzdit a férfi kebel minden dobbanása, dicsőült ősapáink szelleme, kik vérök árán szerezték meg e földet, hol most örök álmaikat aluszszák, mely vérrel szerzett hazát az utódok, honfiui kötelmüket hiven s önzetlenül teljesitve, boldoggá s virágzóvá tenni hivatvák.

Hazát boldogitani a férfi hivatása s kötelessége! Hazáért igazán lelkesülni csak a férfi tud! Nem akarom ugyan tagadni, hogy a nő nem volna képes hazáját ugy szeretni, mint a férfiak; de hogy oly áldozatokat soha nem hozott a haza oltárára mint egy férfi, arról a történelem tanuskodik; mert bár egy orleánsi szüz, egy Cordei Sarolta hős tetteiben a női önfeláldozás eszményképeit bámulhatjuk is; de oly önfeláldozó szellemet, oly rettenthetlen hőst, mint egy Zrinyi, Leonidás vagy Hunyadi, a nők sorából a história nem emlit; de nem is emlithet, mert nem hivatása a nőnek, hogy karddal kezében szálljon sikra a haza védelmére, hanem arra van utalva, mintegy kötelezve, hogy a vallásosság s erkölcsösség eszméinek hódolva, oly honpolgárokat neveljen a hazának, kiknek sziveiben az égő honszerelem tüze lobog, kik a dicső ősök emlékeit hiven megőrizve s a kor eszméivel haladni tudva és akarva, erős nemzetet, hatalmas államot alkotni hivatvák. Az ily nőről, ki e téren megfelelt hivatásának, bátran elmondhatjuk, hogy hazáját igazán szereti; de ki ezt tenni elmulasztja, annak nem fekszik szivén, hogy a hon, melynek porai az ősök hamvait takarják, boldogulva felviruljon, annak nincs lelke, meghalt hazájára — meghalt nemzetére — meghalt mindenkire nézve!

Az érzelmek intensitás tekintetében amint erősebbek vagy gyengébbek, majd hevesebb kedélymozgalommal járnak, majd csekélyebb erővel lépnek fel.

A változatosság, az elmének más és más tárgyakkal foglalkozása, változó életmód az érzelmek élénksége s hatályosságára nagy befolyással vannak. Innen van, hogy a változékony nők érzelmei sokkal élénkebbek s hevesebbek mint a férfiaké.

Nincs hatalmasabb ellensége az érzelmeknek, mint a guny s az ellenérettek felkeltése. A nők, kiket kizárólag majd mindig egy bizonyos érzés foglalkoztat, érzelmeik tárgyának értéktelenitő tulajdonait ritkán merik maguk elé állitani s szivükben az ellenérzelmeknek nagyon kevésszer adnak helyet, mig a férfi kebelben, meggyőződve érzelme tárgyának értéktelenségéről, hamarább kigyullad az ellenérzet tüze.

De a lelki életnek a nőt s férfit oly elütően jellemző s fenntebb elősorolt sajátos jelenetei, korántsem oly kizárólagos tulajdona egyik vagy másik nemnek, hogy e tekintetben semmi eltérésnek helye nem lenne, sőt ellenkezőleg elmondhatjuk, hogy nagyon is sok módosulásnak vannak alávetve. Vérmérsék, erkölcsi-természeti befolyások, nevelés, égalj s egyéb különböző viszonyok változtatólag hatnak a beléletre. Különösen az életkorról mondhatjuk ezt. Nem tapasztalja e bárki is, hogy az élet majd minden szakában más és más érzelmek fészkelik be magukat a szivbe, lassan-lassan kihalnak a régi érzések, hogy az ujabbaknak adjanak helyet.

A gyermekkorban, az érzéki élet fejlődése korában a sziv titkos érzelmei vezérelnek bennünket, később a lelki élet további fejlődésével, a tehetségek homályos burkából az ösztön bontakozik ki s tetteink vezérévé szegődik, midőn pedig az ébredező szenvedélyek, a lélek ingerlékenysége s fogékonysága az ifjukor tündérhonába varázsolnak, midőn a lélek a phantasia világába merülve kiszinezi a valóság sivár képeit s az élet mindennapi alakjainak homloka körül a regényesség koszoruját fonja, az ábránd a phantasia, lesz az élet éltető eleme, mely elnémitva az ész, a megfontolás komoly szózatát, csak az ábrándképek megvalósitására ösztönös. E kor az ébredő szenvedélyek s a phantasia által kalauzolt ifjukor az élet legboldogabb szaka, az élet tavasza, melyben a fejlődő szellem napjának sugara, az érzelmek melege kicsalja a kebel első ibolyáját: a szerelmet. E kor az, melyben az ember az egyéni fejlettség azon fokára jut, a midőn szive benső ösztöneinek hódolva, érezni kezdi keblében a legédesebb érzelem hiányát. A sympathicus élet veszi kezdetét, az átszellemült lélek, a vágyódó sziv egy alakot keres, hogy boldogságát, mely oly sok s mégis oly kevés egy kebelnek, vele megfelesze. S ha végre feltalálta ábrándjainak valóképét, leborulva bálványa előtt, mindent, mi életünkben fenséges, egy pillanatban érez, feltárja szive rejtett érzelmeit, mert az érzet, mely keblét betölti, „több, hogysem kimondani tudná, nagyobb, hogysem magában rejthetné.“

A női kebel előbb nyilik meg a szerelem érzésének, mint a férfi sziv. A nő 16-ik évében lép azon öröm, boldogság, a remény s az édes vágyak e korába. Midőn felébredő önérzete magasztos hivatását eléje tárja, egy benső titkos szózat, kimagyarázhatlan vágy támad ifju szivében, érzelmei a boldogság mennyébe vezető

nagyobb objectumok is lettek áldozatává; — nem akartam Kováts urnak válaszolni, — de miután a gelsei áteresztől szólt, az iránt pedig általam is mélyen tisztelt férfiak érdeklődnek és valóban nem szeretném, ha Kováts ur véleményéhez csatlakoznának; megkérem igen tisztelt szerkesztő urat, engedje meg: miszerint ez áteresz rövid történetét becses lapjában leirjam.

Emlékezhetik Kováts ur, hogy a kanizsai járásbeli szolgabiró urral szóbelileg abban állapodtunk meg, — miszerint ez áteresz a rendelkezésére álló fa anyagokból épitessék meg, — de miután, ennek megépittetését nagyon eltetszett odázni, — felsőbb helyről meglettem szorgolva, hogy a költségvetési terv iratokat terjesszem fel, — minek kötelességszerü következménye az lett: hogy a költségvetést, a kanizsai szolgabirói hivatal által járására nézve hitelesen kiadott árjegyzékben foglalt, árak szerint elkészitve, beterjesztettem, mindenesetre oly áteresztervezvén, mely a műszaki kellékeknek megfelelt volna és a mint abban semmi sem hiányzott; ugy abban semmi sem volt felesleges, miről a nálam meglevő tervbetekintés után mindenki meggyőződhetik, a kinek bár legkisebb fogalma van a hidépitéséről, — mikor már odáig érlelődött a dolog, hogy keszthelyi lakós vállalkozó Pintér József ácsmesterrel, 365 frt 28 krban, az egyezség megkötése, a Kováts ur által emlitett 2928./74. számu utasitással elrendeltetett, csak ekkor, — rögtönözve és mind egy földből kibujtatva, tudtomon kivül, készittetett el ez áteresz, a mostani minőségben — ebből áll az egész — és valóban nagy köszönetet kell szavaznom Kováts urnak, hogy bár nem alkalomszerüleg e tárgyat felhozni sziveskedett.

Egyéb nem lévén, mire felelnem kellene, magamat tisztelt szerkesztő urnak szives barátságába továbbra is ajánlom.

Zala-Egerszeg, 1875. márczius 9-én.

PRETSINSZKY.

A nőcseléd ügye naponként roszszabbá fejlődik

annálfogva nagyon szükséges volna nőcseléd képző intézetet felállitani, jónak véljük ezen intézkedést már csak azért is, hogy a cselédek és cselédtartók közt az annyira fokozott viszályos állapot elvégre kiegyenlitethetnék.

Azáltal, hogy a cselédek nem képeztetnek, a cselédtartók soha, vagy csak véletlen jutottak oly cselédek birtokába, kik azon minőségben, minőben beszegődnek, eleget tudnának tenni; beszegődik az egyik szolgálónak és alig tanulja meg az edények mosogatását, alig képes a levesnek való zöldséget megtisztogatni és rántást szét keverni, már is szakácsnénak szegődik, s midőn állását elfoglalja, rendkivüli zavar és hátramaradás következik, mennyiben azonkivül, hogy a főzés, betálalás épen nem történik annak rendes módja szerint, izgalomba hozatik a háznépe, mert éhezik és vesztegel. Évek során át ilyek százan lépnek szolgálatba és fél élet időbe kerül, még a háziasszony helyét megállható főzőnőt kap. E helyzethez járul még a magas bér is, mely a boszuságot csak sokszorozza. Ily szakácsnék özönében léteznek városunkban, de van is ám gondja majdnem minden gazdasszony és rendőr hatóságnak.

A szobalányok semmivel sem különbek, ilyek alig számitanak másra, mint a kényelmes dologtalan életre, a jó eszem, iszomra és a piperére, sorrendjében lehet őket ujhegyre huzni és százan tul olvashatjuk azok névsorát, azért is szerencsének tartható, ha oly sok közt jó varró nő, jó téglázó, szabásznő, kielégitő szoba és személyi szolgálatra képes egy is kijeleltethetnék. Ilyekből csak ugy válik jó szobalány, ha asszonya türelmes oktatásával és ez azon osztály, melyből leginkább képződnek azon szoptatós dajkák, kiket a német méltán mitfresseréknek nevez.

Amphybinnok is ezek, mert egy év alatt háromféle szolgálaton is átusznak, lesz szobalány, szobalányból szoptató, szoptatóból szakácsné; és mivel többen két életet kénytelenek táplálni, a sokfelé ágazó szükség fedezése is a gazdasszonyt terheli — !

Ezen egyenetlenséget tetézik az illetéktelen cselédi bizonyitványok is, mert igen sok nál megtörténik, hogy a cselédtartó főzőné bizonyitványt ád oly cselédnőnek, ki alig érdemes a szolgáló czimre, szobalányi minőségről kap igazolványt olyan is, a kinek főbb érdeme a lábviz elkészitése, a lábmosás tudományára szoritható.

Ily viszonyok közt valóban épen nem volna felesleges nőcselédképző intézetet felállitani.

A vasárnapi iskola legalkalmatosabb volna e czélra, viselhetné pedig a „nőcseléd iskola“ czimet. Ugyhiszem, hogy szivélyes intézkedés által nagyon is könnyen kivihető volna a terv és hogy nagy hordereje lenne, az kézséget nem szenved. Ily intézkedés által a nőcselédség képzettségéről alapos bizonyitványt tudván felmutatni, ugyanazon intézetből nemcsak cselédet, de hasznavehető s megbizható gazdasszonyokat is lehetne nyerni. Az intézet fenntartására elegendő volna a cselédség befizetése és ha ez létrejönne, csakugyan sok félrelépés, sok téves társalgás szüntettetnék be a cselédség erkölcsös élete megvédésére.

Az inditvány hozatalára a cselédség korcs szelleme birt.

Miben állt Mihály bácsi boszorkánysága?

(Folytatás.)

Valósulni kell neki tdő uram, csak akarni kell — szólt Mihály. Ha valamihez az ember testtel, lélekkel hozzá fog, sikerülni szokott. Én, mint tőlem telik rajta leszek, hogy a szép terv testé váljék. S reménylem, hogy a többi polgártársaim is támogatni fognak a szépterv valósitásában.

Tudtam azt előre, szólt a lelkész; hogy ön is Kendi Mihály pártolni és mennyire lehet felkarolni is fogja a faiskola ügyét. Azért a legszebb reményekkel nézek ama jobb jövőre, midőn községünkben a nemesbfaju gyümölcsfák meghonosulva és elszaporodva egyik fő jövödelmi forrását képezik majd gazdáinknak. Nemde Pál gazda ön is pártolni fogja a faiskola ügyet.

Igen tdő ur én is rajta leszek tőlem telhetőleg, hogy a terv valósuljon.

— Igy van jól — vevé fel a szót a lelkész, hanem Kendi Mihály önhöz van még néhány szóm. Mióta önt megismertem, mindig megvoltam önnek magaviseletével elégedve, azt is tudom, hogy becsülete tiszta és szenynélküli. — Mégis engedje megjegyeznem: hogy ha önnek a gazdaságbani gyors előmenetelét figyelembe veszem, azt kell hinnem, hogy ön mégis valami titoknak van birtokában, melynek segélyével többi gazdatársait felülmulja a gazdálkodásban. Ezen titkát legyen szives nekünk is felfedezni, hogy más gazdatársai is követhessék gazdálkodási mesterfogásait. Azután tőlem, mint lelkiatyjától ne vonja meg bizalmát, — ismertesen meg élete előbbi történeteivel s mondja meg okát, miért oly magába zárkódott.

— Ami gazdálkodási titkaimat illeti, azt szivesen teszem közzé. Ha valakinek azzal használhatok miért nem tenném közzé. De előbbi életem történetét, miután annak fájós emlékeinek felemlitésével ugy sem használhatnék senkinek, csak elhallgatom.

— Ne tegye azt Kendi Mihály! mert a kitől én tanulni akarok, annak élethistoriáját is akarom tudni.

Már hogy tanulna tőlem tdő uram, hiszen önnek kisujjában több tudomány van, mint bennem az egész emberben.

— Hát nem tudja-e a közmondást: „a jó pap holtig tanul“, pedig én is pap vagyok és most öntől akarok tanulni, azért csak minden vonakodás nélkül beszéljen el mindent, mert önnek titkolódzó magatartása még kiváncsivá tesz bennünket.

Tisztelendő uram leereszkedő jóságos beszéde megtörné még a legmélyebb titoktartást is. Különben nincs okom a titoktartásra s hogy élettörténetemmel nem beszélem tele senki fülét is onnan van, mert nincs benne semmi dicsekedni való, de nem akarok ellentmondani tdő uram felszólitásának s mennyire lehet, rövid leszek az elbeszélésben.

— Nem oly messze van ide H—i falu — kezdé elbeszélését Kendi Mihály, ott születtem, hol atyám Sz—y földbirtokos urnál szekeresbéreskép szolgált. Szüleimet csak keveset ismertem, mert korai árvaságra jutottam. Szüleim elhaltával a jó földesur pártul fogott és egy takarmányos béres mellé segédül rendelt s ugyanezen béresnek fizetését meg is javitotta, azon feltét alatt, hogy az engemet, mint családtagot, családja közé fogadjon be, kosztoljon és ruházzon. A jó földesur ezenkivül még külön nékem is adott egy kis fizetést, mivel én szabadon rendelkezhettem, de a mit én gondosan megtakaritottam. Téli estéken, mikor az idő engedte, elővettem iskolai tankönyveimet, melyeket még boldogult jó atyám szerzett számomra, ezekből olvasgattam és tanulgattam, ezekben találtam csak némi vigaszt szomoru árvaságomban. Iskolába nem sokat jártam ugyan, de azért meglehetősen irtam és a számvetésben is szereztem magamnak egy kis jártasságot. Nevelő atyámul rendelt béres ezt nem ellenezte tőlem, sőt biztatott és ösztönözött a tanulásra. Isten áldja meg! ezerszer érette. Nagyra nem vágytam, csakhogy én is, mint atyám, szekeresbéres lehessek. Ez óhajom pedig már tizenhat éves koromban teljesült és miután az uraság előtt ezen óhajomat nyilatkoztattam, ki gyengélt ugyan engem, de mivel én kérésemmel nem tágitottam, megadta kérésemet Két évet töltöttem el, mint szekeresbéres s az uraság igen megvolt velem elégedve. Egy alkalommal, midőn déli etetéskor pihentettünk. Én 18 éves ifju voltam, már nagyon elvoltam fogulva, sem szüleim, sem testvérem vagy rokonom, ki hozzám szeretettel szólt volna, legjobb barátom a munka és a könyv volt s igy ezen egyik jó barátomat, a könyvet vettem elé s azzal kezdettem társalogni, az az belőle olvasgatni, midőn maga az uraság észrevétlenül közelembe lépett s a könyvet kivette kezemből és megtekintette, mit olvastam és ismét vissza adta s tovább ment. Jól emlékezem reá magyar gazdasági egyesület által kiadott „gazdasági kis tükör volt.“ Ez eset után nem igen sokára behivatott az uraság magához és kegyesen szólva hozzám tudtomra adá, hogyha van kedvem tanulni, befogad inasának s később pedig kitesz majd hajdunak a pusztára. Én igen örültem ennek, de mégis oly nehezen tudtam megválni a négy ökörtől, melyek mind ugy értették még szavaimat is, midőn tőlük bucsut vettem, de az uraság eme szava „na Miska! ne gondolkodjál oly soká, nálam majd többet olvashatsz, mint az ökrök mellett“, mint varázs szó megbüvölt és felöltöztem inasnak. Inas voltam tehát és teljesitettem az inasi szolgálatot ami nem igen ment, hanem annál jobban a tanulás, a minek az uraság csak örülni tudott, ő maga válogatta ki gazdag könyvtárából a tanulságos könyveket s a hol fenn akadtam, maga segitett ki magyarázattal, a gazdasági kettős könyvvitelt, számadások készitését is megismertette velem, szerencsémre volt egy másik inas is, ki az inasi teendőket végezte, engemet az uraság többnyire a gazdaság körüli teendőkre használt fel, hová ő maga nem mehetett, engemet küldött. Igy telt el két év az inasi szolgálatban, midőn besoroztak a huszárokhoz, de egy évi katonai szolgálatom után, miután az uraság, ki az én ezeredesemnek egykori tanulótársa volt — irt az ezeredesnek s igy haza bocsátattam. Amint haza értem, megint inasi szolgálatba helyezett, de már a gazdaság vezetése körül sokkal több teendőkkel voltam megbizva. Eközbe megint ie telt egy év. Az uraság házas ember volt, de magtalan. Egy másik árvát is fogadott a házhoz, egy árva leányt, kit ügyességeért az uraság neje, mint jobb kezét tekintette. A gazdasszonyi teendőket egészen reá merte bizni. A leány nem volt rut, e mellett szorgalmas és okos, jó szivü. E leány, hogy, én nem tudom, belopta magát szivembe.

(Folytatása köv.)

Helyi hirek.

— ***Ritka eset.*** Nagy-Kanizsán, márczius 16-án Tóth Anna nevü földmivesné 103 éves korában halt meg; harmadik férje, ki 60 éves, jelenleg is él, feleségeül 80 éves korában vette el. Két héttel halála előtt kezdett beteg lenni s végelgyengülésben halt el, első férjétől

---

utat nyitják meg előtte, melyet a hit s remény fáklyái világitanak be. S ha végre megérti keble választottja érzelmének hivó szózatát, ha az ifju, kiben eszményképét feltalálta, szerelméért szerelmet ád, mint az álmadozó hosszu kinos álom után mosolyogva ébred az édesebb valóra, ugy a leányka is bizva tekint az örök boldogságot igérő jövőbe.

A nő első szerelme mindig aetheri s ideális, melyet azonban az érzelmek heve, a tüzes képzelem hatalma könnyen az érzékiség karjaiba sodorhat, hacsak a szerelemtől feltüzelt nő keblében a szigoru erényességnek oltárt nem emelt.

Tizenhat éves koráig minden nő angyal — mondja Saphir — a körülmények s viszonyoktól függ, hogy ezek után is a világosság, az erény nemtője, vagy a gonoszság daemona legyen.

Tizenhatodik év a nő örömben gazdag, vágyakban s boldogságban páratlan kora, a midőn titkos vágyakkal telik meg a sziv; de a kebel érzelmeinek tárgyát nem ismeri. Tuláradozó hitében bizalmasan veti magát a barátság a szerelem ölébe, mindenütt őszinte s nyilt kebleket sejt. Bámulhatunk-e, ha az ily sziv csalódik, ha csalódnia kell, ha az ifju, kiben hitt, remélt, kit szeretett, az élet mindennapi alakjává törpül? De nem csalódás-e majd minden első szerelemnek vége? Szeretünk, hogy megizleljük az első szerelem édességét, szeretünk, hogy kiüritsük a csalódás keserü poharát, szeretünk; de e szerelmünk igen ritkán boldogit. „Hiu reményektől csábitva, öröm helyett csak vágyat, csak szerelmet táplál a nő e korban szivében, a jelen boldogsága, a jövő biztato reménye, minden gondolata képzelmének tárgyában pontosul össze, mint virág a reggeli harmatnak, ugy nyilik meg a női sziv tizenhatodik évében a szerelemnek.

Huszadik évében azonban lassan-lassan elhagyja ábrándjainak honát s az élet mindennapi oldalával kezd ismeretséget kötni. A férfinál ellenben a 20-ik év az, mi a nőnél a 16 ik, ekkor nyilik meg előtte az élet tavasza, az ifju kebel kibontakozva a gyermekes örömekből, ábrándossá s vágyódóvá lesz, szivének előbbi hidegét rokonszenves alakok tüzes pillantásai melegitik fel, egy ismeretlen érzés lopódzik keblébe, egy isteni ihlet a lélekbe, a sziv lángol, a lélek minden gondolata egy ideál körül lebeg.

Az élet tavaszában hiu ábrándok között igy álmodozik az ifju, mig édes álmaiból a keserü csalódás, a rideg válóra nem ébreszti. Mint egy álomkép, ugy tünik most el a phantasia kedves alakja s a még előbb lángoló szivbe a merev közönösség üté fel tanyáját s a megsértett hiuság széttép minden köteléket, mely eddig ábrándjának alakjához füződött, szive csak feledni vágy, csak feledni akar. De nem igy van ez a nőnél. A nő bámulatos szilárdsággal ragaszkodik a remény utolsó mentő horgonyához, a boldog szerelem emlékeinek romjaira boldogtalan szerelme reményének várait építi, mert nem hiszi, hogy a kihült szivben ujra fel ne lobbanna a kialudt szerelem szikrája. S ha azután végre a remény utolsó sugara is elhomályosul, fájdalmas nyugalom áll be keblébe, melynek sebeire a mult édes emlékei csepegtetik gyógyitó balzsamukat.

A nő, kik az érzelem dolgában nagyon is gyengédek, a szerelemben sokkal szenvedélyesebbek, mint a férfiak. A nőnél első a szerelem, második az élet, a férfinál első az élet, második a szerelem. A nő azért él, hogy szeressen, a férfi a szerelmet csak az élet boldogitó részének tekinti. — A nő, ki szenvedélyeit vakon követi, kinél minden gondolat érzés, minden érzés szenvedély, majd mindig oly hatályos szerelmet óhajt, minővel ő mást boldogitani akar, azért a férfi szerelme ritkán elégiti ki, mert egy férfi soha nem tud oly szenvedélyesen szeretni, mint a nő. Az ifju, ki ábrándjainak tündér honában szendereg, kit egy mosoly, egy gyengéd kézszoritás, egy édes csók önkénytelenül ragad a boldogság mennyébe, szenvedélyesen szeret ugyan; mert most még keble érzelmei kalauzolják, de amint lassanként kibontakozva ábrándjais szeszélyeinek tarka világából komolyabb, életczélt tüz maga elé, midőn féktelen phantasiájának szárnyalása a higgadt értelem korlátai közé szorul, az ábrándok helyét a komoly megfontolás foglalja el s az idealismus eltüntével a reális élet veszi kezdetét, midőn az ifju a higgadt férfi korba lép, az érzelmek hatályának hanyatlásával a rajongó szerelem is véget ér. Az akarat, az ész diadalmaskodik most már a sziv érzelmei felett s a komoly férfiuvá lett ifju az élet hasznos tevékenységének szenteli idejét s értelmét. De a nő még e korban sem tud végképp megválni hiu ábrándjaitól s talán a lét sikamlós pályáján soha czélhoz nem juthatna, ha a sziv az élet különböző utain haladó férfit s őt egymás karjaiba nem vezetné.

Sümegh, 1875. márczius 12.

Hogy Sümegh vidékén, hol halhatatlan költőnk Kisfaludy Sándor élt, mily nagy mérvben el van még a nép alsó rétegeiben is a költészet iránti hajlam terjedve, szolgáljon bizonyitványul az ide zárt költemény.

Ezen hó 9 én egy szegény sorsu férj neje halálán való elkeseredettségében Hany községben öngyilkos lett, halála előtti óráiban az ide zárt bucsu verseket irta, melynek eredetije a gyilkossági jelentéshez csatolva, az alispáni hivatalhoz küldetett:

Csudálatos a sors, az embert széthányja,
Azt sem tudja utóbb, ki fija, ki lánya,
Lám én magam vagyok egy eleven példa,
Miként lettem halál markában egy préda.
A nagy bánat miatt keveset szólhatok
Siralmas a sorsom, mindnyájan tudjátok,
Reszketnek lábaim, csak alig állhatok,
Oh! jó Isten, tőled vigasztalást várok,
Én kibékült szivvel a nagy utra térek,
A nagy Uristenhez elkészülve megyek,
Vidám életemnek piruló hajnala,
A kinek ékesen nem régen nyilt vala,
Bűbaa merült szivem féligre meghalva,
Reménység a hitet mily hamar megcsalta,
Késmárky Flórián, helységünknek papja,
Kiváltképen kinek most vagyok halottja,
Egy kevés ideig kérek engedelmet,
Egy vagy két óráig tartandó kegyelmet,
Hogy szegény holttestem mielőbb temesse,
Az én jó istenem majd megfizet érte,
Rémitő a halál, akit ez igy talál,
Boldog tehát, akit ily halál nem talál,
Kegyetlenségemnek meg van adva bére,
Ellenem mindenki botránkozást véle,
Ne ütközzenek meg, hogy én most megértem,
Utánnam majd megint következik illen,
Bocsánatot kérek, kiknek én vétettem,
Aki nekem vétett, bocsássa meg Isten,
Köszönöm azoknak nagy szivességüket,
Akik elkisérnek, minden lépésüket,
Fizesse az Isten minden tetteiket,
Kérem ön is mindig az Istent érettek,
Nyugodva lehet csak dicsérni a napot,
Nem tudja az ember, hogy a jövő mit hoz,
Jót-e? avagy rosszat, mi rajtam megtörtént,
Kinek szive vagyon, tudhatja az nagyon,
Hogy a szomoruság mindig sértett nagyon,
Hogy a feleségem elesett mellőlem,
Nyugalmat nem talált az én hervadt szivem,
Azért adtam magam a tivornyázásnak,
A minek a vége csak tehát halált hoz,
Kedves gyermekeim, szivem majd meghasad,
Ha rátok gondolok, hogy kicsinyek vagytok,
Sándor, Jóska, kedves szeretett gyermekim,
Az én jó Istenem segéljen bennetek,
Isten veletek Mári, Jósi és Albert!

WECSEY PÁL m. k.

voltak gyermekei, de mind elhaltak. Utóbbi időben igen fukar volt, reggelenkint egy-egy cupicza pálinkát ivott s hetenkint csak egyszer evett meleg ételt.

— *A nagy-kanizsai* önkt. tűzoltó-egylet tek. Belus József urat az egylet iránt mindenkor tanusitott nemes pártfogása és hathatós támogatása elismeréseül a f. é. márcz. 7-én tartott rendkivüli közgyülésen egyhangulag disztagjává választotta meg.

— ***Hangverseny.*** A nagy-kanizsai főgymnasium ifjusága a husvéti szünnapok után ének és szavalattal összekötött hangversenyt ád a kebelében levő zeneegylet javára. E nemes és dicséretes törekvésre előre is felhivjuk a t. közönség figyelmét.

— ***Német színészet.*** Nagy-Kanizsán márcz. 28-án kezdi meg Fritzsche Gyula német szintársulata előadásait a „Zöldfa" vendéglő nagy termében. Eszékről érkezik ide a nagy hétben 32 taggal. Első előadás: „Der liebe Onkel" vigjáték, második nap: „Josefine Gallmayer" életkép, harmadik nap: die Grossherzogin von Gerolstein" bohózatos opera adatik elő.

— ***Ajánlkozás.*** Egy képzett fiatal ember, ki hivatalos foglalkozása melletti üres idejét irodai működéssel szeretné eltölteni, előnyös feltételek mellett ajánlkozik. Bővebb értesülést e lapok szerkesztőségi irodájában nyerhetni.

— ***Zala-Istvándon*** virágvasárnapján lesz az ujonan megválasztott ág. ev. lelkész ünnepélyes beigtatása. Nt. Dubovay Béla nemesdömölki segédlelkész lőn megválasztva.

— ***Uj zenemű.*** Táborszky és Parsch zeneműkereskedésében megjelent „Pipi Hendi" polka-francaise Schindler Józseftől. Ára 50 kr.

— ***Névmagyarositás.*** Stradl János csáktornyai kir. törvenyszéki jegyző vezeték nevének „Sárdi"-ra kért átváltoztatását a m. kir. belügyministerium megengedte.

— ***Meghalt*** az a fiatal ember a helybeli közkórházban, kinek egyik lábát nem rég kesthely-szent györgyi állomáson a gőzkocsi összetörte.

— ***Nyilvános köszönet.*** Gózon Imre szent-györgy-völgyi ref. tanitó nyilvános hálaköszönet nyilvánitat lapunk utján nt. Csonka Ferencz ref. lelkész és esperes urnak, a mt. sz.-gáli ref. egyháznak, Pados János orvos s Molnár Albert tanitó uraknak, kik beteg fiát annyi emberszeretet s nemes figyelemmel ápolták.

— ***Rövid hirek.*** Horkay György veterán kisdednevelő 75 éves korában meghalt. — Ő felségét Velenczébe gf. Andrássy és Hoffmann báró fogják kisérni. — A tudomány és műegyetemi ifjuság márczius 15-én nagy pompával zarándokolt a kerepesi temetőbe, hogy a „nemzeti siroknál" leróvja kegyelet-adóját. — A m. testőrség fő-kapitányaul Festetics György grófot emlegetik. — Váczott ma Eötvös-ünnepélyt rendeznek. — Aradmegye főjegyzője, Szerb Tamás, főbelőtte magát. — Az „Atheneum" a „Pesti Napló" 25 éves fennállása emlékére az irói segélyző egyletnek 1000 frtot ajándékozott, Urváry Lajos pedig 500 frttal az alapitók sorába lépett. — Szabadkán egy dragonyos hadnagy az utczán kardot rántva, el akarta erőszakolni egyik polgár csinos feleségét. — Bécs hires szépsége, Demel Emilia, csőd alá került. — Maria Valeria fhgnő számára Budapesten magyar tankönyvek vannak megrendelve. — Ausztriában a nyári szünnapokat egy ministeri rendelet julius és augusztus hónapokra tette. — Szentpéteren, mint a „R. H." irja, egy csavargó kereket lopott s a felbőszült nép e miatt agyonütötte. — Több bánáti szerb és német község folyamodott a főispánhoz, hogy nálok magyar iskolákat nyissanak. — Dr. Pauler, volt igazságügyér, az ész és büntető jogból megkezdi előadásait a nyári félévben. — József fhg. Haller gr. koporsójára nemzeti szinü szalaggal diszitett babérkoszorut küldött Bécsbe. — Czuczor Gergely szülőházát emléktáblával fogja megjelölni az érsek-ujvári gymn. önképző köre. — Grf. Széchenyi Béla jövő évre tudományos expeditiót rendez Közép-Azsiába.

Vegyes hirek.

— *Tisza Kálmán mint koma.* Beitter Mór kereskedelmi ügynöknek a napokban fia születvén, az uj belügyministert hivta meg komának. Ez el is fogadta a komaságot és f. hó 10-én megjelent a szertartásnál. A jelenlevők lelkesült „éljen"-nel fogadták és Tisza Kálmán hosszas ideig nyájasan társalgott uj komájával és a vendégekkel és elismerőleg nyilatkozott az operateur ügyességéről.

— *Kolozsvárott* Kaposi Molnár Frigyes adótiszt, mert egy birót az utczán megütlegelt 2 havi fogságra s hivatalvesztésre itéltetett.

Papirszeletek.

Tanitotta a pap a czigányt a „Hiszek egy"-re, de csak nem tudta a czigányba beszélni.

Mit csinájlak már veled? busula a pap.

Sóha vesédjék tisztiendő uram, fityilje el a nótáját annak a „Hisek egy"-nek egyszerre elhegedülem.

— Találkozik a somogyi parasztzalai ismerős komájával a piaczon.

— Mi lelte komám az arczát?

— A kérdettnek sógora, ki mellette állt, rögtön igy felelt „felcsuzta a fuj."

Mért iszik a hires Hanzerkó minden reggel három pohárka pálinkát?

Mert minden reggelire egyet szokott inni, azonban egyet reggeli előtt, egyet pedig az után öntfel, tehát három.

A szükséges tudomány. — A tanfelügyelő ily kérdést intéz egy falusi oskola látogatásokért egy tanulóhoz, hallod-e te Pogácsa Marczi, tudsz-e tizig számlálni, oh igen, volt a válasz, 1, 2, 3, 4, 5, 6 igen helyes, vág közben a tanfelügyelő, csak tovább, tovább, 7, 8, 9, 10, alsó, felső, király és disznó.

Ez is korszerű. Egyik gymnazista a másikhoz, te Miska barátom, mond csak az egész két havi szinidő alatt mit müveltél?

Tudod pajtás az uj szivar pipámat füstöltem ki.

Egy jólakott: én csak azt mondom, hogy semmi sem jobb a finom sonkánál.

Az éhes: én pedig azt mondom, a sonka jobb a semminél.

Két nő folyton a tüzről beszélt, egy lelemenyes férfi rájok szólt: Nagysádtok közül egyik bizonyosan a vaskályha, másik cserépkemencze, hogy mindig tüzről beszélnek S a beszéd valóban véget ért.

Dupla hatás. A gőgyszerészeknek ajánlják orvosságos üvegek takarójául a „Lala" ujságot; kapható sokhelyütt; a „Hoffmannische Tropfen"-nak bizonyosan dupla hatása lesz.

Történeti naptár.

Márcz. 16. 1731. Békeszerződés Anglia és Ausztria közt a pragmatica sanctio iránt.

„ 17. 1848. Batthyány körirata a rendtartás ügyében.

„ 18. 1848. Országgyülési fiatalság Bécsben. Magyar ministerium.

„ 19. 1750. A magyar menekültek megérkezése Aleppoba (Syriában) 1848. — A nádor helyettes királylyá neveztetik. — 1849. A parlament tárgyalja Madarász inditványát a Zichy féle holmik eladása iránt. 1637. halt meg Pázmán Péter esztergomi érsek.

„ 20. 1720. Newton Izsák, elsőrendü mathametikus és csillagász, halála Londonban. —

„ 21. 1778. sz. Csapó Dániel, volt országgyülési követ s a legnemesebb hazafiak egyike.

„ 22. 1421. az orleansi szüz által vezérelt franczák s a Talbot vezérlete angolok közt ütközet.

Piaczi árak.

Hivatalosan jegyzett piacziárak Nagy-Kanizsaváros piaczbiztosi könyvéből: 1875 évi márczius hó 10-én.

Gabonanemüek: egy als. ausz. m. szerint. Buza 87 — 90 fontos 4 frt. 70 kr, 85 — 86 fontos 4 frt 50 kr. 83 — 87 fontos 4 frt. 20 kr. Rozs 74—78 fontos 3 frt 50 kr. Árpa serfőzésre 68—70 fontos 3 frt 25 kr. etetésre való 2 frt. 80 kr. Zab 2 frt. — kr. Repcze — frt. — kr. Lisztnemüek: egy bécsi mázsa szerint. Liszt legfinomabb 14 frt. — kr. Zsemleliszt 12 frt. — kr. Fehér kenyérliszt 7 frt. — kr. Fekete kenyérliszt 5 frt. — kr. Buzadara 14 frt. — kr. Árpakása 16 frt. — kr. Rizs 18 frt. — Hüvelyesek: egy alsó ausz. mérő szerint. Borsó 8 frt. — kr. Bab 6 frt. 50 kr. Lencse 8 frt. — kr. Köles 7 frt. — kr. Hajdina (pohánka) 2 frt. 70 kr. Kukoricza 2 frt 60 kr. Burgonya 1 frt. 20 kr. Hus: egy bécsi font szerint. Marhahus 28 kr. Disznóhus 30 kr. Juhhus — kr. Borjuhus 30 kr. Zsirfélék: Disznózsir 50 kr. Marhazsir 60 kr. Szalonna 40 kr. Szappan 24 kr. Lámpaolaj 35 kr. Stearin-gyertya 54 kr. Faggyu-gyertya 32 kr. Bor: egy alsó ausz. akó 40 pint szerint Ó-bor 10 frt. — kr. Uj-bor 6 frt. — kr. Sör: egy alsó austr. sörakó 42 pint szerint. Legmagasabb 9 frt. — kr. Legalacsonyabb — frt. — kr. Tüzifa: 1 bécsi öl 36 hüvelyk hosszu. Bükkfa 14 frt. — kr. Tölgyfa 10 frt. — kr. Kőszén egy bécsi mázsa 70 kr. Faszén egy mérő 70 kr. Széna egy bécsi mázsa szerint 1 frt. 50 kr. Szalma 1 frt. — kr. Napszám: Élelmezéssel egy férfi 70 kr. Élelmezés nélkül 1 frt. — kr. Élelmezéssel egy nő 50 kr. Élelmezés nélkül 70 kr. Élelmezéssel egy gyermek 30 kr. Élelmezés nélkül 50 kr. Kiadta:

(P. h.) Maninger József, v. aljegyző.

— **Szombathely**, márt. 10. Buza 3.80—4.25 kr. Rozs 2.90—3.30 kr. Árpa 2.10—30 kr. Zab 1.80 — 2 frt Kukoricza idei 2.— — — kr. Marhahus fontja 30 kr. Borjuhus fontja 40 kr. Sertvéshus fontja 52 kr. Óbor akaja 12 frtig. Ujbor 6 — 7 frtig. Keményfa öle 10 — 12 frtig.

— **Sopron** már. 12. Buza 3 frt 80—4.80 Rozs 2 90 — 3.50. Árpa 2 frt. — kr. 2.60 kr. Zab 1 frt. 85 kr. — 2 frt. 15 kr. Kukoricza 2 frt. 85 kr. 3 frt. — kr. Széna mázsája 1 frt. 80 kr. — Szalma — frt. 70 kr.

— **A győri piaczon** márt. 13-ikán. Buza p. m. 88 — 90 fns. 4.10 — 50. Rozs 76—80 fns. 3. — 3 40. Árpa 70—72 fns. 2.20—50. kr. Zab 48—50 fns. 1.70. — 2 frt. 10. Kukoricza 86—88 fns. 2.30—70. Köles 85 fns. 2.40—3.—. Bab 90 fns. 5.— kr.

Lottohuzás.

Bécs,	márt. 6-án:	87,	9,	56,	78,	4.
Temesvár,	„ „	86,	53,	65,	12,	47.
Brünn,	„ 10-én	15,	2,	68,	42,	86.

Szerkesztői üzenet.

1646. B. „A csalogány" nem közölhető.
1647. S. „A szép zsidóleány" beválit.
1648. V. Csak a „női büszkeséget" közölhetjük.
1649. „Ne felejts" — „Árva lettem" — „Ha fölkél a holdnak..." Nem lehet kiadni. „Kővár" ellenben — igen.
1650. K. „Midőn együtt jászodoztunk" — „A hűtlenhez" nem közölhjük.

Érték- és váltófolyam márczius 16.

5% metaliques 71.40; 5% nemz. kölcsön 76.—; 1860-ki álladalmi kölcsön 111.75; bankrészv. 9.63; hitelintézeti részvények 238.—; London 111.30; magyar földtehermentési kötvény 78.75; temesvári földtehermentési kötvény 76.75; erdélyi földtehermentési kötvény 76.50; horvát-slavon földtehermentési kötvény 80.—; ezüst 104.50; cs. kir. arany 5.25 — Napoleond'or 8.87 —; 100 mark. D. R. n. 54.45.

Felelős szerkesztő s kiadó: **Bátorfi Lajos.**

Nyilttér.*)

Lichtenstern B. és társa

első bécsi 27 krajczáros kézmű- és divat-bazárjának ujonan nyitott fiókja Budapesten, kerepesi ut 15, a Rókus-kórházzal szemben,

ajánlja gazdagon felszerelt raktárát a jelen idényre a legujabb Giroflé-Girofla-s Lucca-ruhaszövetekből; továbbá Barege, Gazé, Mozambique, Plaid és Diagonal-szövetek, Lustre, Ripsés északsarki szövetekből; ugyszinte flanell, zsinóros barket; 4/4 és 9/8 rumburgi észiléziai vászon, valódi és mosható czérnaágykanavász, 4/4 rózsaszinü nanking, 2/3 damast- és csinvattörülközők; 5/4 és 6/4 chiffon; mosható és valódi franczia és cosmanosi creton és percail, batiszt és jaconet, piqué, brillantin; bársony- és selyemszalagok; legujabb háromszövésü szőnyegek, 6/4 szalmazsákvászon és több más czik

27 krnyi egységes áron.

Gazdag mintagyüjtemények kivánatra ingyen és bérmentve küldetnek. Vidéki rendelmények az összeg előre való beküldése, vagy utánvét mellet pontosan és lelkiismeretesen eszközöltetnek.

*) E rovat alatt közlöttért felelősséget nem vállal a Szerk.

HIRDETÉSEK:

Ház-eladás. (1623—1)

Nagy-Kanizsán, a Bátori utczában, a „Zöldfa" vendéglő közelében 5 lakosztályból, pincze, nagy gyümölcsös kertből álló ház szabad kézből eladó. Bővebb értesitést Merkly Antal ügyvéd ur, vagy e lap szerkesztősége ad.

Schon am 1. April erfolgt die Ziehung der Wiener Communal-Anlehens-Prämienlose:

Wiener Lose.

Diese Lose haben jährlich 4 Ziehungen
mit Haupttreffern 200,000 fl. 200,000 fl. etc.
von 200,000 fl. 200,000 fl. etc.
Original Lose genau nach Tagescurs, und auf 12 Monatsraten á 10 fl.
Promessen zur Ziehung am 1. April, Haupttreffer 200.000 fl.
jetzt noch á 2 fl. 50 kr. und Stempel.
Wechselstube der k. k. priv. Wiener Handelsbank, vorm. Joh. C. Sothen, Graben 13. (1618—2)

Promessen auf Wiener Lose, von obiger Wechselstube ausgefertigt, sind auch zu beziehen durch: **Gr.-Kanizsaer Handels- und Gewerbebank, Schwarz & Tauber in Gr.-Kanizsa.**

Birtok-eladás.

Somogymegye vasuti állomással biró Jákó helységében egy **400 holdnyi** kiterjedésü birtok, kényelmes uri lak- és gazdasági épületeivel jutányos áron, előnyös feltételek mellett aprilis 15-ig szabadkézből eladandó.

Bővebb értesitést ád Lengyel Lajos ügyvéd Nagy-Kanizsán. (1609—3)

Hirdetmény.

Lakócsai — Somogymegyében fekvő — kir. közalap. uradalom rendezményéből 1800 mérő majorsági buza és 2100 mérő zab f. é. márczius hó 24-én Lakócsán, az urad. tiszttartóság irodájában reggeli 10 órakor nyilvános árverésen távirat utján eszközlendő felsőbbi jóváhagyás fentartásával el fog adatni. — Kellőleg 50 kros bélyeggel ellátva szerkesztett s az árverési feltételek elfogadását kijelentő zárt ajánlatok (offert) is az árverés szóbeli megkezdéséig elfogadtatnak, melyek azonban a szóbeli árverés után bontatnak fel; mind a szóbeli árverésnél, mind a zárt ajánlatoknál a buzára 540 frt, a zabra pedig 360 frt bánatpénzül leteendő, illetőleg melléklendő, — a gabonanemek csak mérőnként adatnak el, tartozván vevő azokat 3 hét alatt átvenni; — a feltételektől eltérő s utó ajánlatok elnem fogadtatnak; — e feltételek, ugy a gabonanemek az uradalmi tiszttartóságnál megtekinthetők. (1620—2)

Kelt Lakócsán, 1875. márczius 11-én.

A kir. alap. urad. tiszttartóság.

27 kr. Csarnok 27 kr.

N.-Kanizsán.

Eisinger Henrik fiókuzlete

nagy választék szép és jó női **ruha kelmékből**, kitünő sima és mintázott **jó szinü Creton, Pergalin, Jacona** és **batisztok**; sima és mintázott **brillantin** és **piketek**, kitünő és jó szines **kanavászok, fehér grádli**, szines **butor grádli**, valódi, szolid **gyolcsok, szalvéták, törülközők, szőnyegek, czérna, pamut** és **vitorlavászonok** öltönyöknek; női és uri **nyakkendők, kezelők** és **gallérok**; nagy választék nehéz és jó **selyemszalagokból** és sok más piperecziklkekből sat.

ez mind csak **27** kr. rőf vagy darabonként.

Minták kivánatra küldetnek. — Szives megrendelések postai utánvét mellett pontosan és azonnal eszközöltetnek.

Eladási helyiség: Uj takarékpénztári épület, volt Kohn Gy.-féle üzlet.

Szives megrendeléseket a „**27. kr. Csarnok 27 kr.**" **N.-Kanizsán** tessék czimezni. (1622—1)

Alsérvben szenvedőknek

felette jó gyógyszer a **Sturzenegger Gottlieb Herisauban** (Helveczia) készitett **kenőcs**. Számtalan bizonyitvány és hálairat a használati utasitáshoz van mellékelve. Egy tégely ára 3 frt 20 kr. o. é., mely akár egyenesen Sturzenegger G.-tól, akár **Formányi J.** gyógyszerésztől Budapestről, **Mitlbach Zsigmond**-tól Zágrábban és **Pecher J.** gyógyszerésztől Temesvárott kapható. (1483—5)

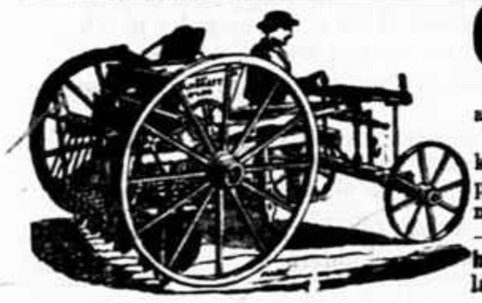

GARRETT R. és FIAI főügynöke Kotzó Pál gépészmérnök Budapesten: VI. váczi körüt 39. sz.

ajánlja a t. cz. mezőgazdasági közönség figyelmébe dúsan felszerelt raktárát **mezőgazdasági gépekből.** Készletben tart folyvást eredeti Garrett R. és fiai hires sorvetőit, gőzmozgonyait fa és szénneli fűtésre, szalmafűtésre is, gőzcséplőit, morzsolóit, továbbá járgány-cséplőket, malmokat kéz- és gőzerőre, szecska- és répavágókat, gabnarostákat és magválasztókat (trieurs), szénagyüjtőket, legjobb szerkezetü kaszáló- és arató-gépeket sat. valamint Strohl és Baris pesti gyárában készült kitünő ekéket. — **Árjegyzék kivánatra postafordultával.** — Utójegyzet. Garrett R. és fiai eredeti sorvető-gépei megfelelnek tökéletesen a magyar viszonyoknak és valamennyi a legcsábitóbb nevek alatt és reclame mellett ajánlott utánzások ezen géppel sem a vetés minősége, sem tartósság iránt nem versenyezhetnek. — Egy ily eredeti sorvetőnek ára 13 sorral, 6 láb szélességben, beleértve helyes előkormányt és valamennyi tartalékrészeket, jelen árfolyamnál: **helyben Budapesten 380 o. é. frt, helyben Bécsben 370 o. é. frt.** — Ugyan e sorvető ára, előkormány helyett csak ruddal és egy előkormánykerékkel ellátva, továbbá csak 5 láb szélességben és igen könnyü talajra ajánlható, megfelelően olcsóbb. (1617—2)

(1571—14) **A legnagyobb**

VASBUTORGYÁR

Reichárd & Társa-é,

Bécsben, III. Marxer utcza 17. sz. alatt van, honnan képekkel ellátott árjegyzék kivánatra ingyen bérmentve küldetnek mindenkinek.

MOLL A. SEIDLITZ-PORA.

E porok rendkivüli s a legeltérőbb esetekben bebizonyult gyógyhatásuk által minden, eddig elismert házi szerek között, tagadhatatlanul az első helyet foglalják el; mit az sok ezer, a császári birodalom minden részéből kezeinkhez küldött hála-iratok a legrészletesebben tanusitják, hogy e porok rögzött **szorulásoknál, emészthetetlenségeknél, gyomorbévnél**, továbbá **görcsök, vese** és **ideg-bajokban, szivdobogásnál, idegesség** okozta **főfájás, vértolulás**, végül **hysteriára, bukór** és **huzamos hányásra** hajlamnál a legjobb sikerrel alkalmaztatnak, s a legtartósb gyógyhatást eredményeztek. (1547—9)

Ára 1 eredeti doboznak használati utasitással 1 frt.

FRANCZIA BORSZESZ SÓVAL.

A legmegbizhatóbb orvosszer a szenvedő emberiség segedelmére minden belső és külső gyuladás, legtöbb betegség, mindennemü seb-, fej-, fül- és fogfájás, régi sérvek és nyitott sebek, rák, fene, szemgyulladás, bénulás és mindennemü sérülés ellen, stb. stb.

1 palaczk ára használati utasitással 80 kr.

DORSCH-HALMAJ-ZSIROLAJ.

A legtisztább és leghathatósabb orvosi szer Norvégia hegyeiben nem cserélendő fel a mesterségesen tisztitott halmájzsir-olajjal.

A valódi **Dorsch-halmájzsir-olaj mell- és tüdő-bajoknál, scrophula- és rachitis**-betegségekben legjobb gyógyhatással van; meggyógyitja a legidültebb **köszvény- és csúzbajokat**, valamint az időszaki **bőrkütegeket**.

Ára 1 üvegnek használati utasitással 1 frt.

Raktárak Nagy-Kanizsán: Belus J. gyógysz. Lovák K. gyógysz. Fesselhoffer J. és Rosenfeld F. uraknál.

Belovárott Lakovics G.
Csákterenyén Kárász H.
Csurgón Kreisler Dávid
Kaposvárott Kohn Jakab
Kapronczán Werli Sánd. gyógysz.
Keszthelyen Wünsch F.
Keresztes Breyer Jakab fiai
Kőszegen Csacsinovits Istv. gyógysz.
Letenyén Kalivoda J. gyógysz.
Marczaliban Isztl Nándor
Bánok-Szt.-györgyön Fibicz J. gy.
Szombathelyen Pilich Ferencz gy.
Sopronyban Mezey András gyógysz
Zágrábban Mittelbach Zs. gyógysz.
„ Ceyleck J. J. gyógysz.,
Urweisz Fr. „ gyógysz.

Üres fogak kitöltésére

nincs hatályosabb és jobb szer, mint dr. **Popp J. G.** udv. fogorvos úr (Bécsváros, Bognergasse Nr. 2.) fogónja, melyet mindenki könnyen és fájdalom nélkül behelyezhet odvas fogaiba, mely aztán a fogrészekkel és foghussal teljesen egyesül, s a fogakat a további elromlástól óvja s a fájdalmat csillapitja.

Anatherin-szájvíz

Dr. POPP J. G. cs. kir. udv. fogorvostól Bécsben, Stadt Bognergasse, Nr. 2.

Üvegekben 1 frt 40 kr., a legkitünőbb szer a csúzos fogfájdalmakban, gyuladásoknál, a foghus daganatai- és sebeinél; fölolvasztja a létező fogkövet és megakadályozza annak uj képződését; az ingó fogakat a foghus erősitése által szilárditja; s midőn a fogakat és foghust minden ártalmas anyagoktól megtisztitja, a szájnak kellemes frisseséget kölcsönöz és már rövid használat után eltávolitja a kellemetlen szagot. (1540—9)

Anatherin-fogpasta

Dr. POPP J. G. cs. k. udv. fogorvostól Bécsben.

Ezen készitmény a lehelet frisseségét és tisztaságát fentartja, azonkivül a fogaknak hófehérséget kölcsönöz azok romlását megakadályozza és foghust erősbiti.

Dr. Popp J. G. növény-fogpora.

A fogakat oly szépen tisztitja, hogy annak naponkénti használata által nemcsak a közönséges togkő eltávolittatik, hanem a fogak zománcza és finomsága is mindinkább tökéletesbül.

Kaphatók: Nagy-Kanizsán: Belus József gyógysze., Rosenberg-Rosenfeld, Welisch, J. és Fesselhoffer J. kereskedésében. — Pápán: Tschepen J., Keszthelyen: Pfisterer gyógyszerész, Singer M. Weiss A. Zala-Egerszegen: Isóó F., gyógyszerész. Kapronczán: Werli gyógyszerész. Varasdon: Halter gyógyszerész. Sümegen: Dorner Kajet. Szombathelyen: Pillich Ferencz és Rudolf gyógyszer. Határőrvidéki Sz.-Györgyön: Fibic E. C. Veszprémben: Meyr Tusskau, ugy Guthard Tivadar és fiainál. — Székesfehérvárott; Legmann A. Braun J. gyógysz. Lovas-Berényben: Heisler gyógysz. Kalocsán: Horváth K. gyógyszerész. Kecskeméten: Milhofer és Machleid gyógysz. Pakson: Florián J. gyógysz. Körmenden: Horváth J. Somzenrend gyógysz. Kaposvárott: Kohn J. Bögl, Belus és Schröder gyógysz. Szegszárd: Brahsay gyógysz. — Bonyhádon: Kramolin J. Szigetvárott: Barwarth, Salamon gyógysz. — Baján: Michitsch St. és Herzfeld fiai, ugy Herzog Ignácznál. — Pécsett: Zsolnay W. és E. Zách, Sipőcz gyógysz. Kárádon: Zadubánszky gyógysz. — Marczaliban: Kiss gyógysz. — Tolnában: Graff gyógysz. — Dunaföldvárott Lukács gyógysz. — Szent-Györgyön: Nöthig. — Alsó-Lendván: Kiss gyógysz. — Rohonczon: Simon gyógyszerész uraknál.

Hölgyeknek nélkülözhetlen!

RAVISSANTE

Dr. Lejosse-tól Párisban.

Csak a hivatalosan megvizsgált, méregmentes, tiszta és teljesen ártalmatlan

RAVISSANTE

bir azon erővel, az emberi bőrt minden sérüléstől megmenteni, utóbajoktól megóvni és szépséget s örök ifjuságot biztositani. Ha a **Ravissante** naponkint egyszer az ujjhegygyel az arczra, vagy más testrészre dörzsöltetik, már a törülközés után tapasztalható a majdnem csodálatos hatás. Az arczon támadt ránczok és himlőhelyek elsimittatnak. — A **Ravissante** ifju arczszint idéz elő, a bőrt fehériti, frissiti és finomitja; eltávolit legrövidebb idő alatt szeplőt, májfoltokat, orrvörösséget s a bőr minden tisztátalanságait.

Már az első kisérlet után elhatározzák a t. hölgyek, jövőre csupán csak Dr. LEJOSSE világhirü „**Ravissante**"-ját használni.

Egy üvegtok ára 1 frt 50 kr.

Kapható nagyban és kicsinyben Budapesten:
Dr. LEJOSSE fóraktárában, király utcza 15. I. 19.

Vidéki rendelvények a legszigorubb titoktartás mellett, utánvéttel eszközöltetnek. (1569—14)

KANITZ C.

papirkereskedése

Budapesten, Dorottya utcza, 12. sz. a.

bámulatos olcsó árak mellett következőket ajánl u. m.

100 drb.	finom levélpapir névvel	—	frt	50 kr.
100 „	„ „ szines monogrammal	1— 1	„	50 „
100 „	legfinom. „ „	2	„	— „
100 „	finom boriték „ „	1— 1	„	50 „
100 „	legfinomabb „ „	2	„	— „
100 „	látogató jegy	—	„	50 „
100 „	levélpapir fekete nyomattal	—	„	80 „
1000 „	lenboriték „ „	3	„	50 „
1000 „	pecsétbélyeg	2 50, 3— 3	„	50 „
1 teljes	irásztali berendezés	5, 10, 15	„	— „

Ugymint nagy választéka legfinomabb irodai és levélpapir s boritékoknak, ugyszintén minden e szakba vágó czikkeknek. Irómappák, jegyzőkönyvek, rajszerek, váltótárczák, diszes pénztárczák, albumok, stb. stb. legolcsóbb gyári áron. (1610—3)

(1597—8) **Es gilt**

nur eine Probe!

um sich von der Güte meiner Waare zu dem staunend billige Preise von

27 kr.

zu überzeugen.

Leinwanden. fl.

1 St. 50ellige 4/4 breite Webe 13.50.
1 „ 30 „ 4/7 „ Leinenwebe 8 10.
1 „ 30 „ „ „ Garnleinw. 8.10.
1 „ 30 „ „ „ Creasleinw. 8.10.
oder pr. Wiener Elle 27 kr.

Seiden- und Sammtbänder.

Fail oder Noblenr-Seide in allen glatten modernsten Farben, auch mit färb. Rücktheilen. Fünf Finger-Breite pr. Wiener Elle 27 kr. Zwei Finger-Breite zwei Wiener Ellen 27 kr.

Ein Paar

weisse oder gestreifte Frauen- oder Kind.-Kniestrümpf. best. Qual. 27 kr.
Ein Paar Männer-Socken 27 „
Ein Paar Strumpfbänder m. breiter Seidenband-Masche geputzt 27 „

Ferner

weisse Damast-Handtücher, Leinen-Bettzeuge, schwere Laufteppiche, Möbelgradl, Netz- und Zitz-Vorhänge, echtfärb. Percailin, türkische Schlafrockstoffe, Barchente, pr. Elle 27 kr.

Schafwoll-Kleiderstoffe.

4/4 breite schwere Ripse, Lüstre-Diagonals, Thibets, Gasiere, Barege, glatt und gestreift, in allen Farben, pr. Wiener Elle

27 kr.

Ein Stück

Fächer in allen Farben	27 kr.
Eine Garn. Kopf- u. Brustmasche mit Sammtbänder und Rosen geputzt	27 „
1 P. Mansch. sammt Kragen	27 „
1 Kopf- o. Taschent. echt färb.	27 „
1 Leinen-Sacktuch	27 „
1 Leinen-Serviette	27 „
1 Schildkrott-Haarkamm neuester Facon	27 „
1 Frisir- und Staubkamm	27 „
Eine Leinw.- u. Schlingscheere	27 „
1 Angot-Diadem ganz m. schw. Perlen bestickt, d. Allerneue.	27 „
Eine lederne Geldtasche	27 „
1 Caffeelöffel aus Chinasilber	27 „

Aufträge

werden gegen Einsendung des Betrages oder Nachnahme prompt effectuirt, Muster franco zugesendet.

En gros-Käufer erhalten Rabatt. Die Waare unter Garantie der Qualität u. Echtheit verkauft Nichtconvenirendes anstandslos retour genommen.

Beck's Grand-Bazar

Wien, I., Adlergasse 4.

Man bittet die Adresse aufzubewahren und sich selbe genau zu merken.

---

50 forint jutalom

adatik annak, ki alulirottnak szászországi Berthel Károly életbenléte-, vagy elhalálozásáról határozott fölvilágositást ad; 48 éves, zömök, vörösszőkés haju. Mintegy 7 év óta Suhopoljeben, Slavoniában tartózkodott, elhagyta ezen helyet anélkül, hogy megmondta volna: hová megy.

(1613—4)

Ernst Berthel,
Wipplingerstrasse in Wien.

ROBEY & Comp. Limited

gazdasági gépgyárnokok, Lincolnból, Angliában,

Budapesten, Üllői ut 1-szám.

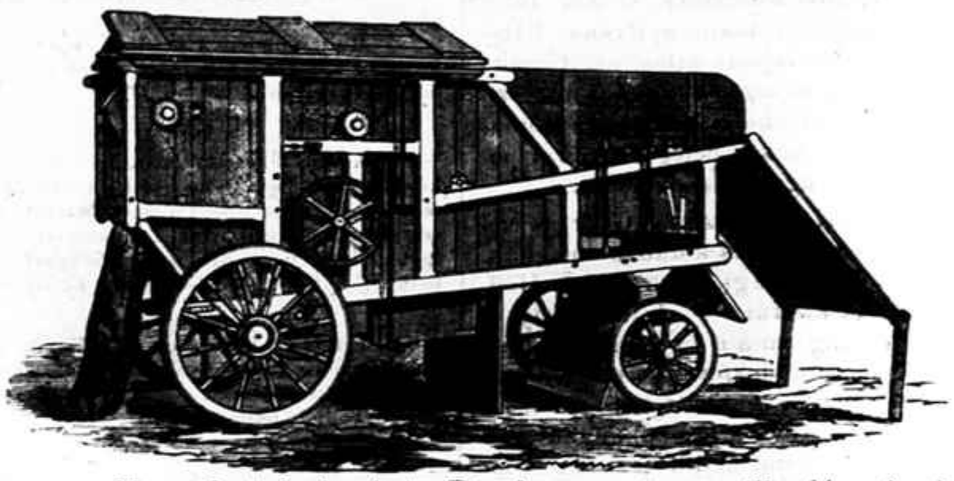

Legnagyobb gazdasági gépraktár Budapesten, állandó gépkiállitás, készletben található.

Sorvető-gépek különösen magyar viszonyoknak megfelelő könnyű 2 közönséges ló által huzható, rendkivüli tartós és egyszerü 13 soros vető-gépnek ára Budapesten 320 o. é. forint, kovácsolható vaskereten és hátulról kormányozható.

Amerikai rögtörő, meglepő könnyü és a legkötöttebb földben is használható.

Amerikai kaszáló- és arató-gépek.

Lógereblyék és **szénagyüjtők** rendkivüli olcsó áron.

Világhirü Robey-féle fekvő és **hordozható gőz-gépek.**

Gőz-cséplő-gépek Patent vasrácsával és **vasgerendával** a legtökéletesebb cséplő gép a világon, mely minden más hasonló czélra készült gépet, munkaképesség, minőség és tartóság tekintetében felülmul.

Kézi cséplő-gépek, lójárgányok és **lovas cséplő-malmok, szecskavágók**, szelelő- és **konkoly-választó rosták** és minden más a gazdasági gépszakmába vágó eszközök.

N. B. Községek számára, kik gőzcséplő-gépet, vagy gőzmalmot akarnak beszerezni, különös kedvező fizetési feltételek szabatnak.

NN. BB. Megrendeléseket kérünk közvetlenül hozzánk Robey & Comp. Limitedhez Budapestre czimezni, mivel sem Zalamegyében, sem Vasmegyében tőlünk gépek eladására megbizva senki nincsen és közvetlen érintkezés folytán olcsóbb árakat is szabhatunk s gépeinket vagy Bécsből, vagy Budapestről szállithatjuk.

Végre Budapesti gyárunkat gépek javitására is felajánljuk és más gyárbeli használt gőzgépeket is jutányos áron becserélhetünk.

(1589—9) **ROBEY & Comp. Limited Budapest.**

Fehér Miklós

vezér ügynöke

Rd. Hornsby & Sons, J. & F. Houward, H. Lachapelle, Rd. Sack

stb. f. gyárosoknak.

Iroda-raktár s javitó műhely:
Budapesten, Üllői ut 12. sz. „Köztelek."
Iroda és raktár:
Bécsben Landstrasse Pragerstrasse 13. (Hotel Hungaria.)

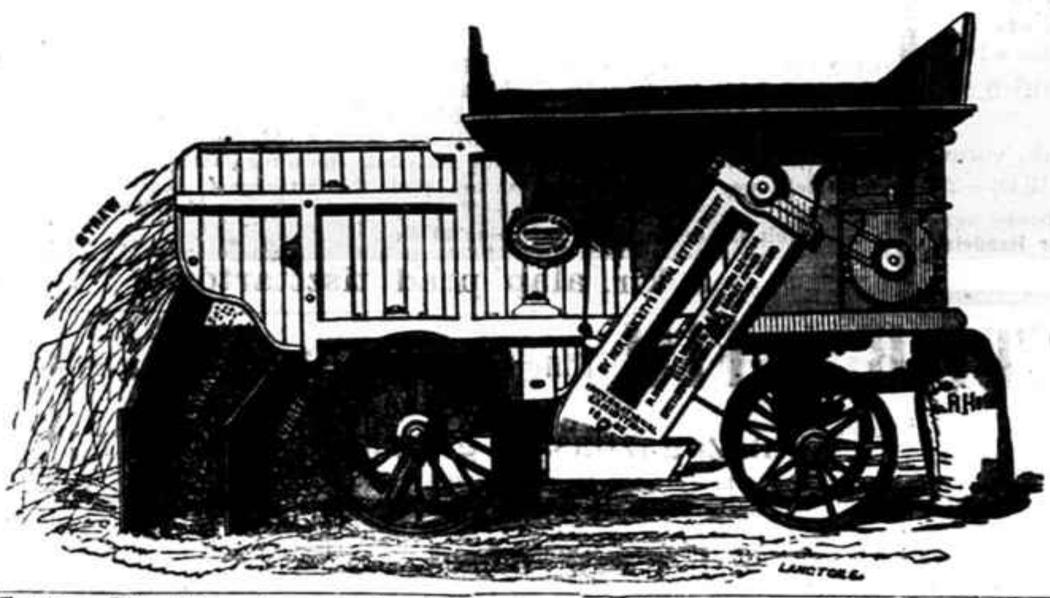

tiszteletteljesen ajánlja a t. cz. gazdaközönségnek **R. Sack** jeles sorbavetőgépeit, melyek könnyüségüknél fogva homokos talajhoz legalkalmasabbak (a 13 soros 7½ vámmázát nyom,) továbbá ugyan ennek 8—14" mélyre járó öntött aczél Rajól ekéjét, **Priest & Woolnough** sorbavetőit (javitott Garett), **J. & F. Howard** meghaladhatlan ekéi, gőz földmivelési eszközei és széna forgó gyüjtőit, **L. Huillier** konkoly, vadborsó, bükköny s zab kiszedő gépe, **E. H. Bentall, Richmond & Chandler** szecskavágóit **Hornsby** répametsző és zúzógépeit, jeles amerikai tengeri morzsolóit szelelővel, a világhirü s számtalan első dijat nyert, ugy legközelebb az 1874-iki évben Varsóban tartott gazd. kiállitás alkalmából érdemoklevéllel ellátott Hornsbi gőzmozgony és gőzcséplőit, járgány és cséplőit valamint mindennemü gazdaságba vágó gép- és eszközeit.

Egyuttal kérem tisztelt vevőimet, hogy a netán szükséglendő pótrészekre megrendeléseit mielőbb megtenni siveskedjenek, hogy ideje korán kiszolgálhassam.

Árjegyzékek kivánatra dijnélkül s bérmentve küldetnek. (1625—1

Wajdits József lap- és nyomdatulajdonos gyorssajtó nyomása, Nagy-Kanizsán.

NAGY-KANIZSA, 1875. márczius 21-én. 23-ik szám. Tizennegyedik évfolyam.

Előfizetési ár:
egész évre . . 8 frt
fél évre . . . . 4 „
negyed évre . . 2 „
Egy szám 10 kr.

Hirdetések
6 hasábos petitsorban 7, másodszor 6 s minden további sorért 5 kr.
NYILTTÉRREN
soronkint 10 krért vétetnek fel.
Kincstári illeték minden egyes hirdetésért külön 30 kr. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY

előbb: „ZALA-SOMOGYI KÖZLÖNY.“

A lap szellemi és anyagi részét illető közlemények, előfizetések, reclamatiók stb. a szerkesztő-kiadóhoz bérmentve intésendők: NAGY-KANIZSA Takarékpénztári épület, földszint.
Bérmentetlen levelek csak ismert munkatársaktól fogadtatnak el.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

Nagy-Kanizsa város helyhatóságának, nemkülönben az „első zalai ügyvéd-egylet“, a „nagy-kanizsai kereskedelmi s iparbank“, a „nagy-kanizsai takarékpénztár“ a „zalamegyei általános tanitó-testület“, a „Zala-Somogy“ gőzhajózási részvénytársulat s több megyei és városi egyesület hivatalos értesitője.

Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön, megjelenő vegyes tartalmu lap.

Hirdetmény.

Az 1875. évi márczius 15-én tartott városi közgyülésen eszközölt kisorsolás folytán 46 rendes és 28 póttag lészen a képviselőség kiegészitésére választandó, mely választás határidejéül 1875. évi április hó 1-só napja tűzetett ki, mikor is a választás a városház közgyülési termében fog a 4 választó kerületre nézve megejtetni oly módon, hogy minden egyes kerület és pedig az I. kerület 11 rendes, 7 póttagot, II. kerület 12 rendes, 7 póttagot, III. kerület 11 rendes, 7 póttagot, IV. kerület 12 rendes, 7 póttagot fog szavazatlapok beadása mellett választani, mely választási jog gyakorlatára a t. választó polgárokat tisztelettel felhivom.

Nagy-Kanizsa, 1875. márczius 16-án.

BELUS JÓZSEF,
polgármester.

A borgyártás kérdése alkalmából.

(Vége.)

Nem akarom itt is ezekkel azt mondani, hogy alakitsunk rendszeres társulatokat; bár az minden esetre czélszerü volna; de legalább egyes vidékenként, egyes alkalommal az érdekeltek cseréljenek eszmét; egyiknek egy, másiknak más irányban van tudomása, észlelete, tapasztalása, tájékozása: ezeket szükséges egyes vidék termelőinek ismerni s ezeknek folytán működésüket egy bizonyos, összeható irányban folytatni. Ide tartozónak vélem az ezirányba vágó szaklapok és az egyes vidékek érdekeit képviselő s előmozditni hivatott vidéki lapok olvasását, azok tudósitásainak figyelemmel való kisérését: de sőt azokhoz csatlakozva, tényleges közreműködést fejteni ki, a mennyiben szükséges lapokat megbizható tudósitásokkal a keletről, az árakról stb. ellátni; s igy e közegek utján egymást értesitve, ügyöket, érdeküket mintegy világlatban tartani. Sőt ha kell, a visszaélések ellen nyilvánosan fellépni, ostorozni, megtámadni, a nagy sajtó, az egyesületek s a kormány-közegek figyelmét ez uton is felkölteni.

A bor megismertetése hasonlókép a sajtó utján történhetik, valamint a hirdetések és árjegyzékek szétterjesztése által. S ha ez költséges volna egyeseknek, könnyebben elbirják többen, tehetik társaságba állva akár az egész vidék termesztői. Mert amit el akarunk adni, azt meg kell ismertetnünk, másképp a vevő nem tudván, merre forduljon az eredeti beszerzési forráshoz, fordul az uton-utfélen kinálkozó második, harmadik kézhez, s egyuttal a mesterséges borgyártókhoz.

Az összeköttetések szerzését illetőleg szintén azon nézetben vagyok, hogy az eladásokat és árakat lehető nyilvánosságra szükséges hozni, hogy a másik eladó is tájékozva lehessen kinálatot tenni. nem pedig kényszerüljön a vetődő vásárlót csak bevárni — annak irányában pedig viszont az árnak megszabása tekintetében tájékozatlan maradjon. Még néhány nagyobb városi, sőt utazó ügynök közreműködésének alkalmazása is kifizeti magát egyes vidékek számára, akik ismervén és szerezvén vevőket, csekély dij mellett egyszersmind állandó piaczot is szereznek az eladók számára.

Végre tekintetbe kell vennünk még egy tényezőt, s ez a hitel, vagy az áru lekötése, részenkénti fizetés, és átvétel végett.

Ha valaki termését egyszerre, rögtöni, összes fizetés mellett akarja eladni, természetes, hogy a vevő olcsóbb árakat szab. Ellenben ha egy bizonyos mennyiséget lekötünk, hogy azt részletekben veheti át — ugyanazon minőségben — jobb árakat nyerünk. Sommásan ekkor nem kapunk pénzt egyszerre, de hiszen arra való a számitás és beosztás, a mi nélkül ugy sem képzelhető jó gazda.

Hogy pedig minden követ megmozdithassunk s minden erőfeszitéssel sikert érhessünk el, nem kár-örömből mondom, de tény, hogy e tekintetben a külföldön s legfőkép Francziaországban, e nagy bortermesztő országban egy szőllőmivelési csapás is olyan körülményt szolgáltat kezünkre, a minőt minden élelmes ember fel szokott használni. Francziaország bortermelése a szőllőpusztitó rovar kártételei folytán nagyban korlátozva van, a mennyiben ez okból kevesebb bort szállithat a piaczra, nekünk feladatunk tehát az európai nagyobb piaczokat el- és lefoglalni, mert ha egyszer ezt elértük, folytonosan hasznát veendjük.

Megemlitem még, hogy az orsz. m. gazdasági egyesület kebelében most tanácskozások tartatnak a Budapesten tartandó évenkénti nemzetközi borvásár ügyében; a mi ha létesül, minden esetre lendületet fog adni borkereskedésünknek nemcsak a belforgalomra, hanem a kivitelre nézve is. Azonban még most e tárgyat csak jelezhetem, de reménylem, hogy annak idejében a megállapodásokat lesz alkalmam megismertetni.

RÁKOSI LÁSZLÓ.

A „Zalai Közlöny“ szerkesztőjéhez.

Ön becses lapjának 22. számában Precsinszky ur által közlötteknek helyre igazitásához a következő észrevételeim közlését kérem:

Precsinszky ur elmélkedésében arra törekszik, hogy a gelsei vizeresznek állapotát az arra kiszámitott 452 frt 27½ krre előirányzott összeget a kanizsai szolgabiróság által évenkint beadott munkaárhoz arányositva számitotta ki és hogy a vizeresz elkészitése halogattatott, igy ő kénytelen volt a drága tervvel előállani és annak 365 frt 28 krban leendő elkészitését a keszthelyi vállalkozóval kilátásba helyezni, állitván, hogy a szóbeli megbeszélés az eresz létesitéhez megtörtént volna, még pedig a megye tulajdonát képező fa anyagból, no ez állitás még is több, mint sok, mert mérnök ur a megbeszélést akkor teljesitette, midőn még azon hid anyagfák az erdőn élő állapotban voltak, midőn még azokon a madarak fütyörésztek, akkor csak elhiszi, hogy belőlük hidereszt készitení nem lehetett, midőn azonban azok feldolgoztattak és Gelsére elszállitattak, volt lehetséges az ereszt megkészitení, illetőleg szavaival élve, egyszerre „rögtönözve és mintegy a földből kibujtatva“ lett meg a vizeresz tudta nélkül, tehát ön ellenmondásba jött, mert előbb azt állitotta, hogy a hidereszt megbeszéltük, de azt, hogy a czélnak meg nem felelne, nem állitja, igy tehát az meg van és nem került a megyének ujabb 365 frt 28 krjába, itéljen tehát a tisztelt olvasó eljárásom felett, meghajlok előtte, de ezen hidereszt szilárd és kemény tölgyfából van, hiszem, hogy hosszabb ideig fog a czélnak megfelelni, mint a zala-spáthi 3900 frtos hidhoz gerendának hordott novai fenyőfából készülendő hid, hogy miért van mérnök urnál előnybe a puha fenyő, a kemény tölgy felett, azt én, mint nem szakmérnök, nem tudom, annyit azonban tudok, hogy a puha fenyő csak vizmentes helyen tartja meg erőképességét addig, mig a szu meg nem emészti, minek hosszu időt jövendölni még ott sem lehet.

Ami a másik kérdést a Dráva áramlatától elpusztitott hidat illeti, arra nézve ismét csak azt mondom, hogy a hidból még egy czövek sem maradt és bár nem ön rajonjához esik, mint főmérnök, érte a felelősséget mégsem háritha el, mert a tervet nem kétlem, hogy látta és szeretem hinni, hogy a főmérnöknek körültekintését nem kerülheti ki, a több ezerekbe kerülő

TÁRCZA.

Engelbrecht Károly barátom emlékére.

— Keszthely, 1875. márczius 10-én —

Nem örökös ez az élet,
A természet ugy kivánja,
És ha aggok el is halnak,
Nem sok az, a ki ezt szánja.

A természet ha bevégez
Emberéletet rendesen,
A halál már nem váratlan,
Ámbár nem látjuk kedvesen.

De ha halál vakon gyilkol,
Természet elleni sorban,
Kérlelhetlen kaszájával,
Családfőt a legszebb korban

Pályájának szép teréről,
Működése közepéből,
A családja és baráti
Forrón szerető köréből.

Ilyenkor mély sötét homály
A szemeket elboritja,
És bus végtelen fájdalom
A sziveket elszoritja.

Csak felfelé, az égfelé,
Tekinthetünk, hit- reménnyel,
Vagy mélyen le, a sirba le,
Viszontlátható eszménnyel.

Vigaszt csak az az egy nyujthat:
Általános a fájdalom,
Azon kedves férfiért,
Akit föd most már a halom.

Társaságunk kedves tagja
Nyugodj! te jó barát valál,
Elragadott körünkből, de
Nem emlékünkből a halál

B. S.

A saintpointi kőfaragó.*)

Falusi történet.

A. De Lamartine
után
Gyulay Béla.

I.

Ha Màcont (olvasd: Mákont) a csinos városkát elhagyjuk és nyugatra a hegyek felé fordulunk, először is egy — szőllőktől környezett s néhány óráig tartó országutra érünk, mely a talaj hullámalakjaival fel- és lemegy, mint hánykódó tengeren a hajónyom. Minden halom oldalán elszórtan füstölgő kéményü falvak terülnek el s a veres téglatetős házak fehér falait buja szőllővesszők fonyják körül. Alattok rétek zöldelnek és patakok kigyóznak, mig partjaikat füzek szegélyezik, melyeknek ágaiért görbe késével minden harmadik évben eljő a falusi ember. E vékony könnyen hajló, ezüstfehér levelü ágak épen elég hosszuak és sürüek arra, hogy a pásztorfiuknak némi árnyékot adjanak s a csalogányok és jégmadarak fészkeit védjék. A falvak közül négyszögkövekből épitett erős, de már a századok szürke mohával födött templomtornyok, mint hosszukás gúlák emelkednek ki.

Az utas szeme folyton e tornyok egyikéről a másikra téved, mintha jobbra-balra egy romai ut határköveit jelelnék. Ez áttört gulák árnyékában, honnét minden lakós születését vagy halálát a harangok kihirdetik, temetői mályvákat látunk virágozni. Csak ott pihennek ki a szorgalmas szőllőmunkások, miután hatvan vagy nyolczvan évig borrá változtatták izzadalmaikat, hogy feleségüket és gyermekeiket feuntarthassák. A napsugarak, a mezőségen ezüst szalagokként átvonuló patakok, a szőllőmunkások dalai és a harangok hangjai bizonyos szelid vidámságot árasztanak el az egész vidéken. Az ég derült, a föld mosolyog, a vándor arra gondol: „Itt szeretnék élni!“ és midőn e kellemes tájékot elhagyja, keble elszorul, anélkül hogy tudná, miért.

Amint a hegytövéhez közeledünk, a szőllők elmaradnak, a falvak ritkábbak lesznek, végre kis pusztákban vagy két-három kunyhó csoportjaiban vesznek el, melyek a sziklás lejtőkön vannak elszórva. Ha a pompás tölgy erdőn át a hegytetőre értünk, önkénytelenül megfordulunk és még egy pillantást vetünk a megmérhetlen szinhelyre, mely most azonnal a hegység sötét függönye mögé fog eltünni. Ott a gazdag szőllőtermésével pompázó Màconnais (Mákoné) vidék, a Saône, (Szóm) mely óriási ezüstkigyóként tekergőzik át a zöld réteken, a mezőkkel és füzfákkal körülvett Bresse (Bresz) folyam, a sötét Júra, az arany napfényben ragyogó havasok; és a mélységben a régi zárdaváros Cluny, (Klüni) mely az apáság aranyozott toronycsucsai alá látszik rejtőzni. De a hegyalján és a tölgyerdő szélén ketté vál az ut. Egyik zöld réteken át Cluny-be visz; másik a Charolais (Sárolé) hegyekbe vezet, mely egészen erdőkkel és kies legelőkkel van födve, s hol csak nyájak bőgése hallatszik.

Egy ideig e már meglehetősen magányos uton haladunk. Itt csak rongyos ruhaju gyermekeket láthatni, kik a kecskéket és ökröket őrzik. Azután a meredek sziklák rögtön szép lejtőre változnak; egy völgyzugból hegyipatak tör elő, a Vallauze (Válúz). E csillámló patak locscsanásai hivogatni látszanak a vándort, hogy a hegynyilásba nyomuljon s a titokteljes völgyet meglátogassa, melynek bemenetét az képezte. Szeretnők most kérdezni: honnét jő ez erdei folyam, mely a szük torkolaton át alig tud magának medret ásni? valjon nem szélesbül-e? valjon nincs-e forrása az erdő rengetegében? Ki tudja! Talán kanyarulataiban egy tág völgyet is rejt kertekkel és rétekkel, hol a szirteken kápolna, falu vagy várrom áll? Lásuk.

Lovunkat balra tereljük a homokos ösvényre, mely a Vallouze partján a saintpointi (szent-poéni) völgybe vezet.

Az alaki szépben úgy, mint a jellemek erkölcsi szépségében, valamint a teremtés anyagi ékeiben mindig legvonzóbb a félig rejtett, a titokszerü. A test, sziv és természet rejtelmei a lélek, kedély vagy szemek elbájolói. Ugy látszik, mintha Isten legdicsőbb, legszebb teremtményeit mintegy árnyékkal vette volna körül, hogy a titokszerü által vágyódásunkat fölkeltse s a káprázató fényt mérsékelje, amint szemeinket is pillákkal látta el a világosság hatásának szeliditése végett, és mint a csillagokat éjbe burkolta, bennünket arra serkentendő, hogy a légoczeánjukban tekintetünkkel azokat kövessük, s ez égifényekben hatalmát s nagyságát ismerjük meg.

*) „Nem uj ugyan, — habár még tudtunkkal magyarban sehol meg nem jelent — Lamartinenek e kedves regénykéje; de megvagyunk győződve, hogy egy oly irónak művei, főleg ily jeles tollu iró figyelmes forditása után mindenkor érdekesek, kiről tudva van, hogy — mint Rogeard mondja — egy egész nemzedéket bájolt el, könnyed, kedves költészete női és mysthikus. Hugoról azt szokták mondani, hogy a művészek költője, Mussetről, hogy a fiatal embereké, Lamartineről, hogy a nőké. Azért különösen a t. női közönség figyelmébe ajánljuk. Szerk.

hid épitése, habár nincs is rajonjába, vagy ha ennek ellenkezője áll, ugy állni kell annak is, hogy a két mérnök egyenlő joggal bir, de akkor kell, hogy egyenlő fizetést huzzon.

Én tehát tovább ez ügygyel nem bibelődöm és a tisztelt olvasót nem untatom, részemről a választ befejezem.

KOVÁTS.

Miben állt Mihály bácsi boszorkánysága?

(Folytatás.)

A jó uraság mihelyt észrevette, hogy egymást kedveljük megigérte, hogyha majd elérem a 24. évet, összeházasit bennünket. Ez még növelte kedvemet a tanulásba és gazdálkodásba, a leányét pedig a gazdasszonykodásba. De fájdalom! nem igy volt elvégezve az égben. Az uraság neje meghalt, az uraság is utána nemsokára. Béke hamvaiknak, emlékük keblemben sirig élni fognak! Az uraságnak unokaöcse, egy ravasz, élvvágyó s könnyelmű ifju ült a gazdaságba, ki az én szivem kedveltjének is eszét elvette, házasságot ajánlván neki, szivét magához hóditotta. Engemet kitett a pusztába gazdának s igy a leánynyal csak ritkán találkozhattam. Egy alkalommal azonban a leányt komolyan figyelmeztettem a veszélyre, mely ártatlanságát és boldogságát veszélyezteti. Azonban késő volt a figyelmeztetés, a leány megpanaszkodott az uraságnak, ki engemet magához hivatván, egy évi fizetéssel kifizetve: kiadott rajtam. Nem tudtam messze menni, ugy vonzott valami vissza a hűtelenné lett leányhoz. Ugyan abban a faluban levő egy jobbmódu polgár gazdához beszegődtem szolgának. Egy fél év sem mult el, a ledér ifju uraság, miután jegyesemet elcsábitotta, a háztól elkergetni akarta. A leány nem tudván elviselni a szégyent, egy a kastély udvarán levő mély kutba ugrott, honnan csak halva huzták ki. Ez esemény hire megrenditette keblemet. Mily szivesen megbocsátottam volna neki botlását, csak életre hozhattam volna. Hogy keblem fájdalmát csak valamennyire is enyhithessem, felmentem a kastélyba az urasághoz, először is komolyan szemére vetettem durva bánását a leány irányában. Fellázadt bennem a harag és boszu az embertelen bánásmódért, de a boldogult jó uram iránti hálaérzet nem engedte, hogy illetlen szavakat használjak öcse ellen, azért minden szóváltásom az illem határai között történt, kikértem a leány holttetemét, hogy annak tisztességes eltakaritását én vihessem végbe, mit ő meg is engedett. Azután, hogy a hűtlen leányt, kit oly bensőleg szerettem, eltemettük, nem sokáig maradtam abban a faluban, mert az ezeredhez behivtak, hol megint 2 évet egyhuzamban eltöltöttem. A katonai élet egy kissé feledteté velem a multakat. Amint pedig megszabadultam a katonaságtól, nem volt nekem senkim a világon, a kit felkeresni siettem volna, szomoru multam és bizonytalan jövőmröli gondolatokkal tünődve érkeztem e faluba. Tudakozódva kinek volna szüksége szolgára. Csakugyan találtam is helyet, beszegődtem Tóth János polgárhoz, a rá következő télen pedig megnősültem. Hogy ezt tettem nem is bántam meg, de ugyhiszem nőm sem bánta meg. Az ez után történt eseményeimet minek beszéljem, hisz az ismeretes tdő uram előtt is.

Amint elbeszéléséből értettem — szólt a lelkész, önt is nehéz próbára tette ki az isteni gondviselés. De nyugodjék meg során. Az isteni gondviselés sokszor különös eszközökkel működik az emberek boldogságán.

De hát Mihály bátyám — vágott közbe Pál gazda is, nem mondotta el, hogy hol tett szert arra a bűvös erejü talizmánra, melynek hatása eszközli, hogy önnek munkái és dolgai oly szerencsésen ütnek ki. (Értem a gazdaságában végzett dolgait.)

Igaz, arról egyenesen nem szóltam, de beszédemből kissé mégis sejditheti.

Ej ne beszéljen talányokban, hanem világosan, talán csak nem az az uraság adta, kinél inaskodott? — kérdé félig kötődve Pál gazda.

De igen. Voltak annak az urnak könyvei között oly tudományos könyvek, melyek engem megismertettek azzal a bűvös szerrel. Ha megakarja talizmánomat ismerni, figyeljen, majd elmondom. Ez a talizmán a gazdák három parancsolatja: 1-ső. Ugy intézd kiadásaidat, hogy bevételed mindig több legyen, mint kiadásod, azért minden bevételedről és kiadásodról pontos számadást vezess. 2-ik. Minden munkanapot a munkás szorgalom által értékesits, mert a hasznos munkában töltött idő aranyokat ér, azért pontos és rendes légy, minden munkát a maga idejében végezz s jól oszd be minden teendőidet. 3-ik. Földjeidet ugy műveljed, hogy ez a lehető legtöbb jövödelmet adja, de vigyázz, hogy földed termő érejét ki ne meritsd, azért minél több trágyát gyüjts és add vissza földednek a trágyában azt, mit a termelés által tőle elvontál. E három parancsolat pontos megtartása volt az én varázs szerem. És merem állitani, hogy a ki e három parancsot pontosan megtartja: nem fog az Isten áldása attól elmaradni.

Én bizon azt gondoltam, hogy ez a varázsszer más valamiből fog állani. Teljesen azonban nem hiszem, hogy csupán e három parancsnak megtartása segitette volna Kendi Mihály bátyámat annyira, hogy mostan áll.

— Igaz, hogy e háromhoz könnyen lehetne még más 7-tet adni és akkor kikerülne a gazdák tizparancsa, de én azért vettem e hármat, mivel ezek a legfontosabbak, mert e hármat könnyebb mindig szem előtt tartani, és megtartani. Nem elég ám valamit csak könyvnélkül tudni, hanem annak pontos és szigoru megtartásában áll a fődolog. A fönnebbi három parancsot nagyon is körülirtam a könnyebb megértés kedvéért, noha e három parancsnak e kevés szó a magja: takarékosság, kitartó szorgalom és többet észszel, mint erővel.

Tökéletes igazsága van önnek Kendi Mihály — szólt a lelkész és helyesen vonta három parancsba, hisz Mózes által kiadott tizparancsban is a három legfontosabb külön van az első táblán. Hanem legyen most már szives, beszélje el sorrul sorra, mikép járt el a három parancsa értelmében, mert a példa mindig jobban tanit, mint a szabály.

Hogy megnősültem, irtam egy adósomnak H— faluba, kinek midőn a katonasághoz behivattam csekély pénzemet, mit szolgabéremből takaritottam össze, 180 forintot — kamatra adtam. Adósom a pénzt kamataival együtt becsületesen megküldötte. A pénzen azonnal egyik vásáron két darab jó egészséges kinézésü 3 éves tinót vettem, hogy legyen miganajt csináljon, ezek gondviselését felügyeletem alatt a nagyobbik mostoha fiamra biztam, ki már az iskolából kikerült ugyan, de még igen gyenge volt, kisebbik pedig még iskolába járt. Magam az első télben a közellevő urodalmi erdőbe jártam ölfát vágni s tavaszig 40 frtra dolgoztam, ehez még keveset tettem a tinók vásárlásától maradott pénzemből és egy riska fejőstehenet vettem, megmaradott még 20 forintom, ezt pedig készletben tartottam előre nem látható, de mulhatlan kiadások fedezésére. Minden földmives gazda nagyon okosan cselekszik, ha tartalékban tart kéznél 20—30 forintot, de ehez csak mulhatlan kiadásoknál szabad nyulni. Igy egy könnyen nem kerül a gazda uzsorás kézbe. Tavaszszal a trágyát, mit marháim a télen csináltak — a tagnak azon részére, mit kapás növénynyel elültetni szándékoztam, kihordottuk és elteregetve alászántottam, az őszi vetésre pedig lóhermagot szórtam. Eközbe megjött a szőllőmunkának is az ideje, nagy szomoruságomra tapasztaltam, hogy két holdnál nagyobb területü szőllőnkben a tőkék csak ugy kiáltozzák egymást, azok is vének s erőtlenek, hát meg midőn megértettem, hogy e jókora nagyságu szőllővel beültetett térről alig lehet 10—15 akó bort várni. Föl is tettem magamban, hogy a reánkjövő ősszel és télen ezen haszontalan elvénült szőllőnek egy részét kivágom és ujjal ültetem be. A gondolatot tett követte, mert amint az őszi vetési s takarulási munkákat bevégeztem, hozzáfogtam a szőllőföld forgatásához, a nyáron összevágott gyepföldet is belehordtam, az utba eső tőkéket pedig kidobáltam s össze hordtam rakásra, hogy majd adandó alkalommal annak is hasznát vegyem. Szerencsémre gyenge tél volt, én kevés hiján egy féholdnyit felforgattam másfél láb mélyen. E munkák közbe gondom volt a szántó földem trágyázására is. Tagban volt ugyan $^1/_4$ telkünk, de a földek oly sományok voltak, hogy az ugarolással még nem mertem felhagyni. Amint a tavaszi szőllőmunka ideje megjött, utra keltem és elmentem azon urodalomba, hol nevelkedtem, tudván, hogy az uraság szőllejébe mind nemes faju jó termő tőkék voltak, felkerestem a vinczellért, ki régi jó barátom volt, hogy amit csak a jó termő tőkékről vesszőt összeszedhettünk, szedjük össze. A szőllővesszők eladásából befolyó pénz a vinczellér fizetését képezte, azért ki is fizettem a szőllővesszők árát, melyet vinczellér barátom igen jutánosan szabott ki. Egykori urammal is találtkoztam, ki a vinczellértől már elébb megértette ottlétem okát, megszóllitott s kért, hogy felejtve a multakat, fogadjam el azt a szivességet, hogy az összegyüjtött szőllővesszőket házamhoz szállitatja. Miért ne fogadtam volna el a kiengesztelődésre nyujtott jobbot és ajánlatot? megköszöntem és elfogadtam.

Haza érve a szőllővesszőkkel, a szőllővesszőket egyenelkeritve és 500-zankint kévékbe kötve, csirásóba tettem. Tavasz vége felé pedig, sinor mellett a fölforgatott földbe elültettem, a sorokat egymástól $2^1/_2$ lábnyi távolságra — a vesszők között pedig 2 láb tért hagyva. A fennmaradt vesszőkből iskolát csináltam, hogy az időközben kiszáradott vagy megnem fogamodott vesszők helyét kész gyökeres vesszőkkel ültethessem be. A sok munka ugyan megviselt, de azért hála az égnek, jó egészségem és erőm nem hagyott el, noha az ültetésemet is több izben megporháltam, azért a mezei munkában sem maradtam el, mert minden munkát a maga idejében tettem. Ugy el mult a nyár és az ősz a munka között, hogy észre sem vettem.

(Folytatás köv.)

A pacsai uj választás.

A pacsai második megye bizottsági tagválasztás megejtetvén, az valóban tekintve a felzaklatott kedélyeket a lehető rend és nyugalomba folyt le. — A választó közönség mind amellett eltekintvén a törvény azon világos szavaitól, hogy mindenki aki választó, egyszeramind választható, — miszerint az ujabb követválasztási névjegyzék ez ideig már elkészülvén, a törvény ezen világos kedvezményétől semmi önkény a jogositottat meg nem foszthatná, — mégis jelöltjét felkéri, miszerint 1875-ik évre is adóját fizesse le, hogy igy legjobban kimutatni lehessen, hogy a jelölt a törvény ezen rendelvényének eleget tett, vagyis két évig Zalamegyében adót fizetett — jelölt a választó közönség ezen kivánalmának teljes készséggel megfelelt, — és adóját a jelen évre is előre befizette! — azonban eszerint legyen szabad kérdeznem, hogy miféle alapon nyugszik az alkotmányos haza választó polgárainak joga? — A fent sorolt előzmények után a választó közönség egész lelkesültséggel sorakozván jelöltje körül, őt fényes eredménynyel, azaz 102 szavazattöbbséggel ujra megválasztotta, mit igazol a választási jegyzőkönyv és igy Ujlaky József pacsai plebános ellenjelöltje ellen háromszoros többséggel lett megválasztva és ujra a második választásnál a választó bizottság által megye bizottsági tagnak kikiáltva! . . .

Korunkban szükséges, hogy valamint a kormány, ugy a megyék érdekei, törekvései ne váljanak sikertelenné, — szükséges, hogy azon hazaszeretet, mely oly sokszor ajkon hordva hangoztatik, ne csupán szalma tüz, hanem tettekben nyilvánuló intézkedés legyen, — mert csak azon polgár van hazájának hasznára, ki megtudja érteni azt, hogy mi a haza érdeke és aszerint cselekszik. Igaz, hogy jelenlegi állapotunk nem nagyon fényes! de mit várhatunk jobbat a jövőben, ha annak orvoslására oly egyénekbe helyeznénk bizalmunkat, kik szegény magukkal is eléggé tehetetlenek — józan felvilágosodás és okos szeretettel kell nekünk gondoskodnunk arról, hogy első sorban a megyék és eszerint édes hazánk jövendője veszélyeztetve ne legyen.

NEUSZIDLER.

Helyi hirek.

— ***Nagy-Kanizsaváros*** képviselő testületéből a márcz. 15-én tartott közgyülésen a törvény értelmében kisorsoltattak: I. kerületben: 1. Kaan Vilmos, 2. Wajdits József, 3. Schercz Jakab, 4. Schercz Zsigmond, 5. Ebenspanger Lipót, 6. Koch Adolf, 7. Czápáry József, 8. Pollák Fülöp szabó, 9. Weiss Samu, 10. Halvax József, 11. Babochay György, meghaltak: Hegedüs József, Zerkovitz Zsigmond. II. kerületben: 1. Daneberg Jakab, 2. Tánczos Gergely, 3. dr. Freund Zsigmond, 4. Nucsecz József, 5. Wlassics Ede, 6. Wellisch Samu, 7. Sommer Miksa, 8. Topolits József, 9. Fischer József, 10. Matasics János, 11. Altmann Mihály, 12. Wellermann János. III. kerületben: 1. Francsics József, 2. Leber Ignácz, 3. Ritter János, 4. Nucsecz János, 5. Strém Vilmos, 6. Ungár Mihály, 7. Barts György, 8. Knausz Bódi, 9. Pál Sándor, 10. Szeitl János, 11. Bettlheim Márk, elköltöztek: Löwy D. M. Pais Farkas. IV. kerületben: 1. Mikó János, 2. Sásváry János, meghalt: 3. Rathmann Bódi, 4. Horváth István, 5. Abrahám Károly, 6. Pintér István, 7. Németh Mihály, 8. Knezovits Jakab, 9. dr. Schreyer Lajos, 10. Saretz József, 11. Benczik József, 12. Stern Károly.

— ***Következő*** sorokat vettünk: A helybeli izr. „szegényeket segélyző-egylet" krónikájában lényeges, jelentőségteljes napot képez e hó 17-ike, melyen hathatós bizonyitéka szolgáltatott annak, hogy a kanizsai izraeliták nem maradnak hátra akkor sem, ha jótékonyság, a szegénység iránti könyörület dolga forog fenn. Régtől fogva divó szokás, hogy az izraeliták egyletei, melyek általában csak jótékonyczélra szoritkoznak, időnként banquette-ket (sude-ket) rendeznek s a bor, jókedv mellett nemcsak szivőket, de erszényőket is megnyitják minden nemes és üdvös dolog érdekében. Ily alkalom volt ez is, melyen nem kevesebb, mint körülbelül o. é. 1100 frt. gyült egybe szegényeink számára. Meglepő és örvendetes ujabb tapasztalat, hogy ezen mulatság, melynek neme eddig csak elszigetelt, csupán felekezeti jelleget viselt, ma már szabadelvüebbé vált s már hála az

---

A völgyek a tájak rejtelmei. Annál jobban vágyódunk azokat megismerni, mennél tekervényesebbek, mennél inkább akarnak szemeink elől elrejtőzni. E hatást idézi elő a saintpointi völgy minden lépéssel, melyet a vándor annak kifürkészésére tesz.

A saintpointi völgy tág nyilás, s ez csak vizözön vagy a föld belső forradalma következtében jöhetett létre a két hegy között, melyeknek egykor érintkezniök kelle. Századok folytán a délről keletre terjedő hegyek átellenes lejtőin fövénykéreg képződött; a kevés kövérföld, mely a növényzet és az évenkint lehulló levelek által megujul, majd saját sulya, az olvadó hó vagy esőzések által a hegytorok mélységébe sodortatik alá. Most e két egyközü hegy hulladékai erdőkkel és finom pázsittal fődvék. A kiálló hegyrészekről, melyek a másik oldal hézagainak mértanilag megfelelni látszanak, mintegy felismerhetni hisszük, mi a másik lejtőn hiányzik és mint valamely erővel szétszakitott tárgynak két darabja pontosan összeillik.

E mindkét hegy, hasonlitva két hosszu bástyás várfalhoz, egy keresztbe vonuló völgy által sincs áttörve. Sőt délen a völgyet majdnem egészen elzárja egy igen magas hegygerincz, mely fölött csak a távolból látszanak Forez bérczei. Eleintén az eger- és diófákkal árnyékolt patak partján keskeny réten haladunk felfelé. Lélegzésünk által a szük völgytorok nedveshideg legét szivjuk be; a tágabb völgynyilások szabadabb napos levegőjét nem hatolhat oda. Balfelől gránitkődarabok hevernek, melyek részben már vörhenyes fövénynyé porladtak; jobbról dúslombozatu fák állnak, honnét a lódobogás rigókat riaszt fel; elől a mindig szükebbre szoruló gyalogut kanyarulatai, s ez többé nem látszik tudni, hova vezeti az utast. Mint egy kigyó, mely a füben csuszva naposabb helyet keres, a talaj minden kanyarulatát és hullámzását követi.

De nemsokára szabadabban lélegzünk, szemeinkben tisztább világosság hatását érezzük, az égből nagyobb darabot látunk a két hegyláncz közt; a rétek nagyobb kiterjedést nyernek, a lejtők kevésbbé meredékekké válnak, a völgy tágul s oldalai egy ókori diszedényhez hasonló gömbölyüséget képeznek. Most a fák alá rejtett kis tanyához érünk, mely hajdani szolgaságának idejéből Bourg-Vilain (Búr-Vilen) nevet visel. Eredetileg csak egy csoport marhaólból állt, hova a környék pásztorai marháikat és kecskéiket behajtották, ha a legelőt hó boritá. Az ólakból lassanként kunyhók, a kunyhókból házikók lettek. A házak közül később kis templom is emelkedett ki gránit kövekből durván összeillesztett négyszegü tornyával.

Most e hegyi falucska házait barátságos kertek veszik körül, a falak szép fehérre meszelvék, és a feketés ablaktáblák vagy papirkeretek helyét üvegablakok foglalják el. A kis ablakok azonkivül szegfüvel és sárga violával vannak diszitve.

Jobbra a falutól kissé távolabb a rét közepéből egy vörhenyes fövénydomb magaslik ki, mely mellett a hegyi patak suhog el. A molnár e természeti akadályt felhasználva, zsilipet alkalmazott reá. E malomnak oly festői, vadregényes fekvése van, mintha egy Salvator Rosa ecsete adta volna neki azt.

(Folytatása köv.)

Menageriában.*)

Az emberek, miként az állatok,
Rendekre osztanak;
Van köztük négy kezü .... majom,
Hogy mennyi? tán nem is kell mondanom.
Kik odvakban lappanganak,
Rendjük a lelki fény elől kitér
S homályt keres, miként a denevér.
Utánok jő s ez legnépesebb:
Amint mutatja több ezernyi seb —
A ragadozók nemtelen faja
Érzése nincs, ahogy nem volt soha;
De vágya van és az? irtóztató!
Kincset, vért, mindent szomjazó:
Hyena, tigris, róka, eb .....
Következőkről annyit szólhatok:
— Őrlők, (darálók) és foghijasok —
Ki nyul, ki lajhár, mindegyik hiba,
Az gyáva és ez naplopó,
Utóbbi könnyedén hizó,
Mert néki is
Meg van — köztünk — a teljes fogsora.
Erszényesek. Zseb jut bőségesen,
A töltelék azonba' csak szüken.
Kinek-kinek panasza nem lehet
S leginkább az
Fásik, lamentál, sóhajt szörnyeket. —
Lovak sorába szintén számosan
Tartoznak, hisz akár hány példa van.
Lóvá egész ország lett tartva már;
Hiába — még igen sok a szamár.
Kérődzők rendje, mint igátvonó
Vagy birka, hasznos,
A mig nem bokros .....
S e másik jámbor, mig csak nyirható ....
Most jönnek a rút vastagbőrűek;
Egész világon élnek,
De mégis élhetetlenek
Jellemző szenny-jelük,
Hogy nincsen jellemük.
Nem fogja őket becsület szava,
És — boldogulnak,
Többször, mint más, ez még a legjava! ....
Fókák, czetek vagy általán
Uszók: a krach nagy oceán
Fel- és lehányt hullámzatán. —
Van aztán sok, igen sok jó madár!
Csuszó, mászó s egyéb féreg .... bogár ....
Van minden oh! s hozzá adás, vevés — — —
Csak a valódi ember oly kevés!

HAJ(TO)GATÓ.

*) Mutatvány egy „magán mulatságul" megjelent „Csipkebokor" czimü autographirozott lapból. Szerk.

égnek polgári jobb helyzetünk, testvériségünk szelleme itt is áttörte a korlátokat, tért engedve a más vallásuaknak is. Miért is ne volna fenntartva, együttesen, ember-emberrel kezetszoritva sietni a sebekre balzsamot vinni, az éhezőnek táplálékot, a betegnek enyhitést nyujtani! Igy óhajtjuk; igy álmodtuk régóta megtestesülését az „Izrael házának" valódi értelmében és az előttünk szent ténykedésben működő csoport ez álmot valósitani látszik. A más vallásuakat ugyancsak Háry István ur képviselte; de annál nagyobb érdeme és annál nemesebb ama buzgósága, melylyel ez egylet zászlaja alá sietett. Ő nemcsak hogy ez alkalommal az általános adakozásokhoz 10 frttal járult, hanem ez egyletnek állandó tagja is lett, méltán megérdemli elismerésünket. A mulatság, melyben szegény, gazdag egyformán osztozkodott, egyike volt azoknak, melyek a valódi testvériséget bemutatják. Ezenkivül nem maradtak el talpraesett, fűszeres felköszöntések, melyekben ő felsége, a haza, a város elöljárósága stb. lettek éltetve. Vége csak reggel felé vettetett, midőn is a fiatalság az est hősei mindegyikének serenádéval tisztelgett. Singer.

— ***Nagy-Kanizsán*** St. kádármester 40 forintot elkártyázván, emiatti bubánatában magát felakasztotta.

— ***Idősb Skublics László*** urnak lapunk részére rég pihenő szép tollából az „ügyvédi kamara" megalakulásáról irt czikkét köszönettel vettük és sajnálatunkra megkésettsége miatt nem közölhetjük. Az eddig közlöttekhez kiegészitésül idézzük belőle: Póttagokul választattak Braunstein Pál, Gózony László, Baka Boldizsár és Stettner Máté.

— ***Következő*** czáfolatot vettük: A „Zalai Közlöny" f. hó 21-ik szám alatt közlött tudósitásra, miszerint: „Tóth-Szerdahelyen ismét tüz volt csütörtökön — elégett 5 ház — a szomszéd helységekből több gazdatiszt átsietett segitségre, azonban a nép lelketlen gunyaival illette őket", bátor vagyok az illető tudósitót és érdemes olvasó közönséget értesiteni: 1-ör. hogy nem Tóth Szerdahelyen, hanem Tóth-Szt.-Mártonban volt tüz. 2-or. hogy nem 5, hanem 4 ház égett el. 3 or. ami a lelketlen gunyt illeti, szerény észrevételem az: hogy nagy oknak kellett előfordulni, ami a szerencsétlen kétségbeesett nép részéről a gunyt előidézte. — De erről szerénységből hallgatok. — Tóth-Szt.-Márton, márczius 16-án 1875. Novák József, plébános.

— ***Köszönetnyilvánitás.*** A csáktornyai közs. ipar-ismétlő tanodába járó tanulóknak taneszközökkel való elláttathatása czéljából igen tisztelt Vrancsics Károly szolgabiró ur felhivása folytán a következő pénzbeli adományok gyültek be hozzánk: 1) Dr. Hérics János 10 frt. 2) Horváth György 2 frt. 3) Deurbányi Elek 2 frt. 4) Molnár Elek 2 frt. 5) Dr. Krasovecz Ignácz 2 frt. 6) Konyáry Mihály 10 frt. 7) Zakál Henrik 2 frt. 8) Stefán Ferencz 1 frt. 9) Szy Sándor 1 frt. 10) Göncz Lajos 2 frt. 11) Vucsák Miksa 1 frt. 12) Cseznyák Sándor 1 frt. 13) Dr. Klein Sándor 2 frt. 14) Csáktornyai takarékpenztár 10 frt. 15) Pecsornik János 2 frt. 16) 44. ház szám: 1 frt. 17) Vrancsics Károly 2 frt. Összesen: ötvenhárom forint. — A midőn ezt nyilvánosan nyugtáznók, el nem mulaszthatjuk a tanügy nevében forró köszönetünket nyilvánitani mind az igen tisztelt adakozó uraknak, ugy és pedig különösen az igen tisztelt szolgabiró urnak, kinek erélyes föllépése, a nevelés magasztos eszméjétől áthatott buzgósága eredményezte azt: hogy nemcsak valamennyi tanköteles ipar-tanoncz látogatja szorgalmasan az előadásokat, hanem lehetővé tette a szegény sorsu tanulók számára a szükséges tanszerek beszerzését is. Kelt Csáktornyán, 1875. márczius 16. A közs. iskolaszék.

— ***Rövid hirek.*** Triesztben a tartomány kormányzó királyunk ünnepélyes fogadtatására 10,000 frtot rendelt el. — Az olasz király nyolcz ezredet és az összes testőrséget Velenczébe rendelte. — Márczius 15-ét több helyen fényesen ünnepelték meg. — Galacz környékén két bojárt a farkasok lovaikkal együtt megettek. — Szapáry Gyula és Zichy József grófok f. hó 18-ikán tették le az esküt, mint v. bel. tit. tanácsosok. — „Garabonczás Diák" czim alatt jövő hó 1-étől uj humoristikus lap fog megjelenni, Darmay Victor szerkesztése mellett. — Debreczenben a sorozás alkalmával 120 ifju közül csak 15 volt alkalmas. — Az angol-magyar bank részvényeinek ára 18 frt., a válság előtt 116 frton keltek. (Halad minden!) — Sennyey br. a fels. leányiskolák részére kért 6000 frtot nem szavazta meg. — Hallében madárvédő társaság alakult, mely az erdei és mezei madarakat télen át naponkint 3-szor élelmezi. — Amerikában bőrből készitett zablákat adnak a lovak szájába, mert a vas és aczél zablákat károsoknak tapasztalták. — Miskolczon egy pályaőr tévedésből nejének nyakát metszette, mely tette után megőrült. — Szeged helyhatósága Ghyczy Kálmánt diszpolgárrá választotta. — Horn Ede a kereskedelmi és b. Kemény Gábor a belügyministerimhoz államtitkárokká neveztettek ki.

Vegyes hirek.

— *Igazi ördög historia.* Batonyán egy szegény özvegy nem régiben eladta házacskáját 800 frton, felét ezen összegnek a helység pénztárába tette, másik felét magával hazavitte. Éjfélkor ajtaján kopogtatnak. Az öreg asszony felkél, felöltözik s az ajtóhoz siet. Alighogy felnyitja, hangos sikoltással térdre esik, mert előtte az ördög állott, szarvastól farkastól, lábastól és rekedt hangon kérte pénzét, ha lelke üdvössége kedves előtte. A szegény asszony az örök üdvösséget többre becsülvén minden földi jónál, sietett a nála levő 400 frtot átadni és megigérte, hogy jövő éjjel a többit is átadja. Midőn másnap a letelt összeget visszakérné, csodálkozva kérdezték, hogy mi czélra? Szegény asszony remegve beszélé el mi történt. A biró is kiváncsi volt az ördögöt látni és éjjel négy markos legénytől kisérve az özvegy házához ment s midőn ördög uram megjelent, nyakon csipette. Kisült, hogy az ördög ugyanazon egyén volt, ki az özvegy házát megvette. „Hisz ez még rosszabb az ördögnél is" — mondá az özvegy; a biró is e véleményen volt és talán ő kegyelmét a hűvösre kisérteté.

— ***Kocsonya czipőkből!*** Nem régiben — irja a „Scientific American" — dr. Vander Weyde barátjait „czipő kocsonyával" vendégelte meg és „ing kávét" is talált fel nekik és e lakomát a vendégek egyhangulag kitünőnek nyilvánitották. A doctor a czipőt előbb megtakaritván, két légkörnyi nyomás alatt sodával megfőzte, a bőrben levő csersav a sodával egyesülve, a felszinre emelkedett és kocsonyás folyadékká vált, a melyből könnyü volt megfelelő füszerek segélyével élvezhető kocsonyát készitni. A kávé és a czukor ócska gyolcsból hasonló módon készült. A gyolcs salétromsavval kezeltetett, mely a benne levő lignittel szőllőczukrot képzett, ennek egy része megpörköltetvén a kávét, pörköletlenül pedig a czukrot helyettesité.

— ***Fejedelmi orvos.*** Ő kir. fensége Dr. Károly Tivadar bajor herczeg felséges királynénk fivére, ki az orvosi tudománynak szentelte magát és az utóbbi években a müncheni clinicákon gyakorolta magát, Dr. Rothmund Ágoston szemgyógyitó intézetében ezelőtt néhány nappal igen nehéz műtétet hajtott végre egy ember szemén és pedig a legjobb sikerrel.

— ***Husevő növény.*** Dionial nevü volt közelebbről a britt tudományos haladás társulatánál kiállitva. Egy megfogott legyet a növény egyik levelére helyeztek, amely rögtön bezárult és midőn ismét kinyilt, a légy egészen fel volt emésztve. Egy darabka marhahust a dionial ép ily módon emésztett meg. Végre darabka sajtot helyeztek a levélre, a mitől azonban ez elpusztult.

— ***Összenőtt ikrek.*** Temesvárott a napokban egy román nőnek ikrei születtek, kiknek mindkét keze össze van nőve; testük különben jól és szabályosan van kifejlődve. A szülők határozottan ellenzik az orvosi műtétet, ámbár csak a bőrös részek levén összenőve, az semmi veszélylyel sem járna.

Papirszeletek.

(N.) Nincs mit apritani bele. Egy intézetnél, hol a tisztviselők lehetőleg silány fizetésben részesültek, beállit hetivásár alkalmával egy házaló pórnő, kosárral a fején és kinálja, vennének tejet.

— Nem veszünk, felelé lehangoltan az egyik mogorva kinézésü tisztviselő, nem veszünk jó asszony, mert ... nincs mit apritani bele!

(N.) Csodálatos dolog.

— Csodálatos dolog biz az, mond F p—i borbély, közvetlenül halála előtt betegágyánál összegyült rokonai s ismerőseihez, teljes életemben nem ittam vizet soha s furfangos orvosom most mégis azt állitja, hogy vizibetegség visz a föld alá.

A közelebbi napokban történt, hogy egy bizonyos egyén beállitott egy kisebb városi elsőrendü vendéglőbe s igy szól: „Kellner! adjon egy fekete kávét és hozzá egy üveg savanyuvizet s ehhez, miután a kávé hamarabb elfogyott, mint a savanyuviz, még egy feketét rendelt s jó kedvü mulatozás közben elkölté a rendelteket

Letenyén a „sport" kedvelők szalonka vadászati örömei az enyhe időjárással beállottak és az „esti les" már nagyban füzetik. Ez aztán nagyobb „curiosum" a hirhedt „rókázásnál" — melynek láthatatlan volta ugy is nagyobb volt, mint maga a — róka! Hogy a letenyei ilynemü szalonkázásra mily nagy a curiositás, az kitünik abból, hogy ép tavai ilyenkor Z. Gy. ügyvéd ur egy szalonkát (snepf), midőn megejtett, még felül reá ez által a nemes vadak e fajának szaporodása volt physikai uton észlelhető! Hogy azonban az idén is ily sikere lesz-e a letenyei lesvadászatoknak? azt voltaképen nem tudhatni. T.

Lottehuzás.

Lincz, márcz. 13-án:	30,	6,	67,	27,	84.
Triest, „ „	77,	5,	52,	12,	48.
Buda, „ „	43,	22,	72,	86,	13.

Érték- és váltófolyam márczius 19.

5% metaliques 71.45; 5% nems. kölcsön 75.90; 1860-ki álladalmi kölcsön 112.25; bankrészv. 9.64; hitelintézeti részvények 235.25; London 111.35; magyar földtehermentési kötvény —.—; temesvári földtehermentési kötvény —.—; erdélyi földtehermentési kötvény —.—; horvát-slavon földtehermentési kötvény —.—; ezüst 104.35; cs. kir. arany 5.23 — Napoleond'or 8.88 —; 100 mark D. R. n. —.—

Vasuti menetrend

Érvényes november 15-től 1874.

A kanizsai időtmutató óra szerint,

indul Kanizsáról

(Kanizsai vaspályán az órák pontosan a helyi időt mutatják.)

Vonat szám	*hova:*	Óra	Perc.	Idő
205	Eszék, Mohács, Dombovár s Fiuméba	5	2	reggel
215	Mohacs, Zágráb és Dombovárra	2	32	délut.
212	Budára	6	17	reggel
202	„	1	52	délut.
204	„	10	37	estve
313	Szombathelyre (innét délután 5 órakor 25 perczkor Bécsbe) . .	5	37	reggel
301	Bécsbe (Szombathely, Bécsujh felé)	2	7	délut
311	„ „ „ „	10	47	estve
203	Pragerhof felé Triesztbe	4	42	reggel
201	„ „ „ Grácz és Bécsbe	2	22	délut.
213	„ „ — „ „ „	11	37	estve

Érkezik Kanizsára

	honnét:			
216	Mohács és Zágrábból	4	8	reggel
206	Eszék, Mohács, Fiume s Dombovárról	1	23	délut.
218	Fiume és Dombovárról	9	46	estve
203	Budáról	4	17	reggel
201	„	1	51	délut.
211	„	9	23	estve
314	Szombathelyről	10	25	reggel
302	Bécsből (Bécsujh. Szombath. felől)	4	29	reggel
312	„ „ „ „	10	10	estve
214	„ Gráczból, (Pragerhof felől)	4	44	reggel
202	Trieszt- Bécs Gráczból „ „	1	13	délut.
204	„ — — „ „	10	18	estve.

Heti naptár.

Márczius 21-től márczius 27-ig. 1875.

Hó- és heti-nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Czim utj.
12. VI. vas. böjtb. — Kat. ev. Midőn Jézus Jeruzsálemhez közeledett. Máté XXI. 1—9. — Prot. Ep. Philipp. II. 5—11. Ev. Máté XXI. 1—9. — Nagypénteken: Ep. Essi. LIII. 5—11. Ev. Ján. XIX. 16—36. — Gör. ev. Márk. II. 1—12.			
21	**Vasárnap**	C. 6. Virágvas.	C. 6. Palmarum	
22	Hétfő	Oktavián	Lea	
23	Kedd	Victoria	Victoria	
24	Szerda	Gábor főangy.	Gábor	
25	Csütörtök	**Gyüm. e. h. asz.**	Nagycsütörtök	
26	Péntek	Nagypéntek	Nagypéntek	
27	Szombat	Nagyszombat	Nagyszombat	

Felelős szerkesztő s kiadó: **Bátorfi Lajos.**

HIRDETÉSEK:

27 kr. Csarnok 27 kr.

N.-Kanizsán.

Eisinger Henrik flóküzlete

nagy választék szép és jó női **ruha kelmékből**, kitünő sima és mintázott **jó szinü Creton, Pergalin, Jacona** és **batisztok**; sima és mintázott **brillantin és piketek**, kitünő és jó szines **kanavászok, fehér grádli**, szines **buter grádli**, valódi, szolid **gyolcsok, szalvéták, törülközők, szőnyegek, czérna, pamut** és **vitorlavászonok** öltönyöknek; női és uri **nyakkendők, kézelők** és **gallérok**; nagy választék nehéz és jó **selyemszalagokból** és sok más piperecziklkekből sat.

ez mind csak **27** kr. rőf vagy darabonként.

Minták kivánatra küldetnek. — Szives megrendelések postai utánvét mellett pontosan és azonnal eszközöltetnek.

Eladási helyiség: Uj takarékpénztári épület, volt Kohn Gy.-féle üzlet.

Szives megrendeléseket a „27. kr. Csarnok 27 kr." N.-Kanizsán tessék czimezni. (1622—2)

A

valódi

orsz. szab. **legujabban** ő Felsége által kiváltsággal kitüntetett, az **orvosi kartói megvizsgált**, s sikeresnek talált ezerféleképen kipróbált titkos szer a **patkányok, házi s mezei egerek, vakandok** és **svábok** teljes kiirtására, (melyet sokfelé megpróbáltak hamisan utánozni s árulni,) **hamisitlan** minőségben

Nagy-Kanizsán

ROSENFELD ADOLF ur

Pécsett Zsolnay Imre és Vilmos urak,

Kaposvárott: POLITZER R. úr

kereskedésében, Pesten SCHNEIDER G. Lipót-utczai kereskedésében kapható. (1540—5)

Egy nagy bádog 1 frt, kis bádog **80 kr.**

Egyes bádog megrendelése is utánvétel mellett gyorsan teljesittetik.

Schon am **1. April** erfolgt die **Ziehung**

der Wiener Communal-Anlehens-Prämienlose:

Wiener Lose.

Diese Lose haben jährlich 4 Ziehungen

mit Hauptreffern 200,000 fl. 200,000 fl. etc.

von 200,000 fl. 200,000 fl. etc.

Original-Lose genau nach Tagescurs, und auf 12 Monatsraten á 10 fl

Promessen zur Ziehung am 1. April, Haupttreffer 200.000 fl.

jetzt noch á 2 fl. 50 kr. und Stempel.

Wechselstube der k. k. priv. Wiener Handelsbank, vorm. Joh. C. Sothen, Graben 13. (1618—3)

Promessen auf Wiener Lose, von obiger Wechselstube ausgefertigt, sind auch zu beziehen durch: **Gr.-Kanizsaer Handels- und Gewerbe-bank, Schwarz & Tauber in Gr.-Kanizsa.**

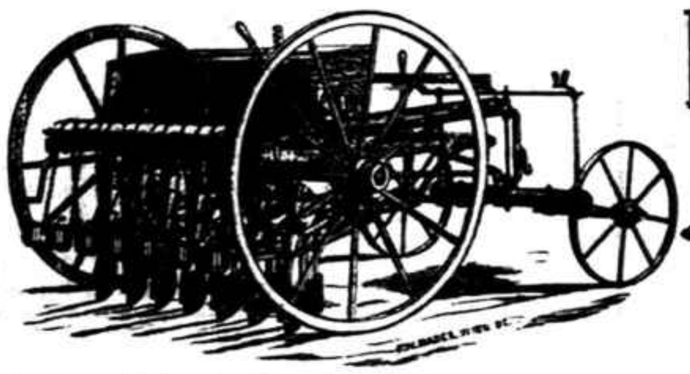

HOFHERR M.

gazdasági gépgyáros

az 1873. bécsi világkiállitáson a legnagyobb ugymint:

haladási és érdem-éremmel kitüntetve,

Bécs, Favoriten, Erlachgasse 22.

ajánlja kitünő szerkezetü

Eredeti angol **gőzmozdonyok** és **gőzcséplőgépeket** a legujabb szerkezet szerint. **Garett-féle sorvető-gépeit**, melyek a legujabb javitásokkal ellátva, eddig minden más ilyen gyártmányt fölülmulják.

Továbbá készleten tartatnak:

Kézi cséplőgépek legjobb szerkezettel, járgánynyal, vagy anélkül.

Járgányok és járgány-cséplőgépek.

Hornsby-féle gabonaresták, fű kaszáló gépek, széna gereblők.

Lhuillier-féle legczélszerübb konkolytisztitó gépek és ilyenek **Pernollet**-féle szerkezettel.

Richmond & **Chandler**-féle, ugyszinte eredeti angol **Bentall**-féle **szecskavágó-gépek, kukoricza-morzsolók**, kézi-, ló- és gőzerőre.

Répavágó és répazuzó gépek.

Őrlő és **daráló malmok** gőzzel, járgánynyal vagy kézzel hajthatók, **zuzó-malmok** sat. sat.

Kitünő anyagért és hibanélküli szerkezetért kezesség vállaltatik.

Ábrákkal ellátott jegyzék és árjegyzék kivánatra bérmentve küldetik.

A gépek megtekinthetők és megrendelhetők a

Szombathelyen, főtér 1. sz. a.

(1626—1) lévő gépraktárban.

(1571—15) **A legnagyobb**

VASBUTORGYÁR

Reichárd & Társa-é,

Bécsben, III. Marxer utcza 17. sz. alatt van, honnan képekkel ellátott árjegyzék kivánatra ingyen bérmentve küldetnek mindenkinek.

Árlejtési hirdetmény.

A vallás és közoktatásügyi m. kir. ministerium 1874 évi deczember hó 11-én 32.207. szám alatt kelt rendelete folytán a magyar-szerdahelyi községi iskolánál szükséges pótépitkezések foganatositása államsegély mellett engedélyeztetett.

Ezen épitkezés vállalkozás utjáni biztositása végett 1875. évi **április hó 5-én délelőtt 10 órakor Magyar-Szerdahelyen** szóbeli és irásbeli zárt **ajánlatok elfogadása** mellett nyilvános árlejtés fog tartatni.

Az épitési költséget következő összegek jelzik:

1. kőmives munka	268 frt.	60	kr.
2. kőmives munka anyag	460 „	—	„
3. ács munka	303 „	—	„
4. faanyag	207 „	60	„
5. asztalos munka	49 „	—	„
6. lakatos „	171 „	—	„
7. gerencsér „	60 „	—	„
8. bádogos „	165 „	—	„
9. üveges „	8 „	—	„
10. mázoló „	15 „	—	„
összesen	1707 frt.	20	kr.

Ezen készpénzbeli költségen kivül a község részéről természetben kiállitandó munkaerő 229 kézi s 58 igás napszámmal van előszámitva.

A terv költségvetés, az árlejtési s épitési feltételek 1875. évi márczius hó 18-ától fogva a zala-egerszegi m. kir. mérnöki hivatal irodájában a szokott hivatalos órákban megtekinthetők és ugyanott átvehetők az irásbeli zárt ajánlati minták is. (1627—1)

Felhivatnak a vállalkozni szándékozók, miszerint a fennkitett napon és órában, az előirányzott épitési költség után számitandó 5%-tóli bánatpénzzel ellátva, a kitűzött helyen vagy személyesen jelenjenek meg, vagy pedig jogérvényes irásbeli zárt ajánlatukat az 5%-tóli bánatpénznek melléklése mellett, az árlejtési bizottmányhoz az árlejtési épitési feltételekben kikötött határidőig küldjék be.

Zala-Egerszegen, 1875. márczius hó 16-án.

A m. kir. mérnöki hivatal.

21 díjeremmel jutalmaztatott.

A 23 év óta fennálló

mérleg- és súly-gyára
Schember C. és fiainak

Budapesten, ország-út, Károlykaszárnya,

ajánlja minden részről **legkitünőbb gyártmányul** elismert mindennemü saját készitményeit, u. m. **inga-, serpenyő-, tized-, centimalhidjait, marha- és gabona-mériegeit, meter-sulyokat, száraz-, folyadék- és hoszmértékeit, csigáit** és **autografiai sokszorozó-sajtóit.**

Árak legolcsóbbak.

Régi sulyok a legmagasb áron **készpénz** gyanánt elfogadtatnak és a **mérlegek átalakitásai a méterrendszer** szerint, valamint általában a fentebb elősorolt czikkek javitásai a leggyorsabban és legjobban eszközöltetnek.

Képes árjegyzékek kivánságra **ingyen** és **bérmentve** megküldetnek.

Szállitok az **összes magy. kir. dohánygyárak, beváltó-hivatalok, árudaraktárak Budapest összes városi intézetei** számára, továbbá a cs. kir. magyarországi **élelmezési igazgatóság**, m. kir. **távirda-igazgatóság** és több **vaspálya- és gőzhajótársulatok** részére Magyarországon stb.

(1624—1)

21 díjeremmel jutalmaztatott

Csikó legelőre

a **pölöskei** uradalomban elfogadtatik minden egészséges heréltvagy kancza csikó 10 frt. legelőbér előleges befizetése mellett.

A legeltetés tart april 24-től october végeig. (1628—1)

Pölöske. u. p. Zala-Szt.-Mihály.

BECKER

(1601—5) **A valódi**

WILHELM-féle

köszvény és csúz elleni

vértisztitó thea *mint téli gyógykezelés.*

A cs. kir. udv. kanczellária engedélyével Bécs, 1858. decz. 7.

az egyedüli biztos hatásu vértisztitószer minthogy az **„Europa“** első orvos tekintélyeitől a legjobb eredménynyel használtatik s ajánltatik.

Ő cs. kir. felsége által szab. hamisitás ellen. Bécs 1871. márc 28.

Ezen thea tisztitja az összes szervezetet; mint semmi más szer átkutatja az egész test részeit s belső használat által eltávolitja az ott találtató tisztátlan, lerakodott kóranyagokat; a hatása biztosan tartós.

Alapos gyógyitása a köszvénynek, csúznak, gyermeklábaknak és üdült makacs bajoknak, folyton genyedő sebeknek, valamint mindennemü és bőrbajoknak, persegéseknek a testen vagy arczon, sömöröknek s bujaszenvi gyülevényeknek.

Különösen kedvező eredményt mutatott ezen thea máj és lé dugulásoknál, valamint aranyér bajoknál, sárgaság, heves ideg, izom s forgócsont-fájdalmak, gyomornyomás, szélbántalmak, dugulások, vizeletbántalmak, ondóömlés, nemi gyengeségeknél stb.

Betegségek, minő a görvélykor, mirigydaganat, ezen thea ivása által gyorsan és alaposan gyógyithatók, minthogy gyengén oldó és ugy hajtó szer.

Tömeges bizonyitványok, elismerő és dicsérő iratok, melyek kivánatra ingyen megküldetnek, igazolják a fenntebbi jelzéseket. A mondottak igazolásaul közlünk néhány elismerő iratot:

Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak Neunkirchenben.

Kladno, Prága mellett, szept. 4-én 1874.

Miután már egy idő óta az ön által készitett csuzellenes vértisztitó theát sikeresen használom, nem mulaszthatom el e szer kitünő hatásáért önnek köszönetet szavazni.

Gerber Béla, bórkereskedő.

Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak Neunkirchenben.

Grubisnapolje (Bellovár megyében) szept. 8-án 1874.

Sziveskedjék számomra az ön Wilhelm-féle csuzellenes vértisztitó theájából ujolag egy rakaszszal a lehető leggyorsabban küldeni. Hatása még a syphilitikus bőrbetegségek ellen is kitünőnek bizonyult.

Malich József, járási orvos.

Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak Neunkirchenben.

Nürnberg, szeptemb. 22-én 1874.

Miután egy bécsi barátom által az ön kitünő theájáról értesültem, kértem az illetőt, egy csomagot részemre beszerezni, — melyet is az utolsó adagig felhasználván, hatása tökéletesen megfelelt várakozásomnak; minthogy azonban idült gyomorbajban szenvedek a gyógymódot folytatni szándékozom, — miért is kérek számomra még négy csomaggal küldeni.

Kiváló tisztelettel

Deinzer András,

kaputollnok a „futár“ kapunál Norinbergben.

Ovás a hamisitás és felcserélés ellen.

A valódi **Wilhelm**-féle antiarthritis, antirheumatikus vértisztitó-thea csak az első nemzeti **Wilhelm**-féle vértisztitó-theagyárban Neunkirchenben Bécs mellett, vagy általam a lapokban kijelelt raktáramban kaphatók.

Egy doboz 8 adagra felosztva, orvosi használat- és utasitással ellátva 1 frt., a bélyeg és pakolás-dij 10 kr.

A t. cz. közönség kényelmére a valódi **Wilhelm-féle antiarthritis és antirheumatikus vértisztitó thea** kapható:

Nagy-Kanizsán: **Rosenberg Ferencz** urnál. Zágrábban: Mittlbach Zsigmond; Kőszegen: Csacsinovits N, Keszthelyen: Rosenberg Emanuelnél; Kapronczán: Werli gyógyszerész; Sopronban: Wrchovszky; Szombathelyen: Pillich Ferencz gyógyszerész, Szatmártt: J. Bossin gyógyszerész és Szigetvárott: Grünhut Miksa uraknál.

ROBEY & Comp. Limited

gazdasági gépgyárnokok, Lincolnból, Angliában,

Budapesten, Üllői ut 1-szám.

Legnagyobb gazdasági gépraktár Budapesten. A andó gépkiállitás, készletben tartható.

Sorvető-gépek különösen magyar viszonyoknak megfelelő könnyű 2 kőzönséges lóállalhuzható, rendkivüli tartós és egyszerű 13 soros vető-gépnek ára Budapesten 320 o. é. forint, kovác-olható vaskereten és hátulról kormányozható.

Amerikai rögtörő, meglepő könnyű és a legkötöttebb földben is használható.

Amerikai kaszáló- és arató-gépek.

Lógereblyék és **szénagyűjtők** rendkivüli olcsó áron.

Világhirű Robey-féle fekvő és **hordozható gőz-gépek.**

Gőz-cséplő-gépek Patent vasrácsával és **vasgerendával** a legtökéletesebb cséplő gép a világon, mely minden más hasonló czélra készült gépet, munkaképességet, minőséget és tartósságot tekintetében feltülmul.

Kézi cséplő-gépek, lójárgányok és **lovas cséplő-malmok, szecskavágók, szelő- és konkoly-választó rosták** és minden más a gazdasági gépszakmába vágó eszközök.

N. B. Községek számára, kik gőzcséplő-gépet, vagy gőzmalmot akarnak beszerezni, különös kedvező fizetési feltételek szabatnak.

NN. BB. Megrendelőseket kérünk közvetlenül hozzánk Robey & Comp. Limited hez Budapestre czimezni, mivel sem Zalamegyében, sem Vasmegyében tőlünk gépek eladására megbizva senki nincsen és közvetlen érintkezés folytán olcsóbb árakat is szabhatunk s gépeinket vagy Bécsből, vagy Budapestről szállithatjuk.

Végre Budapesti gyárunkat gépek javitására is felajánljuk és más gyárbeli használt gőzgépeket is jutányos áron beczerélhetünk.

(1509—10) • **ROBEY & Comp. Limited Budapest.**

Geschäfts-Anzeige!

Die Leinen- u. Modewaaren-Fabriksniederlage in Wien, Josefstadt, Kochgasse Nr. 36, Eingang durch die Alserstrasse,

Wiener Cattundruck-Fabriksniederlage.

Wir erlauben uns nachstehend billigst gestellten **Fabriks-Preis-Courant** für die Saison 1875. ergebenst vorzulegen; wir verzeichnen sämmtliche Erzeugnisse in zwei Qualitäten und bürgen für vollkommene Güte derselben, mit der Versicherung, dass jeder Auftrag auf dass Reelliste so ausgeführt wird, als wenn er persönlich gewählt würde. Auf geehrtes Verlangen senden wir Muster und ausführlichen Preis-Courant. Indem wir unser Unternehmen auf's Beste empfehlen, zeichnen wir Hochachtungsvoll

Die Geschäft-leitung.

Preis-Courant:

Elle, Waare.	I. Qual	II. Qual.
Eigenes Erzeugniss in Percaline u. Hemdstoffen p. Elle fl.	—.25	—.20
Cosmanoser Erzeugniss in Percaline, Cretons und Hemdstoffen pr. Elle fl.	—.30	—.25
Neunkirchener Erzeugnisse in Battiste u. Jaconet p. Elle fl.	—.30	—.25
Französisches Erzeugniss in Jaconets u. Mousseline p. Elle fl.	—.40	—.35
Giroflé-Girofla, d. Neueste in Ball- und Sommerkleiderstoffen p. E. fl.	—.45	—.40
Türkische Schlavrock-Cretons in d. neuest. Mustern p. Elle fl.	—.30	—.—
Möbelpercails in allen Farben u. Dessins p. E. fl.	—.35	—.30
Gemusterte französische Brillantine pr. Elle fl.	—.35	—.30
Weisse und glattfärbige Brillantine pr. Elle fl.	—.35	—.30
Weisse u. gemusterte Kleider-Köper p. E. fl.	—.30	—.25
Cosmanoser Leder für Frauen- und Kinderkleider per Elle fl.	—.45	—.40
Englische Leinen-Kleiderstoffe für Hauskleider per Elle fl.	—.30	—.—
Weisser Chiffon, Schirting und Hausleinwand p Elle fl.	—.25	—.20
Hemden-Chiffon od. Hemden-Percail pr. Elle fl.	—.35	—.30
Weisser Damastgradl u. weisser od. gelber Nanking pr. Elle fl.	—.30	—.25
Handtücher in Jaquard o. Damast per Elle fl.	—.30	—.25
Schwarze Orleans per Elle fl.	—.50	—.40
Schwarze Lüster per Elle fl.	—.70	—.60
Schwarze Seidenlüstrin p. Elle fl.	1.20	1.—
4/4 engl. schwarze Kleiderripse s. Kleider od. Dolma per Elle fl.	1.60	1.30
Kleiderstoffe in glatten od. gemusterten Farben pr. Elle fl.	—.40	—.30
Einzelne Stückwaare.		
Rumburger Leintücher ohn. Nath 2¼ Ellen breit, 3 Ellen Lang, pr. Stück fl.	4.—	3.—
Färbige Caffeetücher in allen Farben pr. Stück fl.	—.80	—.—
1 Stück Kinderpiquetdecke, w. oder färbig pr. Stück fl.	1.30	1.10
Eine Garnitur Bettdecken in Piquet, färbig, p 2 Stück fl.	6.—	5.—
Tischtücher in Leinen-Damast 5/4 10/4 12/4 18/4 fl. 3, 3.50, 4 50, 6.50		

Stück-Waare mit 30. 50, od. 54 El.	I. Qual	II. Qual.
4/4 30 ellig Garnleinwand p. St. fl.	8.—	7.—
4/4 30 ellig. gewaschene Crealeinwand pr St. fl.	8.—	7.—
4/4 30 ellige gewaschene Stuhlwaare pr. St. fl.	10.—	9.—
4/4 30 ellige gewaschene Stuhlwaare pr. St. fl.	12.—	11.—
4/4 50 ellige Holländer Leinwand pr. St. fl.	14.—	12.—
4/4 50 ellige Belfaster Leinwand pr. St. fl.	16.—	15.—
4/4 50 ellige Irländer Leinwand p. St. fl.	25.—	20.—
4/4 Rumburger (nur May u. Holfeld) in 6 Sorten fl. 25 bis 30 40—50—60—70 per Stück, 54 Ellen.		
Dutzendwaare. mit 12 St.		
Kinder-Taschentüchel m. Bilder oder färbiger Kante per Dutzend fl.	1.—	— 85
Mädchen-Taschentücher mit färbiger Kante und gesäumt pr. Dtz. fl	1.05	—.95
Damen-Battist- od. Jaconet-Taschentücher mit färbiger Kanten per Dtz. fl.	1.60	1.30
Herren-Taschentüchel mit färb. Kante und ges. per Dtz. fl.	3.—	2.50
Rumburger Leinentüchel per Dtz. fl.	3.—	2.—
Irländer Leinentüchel in fünf Sorten fl. 4, 5, 6, 7, 8 p. Dtz.		
Eigenes Erzeugniss Cattun-Kopftüchel per Dtz. fl.	2.50	2.—
Cosmanoser Erzeugniss, Cattun- od. Battist-Kopftüchel p. Dtz. fl.	3.80	3.20
Foulard-Kopftüchel pr. Dtz. fl.	3.50	3.—
Cosmanoser Foulard-Taschentüchel f. Herren per Dtz. fl.	4.—	3.—
Eigenes Erzeugniss Taschentüchel f. Herren pr. Dtz. fl.	3.—	2.50
Leinen-Servietten in Jaquard pr. Dtz. fl.	4.—	3.—
Leinen-Servietten in Damast pr. Dtz. fl.	6.—	5.—
Leinen-Handtücher in Jaquard pr. Dtz. fl.	5.—	4.—
Leinen-Handtücher in Damast pr. Dtz. fl.	7.—	6.—
Dessert-Servietten, weiss oder färbig, in Damast pr. Dtz. fl.	3.50	2.50
Türkische Hagebug-Handtücher pr. Dtz. fl.	4.—	3.—

Reinleinen				
Garnituren, w. od. färb. in Jaquard,	6 Pers. fl. 5	12 Pers. fl. 10	18 Pers. fl. 15	24 Pers. fl. 20
Garnituren, w. od. färbig. in Damast,	6 Pers. fl. 6	12 Pers. fl. 12	18 Pers. fl. 18	24 Pers. fl. 24

Versendung mit Nachnahme, Packung zum Selbstkostenpreis und bitten wir auf Firma und Adresse genau zu achten, um nicht von missgünstigen Concurrenten getäuscht zu werden.

Wiener Cattun-Druck-Fabriks-Niederlage.

Stadt, Ruprechtsplatz Nr. 3, nur Nr. 3.

rückwärts der Ruprechtskirche, vis-à-vis dem Eingange zur Sacristei.

NB. Als Probeaufträge versenden wir auch halbe Stücke mit 16 Ellen und halbe Dutzende mit 6 Stück. (1586—5)

hat sich entschlossen, ihre Erzeugnisse statt wie bisher nur an die 27 kr. Geschäfte abzugeben so wohl den En gross- als den Detail-Verkauf selbst zu besorgen und für alle Artikel den Einheitspreis per Stück mit 30 Ellen um fl. 7.50, per Dutzend m. 12 Stück um fl. 3.— festzusetzen, u. zwar folgende Artikel in 30 Ellige echtfärbige Percaline, Battiste, Jaconets und Mousseline, moderne Kleiderstoffe, sowohl schottisch als auch glattfärbig, Garn Holländer-, Belfaster- und Hausleinwand, weisse Schirting und Hemden-Chiffon Schnürl u. färb. Kleiderbarchente, englische Leinenstoffe für Hauskleider, weisse Zwilch u. Damastgradl, färb. Bett-Canavasse, weis. und gelbe Nanking, bunte Möbel-Zitz u. Möbel-Gradl, weis. Spitzenvorhänge, Damast und Zwilch Handtücher Ferner per Dtz. mit 12 St. weisse Rumburger Leinentüchel, fein. Battisttaschentüchel mit färbig. Kant., Servietten in Zwilch und Damast, w. und färbige Reinleinen-Dessert, türk. Piquett, Handtücher, Battist- u. Cotton-Kopftüchel, färb. u. blane Herrentaschentücher und alle in dieses Fach einschlagende Artikel. Aufträge aus der Provinz werden ebenso gewissenhaft, als reell ausgeführt, so als wenn persönlich gewählt würde u. Nichtconvenirendes anstandslos retourgenommen.

Adresse

An die Fabriks-Niederlage, Kochgasse 36 in Wien.

Wajdits József lap- és nyomdatulajdonos gyorssajtó nyomása, Nagy-Kanizsán.

NAGY-KANIZSA, 1875. márczius 25-én. 24-ik szám. Tizennegyedik évfolyam.

Előfizetési ár:
egész evre . . 8 frt.
fél evre . . . . 4 „
negyed evre . 2 „
Egy szám 10 kr.

Hirdetések
6 hasábos petitsorban 7, másodszor 6 s minden további sorért 5 kr.
NYILTTÉRBEN
soronkint 10 krért vétetnek fel.
Kincstári illeték minden egyes hirdetésért külön 30 kr. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY

előbb: „ZALA-SOMOGYI KÖZLÖNY.“

A lap szellemi és anyagi részét illető közlemények, előfizetések, reclamatiók stb. a szerkesztő-kiadóhoz bérmentve intézendők:
NAGY-KANIZSA
Takarékpénztári épület, földszint.
Bérmentetlen levelek csak ismert munkatársaktól fogadtatnak el.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

Nagy-Kanizsa város helyhatóságának, nemkülönben az „első zalai ügyvéd-egylet“, a „nagy-kanizsai kereskedelmi s iparbank“, a „nagy-kanizsai takarékpénztár“ a „zalamegyei általános tanitó-testület“, a „Zala-Somogy“ gőzhajózási részvénytársulat s több megyei és városi egyesület hivatalos értesitője.

Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön, megjelenő vegyes tartalmu lap.

Az országgyülési Deák-párt feloszlása és a két nagy országos pártnak szabadelvü párttá lett átalakulása tekintetéből, a zalamegyei Deák-pártnak is szükséges jövő pártállása iránt határozni.

Ennek eszközlésére folyó évi april hó 7-ére Zala-Egerszegre reggeli tiz órára a párt helyiségébe deákpárti közgyülést rendelek és a párttagokat tisztelettel kérem, hogy ezen fontos tárgyban a közgyülésen minél számosabban megjelenni szivesked jenek.

Kelt Palin, márczius hó 20-án 1875.

GLAVINA LAJOS,
zalamegyei Deákpárt elnöke.

Nagy-Kanizsaváros hatóságához

nyujtandó kérelem egy közérdekü tárgyban.

Felismertük helyhatóságunk tevékenységét s azon jó hajlamot, melylyel folytatva viseltetik a városi ügyek iránt és épen azért, mert e nemes hajlamáról tények után vagyunk meggyőződve, bátorságot veszünk a következő városi közérdekü tárgy elintézése iránt hozzá kérést intézni, teszszük ezt szerfelett soknak óhajtása kifolyásából, de azért is, mert ez ügy iránt mi is érdekkel viseltetünk.

Tudja azt a tekintetes helyhatóság, hogy a város népe a Szent-Ferenczrendüek templomát tartja magáénak, azért is, midőn egyházi szertartásban kiván részesülni, abba megy, ott mondja el imáját, oda viszi családja apraját, öregét, a mikor csak lehet. A templomba menő ájtatos nép rendesen az által jellemzi isten tiszteletére irányzott elkészültségét, hogy kivetkőzik napi öltözékiből s tetétől talpig csinos, tiszta ruhába öltözködik. Városunk népe még nem sülyedt vallás szeretetében, azért is látható, hogy legkivált ünnepeken zsufolásig tömve van a templom tolakodva lépi át a templom udvar be- s kivezető két kapuszárát. És midőn ezeket meghaladta, imáját zugolódással, neheztelés és nem ritkán megrovó kifejezésekkel előzi meg és az ezen körülmény, mely figyelmet gerjesztő és helyes intézkedés által elháritandó. Ennek kifolyása azon kérelmünk is, melyet ezuttal nyilvánosan teszünk hatóságunk gondjai elé.

Méltóztatik azt tudni, hogy ama templomba 2 ut vezet, egyike éjszakon, másika pedig a keleti oldalon van.

Jól tudja pedig a közönség azt, hogy azokon a templomba menni eső, hó, fagy olvadás után részben lehetetlen, részben nagyon nehéz.

Mi az éjszaki bemenetelt illeti, azon tér minden eső után rendesen átgázolhatlan, kitelő viz, sár, sártenger lepi el, a sáros viz a két sor épületet mossa, igy, ha valaki azon utat választja a templomba menetelre, átgázolhat ugyan, de kénytelen ugrálva lépdelni s igy lábait, ruháját érzékenyen elszennyezni. Nőket sujt e kellemetlenség legkivált, kik felett az utczai lakósok igen sok esetben nevetséges mulatságot is szereznek maguknak. Amint átgázolták a sártengert, következik a templom udvar és ebben azon rendetlen, fagyos eső után nagyon is sikamlós partmászás, mely tart a templom ajtajáig.

Igy e bejárás felett már hány ezer lélek botránkozott meg, azt felszámitani képesek nem vagyunk, elég azt tudni, hogy az megtörtént és hogy a zugolódások, a neheztelések folytatva napi renden vannak.

Aki éppenséggel e sártengert meggázolni nem akarja, az megfordul és a keleti kapuszárnál keres utat. Itt már jobb, biztosabb a bemenet, mégis, minthogy ennek is keresztben álló medenczéje van, eső után tóállás képződik, mely a kevésbé óvatos egyént szinte sárba, vizbe vezeti, hogy ruháját elszennyezze. E kapuszártól a továbbozás kényelmesebb ugyan, mint az ellenkező helyen, mégis ellehet mondani, hogy eső után, ha nem sáros is, de minden esetre nedves, mert kivételével 1--2 csapásnak az egész templomudvar kaszáló rét, igy ha a föld nem is, de a vizes fü minden esetre elegendő arra, hogy a nép ruháját kimélve, nem kimélve elpiszkolja, abban kárt okozzon.

Midőn az orvoslandó ügynek ily értelmet kellett adnunk és feltétlen szükségesnek, jónak láttuk az által hatóságunk figyelmét oda vonni, mintegy önkénytelenül kell következnie ezen szivélyes kérelemnek is, melynek czélja a sikeres orvoslás.

Mi abban a véleményben vagyunk, legtanácsosabb a helyszinére egy épitészeti bizottságot kiküldeni a városi mérnöki szakosztály vezényletc alatt, de csak eső után, midőn az akadály minden oldalról felismerhető és könnyü a javaslat megállapithatása, vegyen fel az egy épitészeti tervet, állapitsa meg a költséget, hogy egész biztonsággal lehessen hozzá fogni a gyökeres orvosláshoz. Igen, a gyökeres orvoslás és nem az ideiglenes javitáshoz. Az éjszaki utcza igen rövid, nem is széles, fekhelyzete olyan, hogy azon kevés költséggel is gyorsan lehet segiteni.

Az éjszaki bevezető utat medencze alakban ki kell rakni téglával, a viznek az ottani árok felé lejtőséget adni. Ilyenkép a viz az ut közepefelé lódulván, azon magával viend minden utpiszkot az árokba. Igy soha sem fog ott sár, vizállás képződni, söprés nélkül tiszta fog az maradni évek során át, az épületek soha nem fognak alapból nedvesek, penészesek, egészségtelenek lenni s igy több oldali javitás fog beállni.

A két kapuszártól a templom ajtó felé nagyon jó szolgálatot tenne egy öles járda.

Legyen szabad reménylenünk, hogy e kérésünk eredmény nélkül maradni nem fog, mert a költség, mely szükségeltetik, senkit sérteni nem fog és nem azért, mert az közös érdeket fedezend.

Jegyzőkönyv

felvétetett a n.-kanizsai járás jegyző-egyletének Nagy-Kanizsán, 1875. évi márczius hó 2-án tartott üléséről.

Jelenvoltak:

Kovács János járási közig. szolgabiró ur, Fülöp Mór egyleti elnök, Keömives Izidor Antal egyleti jegyző, Hoffer Ferencz k.-kanizsai, Ferenczy János kis-komáromi, Körmendy Sándor galamboki, Stingly Károly gelsei, Dénes Ferencz szepetneki, Svercsics Domokos esztregnyei, Gazsy János bakónaki jegyző, Zsideg János szt.-balázsi segédjegyző, mint egyleti tagok.

Elnök miután a megjelent egyleti tagoknak köszönetét nyilvánitá és viszont üdvözöltetik, az ülést megnyitja.

Az ülés tárgyai:

1-ör. A „Magyar jegyző“ czimü szaklap 2 dik számában az ország összes jegyzőihez intézett felhivás, melyben nyilatkozat tételre szólitatnak fel az országos jegyzői congressusoni részvételre, illetve megjelenésre, a felhivás a megjelent tagok előtt nyilvánosan felolvastatván, határoztatott:

Átérezvén az egylet az orsz. jegyzői gyülés fontos és üdvös voltát kinyilatkoztatja, miszerint az egylet kebeléből választandó kiküldött által fogja magát képviseltetni, miből folyólag Fülöp Mór és Ferenczy János szótöbb.

TÁRCZA

Harcz után.

Rajta fiuk fel! pohárra!
Ünsük össze serlegünk!
Mámor szülte kedv csapongás
Felderiti életünk.

Vig öröm közt zengje ajkunk
Sziv viditó énekét;
Oszlatva a komor gondnak
Bánat szőte fellegét.

Szegzárd vérszin nedve folyjon,
Mint harczban a honfi vér!
Áldomás ez szép hazánktól,
S harcz után most harczi bér.

Rajta fel vidám fiuk hát!
Zengje ezt el énekünk!
„Éljen a hon felvirulva
S égtől áldva nemzetünk.“

ZAKÁL GYULA.

A saintpointi kőfaragó.

Falusi történet.

A. De Lamartine
után
Gyulay Béla.

(Folytatás.)

A természet nagy művész, midőn háborítlanul munkálkodhatik. Azt bizonyitja e malom. Én soha sem jövök a faluba anélkül, hogy e kiszámitás nélküli összeállitást meg ne bámulnám, mely legszebb tárgy lehet a tájképfestőnek. Télen a patak kiárad és elönti a réteket; a malmot azért oly magasra kelle épiteni, hogy az árviz fel ne érhesse: a szükség egy sziklát jelelt ki számára, honnét ő széttekinthet és mások is látják. A zsilipről jövő patak a malom kerékre esik: a házat tehát egyik oldalról a viz felé kelle forditani, hogy annak hasznát vegyék. A lejtő közepén van a zsilip; az abból kiömlő viz tajtékozva siet a zöldes fal irányában. Azonkivül: a nyárfák és platanok, melyek szorosan a patak mellett állnak és ágaik a malom véres téglatetője felett csüngve mintegy második tetőt képeznek; a ház kiszögellő oldala, mely a malomkereket a csatorna elé tartja és sürü köddel környezett homályos barlanghoz hasonlit; a galambház, mely a malom mellé épittetett, mivel a galamb az elszórt gabnaszemek után megy; a négyszögü torony, melyet a malomtetőnél egy emelettel magasabbra kelle venni, hogy a vadgalambok már messziről meglássák menhelyöket; a kigyózó ösvény, mely a sárga homokon vezet át, hogy a szomszédos tanyák terhelt szamarai és kórdéi könnyebben juthassanak a malomhoz; az ablakból kitóduló lisztpor, a nyárfák közt felemelkedő kékes füst, a legelő kecskék, a galambok, melyek az udvarban leszállnak és a tyukoktól el akarják perelni a gabnaszemeket; a sziklaösvényen kapaszkodó szamár; az ablaknál varrogató molnárné, a repkényindára enyelegve felkuszó gyermekek —: e csodálatos szép és összhangzással csoportositott kép, melyen világosság és árnyék ugy van elosztva, mint a legtökéletesebb műremeken, — ez bájosabb, regényesebb, mint azt a költő vagy a festő képzelme előállitani tudná. Ez Theokrit egyik gondolata, Virgil egyik verse, Claude Lorrain (Klód Loren) festménye. Egy élet és vidám békével teljes kép; bámulandó műremeke az épitésznek, ki a művészetet a szép utáni törekvést nem ismeri —: ez a saintpointi malom. Innét is látom a felkelő nap fényét a téglatetőn; innét is hallom az ütenyszerü kelepelést, a malom szivveréseit.

A völgy tovább egész medenczét képez, mely közel negyedórányi széles. Középen alacsony domb emelkedik, melyen egy régi vár falai és tornyai fénylenek a napsugaraktól. A domb alján rétek és faültetvények terülnek el. A cseresnye és diófák közt egy durván összeácsolt hidat és a vár árnyékában épitett falu tetőit veszszük észre; ez husz vagy huszonöt házikó és majorból áll. A félig elporladt vén tornyok, melyek hegyes ödeleiket rég elvesztek, egy esetlen tömör épület szegleteit képezik, s ebben egy csigalépcsőzet néhány boltives szobába vezet. Ez az én lakásom.

Zöld pázsitos helyeket alakitottam és a diófaültetvényeken keresztül fasorokat vontam; a halom lejtőjén néhány kertet és rétet fallal köritettem; a bérlő fejszéjétől is nem egy nagy fát menték meg és hálául lombos ágaik árnyékát kaptam. A régi kastély öt láb széles falába több ajtót és ablakot vágattam s a főhomlokzatot az oxfordi ódon gót faragványok mintájára erős karzattal láttam el. E karzaton sétálnak a házlakói napkeltekor, vagy ülnek este a tornyok árnyékában. A falakon madárkalitkák függnek, lábainknál a hűs kőlapokon ebek pihennek s a kőkorláton, mint ház őrei, éjjel-nappal pávák ülnek.

E karzatról láthatni a saintpointi völgy legszebb részét. Tekintetünk először is lejtős rétekre esik, melyeken keresztül a Vallouze foly. Mindkét partján fehér nyárfák, czipruszok, nyir- és egerfák állnak s különféle szinü lombjaik valódi mozaikot képeznek. A legcsekélyebb szél is megingatja az ágakat s a levelek és virágok üde illatát a karzatra hozza.

A folyón és réteken tul fokozatosan emelkedik a magas hegyláncz, illetőleg halomsor, mely a saintpointi völgyet a Mâconnais, Bresse, Jura és havasok láthatárától elválasztja. Alján a kövér, vörhenyes termőföldben bab virágzik, fehér czéklát és takarmánynövényeket termesztenek; valamivel felfelé zöld cserjés gyümölcskertek és legelők vannak, honnét a fehér és feketén tarkitott marhák bőgését a viszhang halomról halomra viszi. A fák közül két vagy három tanya füstje száll a magasba, tekintetünk e füstön tul mély hegyzugokra akad. Itt-ott kis szekereket látni, melyeken a földmives szemetet hord mezeire; más szekerek fagakkal terhelten az erdőről jönnek.

E mély utak a bükkfa- és gesztenyeerdők homályában vesznek el, s irányukat csak a pásztorok távoli hangjáról ismerhetjük fel, kik nyájaikat még teljebb hajtják a hegyekbe. E hangok az óriási gesztenyefák viszhangja által erősbülvén s a réteken legelő csikók nyeritése, a juhok bégetése, a kecskék mekegése, a tyukok kodácsolása, a madarak csevegése, a malompatak csörgése, a harangszó, — mindez sajátságos eleven életről tesz tanuságot e regényes völgyben.

A legközelebbi hegyek magaslatai violaszinü hegyi füvel és sárgavirágu bokrokkal van födve. Itt-ott néhány facsoportozat áll vagy csupasz sziklák merednek a derült égre. A köd, mely a bérczeket leginkább kora reggel takarja, sejteti velünk a végtelen magasságokat, hova a gondolat oly szivesen emelkedik. A köd a hegyeknek az, mi a léleknek a csalódás: mindkettőt nagyitja. Hasonló a titokhoz, mely

séggel megválasztatnak, kiknek felmerülendő költségeit az egylet tagjai fogják egyenlő arányban viselni.

Mivel pedig az idézett felhivás szerint a résztvenni óhajtók jelentkezései 1875. január hó 25-re, mint záros határidőre tűzetett s ez már elmult, kérdést intéz az egylet Mohaupt Mihály bizotts. elnök urhoz, valljon a jelentkezés ez időre még nem-e késő? és a kilátásba helyezett országos jegyzői congressus mely időben veendi kezdetét? a körülményről egyletünk elnökét értesiteni kérnők.

2-or. A „Magyar jegyző" szaklap pártolás és támogatása.

A „Magyar jegyző," mint érdekünket képviselő szaklap anyagi szerény tehetségünkhez mérten, annak szellemtekintetbeni fenntartása czélul tüzetvén ki, ezen erkölcsi kötelem teljesitését anyagilag az egylet tagjai közül nyolczan, a „Magyar jegyző"-rei egyelőre $^1/_2$ évi előfizetéssel kezdik, a lap megrendelésével egyleti jegyző bizatván meg.

3-or. Jegyzői egyletbe alakulásrai serkentés.

Egyletünk a közelmultban alakulván meg, csekély számu tagokból s csakis pályatársaink, illetve járás jegyzőiből áll, társulas s könnyités tekintetéből tisztelettel hivja fel az egylet szomszéd járásunk összes jegyzőit az iránt nyilatkozat tételre, miszerint ők is — kik még tudomásunk szerint egyletté nem alakultak — mielőbb létesitve azt, s netán szövetkezési óhajukat egyletünk elnökénél beadni sziveskedjenek — nyilatkozatukat ellen esetben is kérvén. —

Sajnálkozás s nehezteléséét fejezi ki végezetül az egylet, hogy az egyleti tagok közül két tag — nem tudván, mi okból — az ülésről el maradt, igazolásuk elnök által elváratván.

Kovács János köz. szolgabiró urnak egyletünk iránt tanusitott jó indulata s pártfogásáért hálás köszönetet mondunk, kérvén egyszersmind egyletünk, ügyünket pártfogásában továbbra is megtartani.

Az ülés elnök által befejezettnek nyilvánitatván, a jegyzőkönyv bezáratott, elnök és jegyző aláirásával hitelesittetett. Kmf.

FÜLÖP MÓR m. k.
egyleti elnök.
KEÖMIVES IZIDOR ANTAL m. k.
egyleti jegyző.

Miben allt Mihály bácsi boszorkánysága?

(Folytatás.)

A szüretre persze, hogy most még nem nagyot számitottam. Szüret után pedig szőlőültetésemet jól feltakartam, hogy a téli fagy ne árthasson neki. A reá következő telen fát vásároltam és a telet szőllőkaró csinálással töltöttem el, mostoha fiam pedig mikor alkalmas ut és idő volt, trágyát hordott a tagra, tavaszi szőllőmunka után az ültetést szőllőt karróval láttam el. Ez bizony sanyaru évem volt, miután pénzbeli jövödelmem nem volt, hogy az adót s más egyéb szükségeseket beszerezhessem, a mult őszszel termett boromat kellett eladnom, mi bizony csak a vizes korsót vittük a hegyre, munkást sem tarthattam, mert a munkás megvárja a bort, igy minden munkát magunk végeztünk. A negyedik télen megint kénytelen voltam az ölfavágáshoz folyamodni, hogy a háznál a mulhatlan kiadások fedezéséhez szükséges pénzt beszerezhessem. Most már nagyobbik gyámfiam is tudott segiteni, azért az ölfavágás mellett még egy jó darab szőllő ültetés alá való földet is felforgattunk, de csak akkorát, mennyit — jól megomlott trágyával megjavitani tudtunk. A felforgatott földet pedig tavaszszal beültettük. A reá következő nyáron igen gazdag aratásom volt, azonfelül kukoriczám és burgonyám is bőven termett. A buzával pedig, mit eladásra szántam, vártam addig, mig az ára meg nem jött. A téli időt nőm is jól használta fel, mert olyan négy hizót hizlalt, melyekből kettőt jó áron eladhattam, igy közel kétszáz forintig pénzeltünk. Takarmányom bőven volt, azért megint két tinót vettem az öregebb ökrök mellé, hogy minél több trágyát csináltathasson. A még forgatatlan vén szőlőföldjét ebben a télben mind felforgattuk és a tavaszszal pedig a szőllőültetést tökéletesen befejeztük.

Ekkor már kezdett emelkedni gazdaságom, mert aratásaim mindég igen jól ütöttek ki, a sertés hizlalásból is jól pénzeltünk, az első szőllőültetésem is már bele jött a bortermésbe, 30—40 akót, későbbi években 50—60 akót is szüreteltünk, melyet azután jó áron eladtam. E közben egy szerencsés vételem is történt. Dorogi féltelke volt áruba bocsátva 1000 frtért, mások sokalták ezt az árt érte, mert a földje vizenyős s nem termett rajta más, mint sás és káka és egy részén kukoricza, de én miután megvizsgáltam, hogy lehet a vizet csatornázás által elvezetni róla, nem sokaltam az árt és az alkut megkötöttem, felét azonnal kifizettem, a fennmaradt felét pedig 3 év alatt szinte kifizettem. Ha marháimtól megváltam volna, egyszerre is kifizethettem volna. De hogy adtam volna el marháimat, inkább szaporitottam, két tinót ismét vásároltam, a vén ökrök helyébe is fiatalabbakat vettem. De nem untatom tovább tdő uramat és Pál öcsémet gazdálkodásom minden fordulatával.

Kedves Mihály bátyám megbocsássou, ha némi észrevételt teszek elbeszélésére — sokat és pedig a legjavát kihagyta, nem mondotta el, hogyan tette szántóföldjeit oly dusan termővé, hiszen en is trágyázom földeimet, de én két holdról sem arattam annyit, mint ön egy holdról, ott kell valami mesterségnek lenni. Azt sem mondotta el, mit csinált azzal a sok csonttal, mit az utczai gyermekekkel összeszedetett, nem sajnálta a gyermekeknek még pénzt is adni, ha sok csontot hoztak.

Jól tette az észrevételt Pál gazda — szólt a lelkész — én is teszek egy kérdést, majd mit csinált borainak, hogy oly jó áron tudta akkor is eladni, mikor különben a bornak rosz ára volt. Ezt el kell önnek mondani, ne csináljon titkot borkezelési módjából.

A két kérdést megoldani sok lesz mára, — szólt Kendi Mihály, hanem mivel boromról volt szó, hozz csak anyjukom abból a borból, melyet hazahoztam s kinalj meg vele bennünket. Mihály gazda neje hamar ott termett a borral és megkinalta vendégeit. Vendégei pedig amint a bort izlelték, nem akarák elhinni, hogy azt a bort Mihály bácsi szőlleje termette volna.

Csakugyan igaza van tdő uramnak — szólt Pál gazda, — el kell önnek beszélnie borkezelési módjat, mert azzal egészen titokszerüen bánik. Senkit nem ereszt be pinczéjébe midőn borai forrnak.

Hogy nem igen szeretem, ha valaki pinczémben boraim forrása ideje alatt lábatlankodik, az igaz, de hogy oly titokszerüen bánnék boraimmal, azt már nem hagyom helybe. Kész vagyok én bor és must kezelési mesterfogásaimat másokkal is közölni. Igaz, hogy most már nem félek attól, hogy szomszédaim borai kitegyenek az én boraimon. Szokott borvevőimet sem féltem, hogy tőlem elpártoljon. De hát most a két kérdés közül melyikre feleljek előbb — kérdé Kendi Mihály.

Az elsőre a gabona ermelésre vonatkozva — szólt a lelkész.

Egy akaraton volt velem tdő uram. Beszélje el csak Mihály bátyám, mikép vezette a mezei gazdaságot s mikép járt el a mezei munkában, hogy önnek mindig még szük esztendőben is bő aratása volt, szemes gabonáját mindig jobb áron adta el, mint mások. Ennek titkát szeretném először is tudni.

Legyen kivánsága szerint Pál öcsém. Emlékezik rá, hogy mig földeimet nem győztem elég trágyával, az ugarolást én is követtem. De mihelyt győztem elegendő trágyával, földemet a váltó-vetésforgás alá veendő telkemet felosztottam 6 egyenlő részre. Ugy intéztem a vetés sorát, hogy mind a 6 szakaszba más, más termény volt vetve s hogy mindenik szakaszba következő sorrendbe jöttek a vetemények, azon szakaszba, melyben első évben erős széltébeni trágyázásba kapás növény kukoricza és krumpli termett, a rákövetkező őszszel buzával lett elvetve, és a reájövő tavaszszal polvás lóhermaggal vetettem be, ezt a lóher foldet pedig a következő harmadik év őszén rozzsal vetettem el, ezen földet aratás után tarló répával és takarmány kukoriczával vetettem az ötödik évre, hol lendekkel, bol csillagfürttel vetettem el, reákövetkező tavaszszal (ez már a 6-ik év) fél trágyázásba tavaszi árpát vetettem. Hogy az összeszedett csontokat mire használtam, azt is elmondom. Szabályul tartottam, hogy a gazda házánál semmi elveszett tárgy ne legyen, a csont pedig, ha az elporlasztatik, igen hatalmas trágyaszer, mivel a csont $^1/_3$ rész kocsonyanemű anyagot $^2/_3$ részben pedig vilsavas meszet és keserü földet tartalmaz, a vegykémlelés után pedig azt is tudjuk, hogy 1000 font buzalisztben 12 font vilsav, 5 font mész és 3 font keserföld van. Ezen számarányokbol is látható, hogy a csonttrágya egyike a leghatalmasabb trágyaszernek. Aki tehát a csontot haszontalan tárgynak tekintve elveszni hagyja, az nem lehet jó gazda. Ha a kenyeret eldobni vételnek tartjuk, a mint igaz is, mert az Isten áldását meg kell becsülnünk, de nem hasonló vétek-e, ha azt, mi földünk termő erejét nevelné; elveszni hagyjuk. Falusi gazdatársaim nem nagy figyelmet forditottak ezen hatalmas trágyaszerre és nekem épen ez volt a nyereségem, mert uton-utfélen a csontokat apró gyermekekkel összeszedettem, ezek pedig azt egy-két krajczárnyi jutalomert igen szivesen megtették s igy évenkint meglehetős mennyiségü trágyaszerre tettem szert. A mészárossal, pedig szerződtem, hogy a vágóhidról lefolyó vért csatorna által godörbe gyujtse, az itt nyert vért én a tragyhalmom mellett levő tragyalegödör tartalmaval összevegyitve, a trágya halmazomra öntöztem. Hogy gazdatársaim a csontot trágyaszerül nem használtak, annak hiszem, hogy egyik oka az is volt, mert a csontnak porrá omlasztása modját nem értették. Pedig ez nem valami nagy mesterség. Én az összegyüjtött csonthalmazomhoz képest ástam egy négyszög alaku s lab hosszu ugyan ily széles és négy láb mély gödröt a gödör fenekébe pedig szanaszét leszurdaltam karókat. A csontot fejszefokkal apróbb darabokra összezuztam, ezután oltatlan meszet és hamut, melyet már előre megszereztem, még pedig oly mennyiségben, hogy annyi volt, mennyi a csont készletem — a gödor fenekére egy pár vekával teritettem, erre azután egy pár véka összetört csontot teritettem, erre megint meszet annyit, mint előbb és hamut, erre pedig ismét két véka csontot. S ezen rétegezést addig folytattam, mig csak tartott a mészből és csontból, a legutolsó réteget mész és hamuval zártam be. Ekkor a karókat kihuztam a gödörből s az ez által támadt lukakba vizet öntöztem, mind addig, mig a lyukak felnem tellettek vizzel. Ekkor gyengén befödtem folddel és igy hagytam vagy három hétig, mire kihült a mesz és az elkevert csont elmállott. Ezután kimertem a gödörből egy halomba és a halomban több más földes trágya keverékkel összekevertem, és a félszer alatt halomban állni hagytam, mig jól ki nem száradott. Ezen munkát mindig tavaszszal eszközöltem, hogy mire a tengerit és burgonyát, másodszor kellett kapálni, már ezen csonttrágyát ki is hordattam a földre és a tengerinek másodszori kapálása által a földbe elkeveredett s mire az őszi vetés ideje megérkezett; arra már ezen csontrágyából is oldódott fel annyi, mennyi az őszi vetésim táplálékához megkivántatott. Kinek tehetsége engedi, midőn a csont már elmállott, még gypszet is keverhet hozája, mert a gypsz is jó ásványtrágya. Az ily csonttrágyából egy-egy holdra 4—5 mázsa elegendő, melyet porrázuzva kell a földre szétszórni. Az ily csonttrágyával ellátott földben azután egészen más termés van ám, mint anélkül és sulyosabb az ily földben termett buza, mint a más ezt nélkülöző földben termett.

(Folytatás köv.)

Helyi hirek.

E hó végével az évnegyedes előfizetés lejár, tisztelettel felhivjuk lapunk t. pártolóit előfizetéseik mielőbbi szives megujitására, hogy a lap szétküldésében hiány ne forduljon elő.

— *Lopás.* F. hó 22 ére viradóra H rki Ödön koresmáros éléskamrája ablakát betörték, honnan 3 sonkat, 2 oldalast elloptak. Szücs Boldizsár városi hajdunak erélyes utánutdakozódás folytán sikerult még délelőtt, épen midőn a sonkát már ették, elcsipni a két jómadarat, mindkettőt a városi börtonbe kisérte.

— *Iskolabezárás.* Auerbach Paulina zugiskolájat a ministerium azonnal bezáratni rendelte el — ugy tudjuk a kapitányi hivatal a bezáratast kellő erélylyel teljesitette.

— *Bükkfa* darab hozatott szerkesztőségi irodánkba, mely bükkfa darabon szamos fuszal nőtt ki, P. F. fakereskedő mar 20 év óta folytatja a fa üzletet, de ilyesmit allitása szerint még nem tapasztalt.

— *A nagy-kanizsai* fürdő-részvénytársaság marcz. 29-én délelőtt 10 órakor tartja közgyülését a kereskedelmi s iparbank helyiségében.

— *A „Divat" és „Nefelejts"* egyesülése következteben egy oly lap nyujtatik a magyar olvasóközönségnek, melyről minden nagyitás nélkül elmondhatjuk, hogy nincs parja és vetélytars nélkül all, nemcsak hazánkban, hanem a külföldön is, mert az ily drága mellekletekkel kiadott lapok rendesen csak havonkint kétszer jelennek meg és épen azért, mert mellekleteik tetemes költséggel jarnak, á lap beltartalmára, a szepirodalmi részre csak kevés gondot forditanak. A „Divat-Nefelejts" egy tökeletes hetilap, mely 12 frtért egy even át mindazt nyujtja előfizetőinek, mit eddig egy szépirodalmi hetilap és egy „Bazár"-féle kéthetes divatlap együtt 22 frtert adtak. A „Divat-Nefelejts" egy even át 24 „Bazár"-fele képes szamot és 52 szépirodalmi szamot ad, e mellett

---

minden földi dolgot fed és ünnepies szint ad nekik.

Ily kilátás van a saintpointi kastély karzatáról keletre.

Nyugati oldalán a halmok nem oly meredekek, a falucskák közelebb vannak egymáshoz, az erdők nem oly változatosak és sötétebbek. E rész a havasvölgyek jellegével bir. Ha lenn a nagyszerüen vad természetet akarjuk csodálni, akkor a keleti hegyek felé fordulunk; ha a csendes falusi életben óhajtunk gyönyörködni, ugy a nyugoti látkört határoló magaslatokat tekintjük meg. Egyik a földi üdv képe, másik magasabb érzelmekre indit; minkettő a a legszebb diszitmények egyikét képezi, melylyel a teremtő az élet drámáját felékesité.

Itt lakom én gyermekségem óta, ahányszor csak éltem folyása, mely előttem majd elenyész — majd megujul, ide hoz az én tevékeny, sokat hányatott éltem ez első partjára. Örömmel emlekezem vissza a sok tavaszra, nyárra, őszre, sőt még a kevés télre is, melyeket husz év óta itt tölték el. Ah! néhány év óta az események csak ritkán engedték meg, hogy legalább pár óráig itt lehessek, a fáknak, melyeket én ültettem, csak egy futó pillantást is szenteljek és két sirnál imádkozzam....

1846 ban hosszu utazásból jöttem vissza. Rögtön Saintpoin-re siettem, hogy lássam, nem pusztitott-e el valamit e családi fészken az idő és hogy némi javitásokról gondoskodjam.

Reggeli után az öreg bérlő kiséretében lementem a kertbe. Az öreg ember már bölcsőben ismert és most a major egyik szegletében a nyugalmat élvezi, mint egy ősbirtokosa a jószágnak. Én a körfalat több helyen megrongálva találtam s rajt oly nagy rések voltak, hogy kis fiuk is átbujhattak s kertemben a madárteszkeket kiszedhették volna. Pedig a fák épugy a madaraké, mint az enyimek. A madarak a mezők költészete, a természet dicséneke. Ha megöljük őket, ki énekeljen a szép mindenségben? Nem ismerek szomorubbat, mint a templomtorony alatt, ház előtt vagy kertben egy fecske, pinty vagy csalogány szétdult fészkét a kicsiny hamvas tojáshéjakkal földre szórva látni!

Litaud (Litó) atya, az öreg bérlő, tisztes aggastyán ezüstfehér fürtökkel. Én csak Litaud atyának neveztem őt mindig, mert oly majd gyermeki hajlammal viseltetem irányában, melylyel öreg, hű szolgák irányában, kik a házban minden családtagnál hosszabb ideig vannak, méltán szoktunk viseltetni.

„Litaud atya, — mondám neki, — a falat ki kell javitani s a réteket betömni; vékony téglák által nincs eléggé védve a szél és vihar ellen, négyszegkövekkel kell kirakni. Akkor nem fognak többé ártani neki a széltől ingatott fagak. De ennek azonnal meg kell történni, mert az éjnapegyeni zivatarok, melyek szeptember hóban jőnek, a még fennmaradt többi téglát is mind összezuznák. Hivassa el a kőfaragót, kit nem rég láttam ott fenn a kőbányában dolgozni. Én megmérem, kialkuszom az árát és kőbányámban dolgoztatok vele. Jövő évben a madarak zavartalanul költhetnek a bokrok közt."

„Igen, uram," — felelt habozva Litaud atya, — azonban észrevettem arczáról, hogy az igennel nem nagyon volt tisztában.

„Talán nincs itt közel kőfaragó?" kérdém, hogy bizonyosságra jussak.

„De igen, van itt egy, — válaszolt az öreg, — és ő jó, ügyes munkás; hanem nem tudom, le jön-e és fog-e a háznak dolgozni."

„Miért nem?" kérdém csodálkozva. „Tehát nem olyan jó az én pénzem, mint más emberek-é? Nem fizetek-e én egy kifaragott kőlapért ugyanannyit, sőt szükség esetén még többet is, mint a falusiak? Mért ne jönne el, ha hozzám hivják?"

„Ez a kőfaragó nem pénzért dolgozik..."

„Akkor tehát adok neki gabnát, burgonyát, dióolajat, almát vagy szilvát, amit akar."

„Ő élelemért sem dolgozik, mint mi."

„Ugyan miért dolgozik tehát?"

„Ő Isten nevében dolgozik és a szegény embereknek. Az ur gazdag és a kastélyt rétekkel, erdőkkel együtt birja; azért félek, hogy a kőfaragó, ki szelid, mint a gyermek, de hajlithatlan is, mint az ő kövei, azt fogja mondani: „Az ur elég gazdag, hogy a munkát jól megfizesse. Ha én ő neki dolgozom, akkor a szegény embereket cserben hagyom, kiknek egy kifaragni való ajtó vagy ablakjuk van, s azután az ur nekem többet akar majd fizetni, mint amennyi életfenntartására szükséges; én nem tudom miként utasitsam vissza pénzét, és ha elfogadom, másokon követek el méltatlanságot." Szóval félek, hogy nem fog eljönni."

„Nem, nem, — mondám, — ő nem tagadhatja meg azt. Az árat maga szabhatja ki; és ha az én pénzem nyomja a lelkiismeretét, odaadhatja a szegényeknek. Küldjön egy juhászbojtárt érte. Holnap délkor itt fogom várni. Ha nem is tudok vele megegyezni, mégis kiváncsi vagyok egy embert látni, aki itt e hegyek közt, hol az emberek oly nyereségvágyók, valami jó kereseményt visszautasit."

„Jól van, én ide rendelem, — felelt Litaud atya. De magam fogok elmenni; csak jobban eszére téritem én, mint egy juhászbojtár."

Az öreg ember még biztos léptekkel ment lakására, hogy faczipőit levesse és szárharisnyáit felöltvén, megvasalt botját kezébe vegye.

Én a házba tértem, fogtam a lövő fegyveremet és ebeimtől kisértetve — az erdőre mentem.

(Folytatása köv.)

A chignon!

A fürt, mi főd diszíti lányka
Nem a természet adománya;
Titokba hozta a fodrászlox
Egy holt özvegynek szépadt lánya.
Te kétkedőleg hiven hordozod
Örülsz, mulatsz pedig talán . . . . .
Nem is sejted, hogy fürtöd árán,
Koporsót vón a kis leány?

GYUROM.

24 pompás szinezett aczélnyomatu divatképet, 12 nagy mellékletet szabásokkal s egyéb mintarajzokkal és 4 rendkivüli mellékletet gyönyörüen szinezett női kézimunkák rajzaival. A „Divat-Nefelejts" divatrészében mindazt nyujtja, mi a divat terén mint ujdonság fölmerül és a legkeresettebb elegantia mellett a czélszerüséget és takarékosságot is szemmel tartja s havonkint két nagy képes iven bemutatja a legujabb öltözeteket nők, leányok és gyermekek számára, szabásmintáikkal együtt, valamint a legszebb kézimunkákat, a készitési mód legrészletesebb leirásával. A szépirodalmi rész nemesitő és egyszersmind mulattató olvasmányt nyujt. Közöl vezérczikkeket, költeményeket, eredeti s forditott beszélyeket jelesebb iróinktól, hetenkint egy tárczát Bulyovszky Gyula elmés tollából és más tárczaczikkeket a társadalom, művészet és irodalom köréből, ismeretterjesztő s egyébb érdekes czikkeket, minden héten fris ujdonságokat a fővárosból, vidékről és nagy világból, hasznos jegyzeteket a háztartás fölött, valamint tudósitásokat a különféle hazai egyletekről, különösen pedig azokról, melyeknek élén nők állanak. Mindennemü talányokat stb. Előfizetési föltételek: Egész évre 12 frt, félévre 6 frt, évnegyedre 3 frt. Az előfizetési pénzek a „Divat-Nefelejts" kiadóhivatalának, Budapest, Sebestyén tér 1. szám czimzendők. Mutatványszámok megkeresésre azonnal bérmentesen küldetnek.

— *Az „Apollo"* czimü zeneműfolyóirat negyedik kötete legujabban megjelent harmadik számának tartalma: 1) Abránd-keringő, Nagy Bélától. 2) Scherzo, Feigler Gézától. 3) Egyelgések, tipegőpolka Hölzl Lőrincztől. 4) Három népdal. — Előfizetési ár egész évre (mintegy 100 válogatott zeneműre) 6 frt., félévre 3 frt. A jelen szám 1 frtért külön is megszerezhető. Az előfizetés vidéken legczélszerübben a postahivataloknál postautalványozás utján eszközölhető. Budán az „Apollo" kiadóhivatalában iskola utcza 681. sz. a. Minden eddig megjelent szám és kötet folyton kapható.

— *Rövid hirek.* Ferdinand császár és király a közelebbi napokban megint veszélyesen beteg volt, de mar jobban van. — Liszt a Dugonics szobor javára Szegeden zongorázni fog. — A budapesti első takarékpénztár tiszta jövedelme 635,000 frt. volt, melyből jótékony czélokra 24,763 frt. fordittatott. — Gyulán Wenckheim grófné árvaházat állitott. — Anglia legnagyobb zeneköltője Sir Villiám Strendál meghalt. — Rackevénél a Duna kiöntött, Makárd község határát egészen elárasztotta. — Szolnokon levesosztó intézetet állitottak fel, hol naponkint 200 szegény kap levest és kenyeret. — Lobkovitz József hg. lovassági tábornok elhunyt. — A troppaui czukorgyár leégett, 6000 mázsa czukor, mely már készen volt, dus táplálékul szolgált a tüznek s csak ezen czukorkészletet magát 175 ezer frtra becsülik. — Passauban egy iszákos ember levágta alvó feleségének gyönyörü hajat s árát még azon éjjel bevitte. — Port-au Prince, Hayti sziget fővárosában ezer hazat hamvasztott el a tüz. — A nemz. banknál s több pesti pénzintézeteknél hamis öt frtos bankjegyek találtattak. — Deák Ferencz beiratta magát a „szabadelvü párt" klubkönyvébe, hol addig 205 tag van feljegyezve. — A kir. közjegyzők névsorát valószinüleg a husvétvasárnapi hivatalos lap fogja közzétenni. — Győrmegye főispánjává Radó Kálmán fog kineveztetni. — Deák Ferencz, mint tanuló a győri szinpadon háromszor lépett fel kitünő sikerrel jótékonyczélu szinielőadások alkalmával. — Blaháné asszonyt Bécsben nagy kitüntetésekkel halmozták el. — Észak-Amerikában a Coloradó burgonya rovar igen szaporodik, a kérek. ministerium a hatóságokat figyelmezteti. — A debreczeni és nagyváradi sóhivatalok beszüntettettek. — A fővárosi gyalog lánczhidvám 1874-ben 195,008 frtot jövödelmezett. — Pozsonyban lóvonatu vaspályát terveznek. — Vasuti szaktanfolyam nyittatik meg a kereskedelmi tanodában apriltől kezdve s tart félévig. — A fővárosi közuti vaspályatársaság hivatalnokai nyugdij alapjára 3000 frtot adományozott. — Hatodszor szült ikreket Gerber G. szinész neje.

Vegyes hirek.

— *Rózsa Sándor — mint szabó!* A „magyar polgár" szerint Rózsa Sándor napjait egykedvüen és sorsába belenyugodva tölti a szamosujvári börtönben. Itélete kihirdetése előtt magános fogságban volt és elvonta magát minden munkától, amit neki szórakozásul ajánlottak és „Ha meg unom a semmittevést, ujra hozzá fogok", szokta mondani. Az itélet kihirdetése után, a többi rab közé helyezték és dolgoznia is kellett. Azon kérdésre, hogy minő munkát választ? felelé: „A szabóságot, mert értek hozzá egy keveset" s azóta a félelmes rabló vezér jámbor szabólegénynyé vált és átalában igen illedelmesen viseli magát; templomba is jár, mert — muszáj. Arisztokratikus rábló természetét még nem vetkőzte le, még mindig utálja az apró tolvajokat s a börtön igazgatójától csak azon kedvezményt kérte, hogy ne zárják egy szobába - zsebmetszőkkel.

— *Egy kis regény.* Ezelőtt mintegy 10 évvel egy csaji (Erdély) zsidó, ki hazájában nem tudott zöld ágra vergődni, nejét és több gyerekét hátrahagyva, Amerikába vándorolt ki, megigérvén nejének, hogy onnan majd gondoskodik róla. Ez meg is tette és nemsokára oly jól ment dolga, hogy meggazdagodott. Midőn már 60,000 frtot szerzett, hazaindult, Hamburgban azonban nehéz betegség verte le, a mely kórházba menni kényszerité, itt végrendeletet készitett, összes vagyonát nejére hagyván. Nemsokára azonban betegsége jobbra fordulván, folgyógyult, s csak ekkor vette észre, hogy szekrényét, melyben pénze és végrendelete volt, ellopták. Néhány irgalmas hamburgi mintegy 100 frtot gyüjtött számára, amivel ismet visszatért Amerikába. A betegápoló, ki pénzét ellopta volt, szintén Amerikába ment, meg érkezte után azonban hirtelen meghalt. A nála levő ládát a hatóság lefoglalta és a végrendelet re ráakadván, a 60,000 frtot a jogszerü tulajdonos nejének Európába küldötte, értesitvén őt egyuttal férje haláláról. A tulajdonképpeni férj, miután ismét szerzett 5000 frtot, közelebbről hazatért; neje időközben 2-szor férjhez ment volt és megérkezése napján leánya menyegzőjét ülte második férjével. Midőn a kivándorlott belépett, épen arról volt szó, ki mit ád ajándékul a menyasszonynak. „A mostoha apa száz frtot" szólt ez az asztal mellől; „akkor az édes apa ezeret adhat," szólt a hazatért s egy ezerest tett az asztalra. A rabbik most azon tanakodnak, hogy a két férj közül melyiknek itéljék oda az asszonyt.

Papirszeletek.

— Inditványozni akarják egyik képviselő ülésben, hogy valami jótékonyságot kellene tenni.

Halljuk! Csend! figyelem! A Czigleniczét akarják vele betömni.

Az inditvány nem fogadható el, mert akkoron ottan hegy lészen, s az „Uj világ" utcza betemetődik

Jó lelkiismeret. Hölgy: köszönöm, de férfitől emléket nem szabad elfogadnom.

Férfi: ugy hát egy csókot adok.

Hölgy: ezt ugyan elfogadom, de köszönettel kétszeresen vissza is adom, mert ezt megtartani tiltja lelkiismeretem.

Fiu: édes anyám sietek az iskolába, a tanitó ur megmutatja a napfogyatkozást.

Anya: jó van édes fiam, csak siess, hanem közel ne állj hozzá, hát ha baj történik.

Megtörtént. Egy valaki egész éjeli József köszöntéséről hazajöve, véletlenül a tükörben nézett, de ha a champagner ugy kipirositá arczát, hogy magára nem ismért, a képmását udvariasan kérdezé, uram, kihez legyen szerencsém?

„Legyen szerencsém ebédre," mondá egy urnő a szüret alkalmával mustot kéregető barátnak, mire az egész egykedvüleg válaszolá: „Leszek olyan szives."

Történeti naptár.

Márcz. 23. 1667. halt meg Vesselényi Ferencz, nádor. — 1600. Pálffy Miklós, életének 50-dik évében, meghalt. — 1848. B. Jellachich Bánná lesz. — 1849. Perczel Mór Nagy-Kikindán a szerb csapatokat szétveri.

„ 24. 1527. Ferdinand és Károly német császár felszólitották a magyarokat, hogy hagyják el Zápolya partját s térjenek vissza a törvényes király iránti hűségre.

„ 25. 1843. A themsei alagut megnyittatik.

„ 26. 1827. halt meg Beethoven Lajos, korunk legnagyobb zeneköltőinek egyike. — 1552. Országgyülés Pozsonyban.

„ 27 1849. A pesti izraeliták 40000 frt. sarczot fizetnek. — 1443. sz. Hunyady Mátyás, magy. király, Kolozsvárott.

„ 28. 1766. sz. Weigl József, hires zeneszerző, Kis-Martonban. — 1851. halt meg Döbröntei Gábor, jeles m. iró, Pesten.

„ 29. 1605. Bocskay István és pártja Szerencsenél országgyülést tart. — 1792, III. Gusztáv svéd király, Stockholmban meggyilkoltatik. — 1598. Győr Schwarzenberg Adolf tábornagy és Pálffy Miklós által csellel a törököktől visszafoglaltatik.

„ 30. 1848. Horváth petitio. — Pesti mozgalom. — 1851, halt meg Bataviában (Jáva sziget) Schwaner C. M., utazó természetbuvár, Borneo első ismertetője.

„ 31. 1387. Zsigmond koronáztatása Sz.-Fehérvárott. — 1848. Népgyülés a muzeum terén, Pesten.

Lottohuzás.

Prága, márcz. 17-én: 43, 36, 31, 5, 59.
Lemberg, „ „ 14, 23, 27, 74, 64.

Piaczi árak.

— **Sopron** már. 19. Buza 3 frt 80—4.80 Rozs 2 90 — 3 60. Árpa 2 frt. — kr. 2.60 kr. Zab 1 frt. 90 kr. — 2 frt. 15 kr. Kukoricza 2 frt. 90 kr 3 frt. — kr. Széna mázsája 1 frt. 80 kr. — Szalma — frt. 70 kr.

— **Szombathely**, márt 19. Buza 3.80—4 25 kr. Rozs 2.90—3.30 kr. Árpa 2.10—30 kr. Zab 1.80 2 frt Kukoricza idei 2.— — — kr. Marhahus fontja 30 kr. Borjuhus fontja 40 kr. Sertvéshus fontja 52 kr. Óbor akaja 12 frtig. Ujbor 6 — 7 frtig. Keményfa öle 10 — 12 frtig.

— **Kőszegen** 1875. már. 19-én a buza 4 frt. 20 kr. 4 frt. 50 kr. Rozs 3 frt. 30 kr. 3 frt. 40 kr. Árpa 2 frt. 30 kr. 2 frt 50 kr. — Zab 2 frt. — kr. 2 frt. 20 kr. Kukoricza 2 frt. 90 kr. 3 frt., 10 kr. — Liszt legf. 13 frt., mundliszt 12 frt., rozslisszt 9, baraszliszt 8 frt. —, dara mérője 15 frt — Lencse 10 frt. Bab 4 frt. 50 kr. Kása 12 frt. — kr, Burgonya 1 frt. 20 kr. Fa kemény 13 — 15, puha 9 frt. Marhahus 28 kr., tehénsair 60 kr. disznóhus 32 kr., disznózsir 52 kr. borjúhus 40 kr. birkahus 20 kr. — Széna m. 1 frt. 90 kr. Szalma m. 1 frt. 10 kr.

— **Pécsett** már. 20. Buza 3 55 kr.—4 frt — kr. kétszeres 3 frt. 10 — 3 frt. 30 Rozs 2 frt 70 — — 80 kr. Árpa 2 frt. 15, 2 frt. 20 — Zab 1 frt. 70 — 80 kr. Kukoricza 2—20 —25. Széna mázsája 1 frt. 90 kr. Szalma mázsája 90 kr. Hajdina 2 frt 10 kr.

— **Áttatban**: Borsó, lencse méreje 9 10 frt. Köles 7 frt. Bab 4 frt., 50 kr. Hajdina 2 frt., 50 kr.

Szerkesztői üzenet.

1651. „Miért is kelle..." — „Egy kis bokrétára". Lelkem-nekem. Mindent-igent. Virágom lángolón... rosz rimek.

1652. „Aki nem dolgozik, ne egyék" régi közmondás. A dolgozat nagyon is hiányos, megsem misitettük.

1653. J. „A szerelemvallás három módja" czimü humoreszket, hogy nem közölhetjük, eltalálta. Ön igen szépen forditotta le németből, holott a „Zala" mint „eredetit" közölte; ily irodalmi botrány, plagium ellen csak szánalmas mosoly az egyedüli önérzetes fegyver. Tisztelt önnek működése, nembogy terhünkre volna, sőt hazafiui örömmel üdvözöljük.

1654. Ő. H Gy. Azonnal elment.

1655. S—s. Szombathely. A kitüzött határidőig a szerkesztő betegeskedése miatt nem intézhető el.

Érték- és váltófolyam márczius 23.

5% metaliques 71.40; 5% nemz. kölcsön 75.85 1860 ki álladalmi kölcsön 112.40; bankrészv. 9.63; hitelintézeti részvények 237.25; London 111.40; magyar földtehermentési kötvény 70.25; temesvári földtehermentési kötvény —.77; erdélyi földtehermentési kötvény 76.25; horvát-slavon földtehermentési kötvény —.80; ezüst 104.50; cs. kir. arany 5.23 — Napoleond'or 8.88 —; 100 mark D. R. n. —.—

Vasuti menetrend

Érvényes november 15-től 1874.

A kanizsai időtmutató óra szerint,

indul Kanizsáról

(Kanizsai vaspályán az órák pontosan a helyi időt mutatják.)

Vonat szám	*hova:*	Óra	Perc.	Idő
205	Eszék, Mohács, Dombovár s Fiumába	5	2	reggel
215	Mohacs, Zágráb és Dombovárra	2	32	délut.
212	Budára	6	17	reggel
202	„	1	52	délut.
204	„	10	37	estve
313	Szombathelyre (innét délután 5 óra 25 perczkor Bécsbe) . .	5	37	reggel
301	Bécsbe (Szombathely, Bécsujh felé)	2	7	délut.
311	„ „ „ „	10	47	estve
203	Pragerhof felé Triesztbe . . .	4	42	reggel
201	„ „ „ Grácz és Bécsbe	2	22	délut
213	„ „ — „ „ „	11	37	estve

Érkezik Kanizsára

	honnét:			
216	Mohács és Zágrábból	4	8	reggel
206	Eszék, Mohács, Fiume s Dombovárról	1	23	délut.
218	Fiume és Dombovárról	9	46	estve
203	Budáról	4	17	reggel
201	„	1	51	délut.
211	„	9	28	estve
314	Szombathelyről	10	25	reggel
302	Bécsből (Bécsujh. Szombath. felől)	4	29	reggel
312	„ „ „ „	10	10	estve
214	„ Grácsből, (Pragerhof felől)	4	44	reggel
202	Triesztt Béca Grácsből „ „ .	1	13	délut.
204	„ — — „ „ .	10	18	estve.

Felelős szerkesztő s kiadó: **Báterfi Lajos.**

HIRDETÉSEK:

Hölgyeknek nélkülözhetlen!

RAVISSANTE

Dr. Lejosse-tól Párisban.

Csak a hivatalosan megvizsgált, méregmentes, tiszta és teljesen ártalmatlan

RAVISSANTE

bir azon erővel, az emberi bőrt minden szennyeződéstől megtisztenteni, utólhajoktól megóvni és szépséget s örök ifjuságot biztositani. Ha a **Ravissante** naponkint egyszer az ujjhegygyel az arczra, vagy más testrészre dörzsöltetik, már a törülközés után tapasztalható a majdnem csodálatos hatás. Az arczon támadt ránczok és himlőhelyek elsimittatnak. — A **Ravissante** ifju arcszint idéz elő, a bőrt fehéríti, frissiti és finomitja; eltávolit legrövidebb idő alatt szeplőt, májfoltokat, orvvörösséget s a bőr minden tisztátalanságait.

Már az első kisérlet után elhatározzák a t. hölgyek, jövőre csupán csak Dr. LEJOSSE világhirü „**Ravissante**"-ját használni.

Egy üvegtok ára 1 frt 50 kr.

Kapható nagyban és kicsinyben Budapesten:

Dr. LEJOSSE főraktárában, király utcza 15. I. 19.

Vidéki rendelvények a legszigorubb titoktartás mellett, utánvéttel eszközöltetnek. (1569—15)

KANITZ C.

papirkereskedése

Budapesten, Dorottya utcza, 12. sz. a.

bámulatos olcsó árak mellett következőket ajánl u. m.

100	drb. finom levélpapir névvel	—	frt	50	kr.
100	„ „ „ szines monogrammal	1— 1	„	50	„
100	„ legfinom. . „ „	2	„	—	„
100	„ finom boriték „ .	1— 1	„	50	„
100	„ legfinomabb „ . . .	2	„	—	„
100	„ látogató jegy	—	„	50	„
100	„ levélpapir fekete nyomattal	—	„	80	„
1000	„ lenboriték „ „	3	„	50	„
1000	„ pecsétbélyeg	2.50, 3— 3	„	50	„
1	teljes iróasztali berendezés	5, 10, 15	„	—	„

Ugymint nagy választéka legfinomabb irodai és levélpapir s borítékoknak, ugyszintén minden e szakba vágó czikkeknek. Irómappák, jegyzőkönyvek, rajzszerek, váltótárczák, diszes pénztárczák, albumok, stb. stb. legolcsóbb gyári árom. (1610—2)

Árlejtési hirdetmény.

A vallás és közoktatásügyi m. kir. ministerium 1874. évi deczember hó 11-én 32.207. szám alatt kelt rendelete folytán a magyar-szerdahelyi községi iskolánál szükséges pótépitkezések foganatositása államsegély mellett engedélyeztetett.

Ezen épitkezés vállalkozás utjáni biztositása végett 1875. évi aprilis hó 5-én délelőtt 10 órakor Magyar-Szerdahelyen szóbeli és irásbeli zárt ajánlatok elfogadása mellett nyilvános árlejtés fog tartatni.

Az épitési költséget következő összegek jelzik:

1.	kőmives munka	268	frt. 60	kr.
2.	kőmives munka anyag . . .	460	„ —	„
3.	ács munka	303	„ —	„
4.	faanyag	207	„ 60	„
5.	asztalos munka	49	„ —	„
6.	lakatos „	171	„ —	„
7.	gerencsér „	60	„ —	„
8.	bádogos „	165	„ —	„
9.	üveges „	8	„ —	„
10.	mázoló „	15	„ —	„
	összesen .	1707	frt. 20	kr.

Ezen készpénzbeli költségen kivül a község részéről természetben kiállitandó munkaeró 229 kézi s 58 igás napszámmal van előszámitva.

A terv költségvetés, az árlejtési s épitési feltételek 1875. évi márczius hó 18-ától fogva a zala-egerszegi m. kir. mérnöki hivatal irodájában a szokott hivatalos órákban megtekinthetők és ugyanott átvehetők az irásbeli zárt ajánlati minták is. (1627—2)

Felhivatnak a vállalkozni szándékozók, miszerint a fennkitett napon és órában, az előirányzott épitési költség után számitandó 5%-tóli bánatpénzzel ellátva, a kitüzött helyen vagy személyesen jelenjenek meg, vagy pedig jogérvényes irásbeli zárt ajánlatukat az 5%-tóli bánatpénznek melléklése mellett, az árlejtési bizottmányhoz az árlejtési épitési feltételekben kikötött határidőig küldjék be.

Zala-Egerszegen, 1875. márczius hó 16-án.

A m. kir. mérnöki hivatal.

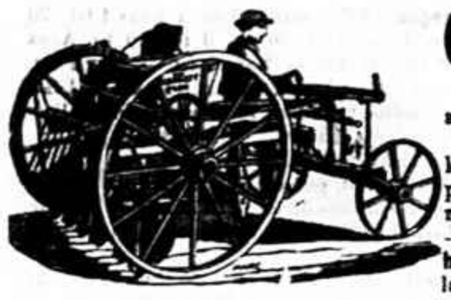

GARRETT R. és FIAI főügynöke Kotzó Pál gépészmérnök Budapesten: VI. váczi körüt 39. sz

ajánlja a t. cz. mezőgazdasági közönség figyelmébe dúsan felszerelt raktárát **mezőgazdasági gépekből.** Készletben tart folyvást eredeti Garrett R. és fiai híres sorvetőit, gőzmozgonyait fa és szénneli fűtésre, szalmafűtésre is, gőzcséplőit morzsolóit, továbbá járgány-cséplőket, malmokat kéz- és gőzerőre, szecska- és répavágókat, gabnarostákat és magválasztókat (trieurs), szénagyűjtőket, legjobb szerkezetű kaszáló- és arató-gépeket stb. valamint Strohl és Baris pesti gyárában készült kitűnő ekéket. — **Árjegyzék kivánatra postafordultával.** — Utójegyzet. Garrett R. és fiai eredeti sorvető-gépei megfelelnek tökéletesen a magyar viszonyoknak és valamennyi a legcsábitóbb nevek alatt és reclame mellett ajánlott utánzások ezen géppel sem a vetés minősége, sem tartósság iránt nem versenyezhetnek. — Egy ily eredeti sorvetőnek ára 13 sorral, 6 láb szélességben, beleértve helyes előkormányt és valamennyi tartalékrészeket, jelen árfolyamnál: **helyben Budapesten 380 o. é. frt, helyben Bécsben 370 o. é. frt.** — Ugyan e sorvető ára, előkormány helyett csak ruddal és egy előkormánykerékkel ellátva, továbbá csak 5 láb szélességben és igen könnyü talajra ajánlható, megfelelően olcsóbb. (1617—3)

Csikó legelőre

a pölöskei uradalomban elfogadtatik minden egészséges herélt vagy kancza csikó 10 frt. legelőbér előleges befizetése mellett.

A legeltetés tart april 24-től october végeig. (1628—2)

Pölöske, u. p. Zala-Szt.-Mihály.

BECKER.

Van szerencsénk a t. közönséggel tisztelettel tudatni, hogy a

„tavaszi idényre"

a legfinomabb s legelegansabb divatkelmék, ugy a legolcsóbb, mint a legfinomabb nemüekből

RAKTÁRUNKBA

már megérkeztek, ennélfogva bátorkodunk magunkat mindenféle férfi-ruha készitésére ajánlani. Kérjük a t. cz. közönséget, szivesked jék hozzánk fordulni megbizásaival, melyeket legnagyobb megelégedésökre fogunk elintézni.

Legmélyebb tisztelettel

Hirschler & Hlatko.

(1629—1) férfi-ruha üzlete.

Helyiség a m. kir. távirda hivatal átell enében van.

Malom eladás.

Zalamegye Hegyesd községé en egy kétpár kőre dolgozó szitás vizi malom eladó $6^6/_{12}$ láb esettel, 3 szobából álló molnár lakással, és cserépsindellel fedett és porfogóval, padlással, ellátott malomépülettel, melynek belső világossága a kőpadnál 4 öl széles, a hossza pedig 8 öl, fagy és elszáradástól ment elegendő vizzel.

Az eladandó malom még azon előnynyel is bir, hogy a malom alatt levő eset felvitele és fekvése folytán kevés költséggel nagyszerü jövödelmet igéró 4 pár kőerejű műszerkezetü malomra átalakitható.

Ezen malom 1875. évi január 1-től kezdódó 12 évre van haszonbérbe kiadva, évenkint 1090 frt. készpénz, 6 mérő buza, 20 méró rozs haszonbérért, továbbá mindenféle uj és avét csináltatások, tüzkár elleni biztositás, végre 110 frt. jövedelmi és egyéb tulajdonosi adók megfizetési kötelezettsége a bérlőt illeti.

A venni szándékozók, alkuszok kizárásával személyesen vagy levélileg a tulajdonos Lakosi Józsefnél Nagy-Kanizsán a Kinizsi utczában 22. szám alatt jelentkezhetnek. (1605—4)

Ház-eladás. (1623—2)

Nagy-Kanizsán, a Bátori utczában, a „Zöldfa" vendéglő közelében 5 lakosztályból, pincze, nagy gyümölcsös kertből álló ház szabad kézből eladó. Bővebb értesitést Merkly Antal ügyvéd ur, vagy e lap szerkesztősége ad.

Csak egy

kisérletbe kerül,

hogy áruim kitünőségéről a bámulatos olcsó ár mellett:

!27 kr.!

mindenki meggyőződjék.

Vásznak.

1 50-rőfös vég, $^3/_4$ széles, frt. 13.50
1 80- „ „ $^4/_4$ czérna-vászon „ 8.10
1 30- „ „ „ csinvat-vászon „ 8.10
30- „ „ „ kreász-vászon „ 8.10

vagy bécsi rőfönként 27 kr.

Selyem- és bársony-szalagok.

Fail- vagy noblesse-selyem, minden sima, legdivatosabb szinekben, szines fonákkal Öt ujjnyi szélesség, bécsi rőfe 27 kr., két ujjnyi szélesek két bécsi rőf 27 kr.

Egy pár

fehér vagy csikos hölgy- vagy gyermek-térdharisnya, a legjobb fajtából . . . . . 27 kr.
Egy pár férfi félharisnya . . 27 kr.
Egy pár harisnya-kötő, széles selyempántlika-csokorral diszitve . . . . . 27 „

Továbbá

fehér damaszt-törülközők, vászonágynemüek, nehéz lábszőnyegek, butor-csinvat, háló- és cziczfüggönyök, valódi szinü percalinok, török hálóköntös-kelmék, barchentek, rőfönként 27 kr. (1597—1)

Gyapju-ruhakelmék.

$^4/_4$ széles nehéz ripszek, Lusztredi ginalsk, tibetek, gasterek, sima és csikos, mindenféle szinben bécsi rőfe

= 27 kr. =

Egy

legyező akármilyen szinü . 27 kr.
Egy készlet fej- és mellcsokor bársony-pántlikákkal és rózsákkal diszitve . . . . 27 kr.
Egy pár kézelő gallérral együtt 27 kr.
Egy pár fejre való vagy zsebkendó, tartós szinü . . . 27 kr.
Egy vászonzsebkendő . . . 27 kr.
Egy vászon-asztalkendő . . 27 kr.
Egy tekenősbékahéj-fésü legujabb fajta . . . . . 27 kr.
Egy kétféle fésü . . . . . 27 kr.
Egy vászon- és slingelő olló . 27 kr.
Egy angol fej-diadém, egészen fekete gyöngyökkel himezve, a legujabb . . . . . 27 kr.
Egy bőr-pénztáska . . . . 27 kr.
Egy kávéskanál china-ezüstből 27 kr.

Megbizások

az összeg beküldése után vagy postai utánvét mellett pontosan hajtatnak végre. Ámde, melyek nem tetszenek, minden habozás nélkül visszavétetnek.

Beck Grand bazárja

Bécs, Adlergasse 4.

kéretik a czég czimét eltenni, és azt lehetöleg jól emlékezetben tartani.

---

27 kr. Csarnok 27 kr.

N.-Kanizsán.

Eisinger Henrik fióküzlete

nagy választék szép és jó női **ruha kelmékből**, kitünő sima és mintázott **jó szinü Creton, Pergalin, Jacona** és **batisztok**; sima és mintázott **brillantin** és **piketek**, kitünő es jó szines **kanavászok, fehér grádli**, szines **butor grádli**, valódi, szolid **gyolcsok, szalvéták, törülközők, szőnyegek, czérna, pamut** és **vitorlavásznok** ültönyöknek; női és uri **nyakkendők, kezelők** és **gallérok**; nagy választék nehéz és jó **selyemszalagokból** és sok más piperecikkekből stb.

ez mind csak **27** kr. rőf vagy darabonként.

Minták kivánatra küldetnek. — Szives megrendelések postai utánvét mellett pontosan és azonnal eszközöltetnek.

Eladási helyiség: Uj takarékpénztári épület, volt Kohn Gy.-féle üzlet.

Szives megrendeléseket a „27. kr. Csarnok 27 kr." N.-Kanizsán tessék czimezni. (1622—3)

Schon am **1. April** erfolgt die **Ziehung**

der Wiener Communal-Anlehens-Prämienlose:

Wiener Lose.

Diese Lose haben jährlich 4 Ziehungen

mit Haupttreffern 200,000 fl. 200,000 fl. etc.
von 200,000 fl. 200,000 fl. etc.

Original Lose genau nach Tagescurs, und auf 12 Monatsraten á 10 fl.

Promessen zur Ziehung am 1. April, Haupttreffer 200.000 fl.

jetzt noch á 2 fl. 50 kr. und Stempel.

Wechselstube der k. k. priv. Wiener Handelsbank, vorm. Joh. C. Sothen, Graben 13. (1618—4)

Promessen auf Wiener Lose, von obiger Wechselstube ausgefertigt, sind auch zu beziehen durch: **Gr.-Kanizsaer Handels- und Gewerbe-bank, Schwarz & Tauber in Gr.-Kanizsa.**

(1571—16)

A legnagyobb

VASBUTORGYÁR

Reichard & Társa-é,

Bécsben, III. Marxer utcza 17. sz. alatt van, honnan képekkel ellátott árjegyzék kivánatra ingyen bérmentve küldetnek mindenkinek.

FEHÉR MIKLÓS

vezér ügynöke

Rd. Hornsby & Sons, J. & F. Howard, H. Lachapelle, Rd. Sack

stb. t. gyárosoknak.

Iroda raktár s javitó műhely: Budapesten, Üllői ut 12. sz. „Köztelek."

Iroda és raktár: Bécsben Landstrasse Pragerstrasse 13. (Hotel Hungaria.)

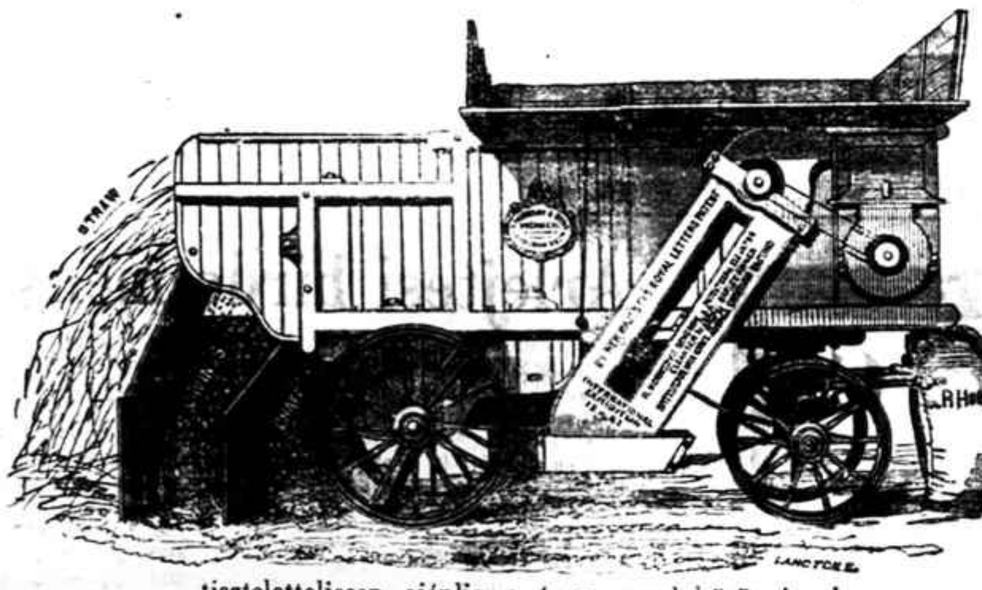

tiszteletteljesen ajánlja a t. cz. gazdaközönségnek

R. Sack jeles sorba vetőgépeit, melyek könnyüségüknél fogva homokos talajhoz legalkalmasabbak (a 13 soros $7^1/_2$ vámmázsát nyom,) továbbá ugyan ennek 8—14" mélyre járó öntött acél **Rajól** ekéjét.

Priest & Woolnough sorba vetőit (javitott Garett.)

J. & F. Howard meghaladhatlan ekéi, gőz földmivelési eszközei és széna forgó gyüjtőit.

L. Huillier konkoly, vadborsó, bükkény s zab kiszedő gépe.

E. H. Bentall, Richmond & Chandler szecskavágóit.

Hornsby répametsző és zúzógépeit, jeles amerikai tengeri morzsolóit szelelővel, a világhirü s számtalan első dijat nyert, ugy legközelebb az 1874-ik évben Varsóban tartott gazd. kiállitás alkalmából érdem oklevéllel ellátott Hornsbi gőzmozgony és gőzcséplőit, járgány és cséplőit, valamint mindennemü gazdaságba vágó gép- és eszközeit.

Egyuttal kérem tisztelt vevőimet, hogy a netán szükséglendő pótrészekre megrendeléseit mielőbb megtenni szivesked jenek, hogy ideje korán kiszolgálhassam.

Árjegyzékek kivánatra dijnélkül s bérmentve küldetnek. (1625—2)

ROBEY & Comp. Limited

gazdasági gépgyárnokok, Lincolnból, Angliában,

Budapesten, Üllői ut 1-szám.

Legnagyobb gazdasági gépraktár Budapesten, állandó gépkiállitás, készletben található.

Sorvető-gépek különösen magyar viszonyoknak megfelelő könnyü 2 közönséges ló által huzható, rendkivüli tartós és egyszerü 13 soros vető-gépnek ára Budapesten 320 o. é. forint, kovácsolható vaskereten és hátulról kormányozható.

Amerikai rögtörő, meglepő könnyü és a legkötöttebb földben is használható.

Amerikai kaszáló- és arató-gépek.

Lógereblyék és **szénagyüjtők** rendkivüli olcsó áron.

Világhirü Robey-féle fekvő és **hordozható gőz-gépek.**

Gőz-cséplő-gépek Patent vasrácsával és **vasgerendával** a legtökéletesebb cséplő gép a világon, mely minden más hasonló czélra készült gépet, munkaképesség, minőség és tartósság tekintetében felülmul.

Kézi cséplő-gépek, lójárgányok és **lovas cséplő-malmok, szecskavágók, szelelő- és konkoly-választó rosták** és minden más a gazdasági gépszakmába vágó eszközök.

N. B. Községek számára, kik gőzcséplő-gépet, vagy gőzmalmot akarnak beszerezni, különös kedvező fizetési feltételek szabatnak.

NN. BB. Megrendeléseket kérünk közvetlenül hozzánk Robey & Comp. Limitedhez Budapestre czimezni, mivel sem Zalamegyében, sem Vasmegyében tőlünk gépek eladására megbizva senki nincsen és közvetlen érintkezés folytán olcsóbb árakat is szabhatunk s gépeinket vagy Bécsből, vagy Budapestről szállithatjuk.

Végre Budapesti gyárunkat gépek javitására is felajánljuk és más gyárbeli használt gőzgépeket is jutányos áron becserélhetünk.

(1589—11) **ROBEY & Comp. Limited Budapest.**

Wajdits József lap- és nyomdatulajdonos gyorssajtó nyomása, Nagy-Kanizsán.

NAGY-KANIZSA, 1875. márczius 28-án. 25-ik szám. Tizennegyedik évfolyam.

Előfizetési ár:
egész evre . . 8 frt
fél evre . . . . 4 „
negyed evre . . 2 „
Egy szám 10 kr.

Hirdetések
6 hasábos petitsorban 7, másodszor 6 s minden további sorért 5 kr.
NYILTTÉRBEN
soronkint 10 krért vétetnek fel.
Kimutatási illeték minden egyes hirdetésért külön 30 kr. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY

előbb: „ZALA-SOMOGYI KÖZLÖNY.“

A lap szellemi és anyagi részet illető közlemények, előfizetések, reclamatiók stb. a szerkesztő-kiadóhoz, bérmentve intézendők:
NAGY-KANIZSA
Takarékpénztári épület, földszint.
Bérmentetlen levelek csak ismert munkatársaktól fogadtatnak el.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

Nagy-Kanizsa város helyhatóságának, nemkülönben az „első zalai ügyvéd-egylet“, a „nagy-kanizsai kereskedelmi s iparbank“, a „nagy-kanizsai takarékpénztár“ a „zalamegyei általános tanitó-testület“, a „Zala-Somogy“ gőzhajózási részvénytársulat s több megyei és városi egyesület hivatalos értesitője.

Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön, megjelenő vegyes tartalmu lap.

A nagy-kanizsai

kerület követválasztó polgáraihoz.

Tisztelt választók, szeretett polgártársaink!

Az országgyülési két nagy, t. i. az ugynevezett „Deák“ és a „Balközéppárt“ összeolvadása folytán megváltozott politikai viszonyok, mint a most uralkodó s szeretett hazánk boldogitására vállvetve működő szabadelvü pártnak a vidéken is megalakitása kivánatosnak és szükségesnek mutatkozván, e czélból Nagy-Kanizsán, a városház nagy termében 1875. márcz. 31-én délelőtt 11. órakor az ezen kerülethez tartozó választó polgárok nagy értekezlete fog megtartatni, melyre a választó kerületnek az eddig fennállott bármely politikai párthoz tartozott választó polgára legőszintébb tisztelet s testvéries bizalommal meghivatik s felkéretnek a tisztelt választó polgárok, hogy a fentkitüzött értekezleten minél számosabban megjelenve, az ujonnan megalakult s a nemzet bizalma által támogatott szabadelvü párt zászlóját tömörülés s a jóra irányzott egyetértés által diadalra segiteni sziveskedjenek.

Kelt Nagy-Kanizsán, 1875. márczius 16-án.

INKEY LÁSZLÓ s. k.
MARTINKOVITS KÁROLY s. k.

Korunk és hazánk.

Sok küzdés, verejtékhullatás, sok keserü erőmegfeszités után végre édes nemzetünk is kivivta Európa hatalmas államai között a létjog koronáját, felhatott ama magaslatra, honnan nemes önérzettel hivatkozhatott emésztő küzdelmeire, melyek több százados folyamán keresztül, legyürve bajt s kemény csapásokat, szivós ellenállással fogadta nehéz idóinek mostoha áramlatát. Kevés nép vall oly viharos multat magáénak, kevés nép volt annyi zaklatás, annyi szenvedés szánandó martaléka, mint épen mi, kik alig hogy forró vérünk árán földet szerzénk, melynek puha pástján a pihenés enyhét keresték lankadt tagjaink, máris fekete fellegek raját láttuk fejünk felett sötéten tornyosulni. Majd irigy féltékenység zu lult fel ellenünk, majd vak belvillongás tépte meg hazánk csillogó köntösét; még be sem hegedtek az ország bekötözetlen sebei s a tatárok rohantak buján termő téreinkre, vandal pusztitásaikkal avatkozva be a „lenni vagy nem lenni“ kérdések kérdésébe; majd a törökök ütöttek reánk, évek hosszu során át marczangolva nemzeti önállóságunkat; vészes viszályok fergetege dühöngött erre honunkban szerteszét, mig az idegen nyomás sulyos békók vasát nem verte megtört testünkre. S e folytonos izgalom, mely szünet nélkül ébren tartá daczos elszántságunkat, sajátságos viszonyaink természetes kifolyása volt. Már mint bevándorló nép, honfoglalásunk által tőlünk majd minden tekintetben elütő törzseknek jutottunk közvetlen szomszédságába; a miénktől teljesen különböző, más alkatu nyelvök, más vallásuk, más szellemi életök, más müvelődési irányuk tátongó ürt alkotának s ez ür választá el tőlünk ama föld lakóit, mely letelepedésünktől fogva határunkat képezé. Tétova habozásnak nem volt helye: e mély válaszárkot rajtunk állt szinig tölteni, ha mindjárt ősi vallásunkat s erkölcseink tán tetemes részét kellett is bélétemetnünk; de kérlelhetetlen körülményeink, melyekkel oly nehéz volt az alku, a véget nem érő harczok által összes tevékenységünket teljesen más mederbe szoritották s még később is midőn a culturai haladás emelkedő ösvényén annyi reménynyel s már nem is minden siker nélkül megindulánk, a török járom állt utunkba, mely porba vert bennünket, a föld porába, hol csak sulyos bilincseink lélektépő csörgését hallók. Le valánk alázva mélyen, egész a kétségbeesésig, vigasz nélkül vonaglottunk a nyers önkény durva hahotái között s késsék csak még a szabadulás nagy órája néhány évig, néhány napig, leroskadunk élettelenül, oda veszünk örökre, hogy soha többé föl ne támadjunk. Hosszan tartott a rémes álom, mihez kinos rabságunkat hasonlitani lehet, de végre felébredénk s az első, mire gyötrő emlékeink könyeitől fátyolos tekintetünk esett, hátramaradásunk volt. Sokszoros erőmegfeszitéssel kellett, hogy dologhoz lássunk, mert a kor szinvonaláról alábukni annyi lett volna, mint hanyatthomlok rohanni az enyészet falának örvényébe; az egymásra lépő időszakok folyvást uj és uj munkát róttak reánk, de meg nem görbedni alattuk, megállni szilárdan, rendithetetlenül, volt elég önérzetünk; részt vevénk az emberiség fenkölt küzdelmeiben, korról korra, emberöltőről emberöltőre, lázas erélylyel teremtők meg legdicsőbb emlékeinket, kitisztult nyelvünket, irodalmunkat, államiságunkat s igy alkottuk meg fényes multunkat, melyre a gyáva kétkedők s hitszegény pessimisták ellenében bármikor utalhatunk, mely jelenünk vágyainak s jövőnk szent reményeinek egyedül jogosult alapja.

A XIX. század a világtörténelem leggazdagabb korszakainak egyike s óriási vivmányai, melyek nagyszerü szellemi mozgalmainak árjából bérczek gyanánt emelkedtek fel, a fönség büszke bélyegét nyomák reá, mely fennen hirdeti az ember fejlődésének magasan álló fokát, ki — mint Castelar szépen irja*) az iránytü által kiterjeszkedik a tengeren, a könyvnyomdászat által az időben, Amerika felfödözése által a földtekén, a bölcsészet által szellemben, a classicus müvészetek felkarolása által a történelemben, a távcső által az egekig s mindezek által összevéve istenig hatott fel. S ama nagyszerü alapokra, melyeket a korábbi idők lánczolatos tevékenysége lerakott, előre törő korunk oly csodás falakat emelt, melyeket évezredek fognak megbámulni; haladásunk oly határozott, átgondolt, oly férfias volt, egész menetében annyi higgadtság szegődött az elszántsághoz, annyi megfontolás a merészséghez, hogy lehetetlen sajátságos jellemét az első tekintetre fel nem ismerni. Mintha az összes emberiség az ifjukor rajongásaiból az érett férfikor delébe lépett volna; mintha kibontakozott volna szétfoszló ábrándjainak kábitó mámorából; mintha szétverte volna maga körül csalódásban ringató álomképeinek vastag ködét, hogy csupán egy magas eszme vezérelje innentul minden küzdelmében s minden pillanatában: az igaz tisztasága, salaktalansága, a realis valóság. Munkára, nagy munkára fel; hisz vannak hosszu éjszakáitok, viraszszatok! volt magasan lengő zászlajának hivó szózata s ez ünnepélyes hangokat megértek az egész föld kerekségén, keleten, nyugaton, délen, éjszakon. Hogy az általános forrongásban hazánk sem maradt tétlenül, hogy felfogta egész teljében a kor magasztos szavát, hogy tudott küzdeni, hol küzdenie kell vala: nem

*) „A müvészet, vallás és természet Olaszországban.“ C. E

TÁRCZA.

Egy régi barátomhoz.

Emlékszel-e, emlékszel-e,
Midőn együtt magasztalók:
A szép zsidóleányt?..
Azóta évek mentek el,
Felváltók álmaink' valók;
Mit gyermekéveinkkel álmodánk,
Feledtük tán, — kiért sóhajtozánk:
A szép zsidóleányt?

Mily duc! — magasztalád haját,
S szemében én a mennyt lelém...
Oh, édes álmodás!..
Ha ablakánál láttuk őt,
Hogy rád tekint-e? vagy felém?
Arról haszáig lett beszélni tárgy;
Otthon meg ujra látni volt a vágy:
A szép zsidóleányt!

Artatlan volt az érzelem,
Mit lángra gyujta képzetünk,
S mily kéjes volt e lány!
Mint életünket őrizők.
Hivén, hogy tán nem élhetünk,
Ha lángolásunk egyszer véget ér
Ha elveszitjük, — testünk porba tér:
A szép zsidóleányt!

Te messze, messze távozál,
Azóta végkép elveszél,
Nem jött a hir nyomán
Felőled semmi, semmi sem!
Benned kihalt a szenvedély!...
De én maradtam... égve érte hőn,
És birni: lelkemnek szent vágya lőn:
A szép zsidóleányt!

Husz éven át kerestem őt,
Kérdém: tavaszt, nyárt, őszt s telet:
Ha tudnak róla tán?
Választ nem adtak ők nekem,
És ah! felőle nem beszélt:
A fű, fa és virág, ha kérdezém...
Fellelni elhagyott minden remény:
A szép zsidóleányt!

A bú, a bánat lett enyim,
A fájdalom sajátomul, —
És annyi kin után,
A szenvedésnek gyógyszerét,
A bort kerestem vigaszul...
Elvégre föltaláltam átkomul:
A koromban megvetett asszonyul:
A szép zsidóleányt!

Arczán ezernyi lett a ráncz,
Nem vén... de öly öreg hanya!
Nem látni dús haját,
Szeméből elveszett a menny, —
Karján gyermek... hah! ő anya!!..
Sors átka! mért találtam igy fel őt,
Had ünnepelném mindig a dicsőt,
A szép zsidóleányt!

SARKADY ISTVÁN.

A saintpolnti kőfaragó.

Falusi történet.

A. De Lamartine
után
Gyulay Béla.

(Folytatás.)

II.

Következő nap déltájban, épen midőn a vadászatról visszatértem, az udvarban ebugatást hallottam. Lemenvén, Litaud atya és a kőfaragó volt.

„Itt van Kolos,“ mondá az agg bérlő a megelégedés bizonyos hangján, mely tegnapi rábeszélésének sikere fölötti benső örömét nyiltan kifejezte. „Ő akar a háznak dolgozni, mert urnője a szegényekkel sok jót tesz.“

„Tehát menjünk a falat megnézni és megmérni, mennyi és mily széles kőlapokra lesz szükségünk,“ szóltam hozzájuk.

Ők velem a czédrusok felé jöttek.

Én időnkint lopva egy egy pillantást vetettem a kőfaragóra, ki már az első tekintetnél bizonyos tiszteletet gerjesztett bennem. Habár ő egész lényében szerény és alázatos volt, mégis meglátszott, hogy nem szolgailag meghunyászkodó azon ember irányában, kinek háza nagyobb, mint a többi ház a faluban, hanem, hogy egy fensőbb biróuak minden gondolatairól és érzelmeiről számot ad.

A háztól a falrésig vezető fasor hosszu, volt tehát időm arczát emlékezetembe vésni.

Kolos harminczhat vagy negyven éves, közép nagyságu férfiu volt, kissé előrehajlott alakkal, mint azt munkásoknál látjuk, kik a nehéz tárgyak sulya alatt meg szoktak görbülni. Járása nem volt oly könnyü, ruganyos, mint havasi vadászainké; térdei előre hajlottak, mint egy munkásé, ki sokat hajol. Jobb válla sokkal erősebbnek és magasabbnak látszott, mint a bal. Karjai soványak és izmosak, kezei hosszuk és csontosak voltak; meglátszott rajtuk, hogy oly jól tud velők fogni, mint a harapófogóval. A nagy kövek munkálása, emelgetése által az ember első műszere — a kéz nála szokatlanul kifejlődött és megerősült. Mint két lóggony csüngtek alá kezei, nem tudta igazán, mit tegyen velők, ha nem volt semmi nála. Mezitelen lábai, főleg erősen kiálló lábujjai a nedves homokon mély nyomokat hagytak hátra.

Veres gyapju sapkáját kezében tartá. Sürü fekete, kissé poros haja nyakába csüngött és gömbölyüen le volt vágva. Ruházata egyszerü és kevésből állt. Vászoninge nyakán nyitva volt és mellén egy sárgaréz-tü tartotta össze. Felsőöltönye bal vállán függött; ezt csak tiszteletből vette fel s hogy előttem jobb kinézése legyen. E felsőöltöny, valamint nadrágja is fehér gyapjuszövet volt. Utóbbit egy széles barna bőröv erősité testéhez. Mindkét zsebéből körző, mérték és kalapácsnyél állott ki. Hosszu kecskebőr köténye minden lépten csaholt, zörgött.

Lassu, kimért léptekkel haladt, mint kinek esze szüntelen működik és belső szerkezete a test mozgását, mint egy óraművet szabályozza.

E durva, mitsem mondó külső daczára azonban arczán mégis valami nemes, méltóságteljes volt, mi önkénytelen tiszteletre gerjesztett. Az ember bizonyos tisztelettel közelithetett csak hozzá. Homloka oly nemes, gondolkodó külsővel birt, mint Plátóé az ódon mellképeken. Finom, de komoly arczvonásain oly nyugottság és egyszermind bájömlött el, mint egy fiatal leányka arczán, ki valamely hosszu betegségből vagy titkos bánatból még nem üdült fel teljesen. Világos kék szemei közönségesen mindig kissé fölfelé irányultak, mintha fensőbb tárgyak szemléletéhez lettek volna szokva. Hosszu pillái titokszerü árnyékot vetettek szemeire. Orra egyenes és középen kissé hajlott volt. Ajka redői a mélabu és akaratszilárdság némi vegyülékét mutatták. Arczszine halvány, de egészséges volt és a fekete haj azt még jobban kiemelte.

A férfiu egész személyisége sajátságos benyomást tett reám. E vonásokban minden csak gondolat és érzés volt. Alig mertem megszólitni is midőn mellette mentem, nem tudtam eleget ránézni e szellemdus arczélre.

szükség mondanom; beszélnek helyettem a tények, s ezeket meghazudtolni nem lehet. Midőn századunk hatalmas szelleme rámutatott az emberi működés terének végtelenségére, nemzetünket sem hagyja pihenni ép erejének érzete, elnémithatatlan öntudata; oda állt a küzdők sorába bátran, elszántan, ott harczolt nemes erélyével a legfenségesebb eszmék érdekében lankadás, ingadozás nélkül s jóllehet, nem nyomulhatott a közmivelődés ama pontjáig előre, hova más népeket kedvezőbb viszonyaik toltak, annyi minden kétségen kivül helyezhető, hogy oly jelentékeny eredményeket vivott ki, melyek lételét, nemzeti existentiáját jó időre biztositják. Nézetei megtisztultak s a határozottság mezébe öltözének: elismeré a tudomány szertelen hatalmát, mely hóditani képes, kimondá az egyéni érték függetlenségét a puszta rang s üres tekintély ragyogó szappanbuborékától s a látszat semmiségét mélyen alárendelé a való s igaz olyannyira jogos becsének. E nemes elvek szigoru keresztülvitele tünik előnkbe mindenünnen; nézzük csak utósó évtizedünk ösztövér költészetét, mely a nagy közönség szemében a lehető legnyomorultabb, nézzük csak az előitélet s elfogultság keskeny küszöbéről a józan kritika tágas termébe lépve s nem lehet figyelmen kivül hagynunk az ifjabb költői nemzedék többé kevésbé massiv törekvéseit, melyek kétségtelenül oda czéloznak, hogy a költészetben a pillanatnyi érdekek képviselete helyett a helyes és magasabb izlés kifejezését tegyék le. Az ötvenes évek rikitó léhaságokban buja költészete hatását manapság teljesen elveszté s ama silány áltehetségeknek, kik hazafias hűhóik által meghurczoltaták neveiket a félrevezetett közvéleménynyel csakhamar nyakát szegte az idő, mely „igaz s ledönti, mi nem az." A jelen kornak nincs naturalistákra szüksége; ma nem elég fényes tehetséggel birni, azt minden izében érvényesiteni is kell, ma nem az a kérdés, ki mennyit tehet, hanem mennyit tett, mihez képest komoly áldozatok árán szerzett tanulmány a nyilvános küzdtér egyedüli fegyvere, ez segit kizárólag valódi s állandó sikerre, mely századunk elfogadott mérvvesszője, becsadó mértéke.

(Vége köv.)

III. Hibás szók és szólások javitása.

11. A szenvedő alak használata.

Némelyek a tetik-féle igealak használatának még jogosultságát is kétségbe vonták, azt állitván, hogy a magyar nyelvben nincs szenvedő forma.

Irodalmunk bármely korszaka, akármelyik termékének mondhatni, minden egyes lapja azonban kétségtelenül bizonyitja, hogy a kérdéses alak, nemcsak megvolt és megvan, hanem hogy különösen a latin forditásokban majdnem ép oly gyakori használatu, mint a cselekvőé. Jogosultságához tehát semmi kifogás nem fér.

De nem szabad figyelmen kivül hagynunk azt sem, hogy a nép s vele a müvelt osztály is a mindennapi használatban a tetik-féle alakkal mondhatni csak elvétve él.

A cselekvő alaknak általános vagy legalább tulnyomóan erősebb használata közös minden nyelvvel, ugy, hogy a szenvedő mondat szerkezetet mindenütt nagyobbára csak az irodalom ápolta és ápolja. E jelenségnek oka, hogy a cselekvő alak az eredetibb, természetesebb; a szenvedő későbbi származásu, továbbá, hogy a cselekvés szók egy nagy osztálya az intransitivum alkalmatlanok a passiv jelentés kifejezésére; és végre, hogy a cselekvő szerkezet minden esetben lehetséges, mig a szenvedőről ezt nem mondhatni.

Hogy irodalmunkban, különösen a régiebben, a szenvedő alak oly annyira elterjed, annak igen természetes oka az, hogy irodalmunk a latin és a német nyelv befolyása alatt fejlődött, (mely két nyelv mindenike kiváló szeretettel alkalmazza a szenvedő alakot) ez erős nyomásnak engedve, valamint másutt, ugy e téren is szolgálatába szegődött az idegennek s amit nála látott, azt ide haza is buzgón terjesztette.

Vannak népek, melyeknél az alsóbb osztályoknál sem ritkaság a szenvedő használata; mig a magyarban minden jel arra mutat, hogy népünk a tetik-féle alaktól némileg irtózik. Ennek egyik főoka magában az alak czélszerütlenségében vagy a szépség, a jó hangzat hiányában rejlik. Ez az oka, hogy népünknél az irodalom s a predicakorok minden buzgolkodása ellenére sem tud lábra kapni a szenvedő forma.

Minthogy tehát egyrészről a szenvedő alak jogosultsága kétségbe nem vonható, másrészről vannak esetek, a melyekben a rövidség, a mondatszerkezet azonossága alkalmazását eléggé ajánljuk, különösen eme két kellék esetében a hivatalos s részben a tudományos nyelv a maga helyén, módjával élhet vele. Méltó kifogás alá esik ellenben ama használat, mely különösen forditásokban, csupán szolgai utánzása a latinnak vagy a németnek s egészen szükségtelenül a czélszerüség rovására nyelvünknek egyik főgyöngeségét, a szavak hosszuságában rejlő nehézkességét, darabosságot szaporitja, másrészről pedig nyelvünknek egyik legszebb, legirigylendőbb sajátságát, a reflexiv kifejezést gyériti, pusztitja; ez esetben tehát a szenvedő alkalmazása annyival inkább megrovandó, mert visszaható jelentésü igéinket szoritja ki lassanként a forgalomból. A latin és német nyelveknek az a sajátsága, hogy külön alak hiányában a reflexiv jelentést többnyire szenvedővel fejezik ki és forditóink oly esetekben is, a melyekben nyelvünk visszaható igével rendelkezik, e szenvedőket a magyarban is szenvedővel forditják és eredeti dolgozataikban is e használathoz ragaszkodnak. „Quum turris exstructa esset: midőn a torony fölépittetett." Das Schiff wurde an die Felsen geschlaudert: a hajó a sziklához vettetett. Idővel a fájdalom enyhittetik." — Ezek és hasonlók semmi mások, mint egy hiányon, fogyatékon alapuló idegen használatnak, szolgaszerü utánzatai. Nyelvünk az ily szenvedők helyett mindenütt visszaható igét alkalmaz, mint: A torony fölépült. A hajó sziklához csapódott (vetődött.) Idővel a fájdalom enyhül.

A tanácskozmány e néhány vonással csak tájékoztatót kivánt nyujtani a közönségnek s figyelmeztetni iróinkat, hogy óvakodjanak a passivumnak szertelen és sok esetben idegen nyelvek hibás utánzásán alapuló használatától, a Nyelvőr szerkesztőségének pedig figyelmébe ajánlja, hogy kisérje éber szemmel a szenvedő alakkal üzött visszaélést s mennél nagyobb számu példákon iparkodjék kimutatni e tulvitt használatnak szükségtelenségét, igazolatlanságát és sokszorta fonákságát.

12. Bölcsőde. Kisdedóvoda. Képezde.

Mind a három korcs szó.

Nyelvünknek a helynevek jelölésre többféle eszköz áll rendelkezésére, nem ritkán a helyiségek jelölésére jelzős főnevet használ, melynek második tagja, valamely köz-, helynevet, elseje pedig ennek egyik kiváló sajátságát, tulajdonságát jelöli, pl. székváros, országház; ivó-szoba; mosó kamra; szérüskert stb. Ez az eszköz alkalmazható mind a három czimbeli szónak megjavitásában is.

A bölcsőde ugyanazt akarja kifejezni, amit a franczia créche: (jászól, a gyermek Jézus tiszteletére); créche-nek pedig oly intézeteket neveznek, a melyek talált gyermekeknek és szegény sorsu kisdedeknek szolgálnak menedékül A helyesen választott bölcső szó tehát megtartandó, s a bölcsőde helyett bölcsőház használandó. Képezde helyett képző intézet; kisdedóvoda helyett pedig kisdedóvó.

13. Talány.

E szóban mind a tő, akár tal; akár tala-, mind a képző — ány vagy — ny kifogás alá esik; egyikről sem tudni mi. A tanácskozmány ajánlja helyébe a szintén ujabb, de mind jelentésileg, mind képzésileg helyesen alkotott rejtvény szót. E szóval kifejezhetők az aenigma egyéb fajai is: mint: anagramm: betürejtvény, charade: szótagrejtvény, logogryph; szórejtvény, rebus: képrejtvény. A népnél divatos szórejtvényekre megmaradhat a találós mese.

14. Magas kor.

Nyelvünk a magas szót, a német befolyás idejéig csakis a tér viszony jelölésére használta. A magasnak németes használata különösen a kapcsolatokban szokásos: magas idő (hohe Zeit), helyesen: nagy idő, késő idő; magas kor, jól: nagy, előrehaladt, vén vagy aggkor, hosszukor; a magas aristokratzia, magas uraságok, magyarosan: fő arisztokraczia, fő vagy fő-fő uraságok; magasabb tudományok, magyarosan: felsőbb tudományok, magas papság, helyesen: fő papság sat.

15. Egylet.

Azon szók közé tartozik, a melyeknek megalkotása teljesen szükségtelen volt; ehez járul, hogy a tő jelentését semmiféle analogiával igazolni nem lehet. Nem mondhatni p. hogy „a fővárosi nők legközelebb jótékony czélra egyeltek," hanem egyesültek; már pedig az egyl-et-beli-e képző egyel vagy egylik igét föltételez. Lehet azonban, hogy mint sok más esetben történt, ugy e szónál is csonkitással van dolgunk. Annyi mindenesetre kétségtelen, hogy az egylet szót jogtalanul hozták divatba, állitsuk tehát vissza helyébe a régi jó egyesület szót.

(Magyar Nyelvőr.)

Jegyzék

a zala-egerszegi kir. törvényszék büntető osztályának 1875. évi april havi nyilvános üléseiben előadandó bünügyekről u. m.

April is 1-én 1875.

175./B. 875. L. t. Németh-dozsaga-Antal pincezetöréssel vádlott elleni ügyben szóbeli végtárgyalás.

199./B. 875. L. t. Kovács Imre, és Kovács János tolvajlással vádlott elleni szóbeli végtárgyalás.

April is 2-án 1875.

195./B. 875. L. t. Molnár Ferencz zárnyitással párosult tolvajlással vádlott elleni ügyben szóbeli végtárgyalás.

211./B. 875. L. t. Sabján István gyilkossággal, — sz. l. Takács József bünrészességgel vádlottak elleni ügyben szóbeli végtárgyalás.

April is 7-én 1875.

47—150—212./B. 875. Sz. l. Sovorics Sándor sikkasztással vádlott elleni ügyben szóbeli végtárgyalás.

ad 1544./B. 874. Sz. l. Biró György fatolvajlással vádlott elleni ügyben kir. táblai itélet hirdetés.

April is 8-án 1875.

200./B. 875. L. t. Lukács József gyujtogatással vádlott elleni ügyben szóbeli végtárgyalás.

April is 9-én 1875.

166./B. 875. Sz. l. Schvarczer József sikkasztás- és csalással vádlott elleni ügyben szóbeli végtárgyalás.

April is 14-én 1875.

1636./B. 874. Sz. l. Kohn Simon és Silberman Fülöp hamis bukás, illetőleg abbani bünrészességgel vádlottak elleni ügyben kir. törvényszéki itélet hirdetés.

354—364./B. 875. L. t. Balog József s sz. l. Tolnai Anna sulyos testisértéssel vádlottak elleni ügyben végtárgyalás.

ad 123./B. 875. Sz. l. Halász Vendel sulyos testisértéssel vádlott elleni ügyben folytatólagos végtárgyalás.

262./B. 875. Sz. l. Kovács Vendel sikkasztással vádlott elleni ügyben kir. táblai itélet hirdetés.

April is 15-én 1875.

181./B. 875. Sz. l. Tuboly János, Kustán Ferencz és Németh Ferencz gazdasági eszközök tolvajlásával vádlottak elleni ügyben szóbeli végtárgyalás.

197./B. 875. L. t. Simon Ferencz minősitett tolvajlással vádlott elleni ügyben szóbeli végtárgyalás.

253./B. 875. Sz. l. Ferber József birósági végrehajtó tettleges bántalmazásával vádlott elleni ügyben szóbeli végtárgyalás.

April is 16-án 1875.

219./B. 875. Sz. l. Szücs József sulyos testisértéssel vádlott elleni ügyben szóbeli végtárgyalás.

248./B. 875. Sz. l. Szijártó Ferencz hamis esküvéssel vádlott elleni ügyben szóbeli végtárgyalás.

250./B. 875. Sz. l. Bédei József sulyos testisértéssel vádlott elleni ügyben vád alá helyezés, esetleg szóbeli végtárgyalás.

April is 21-én 1875.

297./B. 875. L. t. Paulics Károly gyujtással vádlott elleni ügyben vád alá helyezés, esetleg szóbeli végtárgyalás.

335./B. 875. Sz. l. Steiner József és Pollák Bernárd nyilvános erőszakoskodással vádlottak elleni ügyben kir. táblai itélet hirdetés.

April is 22-én 1875.

251./B. 875. Sz. l. Halál János birói végrehajtónak ellenszegülésével és a biróilag lefoglalt tárgyak elsikkasztásával vádlott elleni ügyben szóbeli végtárgyalás.

252./B. 875. Sz. l. Kovács János pénzsikkasztással vádlott elleni ügyben vád alá helyezés, esetleg szóbeli végtárgyalás.

April is 23-án 1875.

229./B. 875. Sz. l. Stern Jakab (jánosházi) hamis esküvéssel vádlott elleni ügyben szóbeli végtárgyalás.

265./B. 875. Sz. l. Zob János veszélyes fenyegetéssel vádlott elleni ügyben szóbeli végtárgyalás.

282./B. 875. Sz. l. ifj. Mészáros Sándor sulyos és könnyü testisértéssel vádlott elleni ügyben szóbeli végtárgyalás.

April is 29 én 1875.

298./B. 875. Sz. l. Pető Erzsébet vétkes vigyázatlanságból saját magzatjának halála okozásával vádlott elleni ügyben szóbeli végtárgyalás.

300./B. 875. Sz. l. Szivós János hamis okirat készitéssel vádlott elleni ügyben vád alá helyezés, esetleg szóbeli végtárgyalás.

Hangja, midőn az öreg bérlőnek felelt, csengő, mély és komoly volt, mint egy vékony márvány lap hangja a kőfaragó kalapácsütéseikor. E hangban igazi dallamosság rejlett.

Litaud atya időnkint lopva rámpillantott, mintha mondani akarta volna: Látja, nem olyan-e a kőfaragó, mint mondtam? Azután fejét rázta, mintha kételkednék abban, hogy megtudok vele egyezni.

A megrongált falhoz értünk. A kőfaragó elővette mértékét, hogy a szükséges lapok számát és szélességét megmérje.

„Ennyi és ennyi öl," szólt felém fordulva.

„Jól van, csak végezze el a munkát lehető gyorsan, — válaszoltam én. — Ott a kőbányám, onnét vehet, ami csak kell. De először mondja meg nekem, mit kér egy négyszeglábért."

„Én nem tudom," — felelt zavartan.

„Ki tudja tehát? — mondám. Talán én tudjam?"

„Nem, uram," szólt kissé elpirulva s anélkül, hogy rámtekintett volna. „Sem ön, sem én; csak Isten tudja."

„Hogyan! az Isten?" kiálták.

„Igenis, csak Isten tudja, mennyi időre van szükségem a kőfejtéshez és kifaragásához. Ha elvégeztem a dolgot, akkor fogom kiszámitani, mennyire van szükségem életfentartásomra, de nem a fáradságért; mert a fáradozást Isten fizeti meg és nem az emberek. Önnek, uram, a szobájában, könyveinél, ágyán vagy e fák alatt talán több fáradsága lesz, mint nekem."

E minden segély nélkül, a részvét természetes hangján mondott szavak még kiváncsiabbá tettek, a különös embert közelebbről megismerni. Azért nem mondtam neki ellent, hogy ő ne ijesszem vagy bizalmatlanságot ne keltsek benne. Nem mutattam sem csodálkozást, sem nem tetszést.

„Most vezesse tehát a kőbányába, — mondám Litaud atyának — és adjon neki munkát."

Azután bementem a házba. Félórával később csákánykapavágásokat és a legördülő kőtaratok tompa zuhanását hallottam az ablaknál.

Este elhagytam Saintpoint-t.

Három hét mulva családommal együtt jöttem vissza, hogy a nyár utolját birtokomon töltsük. Midőn megérkeztem utáni reggel felébredtem, a kőbányában nem hallottam kalapácsütéseket. Oda mentem, a kőbánya üres volt. Csak egy kis rakás terméskövet és néhány félig kész kőlapot találtam. Majd Litaud atyához siettem, hogy e félbehagyott sürgős munka miatt kérdőre vonjam.

„En nem tudom, mi az oka, — mondá ő. Kolos pár napig dolgozott és azután többé nem láttam. Bizonyára mást gondolt. De hisz megmondtam, uram, hogy ne bizzunk benne. Kolos talán azt találta, hogy itt igen sokat keres; talán azt gondolta: „Ha az uraknak dolgozom, akkor a szegényeknek nincs senkijök, ki nekik dolgoznék. A tél ajtónk előtt van, a házak és pajták nincsenek kijavitva, az eső az éléstárakba és ólakba is be fog hatni, a gyermekeknek dideregniök kell a kunyhókban és ez mind az én hibám miatt történik. Ezért Isten előtt felelnem kell. A kastély mindig talál pénzért munkásokat, a kertfal nem is oly sürgős." — Bizonyosan ilyen valamit gondolt és elment kalapácsostól együtt. Ha ön, uram, parancsolja, mégegyszer felmegyek hozzá és leküldöm."

„Nem, magam megyek, — mondám; — csak mondja meg, hol lakik."

Az öreg a keleti hegycsucsra mutatott. „Látja ön, ott ama szürke szikla mellett a három fehér pontot? Azok az ő kecskéi. A ház nem messze van oda, de innét nem látszik. A házat a fák eltakarják, melyek a szirt előtt állnak. Csak a füstöt láthatni, ha gidáinak felmelegitésére tüzet rak."

„Jól van, — végzém. Ismerem a hegyet, nem kell vezető. Hisz azokat a kecskéket is őriztem, mikor kicsiny voltam."

(Folytatása köv.)

Hóvirághoz.

Zord télnek szemfedője,
Tavasz első szülöttje,
Nyilsz már kedves hóvirág,
Fehér tőled a hegyhát.

Mint karácson estéjét,
Megváltónk születését,
Pásztorfiuk éneklik,
S a falat becsengetik.

Harangos virágoddal,
A szél lágy tuvalmával
A telet ugy temeted
És a tavaszt hirdeted.

Ártatlan kis hóvirág,
Kelyhedet bármiként tárd,
Nékem még nincs kikelet,
Tél' — s fagy nyomja szivemet.

Ha majd ver a csalogány
És zöldelik a virány,
Az lesz nékem kikelet,
Mert látom kedvesemet.

BALATONI.

Helyi hirek.

☛ **Jelen számmal az évnegyedes előfizetés lejár, tisztelettel felhivjuk lapunk t. pártolóit előfizetéseik mielóbbi szives megujitására, hogy a lap szétküldésében hiány ne forduljon elő.**

— **Jegyzőkönyv**, mely Nagy-Kanizsán 1875. évi márczius hó 16-án Belus József és Mártinkovich Károly urak meghivása folytán a „Szabadelvü párt" megalakitása érdemében tartott előértekezletről felvétetett. Jelenvoltak: Glavina Lajos, Inkey László, Séllyey László, Wlassics Antal, Svastics Károly, Koch Mihály, Koch Adolf, Eperjessy Sándor, Hirschl Ede, Simon Gábor, Albanich József, Mártinkovich Károly, Belus József, Babóchay János, Darás Zsigmond, Ebenspanger Lipót, Laky Kristóf, Weiss Manó, Guttmann S. a nagy-kanizsai választó kerületből. — Konyáry Mihály, Deurbányi Elek, a csáktornyai választó kerületből, Zakál Gyula, Dömötör Lajos. Sánta István, Kollay Rókus, Folly Bernád, a letenyei választó kerületből. — Kelcz Gyula az alsó-lendvai választó kerületből. — Belus József Nagy-Kanizsa város polgármestere előadta, miszerint Nagy-Kanizsa és vidéke értelmisége itt, mint a megye egyik jelentékenyebb központján nem tartották korainak addig is, még az egész hazában megindult általános pártalakulás a megye székhelyén is nyilvánulni fog. Nagy-Kanizsa és vidéke a két nagy párt egyesülésére az előleges lépéseket megtegye, értekezletet hivjanak össze azon czélból, hogy a két nagy párt itt és a vidékén is, mielóbb a szabadelvü párt zászlaja alá sorakozzék; — s kéri a megjelent urakat, hogy ezen érdemben értekeznének és tennék meg a szükséges intézkedéseket. Ezekután az értekezlet egyhangulag Babóchay János urat elnökül, Zakál Gyula urat jegyzőül választván meg; elnök ur által az értekezlet megnyitottnak jelentetett ki s a megnyitott értekezlet egyhangulag örömmel üdvözlé az országos két nagy párt egyesülését s az ezen egyesülés alapján kinevezett uj kormányt, valamint a pártok egyesüléséből keletkezett szabadelvü pártot; elhatározza, miszerint ezen pártegyesülésnek, s az ebből kifolyó kormánynak, ugy a jelen kormányt támogató szabadelvü pártnak követésére, elősegitésére, támogatására, annál nagyobb örömmel fogja felhasználni közreműködését, mert az eddigi két nagy országos párt közti merev válasz fal leomlása után a tettre kész és képes eröket egyesülve látja a küzdtéren, mely a haza boldogságát előmozditani hivatva van. A kanizsai választó kerületre nézve elhatározta az értekezlet, hogy ez érdemben saját kerületében folyó hó 31-ik napján egy nagyobb körü értekezletet is fog tartani, amelyre leendő meghivást az értekezlet Inkey László, és Mártinkovich Károly urakra bizza. A többi választó kerületből jelenvolt értekezleti tagokat pedig szóval kéri fel, hogy ugyanezen irányban saját kerületükben legyenek szivesek a szabadelvü párt érdekében hazafias és erélyes buzgósággal megtenni azon lépéseket, a melyek hazánk jelenlegi követelményeinek megfelelnek. Ezzel a jegyzőkönyv azon általános kijelentéssel záratott be, hogy ezen előleges értekezlet a jelenlegi magas kormány iránt legmélyebb bizalommal viseltetik. K. m. f. Babóchay János s. k. korelnök. Zakál Gyula s. k. ért. jegyző.

— ***A honvédelmi*** minister ur e héten Nagy-Kanizsán keresztül fog utazni, az indóházban a városi tanács által hivatalosan fogadtatik.

— ***Hivatalos.*** A vallás- és közoktatási minister a zala egerszegi polgári iskolához ideiglenes minőségben igazgató-tanitóul kinevezett Udvardy Ignáczot és a tornatanitással segédtanitó minőségben szintén ideiglenesen megbizott Paukovich Györgyöt állásaikban végleg megerősitette.

— ***A német-színészek*** megérkeztek Kanizsára s husvét első ünnep-napján kezdik meg előadásaikat; ez első előadás jövedelme a „Kisdednevelő-egyesület" alaptőkéjének javára fog fordittatni.

— ***A „délzalai*** takarékpénztár" márcz. 25-én évi rendes közgyülését tartotta, mely alkalommal Horn Ede jelenlegi államtitkár ur ő méltóságának, mint az intézet volt első elnökének, üdvözlő feliratot intézett.

— ***Pótlék*** a választási törvényhez. A jelenlegi belügyminister a választási törvényhez egy pótlékjavaslatot nyujtott be, melynek értelmében mindazok gyakorolhatják választójogukat, kik apr. 15 ig igazolják, hogy megelőző évi egyenes adójukat és illetőleg adóhátrálékukat lefizették.

— ***A husvétheti*** kanizsai országos vásár minden tekintetben igen gyarló volt. Kevés hozatal, még kevesebb vevő s legkevesebb pénzforgalom. Az időjárás téliessége igen aggasztólag hat minden üzletre.

— ***Háshágy***, 1875. márczius 24-én. Tekintetes szerkesztő ur! Becses lapjának hasábjain igen gyakran találkozunk tüzveszélyek jelentésével s mig országszerte a felsőbb közigazgatási hatóságok nem szünnek sürgölni a községeket, az óvó eszközök beszerzése s rend szabályok megtartására, kénytetve érzem magamat felszólalni: miszerint a zalaegerszegi kéményseprő mester hivatalosan a szolgabirói hivatalnak feljelentve lett, hogy községünkben 1874-ik évi oktober 1-től fogva kéményseprő nem volt s a legnagyobb aggály s rettegés közt éljük napjainkat a tüzvésztől félelemben. A hivatalos feljelentésnek maig sem látjuk semmi eredményét, mert a fenebb érintett időszaktól maig a kéményseprő nem jelentkezik. A lakóság a folytonosan uralgó széles és viharos idő miatt a legnagyobb nyugtalanságban van. A zalaegerszegi kéményseprő mestert hivatalmulasztás és hanyagságról vádolni kénytelen vagyok s bátorkodom a tekintetes zalamegyei alispáni hivatal figyelmét e viszás helyzet megvizsgálására felhivni. Ugy tudom, hogy a kéményseprés: üzlet s gyakorlása kerülethez van kötve, s a közigazgatási hatóságok felügyelete alá helyezve; azért ha az illető füstfaragó mester üzletét teljesiteni s kellő számu egyéneket végrehajtására állitani képtelen; hirdettessék: nyilvános pályázat, lesz elég vállalkozó, ki kötelmét teljesiti s ily hallatlan hanyagság miatt a községek lakói nyugtalanságban élni nem lesznek kénytelenek. Nagy feltünést okozott vidékünkön Simon Gyula urnak Egyházas Bükön folyó évi márczius 19-én történt rögtöni halálesete, ugyanis a nevezett nap reggelén a hodászi erdőre tüzifát venni ment s az erdőben elesvén, miként a nép nevezni szokta, a nyavalya felütötte s m'után kisérőjének sikerült életre hozni s házához vezetni, hon rögtön lefeküdt s a folytonosan ismétlődő rohamok alatt az önkivületben levőt gazdaasszonya orvosi utasitás szerint folytonosan hideg vizzel öntözte s ezen drasticus műtétnek a Körmendről megérkezett orvos jelenlétében esti 8 órakor, a nevezett napon áldozatul esett. Vidékünkön a folytonosan uralgó hideg fagyok miatt a vetések satnyulni kezdenek s a birtokos osztály aggódva tekint a silány termés elé. Fogadja t. szerkesztő ur mély tiszteletem kifejezését.

Farkas Sándor plebános.

— ***Letenyéről*** irják nekünk: a letenyei kerületben a megyei bizottsági tag választás f. hó 18-án, miután a mult évi megsemmisittetett, ujból megtörtént s a multkor megválasztott bizottsági tagok ez alkalommal ismét megválasztattak, még pedig Zakál Gyula letenyei ügyvéd 137. Novák József tóth szt. mártoni plebános. 137. Major József egyedutai község biró 123 szavazattal. — Tuboly Viktor ügyvéd ur, aki az első választásnál, amely ellen folyamodott — 10 szavazatot kapott, most felvitte 11-re. Behozta neki. —

— ***A letenyei*** követválasztó kerület Deákpárti és balközéppárti polgárai márcz. 25-én tartották „szabadelvükör" alakulási gyülésöket, melyen mintegy 250 választó jelent meg. Beszédet tartottak Zakál Gyula, Tuboly Viktor és Remete Géza ügyvéd urak, utóbbi képviselői jelentését is felolvasta.

— ***Uj zenemű.*** Táborszky és Parsch urak zeneműkereskedésében megjelent: „Szerencse föl!" bányász induló ifj. Fahrbach Fülöptől. Ára 60 kr.

— ***Hasznos*** kis füzet jelent meg Dr. Ében Mihálytól Pozsonyban „Uj mérték és számitásmód törtek nélkül" czimen. Néptanitók, kereskedők és iparosok számára. Ára 10 kr. Megrendelhető szerzőnél.

— ***Bánok-Szent-Györgyön*** márcz. 24-én délben egy pálinkás kunyhó kigyuladt, a tüzesetet Hartmann Nándor tanitó ur vette leghamarabb észre s a harangot azonnal félre is verte; a gőzmalomban levő emberek kirohantak, de tüzet nem látván egy, Halász József nevü bucsutai, 30 éves izmos termetü ember felugrott az ott levő Szent-János szoborra, hogy arról nézhesse a tüz hollétét, mikor leugrott róla, elesett s a szobor reádült; a szegény ember oldala s feje több helyütt oly sérülést szenvedett, hogy életéhez nincs remény.

— ***Rövid hirek.*** Tisza Kálmán belügyminister Debreczenben márcz. 24 én egyhangulag ujból képviselővé választatott. — Az aradi gyásznap 25-ik évfordulója emlékére diszérmek készittetnek. — Rubinstein hangversenye Budapesten nagy csütörtökön volt. — Két olasz munkás Triesztig szóló ingyenjegyért könyörgött a bpesti főkapitányságnál, megmotoztatván: egyiknél 140 arany, másiknál 80 napoleond'or volt. — Temesvárra a hajnali órákban egy földmives nővérével gabnát szállitott, 3 rabló megtámadta, a nő halálosan, a férfi életveszélyesen lövetett meg. — A magyar gazda asszonyok egyletének árvaháza nagyobbittatik. — April hóra vasutakon s gőzhajókon az ezüst árkelet pótlék 5%. — A „Mercantile" angol-magyar biztositó társaság megalakult, ügynökei a tüzoltó-egyletek lesznek. — Böszörményi László halálának évforduló napja márcz. 24-én volt. — Berlinben Ármin pöre juliusban tárgyaltatik. — Velenczében márcz. 22-én lepleztetett le Manin Dániel 1848-iki dictator emlékszobra. — A philadelphiai kiállitás megnyitása 1876. május 10-én lesz. — Reményi Ede Párizsban hangversenyez. — Metianu áradi gör. kel. püspök márcz. 24-én tette le az esküt Bécsben ő felsége kezébe. — Bostonban gyilkosság miatt egy gyermeket halálra itéltek. — A néptanitók nyugdijazásáról szóló törvényjavaslatot az ünnepek után a képviselőház tárgyalni fogja. — A horvát főispánok kinevezése megtörtént. — Párisban egy közkatonának fejét vették, mert káplárját arczulcsapta. — A Teleki 100 arany pályadijat Csiky Gergely áldozár nyerte el „Jóslat" czimü szindarabjával. — Hazánkban jelenleg 23 reáltanoda van 7486 tanulóval. — Radó Kálmán nem fogadta el Győrmegye főispáni állását. — Hollán Ernő képviselő a felső-eörsi kerületből ujból képviselőjelölt. — Spitzer Antal szombathelyi fakereskedő márcz. 23 án pisztolylyal vetett véget életének.

Szerkesztői üzenet.

1656. D. Szebb. Sajnáljuk, hogy nem találkozhattunk

1657 R—m Bpest. A 18-ki számot azonnal elküldöttük.

1658 „A pártok ujjáalakulása" czimü korszerü czikket a márcz. 31-ki nagygyülés előtt sajnálatunkra nem közölhetjük. Már 26-án pénteken reggel a nyomdában szedésre el nem fogadtatván, nehogy a lap rendes megjelenésére hátrányul szolgálon, mellőznünk kellett.

1659 B. Ő. Én sem mehettem.

1660. U. Zala-Egerszeg?

Piaczi árak.

Hivatalosan jegyzett piacziárak Nagy-Kanizsaváros piaczbiztosi könyvéből: 1875 évi márczius hó 24-én.

Gabonanemüek: egy als. ausz. m. szerint. Buza 87 — 90 fontos 4 frt. 50 kr, 85 — 86 fontos 4 frt 25 kr. 83 — 87 fontos — frt. — kr. Rozs 74—78 fontos 3 frt 45 kr. Árpa serfőzésre 68—70 fontos 3 frt — kr. etetésre való 2 frt. 80 kr. Zab 1 frt. 90 kr. Repcze - frt — kr. Lisztnemüek: egy bécsi mázsa szerint. Liszt legfinomabb 14 frt. — kr. Zsemleliszt 12 frt. 50 kr. Fehér kenyérliszt 7 frt. — kr. Fekete kenyérliszt 5 frt. — kr. Buzadara 14 frt. — kr. Árpakása 16 frt. — kr. Rizs 18 frt. — kr. Hüvelyesek: egy alsó ausz. mérő szerint. Borsó 8 frt. — kr. Bab 6 frt. 50 kr Lencse 7 frt. — kr. Köles 7 frt. 50 kr. Hajdina (pohánka) 2 frt. 60 kr. Kukoricza 2 frt 70 kr. Burgonya 1 frt. 25 kr. Hus: egy bécsi font szerint Marhahus 28 kr. Disznóhus 30 kr. Juhhus — kr. Borjuhus 30 kr. Zsirfélék: Disznózsir 50 kr. Marhazsir 60 kr. Szalonna 40 kr. Szappan 24 kr. Lámpaolaj 35 kr. Stearin-gyertya 55 kr. Faggyu-gyertya 34 kr. Bor: egy alsó ausz. akó 40 pint szerint Ó-bor 10 frt. — kr. Uj-bor 6 frt. — kr. Sör: egy alsó austr. sörakó 42 pint szerint. Legmagasabb 9 frt. — kr. Legalacsonyabb — frt. — kr. Tüzifa: 1 bécsi öl 36 hüvelyk hosszu Bükkfa 14 frt. — kr. Tölgyfa 10 frt. — kr. Kőszén egy bécsi mázsa 70 kr. Faszén egy mérő 70 kr Széna egy bécsi mázsa szerint 1 frt. 50 kr. Szalma 1 frt. — kr. Napszám: Élelmezéssel egy férfi 70 kr. Élelmezés nélkül 1 frt. — kr. Élelmezéssel egy nő 50 kr. Élelmezés nélkül 70 kr. Élelmezéssel egy gyermek 30 kr. Élelmezés nélkül 50 kr. Kiadta:

(P. h.) **Maninger József,**
v. aljegyző.

Heti naptár.

Márczius 28-tól aprilis 3-ig. 1875.

Hó- és heti-nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Gr. ntj.
13. Kat. ev. Jézus föltámadásáról. Márk. XVI. 1 7. — Prot. Husvét első napján: Ep. 1 Kor. V. 6—8. Ev. Márk. XVI. 1—8. Husvét másod napján: Ep. Apost. csel. X. 33—41. Ev. Luk. XXIV. 13—35. — Gör. ev. Márk. VIII. 34—1. X. 1.			
28	Vasárnap	C. Husvétvas.	C. Husvétvas.
29	Hétfő	Husvéthétfő	Husvéthétfő
30	Kedd	Angela szűz	Angyalka
31	Szerda	Kornélia	Kornélia
1	Csütörtök	Hugó püspök	Hugó
2	Péntek	Paulai Ferencz	Paulai Ferencz
3	Szombat	Richard	Dárius

Felelős szerkesztő s kiadó: **Bátorfi Lajos.**

HIRDETÉSEK:

A szenvedő emberiség javára

közlünk több alább következő elismerő iratokat, mely a legtöbb bizonylatok az előnyös hatásu

(1602—1) valódi

WILHELM-féle

köszvény és csúz elleni

vértisztitó theáról.

Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak Neunkirchenben.

Hainburg, nov. 21-én 1874.

Tekintetes ur! Kötelességem önnek köszönettel tudtul adni, hogy az öntől való Wilhelm-féle köszvény és csúz elleni vértisztitó thea engemet oly betegségből gyógyitott ki, melynél már semmi más orvosság nem használt.

Az igazság bebizonyitására nevem s pecsétemmel ellátottan adom jelen iratomat, hogy 8 hónapon át napontai egy adag használatával 7 év óta gyötrött

nehéz nyavalyámtól

megszabaditott s már 14 hónap óta semmi visszaesést nem érzek.

Mások jóvoltjáért sziveskedjék ezen nyilatkozatomat közzé tenni.

(P. H.) Berger Ignácz.

G. Z. 4218.

Bizonyitom, hogy ezen iratot előttem, személyesen is ismert Berger Ignácz cs. kir. távirda-osztályvezető Hainburgban, sajátkezüleg irta alá. Hainburg, nov. 30. 1874.

(P. H.) Paravicini Ant. m. k. cs. k. jegyző.

Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak Neunkirchenben.

Altenfeld, felső Ausztria, nov. 30. 1874.

Az ön Wilhelm-féle köszvény és csúzelleni vértisztitó theája, melyet Hofstätter August ur linczi gyógyszertárából veszek, nálunk igen sok jót tesz, maga Niekl bámulja e thea hatását, én egy év óta használom és köszvényemtől megmentett s ideggyengeségemet meggyógyitá, 3 paket használata egészségemet vissza adta, valóban fogadja ezért hálámat.

Kraml Julia, hástulajdonos.

Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak Neunkirchenben.

Komárom, nov. 30. 1874.

Tekintetes ur! Legmélyebb köszönetemet fejezem ki, hogy oly szerencsés valék az ön Wilhelm-féle köszvény és csúz elleni vértisztitó theáját megismerni. A mindenható Isten segitett e szerrel. 12 év óta szenvedtem, 3 évig fürdőket használtam, minden kenőcsöt használtam, de a sok pénz és sok szenvedés nem segitett semmit.

Mégegyszer ezerszeres köszönet a jó theáért, melynek egy házból sem szabad hiányzani, mert az maga az orvos.

Sokan kérdezték: mitől gyógyultam meg oly hamar, tekintetes ur czimét soknak oda kelle adnom.

Kérem még, sziveskedjék 4 pakétot ezen Wilhelm-féle köszvény és csúz elleni vértisztitó theából küldeni, melyet a városi kapitány ur használand. Kérem posta-utánvéttel küldeni. Tisztelettel

Schartner József, épitőmester,
Viz-utcza 1196. sz.

Óvás a hamisitás és felcserélés ellen.

A valódi **Wilhelm**-féle antiarthritis, antirheumatikus vértisztitó-thea csak az első nemzeti **Wilhelm**-féle vértisztitó-theagyárban Neunkirchenben Bécs mellett, vagy általam a lapokban kijelelt raktáramban kaphatók.

Egy doboz 8 adagra felosztva, orvosi használat- és utasitással ellátva 1 frt., a bélyeg és pakolás-dij 10 kr.

A t. cz. közönség kényelmére a valódi **Wilhelm-féle antiarthritis és antirheumatikus vértisztitó thea** kapható:

Nagy-Kanizsán: Rosenberg Ferencz urnál. Zágrábban: Mittlbach Zsigmond; Kőszegen: Csacsinovits N, Keszthelyen: Rosenberg Emanuelnél; Kapronczán: Werli gyógyszerész; Sopronban: Wrchovszky; Szombathelyen: Pillich Ferencz gyógyszerész, Szatmártt: J. Bossin gyógyszerész és Szigetvárott: Grünhut Miksa uraknál.

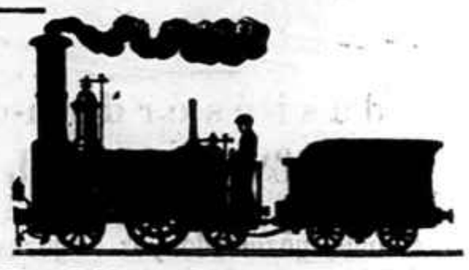

Az uralkodók velenczei összejövetele

alkalmára

april 1-én délután 2 óra 22 perczkor van az indulás.

Az I-ső osztályra is kiterjesztett rendkivüli árleszállitással.

Nagy-Kanizsáról Triesztbe és Velenczébe

menetár oda és vissza.

	Triesztbe:			Triesztenát Velenczébe:	
Kanizsáról	I. osztály	24 frt.		I. osztály	36 frt.
„	II. „	14 „		II. „	23 „
„	III. „	10 „		III. „	16 „

A kiadott utijegyek 10 napig érvényesek, s kaphatók a kanizsai állomás személyjegy pénztáránál; valamint ott, ugy a „Zalai Közlöny" kiadó hivatalában programm ingyen adatik.

Schroekl,

I. bécsi utazási irodája társasági s kéjvonatak részére (Fennáll 1866 óta.)

(1631—1) Bécsváros, Sonnenfels-Gasse Nr. 1.

MOLL A. SEIDLITZ-PORA.

E porok rendkivüli s a legelterőbb esetekben behizonyult gyógyhatásuk által minden eddig elismert házi szerek között, tagadhatatlanul az első helyet foglalják el; mit az sok ezer, a császári birodalom minden részéből kezeinkhez küldött hála-iratok a legrészletesebben tanusitják, hogy e porok rögzött **szerzéseknél, emésztetlenségeknél, gyomorbántalmaknál**, továbbá **görcsök, vese és ideg-hajlokban, szivdobogásnál, idegesség** okozta **fájás, vértolulás**, végül **hysteriara, hükér** és **hazamos hányásra** hajlamnál a legjobb sikerrel alkalmaztatnak, s a legtartósabb gyógyhatást eredményeztek. (1547—10)

Ára 1 eredeti deboznak használati utasitással 1 frt.

FRANCZIA BORSZESZ SÓVAL.

A legmegbizhatóbb orvosszer a szenvedő emberiség segedelmére minden belső és külső gyulladás, legtöbb betegség, mindennemű seb-, fej-, fül- és fogfájás, régi sérvek és nyitott sebek, rák, fene szemgyulladás, bénulás és mindennemű sérülés ellen, stb. stb.

1 palaczk ára használati utasitással 80 kr.

DORSCH-HALMAJ-ZSIROLAJ.

A legtisztább és leghathatósabb orvosi szer Norvégia hegyeiben nem cserélendő fel a mesterségesen tisztitott halmájzsir-olajjal.

A valódi **Dorsch-halmajzsir-olaj mell- és tüdő-bajoknál, scrophulus- és rachitis**-betegségekben legjobb gyógyhatással van; meggyógyitja a legidultabb **kösztvény- és sósz-bajokat**, valamint az idő-szerinti **bőrkitüzeket**.

Ára 1 üvegnek használati utasitással 1 frt.

Raktárak Nagy-Kanizsán: Belus J. gyógysz. Lovák K. gyógysz. Fesselhoffer J. és Rosenfeld F. uraknál.

Belovárott Lakovics G.
Csákternyán Kárász H.
Csurgón Kreisler Dávid
Kaposvárott Kohn Jakab
Kaprencsán Werli Sánd. gyógysz.
Keszthelyen Wünsch F.
Keresztes Breyer Jakab fiai
Kőszegen Csacsinovits Istv. gyógysz.
Letenyen Kalivoda J. gyógysz.
Murczalban Iszti Nándor
Szesk-Szt.-györgyön Fibiez J. gy.
Szombathelyen Pilich Ferencz gy.
Sopronyban Mezey András gyógysz.
Zagrábban Mittelbach Zs. gyógysz.
. Ceyleck J. J. gyógysz.
Urwanz Fr. . gyógysz.

Valódi eredeti Serail-Pasta, tapasztalatszerűleg leghatásosabb szer szeplő, pereneák, paltanások, arczvörösség, bőratka, ráncok, májfolt stb. ellen; minden évszakban biztos segélyt nyujt, és pedig káros következmény nélkül, különösen a bőr tisztátalanságait eltávolitja. Ára **1 frt 50 kr.**

Valódi eredeti Serail-bőr-ifjuitó-tej, keleti mosdó-Elixir, állandóan használva, szépiti a bőrt, a örök ifjuságt friseséget kölcsönöz annak, ezen fölülmulhatlan szer különösen használtatik fürdő és minden mosakodás után és ha az arcz a nap hőségének vagy hidegnek kitéve van. Egy üvegcse ára **90 kr.**

Valódi Serail-hajnövesztőszer. Ezen világhirű balzsam jeles tulajdonságait azon anyagnak köszöni, melyből készittetik; ezen balzsam — mint semmi más — medvezsirból készül, annálfogva azon rendkivüli erővel bir, hogy egész kopasz helyeken is a legdusabb hajat növeszti. Egy elegans nagy porczellán tégely ára **2 frt o. é.**

Valódi keleti hajkenőcs, a hajak hullása ellen, már harmadszori használat után a hajak kihullását megakadályozza és folytonos használat mellett a fejbőrt erősiti, valamint a gyökérnek uj éltető erőt nyujt. Ezen hajkenőcs különösen hagymázos betegségek és gyermekágy után megbecsülhetlen értékű. Ára **1 frt 40 kr. o. é.**

Valódi Serail-fejkorpa-szesz, az egyedüli szer, mely már kétszeri használat után az annyira alkalmatlan fejkorpát megszünteti, valamint a sömörképződést a fejbőrön egyszerre mindenkorra eltávolitja. Egy üvegcse ára **90 kr o. é.**

Valódi keleti szakállnövesztő-kenőcs, még fiatal embereknél is a legrövidebb idő alatt a legdúsabb szakállt növeszti. Több ezer férfi ezen csalhatatlan szernek köszöni legszebb diszét. Ára **1 frt 60 kr o. é.**

Valódi keleti haj- és szakáll-festőszer, megőszült, barna és fekete hajnak előbbi természetes szinét visszaadja, vörös, vagy szőke hajat tetszés szerint barnára vagy sötét-feketére fest. Ára **3 frt 20 kr** minden hozzá szükséges készletekkel. (Összehasonlitandó az európai hajfestőszerekkel!!)

Pasta-Miracula, indiai növényszirudékból készült fehér, ártalmatlan balzsam. Ha ezen balzsamból a bőr bármely részére, például az arczra, ajkakra stb. csekély mennyiséget dörzsölünk, az esetben még természetes vagy beteges sápadtságnál, sőt elmondott korunknál is 20 perez alatt szép utánozhatlan, mintegy odalebellt, virágzó s az ártatlan testszint (Incarnat) idéz elő, milyent gyakorta csak feltűnő szép és fiatal embereknél csodálunk, s mely sem izzadság, sem többszörös törölgetés által el nem távolitható. Ezen kitűnő szer minden festőszernél többrebecsülendő. Ára **1 frt 80 kr.**

A fentebb előszorolt készitmények, a legelőkelőbbek pipereasztalainál nélkülözhetlenek s az összes európai szépitőszereket fölülmulják, mert nem önkényileg választott anyagokból készittetnek, hanem közvetlenül a Kelet növényeiből vétetnek és ezredéveken át a Serail kizárólagos titkát képezték; egy világszerte ismert illatszer-vegyészi műhelyből erednek. **Mustapha Effendi**, császári török udvari illatszerész Konstantinápolyban. — Valódi és eredeti minőségben Európában csak az alábbnevezett **főraktárban** kaphatók.

REISS B. urnál Budapesten,

király-utcza 46. szám, I. emelet,

hová minden megrendelések intézendők, melyek pontosan és lelkiismeretesen az összeg előleges beküldése vagy utánvét mellett teljesittetnek. Minden czikk mellé a szükséges használati utasitás hozzácsatolva van és pedig német és magyar nyelven. A postán küldésnél csomagolási és bélyegért **20 krral** több számittatik.

Csak egy

kisérletbe kerül,

hogy áruim kitűnőségéről a bámulatos olcsó ár mellett:

!27 kr.!

mindenki meggyőződjék.

Vásznak.

1 50-rőfös vég. 4/4 széles frt. 13.50
1 80- „ „ „ czérnavászon „ 8 10
1 30- „ „ „ csinyavászon „ 8 10
30- „ „ „ kreaszvászon „ 8 10

vagy bécsi rőfönként 27 kr.

Selyem- és bársony szalagok.

Fail- vagy noblesse-selyem, minden sima legdivatosabb sziuekben, szines fonákkal Öt ujjnyi szélesség, bécsi rőfe 27 kr., két ujjnyi szélesek két bécsi rőf 27 kr.

Egy pár

fehér vagy csikos hölgy- vagy gyermek-térdharisnya, a legjobb fajtából . . . . . 27 kr
Egy pár férfi félharisnya . . 27 kr.
Egy pár harisnya-kötő, széles selyempántlika-csokorral diszitve . . . . . 27 „

Továbbá

fehér damaszt-törülközők, vászon ágyneműek, nehéz lábszőnyegek, butor-csinvat, háló- és cziczfüggönyök, valódi szinű percalinok, török hálóköntös-kelmék, barchentek, rőfönként 27 kr. (1597—2)

Gyapju-ruhakelmék.

4/4 széles nehéz ripszek, Luxtredi ginalsk, tibetek, gasterek, sima és csikos, mindenféle szinben bécsi rőfe

= 27 kr. =

Egy

legyező akármilyen szinű . 27 kr.
Egy készlet fej- és mellcsokor bársony-pántlikákkal és rózsakkal diszitve . . . 27 kr.
Egy pár kézelő gallérral együtt 27 kr.
Egy pár fejre való vagy zsebkendő, tartós szinű . . . 27 kr.
Egy vászonzsebkendő . . . 27 kr.
Egy vászon-asztalkendő . . 27 kr.
Egy tekenősbékahéj-fésű legujabb fajta . . . . . 27 kr.
Egy kétféle fésű . . . . . 27 kr.
Egy vászon- és slingelő olló . 27 kr.
Egy angol fej-diadém, egészen fekete gyöngyökkel himezve, a legujabb . . . . . 27 kr.
Egy bőr-pénztáska . . . . 27 kr.
Egy kávéskanál china-ezüstből 27 kr.

Megbizások

az összeg beküldése után vagy postai utánvét mellett pontosan hajtatnak végre. Ámde, melyek nem tetszenek, minden habozás nélkül visszavétetnek.

Beck Grand bazárja

Bécs, Adlergasse 4.

kéretik a czég czimét eltenni, és azt lehetőleg jól emlékezetben tartani.

---

21 díjéremmel jutalmaztatott.

A 23 év óta fennálló

mérleg- és súly-gyára

Schember C. és fiainak

Budapesten, ország-út, Károlykaszárnya,

ajánlja minden részről **legkitunobb** gyártmanyul elismert mindennemű saját készitményeit u. m. **inga-, serpenyő-, tized-, centimalhidjait, marha- és gabona-mérlegeit, meter-sulyokat száraz-, folyadék- és hoszmértékeit, csigáit** és **autographiai sokszorozó sajtoit**

Árak legolcsóbbak.

Régi sulyok a legmagasb áron **készpénz** gyanánt elfogadtatnak és a **mérlegek átalakitásai a méterrendszer** szerint, **valamint** általában a fentebb elősorolt czikkek javitásai a leggyorsabban és legjobban eszközöltetnek.

Képes árjegyzékek kivánságra **ingyen** és **bérmentve** megküldetnek.

Szállitok az **összes magy. kir. dohánygyárak beváltó hivatalok, arudaraktárak Budapest összes varosi intezetei** számára, továbbá a cs. kir. magyarországi **élelmezési igazgatóság**, m. kir. **távirda-igazgatóság** és több **vaspálya** és **gőzhajótársulatok** részére Magyarországon stb.

(1624—2)

21 díjéremmel jutalmaztatott

Keller Ignácz

Nagy-Kanizsán.

(1548—6)

Ajánlja gazdagon felszerelt urak-, hölgyek, és gyermekek számára való topánraktárát a legjobb minőségüeket a lehető jutányos áron.

Ugyszinte figyelmébe ajánlani bátor vagyok a cs. k. katonaság s t. közönségnek, hogy megrendeléseket a legjobb bel és külföldi bőrből elfogadok és készitek, az árt legjutányosabban számitom.

Az én raktáromban vásároltakat kijavitásra elfogadom.

Empfiehlt sein reich assortirtes Lager aller Gattungen Herren-, Damen- und Kinder-Stifletten von bester Qualität und zu möglichst billigen Preisen.

Ferner mache ich das k. k. Militär und verehrungswürdiges Publikum aufmerksam, dass ich alle Bestellungen vom besten In- und Ausländer-Leder verfertige und prompt und billigst berechne.

Auch wird von mir gekaufte Waare zu reparieren angenommen.

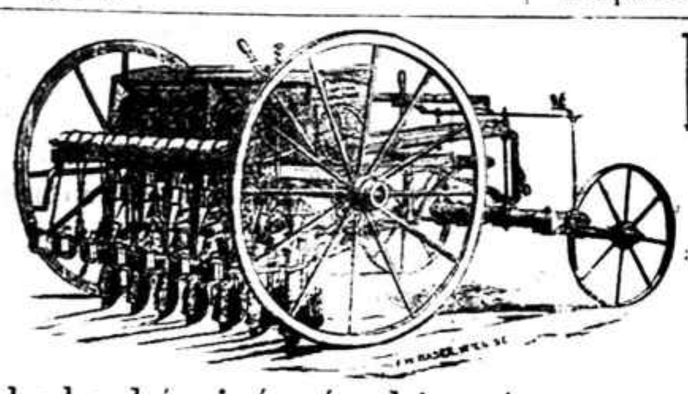

HOFHERR M.

gazdasági gépgyáros az 1873. bécsi világkiállitáson a legnagyobb ugymint:

haladási és érdem-éremmel kitüntetve,

Bécs, Favoriten, Erlachgasse 22.

ajánlja kitünő szerkezetű

Eredeti angol **gőzmozdonyok** és **gőzcséplőgépeket** a legujabb szerkezet szerint. **Garett-féle sorvető-gépeit**, melyek a legujabb javitásokkal ellátva, eddig minden más ilyen gyártmányt fölülmulják.

Továbbá készleten tartatnak:

Kézi cséplőgépek legjobb szerkezettel, **járgánynyal**, vagy anélkül.
Járgányok és járgány-cséplőgépek.
Hornsby-féle gabonarosták, fű kaszáló gépek. széna gereblék.
Lhuillier-féle legczélszerübb konkolytisztitó gépek és ilyenek **Pernollet**-féle szerkezettel.
Richmond & Chandler-féle, ugyszinte eredeti angol **Bentall**-féle **szecskavágó gépek, kukoricza-morzsolók**, kézi-, ló- és gőzerőre.
Répavágó és répazuzó gépek.
Őrlő és **daráló malmok** gőzzel, járgánynyal vagy kézzel **hajthatók, zuzó-malmok** sat. sat.

Kitünő anyagért és hibanélküli szerkezetért kezesség vállaltatik.
Ábrákkal ellátott jegyzék és árjegyzék kivánatra bérmentve küldetik.
A gépek megtekinthetők és megrendelhetők a

Szombathelyen, főtér 1. sz. a.

(1626—2) lévő gépraktárban.

(1571—17)

A legnagyobb

VASBUTORGYÁR

Reichard & Társa-é,

Bécsben, III. Marxer utcza 17. sz alatt van, honnan képekkel ellátott árjegyzék kivánatra ingyen bérmentve küldetnek mindenkinek.

ROBEY & Comp. Limited

gazdasági gépgyárnokok, Lincolnból, Angliában,

Budapesten, Üllői ut 1-szám.

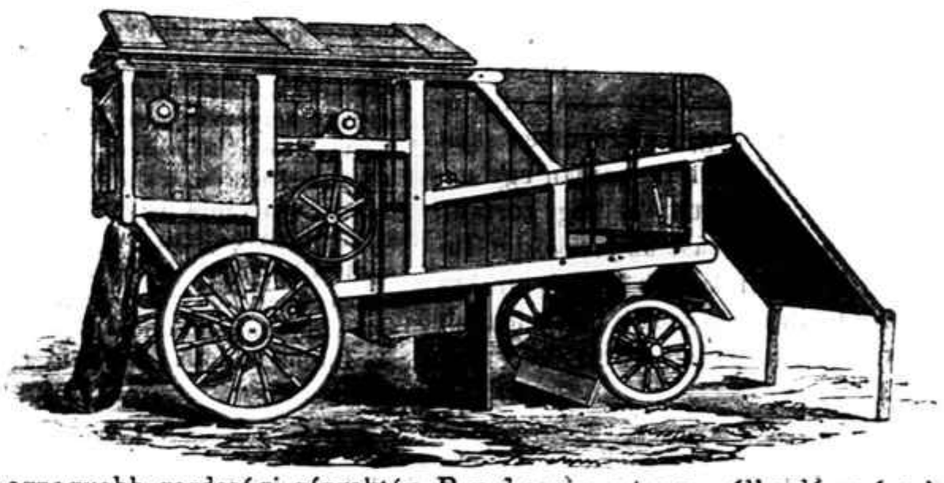

Legnagyobb gazdasági gépraktár Budapesten, állandó gépkiállitás, készletben található.

Sorvető-gépek különösen magyar viszonyoknak megfelelő könnyü 2 közönséges ló által huzható, rendkivüli tartós és egyszerü 13 soros vető-gépnek ára Budapesten 320 o. é. forint, kovácsolható vaskereten és hátulról kormányozható.

Amerikai rögtörő, meglepő könnyü és a legkötöttebb földben is használható.
Amerikai kaszáló- és arató-gépek.
Lógereblyék és **szénagyüjtők** rendkivüli olcsó áron.
Világhirü Robey-féle fekvő és **hordozható gőz-gépek.**
Gőz-csépiő-gépek Patent vasrácsával és **vasgerendával** a legtökéletesebb csépiő gép a világon, mely minden más hasonló czélra készült gépet, munkaképesség, minőség és tartósság tekintetében felülmul.
Kézi csépiő-gépek, lójárgányok és **lovas csépiő-malmok, szecskavágók. szelelő- és konkoly-választó rosták** és minden más a gazdasági gépszakmába vágó eszközök.

N. B. Községek számára, kik gőzcséplő-gépet, vagy gőzmalmot akarnak beszerezni, különös kedvező fizetési feltételek szabatnak.

NN. BB. Megrendeléseket kérünk közvetlenül hozzánk Robey & Comp. Limitedhez Budapestre czimezni, mivel sem Zalamegyében, sem Vasmegyében tőlünk gépek eladására megbizva senki nincsen és közvetlen érintkezés folytán olcsóbb árakat is szabhatunk s gépeinket vagy Bécsből, vagy Budapestről szállithatjuk.

Végre Budapesti gyárunkat gépek javitására is felajánljuk és más gyárbeli használt gőzgépeket is jutányos áron becserélhetünk.

(1589—12) **ROBEY & Comp. Limited Budapest.**

Wajdits József lap- és nyomdatulajdonos gyorssajtó nyomása, Nagy-Kanizsán.